

Odmev

Dobrodošli na Ptujju!

15. TABOR SLS

PTUJ – NEDELJA, 10. SEPTEMBER 2006
na pomožnem igrišču mestnega štadiona Ptuj

Uvodnik

Janez Podobnik:

Slovenske občine potrebujejo močno SLS

stran 2

SKZ pri SLS

Slovenska kmečka zveza opozorila na nesprejemljive obdavčitve ukrepov skupne kmetijske politike in državnih pomoči

strani 45-46

Pogovor

Državni svetnik Marjan Maučec:

«Slovenija mora začeti odgovorno ščititi svoje nacionalne interese.»

stran 14

SLS kritično o skupni gradnji nasipov na Muri

stran 4

Bojan Šrot za tretji mandat

«S polno paro naprej!»

stran 9

Obnovljivi viri energije

strani 18-20

Pogovor z Matjažem Trontljem

«Stranki, ki ima v svoji sredini tudi mlade, se ni bati za svoj obstoj!»

strani 42-43

Tabor 2006

Na predtaborških javnih tribunah predstavljena stališča SLS o aktualnih temah

strani 28-40

Slovenska kmečka zveza o aktualnih zadevah v kmetijstvu:

«Z odstopom mag. Buta slovensko kmetijstvo in podeželje izgublja»

stran 48

Slovenske občine potrebujejo močno SLS

Pričenja se »bogata« in živahna jesen.

V teh tednih Vlada RS zaključuje zadnje popravke državnega proračuna za leto 2007 in predloga proračuna za leto 2008, ki je napisan še v slovenskih tolarjih. Pred nami je pomembna zgodovinska ločnica, saj bo Slovenija od prihodnjega leta naprej državni proračun imela v evrih. Zakaj to omenjam? Zato, ker je za državo zelo pomembno, da ima stabilno in trdno vladno koalicijo. SLS ima izkušnje pri vodenju države. V zadnjih dvanajstih letih smo večino našega političnega delovanja prebili v odgovorni poziciji vladnih strank in s tem prispevali tudi k stabilnemu delovanju. Nekateri gospodarski kazalci, še posebej kazalci gospodarske rasti v letošnjem letu so zelo ugodni. Trdno sem prepričan, da k temu pomembno prispeva tudi stabilna vladna koalicija. Nenazadnje, eden od pokazateljev so tudi trendi rasti različnih indeksov ljubljanske borze. Potrjuje se splošno znano dejstvo, da ima stabilno in optimistično politično okolje praviloma pozitiven vpliv na delovanje gospodarskih sistemov.

Tudi zato je na tem mestu priložnost za jasen pogled na prej.

SLS si želi in prizadeva, da bi trdna koalicija, v kateri vladne stranke skupaj sooblikujemo drzne razvojne programe, ki imajo podlago tako v koalicijski pogodbi, kot v projektih modernizacije slovenske države, družbe in gospodarstva, obstala še naprej po naslednjih parlamentarnih

volitvah. Nenazadnje, če želiš uresničiti tako ambiciozne programe, je en mandat premalo.

Ključna pozornost pa je sedaj usmerjena v lokalne volitve.

Letošnje oktobrske lokalne volitve za župane in člane občinskih svetov bodo prve lokalne volitve po vstopu Slovenije v EU. To je pomembna ločnica tudi za slovenske občine. V nekem smislu predstavljajo proces »evropeizacije« slovenskih občin. Zakaj? Zato, ker bo eden ključnih razvojnih izzivov novih občinskih uprav, županov in občinskih svetov zelo kvalitetno vodenje in prilaganje razvojnih projektov občin z evropskimi finančnimi viri. Z veliko verjetnostjo pa lahko napovemo, da bodo letošnje tudi zadnje volitve na lokalni ravni pred dokončanjem regionalizacije oz. razdelitvi Slovenije na pokrajine. Gre za zelo pomemben proces - tako v smislu vloge slovenskih občin kot tudi za proces decentralizacije slovenske države.

In kako se bo letos odrezala SLS! Z veseljem »izdam« svoje prepričanje, da bodo ugledni, uspešni in sposobni župani in županje SLS, ki so pomembno sooblikovali življenjski utrip svojih lokalnih skupnosti, s svojo izkušnostjo dober garant, da bodo ponovno pridobili zaupanje volivk in volivcev na letošnjih lokalnih volitvah. K temu pa naj ključno prispeva tudi naša notranja povezanost, solidarnost in enotnost. Slovenske občine potrebujejo močno SLS.

Janez Podobnik,
predsednik SLS

SLS predstavila 15. Tabor - Ptuj 2006

Slovenska ljudska stranka je 22. avgusta na Ptuj predstavila podrobnosti iz programa letošnjega že 15. strankarskega Tabora, ki bo tokrat 10. septembra na pomožnem igrišču mestnega stadiona Ptuj. Osrednja prireditev na taboru, ki bo namenjena tudi predvolilnim dogajanjem pred lokalnimi volitvami, se bo začela ob 12.30, ko bo zbrane nagovoril tudi predsednik SLS Janez Podobnik.

Aleš Vehar, glavni tajnik SLS, Janez Podobnik, predsednik SLS, Robert Čeh, predsednik MO Ptuj in vodja org. odbora Tabora in Rok Ravnikar, odnosi z javnostmi SLS

Predsednik Podobnik je poudaril, da vsakoletni tabor za samo stranko pomeni tudi notranjo motivacijo še zlasti za vse občinske in mestne odbore, hkrati pa stranko vsebinsko in organizacijsko poživi. To je letos še posebej pomembno, ko se bodo taborske aktivnosti naravno nadaljevale s pripravami na lokalne volitve. V SLS še posebej poudarjamo predtaborske okrogle mize, ki smo jih pripravili kar 23 po vsej Sloveniji. Na njih bomo odpirali različne teme, predstavljali naša stališča in predlagali rešitve, v ospredju pa bodo tematike o kakovosti življenja v mestih in na podeželju, trajnostnem razvoju, čistem okolju, novi kmetijski politiki, davčni reformi ter še nekaterih drugih aktualnih političnih vprašanjih. Kot na zgodovinskih slovenskih taborih nekoč želimo namreč tudi danes na taborih odpirati teme, ki so skupne celotnemu narodu in državi.

Množični tabori so bili pri SKD in SLS stalnica od ustanovitve dalje, od zgodovinskih taborov pa smo prevzeli osnovno strukturo

programa: uradna slovesnost, govori z izpostavljenimi političnimi zahtevami, družabni del in pa množičnost. »Tabor SLS se je v zadnjih letih razvil v najbolj množični politično-strankarski dogodek v Sloveniji«, je ocenil Podobnik.

Glavni tajnik SLS Aleš Vehar je še dodal, da se bodo udeleženci pred osrednjo prireditvijo na Ptuj zbrali še pri svetih mašah na Ptujski gori in v cerkvi Sv. Petra na Minoritskem samostanu, po njej pa bo v popoldanskih urah še družabno srečanje z glasbenim, kulturnim, otroškim in športnim programom. Tudi letos bo na prireditvi potekala humanitarna akcija, zbrani denar pa bomo podarili ptujski enoti društva Ozare.

Predsednik SLS se je za organizacijo zahvalil ptujskemu odboru stranke in njegovemu predsedniku Robertu Čehu, ki je k organizaciji tabora pritegnil celotno širšo regijo ter celo vrsto domačih ljudi in podjetij.

Rok Ravnikar

22. OKTOBER SE PRIBLIŽUJE!

Tako sta bili zadnji dve seji IO ter seja GO posvečeni predvsem pripravam na volitve. Sprejeta je bila celostna podoba stranke, razdeljen priročnik za lokalne volitve, organizirano pa je bilo tudi izobraževanje, ki je bilo razdeljeno na dva dela. Na prvem delu seminarja, ki je bil 1. julija v Novem mestu, je bil poudarek predvsem na vsebini in tehniki izvedbe volilne kampanje, medtem ko je bil drugi del, ki je bil 2. septembra v Ljubljani, usmerjen predvsem v poslovni bonton in komunikacijo, kjer so priznani strokovnjaki seznanili kandidate »bodoče župane in županje, svetnike in svetnice« s tem, kako je potrebno komuni-

ne razmejitve z Republiko Hrvaško, SLS zahteva, da Republika Slovenija v fazi predpristopnih pogajanj Republike Hrvaške za vstop v Evropsko unijo, odpre vsa nerešena vprašanja v zvezi z določitvijo državne meje. Vstop Hrvaške v EU naj pogojuje s predhodno sklenitvijo sporazuma o poteku državne meje, ki bo Republik Sloveniji zagotavljal predvsem: celovitost Piranskega zaliva, prost dostop na odprto morje, slovenske zaselke južno od Dragonje in pravične rešitve na vseh ostalih delih meje od morja do Prekmurja. Ker Republika Hrvaška - kot potrjuje tudi pravkar izdana Bela knjiga - neupravičeno in

Zaradi vedno hitrejšega približevanja lokalnim volitvam smo se tudi v Slovenski ljudski stranki odločili usmeriti vse sile v promocijo stranke in pripravi kandidatov na volitve ter s tem doseči čim boljši rezultat na volitvah.

stoji na ozemlju Republike Slovenije, odstrani, in se ji nikakor ne podeli statusa schengenskega mejnega prehoda. SLS predlaga, da se slovenski in hrvaški delčasne mejne kontrolne točke Sečovlje zgradita zunaj krajinskega parka na pobočju pod priključkom na glavno cesto Koper - Pula.

sednika in vodstvo SLS, da predlaga predsedniku vlade sklic koalicije na najvišji ravni glede izvršitve koalicijske pogodbe o zagotovitvi dodatnih sredstev, potrebnih za finančno sanacijo občin. Ker je nov predlog ZFO neposredno povezan s predlogom rebalansa proračuna za leto 2007 in

Seja Glavnega odbora in Sveta SLS 11.7.2006

Seja Izvršilnega odbora SLS 29.8.2006

Izobraževalni seminar 2.9.2006

Izobraževalni seminar 2.9.2006

cirati, se primerno obleči, obnašati v skladu s protokolom in podobno.

Poleg samih priprav na volitve pa so na sejah Izvršilnega odbora pozornost namenili tudi razmeram na meji s Hrvaško in drugim aktualnim političnim temam ter tako sprejeli štiri sklepe.

SKLEP 1: Zaradi izjemnega pomena, ohranitve ozemeljske celovitosti Republike Slovenije ter zaradi pravič-

nasilno razširja svojo oblast tudi na 113 hektarov ozemlja južno od Dragonje in na polovico Piranskega zaliva, SLS zahteva, da se začasna razmejitev med državama na kopnem in na morju nemudoma vrne v stanje z dne 25.6.1991.

SKLEP 2: SLS zahteva, da se začasna mejna kontrolna točka Sečovlje, katere hrvaški del je črna gradnja in

SKLEP 3: SLS zahteva, da organi slovenske države omogočijo in zaščitijo izvajanje začasne odredbe okrajnega sodišča v Piranu z dne 4.5.2006 št. P 102/2006, ki Hrvaški, v nasprotnem primeru pa uporabnikom, nalaga odstranitev ovir na državni cesti par. št. 5451 k.o. Sečovlje.

SKLEP 4: IO SLS podpira delovni osnutek ZFO. IO SLS pooblašča pred-

predlogom proračuna za leto 2008, ta pa ne odraža zavez iz koalicijske pogodbe, je dogovor na vrhu koalicije nujen.

Za zaključek in kot spodbudo naj omenim samo še verz neznanega avtorja: »**MISLIMO NA ZMAGO, TRUDIMO SE ZMAGATI IN ZMAGALI BOMO!**«

Jasmina Velagič

Josip Bajc, poslanec SLS, Marjan Podobnik, predsednik SNZ pri SLS, Marjan Maučec, državni svetnik in predsednik RO Prekmurje ter prof. Ana Kalc Hafner.

ljivost delovanja slovenske policije, ki je vsaj doslej ovirala izvedbo že pravno močnega sklepa piranskega sodišča o odstranitvi nezakonito postavljenih cestnih ovir na levem bregu Dragonje.

Zbrani so ob koncu soglasno podprli pobudo za takojšnje sprejetje Resolucije o meji s Hrvaško v državnem zboru, saj bi bila taka resolucija zavezujoča za vlado in druge predstavnike Slovenije ter kot taka najboljša zaščita pred morebitnimi »kravjimi kupčijami« in delovanjem v nasprotju s slovenskimi nacionalnimi interesi. Podprli so tudi pobudo za takojšen sklic seje parlamentarnega odbora za zunanje zadeve, kjer bi vlada pojasnila številna odprta vprašanja v zvezi s sklepi o skupni gradnji nasipov na slovenski strani Mure.

Povezovalc okrogle mize, predsednik Slovenske narodne zveze pri SLS Marjan Podobnik, si je

Na okrogli mizi SLS na Hotizi kritično o skupni gradnji nasipov

Na Hotizi je 4. septembra 2006 v organizaciji SLS potekala okrogla miza z naslovom: »Zakaj je potrebna Resolucija o meji s Hrvaško?« Uvodničarji in drugi udeleženci so bili pod vtisom zadnjih dogodkov ob Muri razočarani in zaskrbljeni zaradi vsebine in načina slovenskega dogovarjanja s Hrvati o skupni graditvi nasipov na slovenski strani Mure. Pobudnik omizja, državni svetnik Marjan Maučec, in prvopodpisani vlagatelj resolucije, poslanec SLS Josip Bajc, sta se spraševala, kako je mogoče, da sklepi vlade o dogovoru Janša – Sanader po eni strani govorijo o spoštovanju stanja na dan 25.6.1991, ko je bil levi breg Mure v celoti pod slovenskim nadzorom, na drugi strani pa se v nasprotju s tem stanjem z dogovorom o nekakšni skupni gradnji nasipov ob Muri na slovenski strani dejansko poskuša legalizirati enostranske hrvaške poteze - od gradnje mostu, ceste in sečnje gozdov - brez soglasja lastnikov.

Zgodovinar dr. Peter Pavel Klasing, podžupan občine Lendava Stanislav Gjerkeš in geodet mag. Pavle Zupančič so spregovorili o doseganju delovanju Hrvaške, ki se pri Hotizi poslužuje politike izvršnih dejstev. Profesorica Ana Kalc - Hafner in Zvone Škof, ki sta lastnika nepremičnin na drugem delu Slovenije - na levem bregu Dragonje, pa sta opozorila na nesprejem-

pred okroglo mizo skupaj z uvodničarji ogledal sporno gradnjo ceste in nasipov. S krajani Mirišča, ki leži na hrvaškem katastrskem ozemlju na slovenski strani Mure, pa so se pogovorili o njihovih problemih in pričakovanjih, da jih slovenska država ne bo pozabila ali prodala.

Rok Ravnikar

Omizje na okrogli mizi: zakaj je potrebna resolucija o meji s Hrvaško?

SNZ pri SLS poziva najvišje predstavnike vlade, naj zaščitijo slovensko ozemlje in slovenske državljane

Ljubljana, 31. avgust 2006 - Slovenska narodna zveza pri SLS je zaskrbljena in ogorčena zaradi neustreznega ravnanja številnih slovenskih organov, ko gre za zaščito ljudi in njihovega premoženja na levem bregu Mure pri Hotizi. Javno sprašujemo predsednika vlade ter zunanjega in notranjega ministra Janeza Janšo, dr. Dimitrija Rupla in Dragotina Mateja, kdo jih je odvezal ustavne in zakonske odgovornosti, ki jih zavezuje k zaščiti slovenskih državljanov, njihove varnosti in premoženja.

Slovenska narodna zveza pri SLS pozitivno sprejema sklep Izvršilnega odbora SLS, ki je bil sprejet na 40. redni seji 29.8.2006. V sklepu IO SLS zahteva ugotavljanje odgovornosti zaradi nesprejemljivega ravnanja slovenske policije ob poskusu izvršitve sklepa piranskega sodišča o odstranitvi cestnih ovir na levem bregu Dragonje. Takrat so predstavniki slovenske policije na avtocesti Ljubljana - Koper brez argumentov zaustavili tovornjak z vsemi potrebnimi dovoljenji, ki je bil po naročilu sodno določenega naročnika namenjen v Sečovlje, da izvrši sklep sodišča.

SNZ pri SLS pričakuje, da bodo pristojni slovenski organi usklajeno, enotno in odločno zaščitili slovensko

ozemlje, slovensko morje, slovenske državljane in njihovo premoženje pred agresorskimi posegi sosednje Hrvaške. Dosedanje dokazano neuspešno ravnanje pristojnih organov je v neskladju z določili ustave, zakonov in koalicijske pogodbe ter škodljivo za Slovenijo. Če k takemu ravnanju kogarkoli silijo morebitna bremena iz preteklosti, naj sam oceni, ali lahko brez škode za Slovenijo še naprej opravlja svojo funkcijo.

Marjan PODOBNIK,
predsednik SNZ pri SLS

Meja s Hrvaško in nekatere raziskave

Spodaj opisana, načrtovana in prijavljena raziskava na žalost ni prišla skozi "sita" izbiranja projektov pri Javni agenciji za raziskovalno dejavnost kakor tudi ne pri Svetu zavoda, kjer sem zaposlen. Trdno pa sem prepričan, da se bo potrebno v bližnji prihodnosti raziskav v zvezi z nedoločeno slovensko hrvaško mejo na Štajerskem in v Prekmurju resno lotiti, kar je razvidno tudi iz "bele knjige" in kar smo dali v program dela novo ustanovljenega odbora SLOVENSKE NARODNE ZVEZE pri MESTNEM ODBORU SLS v Mariboru.

Preliminarne študije so pokazale, da bo potrebno izvesti obširne in kvalitetne raziskave ohranjenega arhivskega gradiva, ki ga hranijo arhivski zavodi v Avstriji, na Hrvaškem in Madžarskem kakor tudi v Srbiji (Beogradu). Arhivsko gradivo (zapuščino) Jurija Vege je v Ljubljani pregledal prof. Stane Južnič in prav tako našel zanimive podatke o reki Muri. Tako bi lahko belo knjigo v mnogih segmentih seveda dopolnili.

Po mojem mora problematika načrtovane raziskave obsegati čas od prvih opredelitev in razdelitev danes obmejnega ozemlja proti Hrvaški oz. njenim predhodnicam ter mora sloneti na analizah in pregledu vseh političnih, geografskih, gospodarskih in vojaških zemljevidov ter kart kakor tudi drugega podobnega arhivskega gradiva.

Pričakujemo lahko dobre rezultate, ki bodo predstavljeni s prikazom in s kvalitetnimi prezentacijami (s transkripcijami starejših tekstov in s sumarnimi prevodi v slovenski jezik) ohranjenega arhivskega gradiva iz v zgoraj navedenih arhivov.

Raziskati bo potrebno historične delitve tega prostora ob meji v zvezi s fevdalnimi veleposestvi in nastavitvijo prvega katastra ter opraviti analizo ljudskih štetij. Končno bo potrebno ugotoviti današnje stanje narodnostne poselitve Hrvatov in Slovencev ter prisluhniti njihovi svobodni

odločitvi, v kateri državi bi radi živeli, in tako uveljavljali svoja narodno obrambna stališča.

Navedene raziskave in rezultati, ki jih bodo prinesle tovrstne raziskave, bodo pomemben element pri postavljanju in pri dokončni določitvi državne meje med Slovenijo in Hrvaško predvsem na Štajerskem in v Prekmurju.

Če bo prišlo do arbitraže, pa si te brez izhodišč in opredelitve problemov ter predložitve dokumentov, zbranih na osnovi opisane raziskave arhivskega gradiva, ni mogoče predstavljati.

Na koncu moramo ugotoviti, da je tovrstna raziskava še kako potrebna in jo bo potrebno na kakršen koli način čimprej opraviti.

dr. Peter Pavel Klasinc

EU potrebuje jasen geostrateški koncept

Vsaka demokratična država za svoje normalno delovanje in transparentne odločitve, oprte na večinsko voljo svojih državljanov, potrebuje nekatere jasne strateške odločitve. Večinoma so te zajete v ustavi in drugih strateških dokumentih. Ti so posledica nacionalnih interesov in so rezultat široke javne in parlamentarne debate in na njej temelječega konsenza. V slovenskem primeru lahko kot tako strateško odločitev opredelimo sklep, da se Slovenija vključi v Evro-atlantske povezave. To dolgoročno in strateško odločitev so podprle praktično vse stranke in ogromna večina naših državljanov na referendumu. Zato jo lahko opredelimo kot konkretizacijo dejanskega nacionalnega interesa.

Čeprav si v okviru nacionalnih držav, članic EU, prizadevamo za oblikovanje jasnih strateških in razvojnih konceptov, pa na drugi strani dopuščamo, da EU na mnogih področjih teh stališč nima. Tukaj imam predvsem v mislih strateški geopolitični koncept. Vendar temu ni bilo vedno tako. Ob podpisu Rimske pogodbe in ustanovitvi Evropske gospodarske skupnosti je bila njena geopolitična pozicija jasno opredeljena. Takratnih šest podpisnic je v pogodbo vneslo določilo, da je članstvo v EGS dostopno vsem demokratičnim evropskim državam s svobodnim, tržnim gospodarstvom. Temu vabilu so sledili padci totalitarnih sistemov v Španiji, na Portugalskem in v Grčiji ter postopna širitev EGS, ki je preraščala in prerasla v EU petnajstih članic. Teh petnajst članic je predstavljalo pretežno večino evropskih držav, vzhodno od ločnice med svobodno in komunistično Evropo. V takratnih razmerah delitve sveta na dva sovražna, ideološka bloka misel na nadaljnjo širitev ni bila prisotna, saj bi lahko vsako prizadevanje za spremembo razmejitev med blokoma ali prehod ene od držav iz enega v drugega izzval atomski spopad nepredstavljalnih razsežnosti in posledic. Zato se je zdelo, da je EU ob koncu osemdesetih let prejšnjega stoletja dobila neko trajnejšo obliko. Zdelo se je, da je sedaj njena edina

naloga, da sodelovanje med članicami poglobi in integracijo dvigne na višji konceptualni nivo. Tako so takratne članice razvile vrsto za nadaljnji razvoj EU izredno pomembnih projektov, npr. projekt skupne evropske valute itd.

Kljub temu, da je komunistični del Evrope že od začetka osemdesetih let kazal znake razkroja, ni bila nikoli izdelana doktrina, kako naj ravna EU, če in ko bo prišlo do kolapsa komunističnih režimov v srednji in vzhodni Evropi. Prav tako tudi ZDA niso razvile koncepta, kako ravnati po padcu komunističnih režimov v Evropi, pa čeprav so javno razglašale, vsaj v času Reaganove administracije, »War on evil empire« (Vojna z imperijem zla). Zadnjih petnajst let je EU to svojo konceptualno praznino zapolnila s konceptom približevanja in širitve za srednje in vzhodno evropske države. Uspeh te širitve je v celoti izrinil iz naše zavesti dejstvo, da je bila EU v veliki meri nanjo nepripravljena in da je reševala probleme šele, ko so se ti pojavili. Mnogi tudi pozabljajo osnovni razlog, zakaj je bila ta širitev, širitev velikega poka, tak uspeh, zakaj se je improvizacija na koncu pokazala kot dobra odločitev. Jasno je, da kljub velikemu številu držav, ki so se pridružile EU, ta še vedno ostala na teritoriju klasične Evrope. Iz razlogov uspešnosti in zahtevnosti tega projek-

ta je le redko kdo pomislil, kaj bo potem. In tako se v sedanjem trenutku EU nahaja pred izredno zahtevnim vprašanjem, kako naprej. Najti jasen in z merodajno večino državljanov EU podprt odgovor na to fundamentalno vprašanje je ena od osnovnih nalog vseh, ki si prizadevajo za močno in uspešno Unijo. Nedvomno je možno oblikovati različne geostrateške koncepte. Eden od njih je seveda širitev ad infinitum, ki ima tudi v Sloveniji zagovornike, nekatere celo na pomembnih političnih funkcijah. Bistveni slabosti tega koncepta sta, da to pomeni širitev na ozemlja, ki niso del klasične Evrope in s tem spreminjanje osnovnih značilnosti EU, in drugič, da tak koncept ni podprt z večinskim mnenjem državljanov EU. Slednje bi moral biti za vse demokratično razmišljujoče osebnosti zadosten signal za opustitev takih načrtov. Osebnost sem prepričan, da če želimo to dilemo uspešno razrešiti, moramo pogledati na zahod preko meja EU.

Na tleh ameriške celine nastajata dve povezavi, ki ob vsej svojih specifičnosti vseeno spominjata na EU. V mislih imam povezavi NAFTA, ki so jo oblikovale ZDA, Kanada in Mehika in na jugu MERCOSUL, v kateri sta gonilni sili Brazilija in Argentina. Ustvarjalno gospodarsko sodelovanje in liberalizacija trgovine s tema dvema grupacijama sta nedvomno v interesu EU. Edina pomanjkljivost je v tem, da je še premalo dogovarjanja na ravni EU - NAFTA in EU - MERCOSUL, čeprav se komisarka Ferrero-Waldnerjeva za to izrecno zavzema. Čeprav tudi na zahodu ni vse idealno, dosti preveč je še dogovarjanja na ravni posameznih držav, kar ni ravno v interesu manjših držav, kot je npr. Slovenija, je vseeno nakazana neka stabilna perspektiva, ki vliva zaupanje. In sama po sebi se vsiljuje misel, zakaj ne bi ta pozitiven razvoj na zahodu poskušali prenesti tudi v našo vzhodno soseščino.

Ta zamisel temelji tudi na pozitivnih spremembah, ki smo jim priča v Rusiji v zadnjem desetletju. Nedvomno je Rusija izšla iz kaosa in gospodarskega propada, ki je sledil kolapsu Sovjetske zveze. Rusko gospodarstvo se izredno hitro razvija in postaja oprto na velike rezerve fosilnih goriv ter je zato izredno pomemben partner

gospodarstvu EU. Verjamem, da bi bilo v našem skupnem evropskem interesu, da se ta prostor razširi in da Rusija postopno s svojimi sosednjimi državami oblikuje neko gospodarsko povezavo, zaradi neenakosti v gospodarski moči, verjetno bolj po zgledu NAFTE kot EU. Prepričan sem, da bi ustrezno diplomatsko izražene pobude v to smer padle na plodna tla. EU bi s tem dosegla dva cilja, stabilizirala bi regijo, vzhodno od naših meja, in pridobila bi pomembnega gospodarskega partnerja, ki bi meje območja s tržnim gospodarstvom pomaknil daleč na vzhod.

Prepričan sem, da bi tudi na jugovzhodu veljalo poskusiti s podobnim konceptom, to je s spodbujanjem nastanka neke regionalne gospodarske povezave s Turčijo kot osrednjim akterjem. Ta projekt je nedvomno še nekoliko dolgoročnejši, vendar pa predstavlja tako rekoč idealno rešitev tako v gospodarskem smislu kot tudi v smislu zagotavljanja stabilnosti na Bližnjem vzhodu in s tem tudi varnosti.

Kljub vsem nedorečenostim ima predstavljeni koncept pomembne prednosti. Ohranja EU na ozemlju klasične Evrope. S tem preprečuje njeno postopno širitev v srednjeazijski in bližnjevzhodni prostor, kar bi po mojem mnenju vodilo vsaj k Evropi dveh hitrosti, če ne celo k njeni dezintegraciji. Ne prvo ne drugo ni v interesu Slovenije. V širšem evropskem in zahodnoazijskem prostoru vzpostavlja gospodarsko sodelovanje in politično stabilnost. Gradi na vzpostavljanju »win-win« situacije in preprečuje neprestano čakanje vedno novih kandidatov na naslednjo širitev. Predvsem pa daje državljanom EU jasno srednje, mogoče tudi dolgoročno perspektivo in s tem krepi njihov občutek vključenosti in identifikacije z EU.

Vsekakor je pomanjkanje geostrateškega koncepta Evropske unije nadvse pomemben političen problem, ki zadeva vse državljane EU in s tem tudi Slovence. Politično oblikovanje tega problema in jasna ponujena rešitev sta lahko za SLS platforma, ki bi širila politični prostor, ki nam ga pripisuje dobršen del slovenske javnosti in s tem pritegnila dele volilnega telesa, ki ne spadajo med naše tradicionalne volivce.

Prof. dr. Andrej Umek

Razmišljanje ob novi davčni zakonodaji/ pred lokalnimi volitvami

Gospodarstvo je le sredstvo, država in politika prav tako, oba pa v službi družbe in vsakega njenega posameznika

“Gospodarstvo je le sredstvo”, je zvesti član stranke, intelektualec in publicist iz Kopra poudaril v svojem nagovoru zbranim predstavnikom, ki smo po zelo polemični okrogli mizi v Kopru, kjer je bila polemična debata o prostorskem urejanju tega področja, nadaljevali razgovor v ožjem krogu in v prijateljskem vzdušju tudi o reformah in pomembni vlogi naše stranke v zgodovini Slovenije.

Tudi država in politika je le sredstvo, orodje družbe, da si ureja svoj način življenja. Pri načrtovanju politike, gospodarskega razvoja ali določanja social-

nih pravic bi vsi odgovorni morali delati predvsem s to mislijo, to resnico in s to usmeritvijo.

Še vedno mi ni odgovoril nihče od snovalcev t.i. davčnih in socialnih reform v Sloveniji, niti strokovnjakov stranke na moje vprašanje, ki sem ga zastavila ob obravnavi osnutka reform in se je glasilo približno takole: Kako bo predlagalec reform (takrat še vodja ekspertne skupine g. Damjan) in kako bo vlada, država, dosegla, da bo slovensko gospodarstvo vlagalo privarčevana sredstva oziroma večja sredstva, ki naj bi jih imelo na podlagi izpeljanih reform v slovenski razvoj, v nova domača, delovna mesta in v razvoj družbe, okolje, kulturo, itd., skratka za bolj kakovostno življenje družbe in državljanov Slovenije? Koliko časa in koliko bomo Slovenci še lahko vlagali in se odrekli v namen razvoja? Kdo bo vlagal v razvoj družbe, v družinsko politiko? V mlado, domačo delovno silo?

Brez trdnega, uspešnega gospodarstva gotovo ni prihodnosti, ni mogoča uspešna država in ni mogoče doseči družbe blaginje. Vendar se vedno znova postavlja vprašanje, kako in kdo bo nosil to breme? Idealno je seveda, da nihče ne bi bil prizadet in bi vsi živeli bolje. Ali je to sploh mogoče?

Dejstvo namreč je, da kapital skrbi zase, gospodarstvo in posamezna podjetja bodo sredstva vlagala tja, kjer bo to poslovno bolj uspešno, ne glede na lokacijo, sploh če govorimo o t.i. velikem gospodarstvu, ki ga mali slovenski trg vsekakor omejuje.

Zgolj večji priliv davkov v državno blagajno ni dovolj! Zdrava pamet nas uči da je nemogoče, da bi država lahko s tako zbranimi sredstvi pokrila vse potrebe po zdravstvenih in socialnih pravicah in še razvijala šolstvo ter nova delovna mesta, gradila infrastrukturo in še in še.

Dokaz za to trditev - bivši sistem, države socializma, nekaj desetletij dolg eksperiment brez zdrave logike in ekonomske računice, ki je pripeljal celotno družbo v rdeče številke, ki nas še vedno kot mlinski kamen vlečejo nazaj namesto naprej, po poti napredka.

Zakaj ne dobim odgovora, mi je popolnoma jasno, ker ga ni mogoče dati, ni mogoče zagotoviti in omejiti kapitala v tržnem sistemu, da bi ostal “za plotom” in lahko tudi izgubljal vrednost in v končni fazi tudi propadel. Slovenija se je s prehodom v demokratični sistem odločila tudi za tržni sistem poslovanja, ker eno brez drugega ne gre.

Zato seveda imamo politiko in državo, ki je dolžna usmerjati in skrbeti za družbo v celoti, torej zagotoviti pogoje za gospodarstvo in blagostanje za državljanje. Naša stranka pa, tako kot evropske ljudske stranke, zagovarja socialno-tržni sistem, kar je tudi ob obravnavi zadnjega predloga sprememb oz. reform.

Torej je gospodarstvo le sredstvo, s katerim se lahko zagotavlja osnova za življenje družbe. Seveda pa je potrebno upoštevati pravila in zakonitosti ter potrebe gospodarstva, da lahko ustvarja in se razvija. Vendar mora to potekati v trikotniku: družba – politika - gospodarstvo. Država ali politika najbolje lahko usmerja posamezne panoge ali področja s predpisanimi davki- vzpodbuja ali omejuje. In pa s še številnimi drugimi instrumenti, ki jih ima v rokah.

Nova vlada je prisluhnila gospodarstvu in pripravila predlog ukrepov in reform, ki naj bi ustvaril ugodnejše okolje za razvoj gospodarstva,

s posluhom za posebnosti t.i. malega gospodarstva.

Ali je temu res tako? Ali je pri tem pozabila na kmetijstvo, ki je, lahko rečemo, “temeljna” gospodarska panoga? Kdo bo Slovenkam in Slovencem pekel kruh v prihodnje?

Ali bomo še pili dobro slovensko mleko in dobra slovenska vina?

Vsa družba mora v Sloveniji nujno poiskati ravnotežje med panogami, se dogovoriti, kako bomo živeli v prihodnje sedaj, ko smo postali del razvite Evrope, predvsem pa zelo rahločutno vzpodbujati in usmerjati razvoj s takimi ali drugačnimi strategijami in reformami, da ne bomo dosegli nasprotnih učinkov. Papir namreč prenese vse (razen ognja seveda), napisani zakoni pa v življenju poslabšajo ali izboljšajo življenje družbe, posameznikov in raznih organizacij.

Zato se mi zdi razumljivo, da je vlada v končnem besedilu predlogov vendarle upoštevala argumente in predloge naše stranke, ki je prva nasprotovala nekaterim ukrepom, predvsem pa uvedbi enotne davčne stopnje in upoštevala tudi nasprotovanje širše družbe v času razprav in izvedla le delne spremembe davčnega sistema. Opozicija pa želi prikazati to, da je vlada prisluhnila argumentom in nasprotovanju nekaterim ukrepom kot poraz, namesto kot pravilno in edino možno potezo.

Ali lahko upamo, da so obdobja, ko smo komentirali delovanje države z rekom “psi lajajo, karavana gre dalje” mimo? Bojim se, da ne popolnoma. Gre najverjetneje le za to, kateri psi so bolj glasno lajali. Kmetijstvu namreč po novem davčnem predlogu ni predvidena svetla prihodnost. Ali gre za slabo poznavanje razmer ali pa gre zopet za prelaganje bremena reform na pleča kmetov in malih podjetnikov?

Ne upam si odgovoriti na to vprašanje. Naša stranka si bo še naprej prizadevala, da se tudi pogoji in davki na področju kmetijstva bolj ustrez-

no uredijo. Tako opevani trajnostni razvoj in blaginja družbe nista mogoča brez razvoja - tudi kmetijstva in podeželja, kjer konec koncev živi večina populacije naše družbe.

Upam, da bomo vsaj tako uspešni z argumenti, kot smo bili pri predložitvi teh sprememb, pri pisanju koalicijske pogodbe nove vlade glede lastninjenja, kot smo bili uspešni pri ustvarjanju pogojev za delo občin, pri zavzemanju za družinsko politiko. Naši trije ministri v vladi delajo zelo dobro, naši strokovnjaki v posvetovalnih organih vlade, ki pripravljajo nove odločitve vlade tudi. Izkušnje in pristna skrb za razvoj družbe in vsakega posameznika v njej se kažejo v prizadevanem, uspešnem delu naših županov in svetnikov v občinskih in mestnih svetih. Čas bi bil, da nam vse to priznajo in s svojim glasom za ljudsko stranko potrdijo tudi volivci. In ta čas je pred nami, tu so lokalne volitve.

Spet pa bo veliko odvisno od nas, ali bomo znali volivcem in širši javnosti povedati, kaj smo že vse dosegli in postorili za našo družbo. Upam, da volivci spet ne bodo nasedli pred volitvami skonstruiranim že znanim scenarijem iskanja “ kolektivnega krivca” in posploševanja napak posameznikov z namenom izničiti dosežke in prizadevanje najstarejše stranke v Sloveniji, ki je v vsej zgodovini vedno odigrala ključno vlogo in bila vzvod družbenih sprememb.

V vseh dosedanjih koalicijah je bila stranka kot nekakšen kompas, kot lakmusov papir, da Slovenija ni skrenila iz smeri in da naša družba ni izgubila svoje identitete, tradicije in kulture.

Lokalne volitve naj bodo za nas prilika in sredstvo, da stopimo do volivcev in potrskamo na njihovo vest. Zato zaupajmo izkušnjam za naše skupno dobro!

*Nada Skuk,
podpredsednica SLS in predsednica
SZZ pri SLS*

Ob obnovi zadnje etape Mariborske ceste v Celju je bilo nesporno dokazano, da je Celje najstarejše mesto v Sloveniji. Otvoritev se je udeležil tudi poslanec SLS in kandidat za župana Maribora Franc Kangler - v sredini ob županu Bojanu Šrotu.

Župan Mestne občine Celje je napovedal vnovično kandidaturo za župana Celja

S POLNO PARO NAPREJ!

Podpredsednik Slovenske ljudske stranke in župan Mestne občine Celje Bojan Šrot je v začetku septembra uradno napovedal, da bo tudi v tretje kandidiral za župana Celja. S tem so se končala ugibanja o njegovi ponovni kandidaturi. Kot je pojasnil, se je za najavo kandidature v začetku septembra in ne proti koncu meseca, kot je sprva nameraval, odločil zaradi tega, ker meni, da je potrebno biti iskren tako do Celjank in Celjanov kot tudi do stranke in bi bilo nepošteno, če bi jih tako dolgo puščal v negotovosti.

Celje je v osmih letih, odkar je njegovo krmilo prevzel Bojan Šrot, postalo najhitreje razvijajoče slovensko mesto. Mesto je povečalo svoj ugled in postalo prepoznavno tako v domačem, regijskem, kot tudi širšem slovenskem in evropskem prostoru. Bojan Šrot je tudi eden od redkih slovenskih županov, ki mu je uspelo uresničiti praktično vse predvolilne obljube, poleg tega pa uresničiti še kopico drugih pomembnih projektov. Že v prvih štirih letih je bil dosleden pri izpolnjevanju svojih obljub. Hkrati pa je z nekaterimi projekti dokazal, da vidi tudi v prihodnost. Mestna občina Celje je v tistem obdobju začela z gradnjo Centralne čistilne naprave, ki jo je že v predpristopnem času z nepovratnimi sredstvi podprla Evropska unija. Začele so se obnavljati in adaptirati osnovne šole, mesto je dobilo Projektno pisarno "Celje zdravo mesto" in s tem vstopilo v projekt zdravih mest, ki poteka pod okriljem Svetovne zdravstvene organizacije, zaživel je Zavod

za turizem, ustanovila sta se Regijsko študijsko središče in Regionalna razvojna agencija. Svoj ponovni razcvet je doživel celjski sejem, ki vsako leto pripravi največjo sejemsko prireditev, ne samo v Sloveniji, pač pa v tem delu Evrope.

Njegov drugi mandat je mestu prinesel sodobno športno dvorano in nov nogometni stadion. Mestna občina Celje je uredila in asfaltirala vse lokalne kategorizirane ceste. V mestu je svoj sedež dobilo Regionalno, inovacijsko in tehnološko središče. Zaživel je eden od najpomembnejših državnih razvojnih projektov - Tehnopolis. Projekt tehnološkega parka, v katerem bo prostor za visoko tehnološka podjetja, mednarodno univerzo, študentski kampus ter za moderne poslovno - upravne in stanovanjske stavbe. V njegovem drugem mandatu je v projekt Regionalnega centra za ravnanje z odpadki celjski občini uspelo povezati kar 23 regionalnih občin. Projekt pa je z nepovratnimi sredstvi iz kohe-

zijskega sklada podprla tudi Evropska unija. Edina županova neizpolnjena predvolilna obljuba je prenova celjske mestne tržnice, pa še ta se bo začela v prihodnjem letu. Med najpomembnejše projekta pa župan Mestne občine Celje šteje ustanovitev Fakultete za logistiko. Ob otvoritvi fakultete je dejal, da je ta dogodek celo med najpomembnejšimi v celotni zgodovini mesta. Nove stavbe namreč spreminjajo samo podobo mesta, fakulteta ali celo univerza pa spremeni njegovo dušo in poveča tudi njegov intelektualni potencial.

Pomembno vlogo v osmih letih županovanja Bojana Šrota je odigral tudi Mestni odbor Slovenske ljudske stranke Celje, ki ga zadnje leto vodi podžupan občine Marko Zidanšek. »Svetniška skupina SLS je veliko dela vložila v delovanje mestnega sveta. Čeprav smo bili v mestnem svetu v manjšini, so bile tako rekoč vse odločitve sprejete soglasno,« je ob predstavitvi delovanja SLS Celje dejal Zidanšek in

dodal, da so člani stranke veliko truda in časa namenili tudi dogovorom o ustanovitvi celjske škofije in dogovorom z drugimi regionalnimi občinami o vključitvi v projekt Regionalnega centra za ravnanje z odpadki.

Ob najavi kandidature za župana je Bojan Šrot dejal, da bodo volivke in volivci nagradili tudi stranko za njene uspehe pri vodenju celjske mestne občine in v večji meri podprli strankarsko listo Slovenske ljudske stranke na volitvah za mestni svet. Poudaril je, da v mestnem svetu kljub temu, da je imela SLS v tem mandatu le tri sedeže in je vladala s pomočjo koalicije, ni prevladovalo enoumje, kot so nekateri pogosto poskušali prikazati v javnosti. Pojasnil je, da so v mestnem svetu praviloma sprejemali odločitve soglasno, ker so se pred tem uskladili na političnih koordinacijah. Zaradi usklajevanja je pogosto posamezne predloge umaknil z dnevnega reda, da so jih strokovne službe lahko ustrezno dopolnile. Vladajoča koalicija pa je pri tem znala prisluhniti tudi opoziciji, ki je imela vrsto predlogov, dobrih za razvoj Celja.

Bojan Šrot je na zadnjih volitvah nastopil kot kandidat SLS, SDS in Zelenih Slovenije, ker pa se v času, ko se je odločal, ali naj kandidira ali ne, ni dogovarjal za podporo še ne ve, katere stranke ga bodo podprle. Nekatero stranke so podporo že napovedale, pričakuje pa, da ga bo podprlo pet ali šest strank. Pri tem je poudaril, da si želi protikandidatov, ki bi imeli drugačen pogled na razvoj občine, kar bi lahko sprožilo konstruktivne razprave v predvolilni kampanji.

Napovedal je tudi, da bo župansko funkcijo, če bo izvoljen, še naprej tako, kot v zadnjih mesecih, opravljal nepoklicno, vendar profesionalno. Po njegovem nepoklicno vodenje mesta, kot je Celje, ni problem, o čemer je očitno prepričan tudi zakonodajalec, ki je to odločitev prepustil županom. Je pa poudaril, da celjsko mestno občino poleg njega vodi velika skupina ljudi tako v mestnem svetu kot občinski upravi, kar je tudi pripeljalo do uspehov v zadnjih letih.

Med pomembnimi projekti, ki se jih bo celjska občina lotevala v prihodnje, je Bojan Šrot izpostavil sprejem programskega strateškega dokumenta, ki bi opredelil razvoj Celja do leta 2020, razvoj starega mestnega jedra, Šmartinskega jezera in območja Celjske koč. Mestna občina Celje pa bo vse sile napela tudi za ustanovitev mednarodne univerze in promocijo Celja v širšem Evropskem prostoru. S polno paro se že pripravlja kandidatura Celje za Evropsko prestolnico kulture leta 2012.

Franc Kangler za župana

Kangler, rojen leta 1965, je že tretjič poslanec, predsednik Odbora za promet, deseto leto član komisije za nadzor nad obveščevalnimi službami in član skupščine Nata ter mestni svetnik v Mariboru. »Probleme v mestu dobro pozna, ponuja tudi rešitve,« je poudarila predsednica mariborske SLS Tanja Vindiš Furman.

Franc Kangler: »Program gradimo na rešitvah težav, ki jih ima Maribor: pomanjkanje projektov za boljše črpanje sredstev iz evropskih skladov, potrebno je sprostiti potencialne v mestu in privabiti nove vlagatelje, reorganizirati občinsko upravo ter racionalizirati komunalne službe in javne zavode, denimo, združiti dvorano Tabor in zavod Pristan v en zavod. Da bi povečali konkurenčnost in kakovost služb in bivanja v mestu, razmišljamo o možnosti ustanovitve komunalnega podjetja v stoddotni občinski lasti, ki bi upravljalo javne površine in javno infrastrukturo. S posebno pozornostjo bi bilo treba podpreti širše regijske projekte, kakršen je kopenski

logistični center v Hočah, ki je ena največjih priložnosti za Maribor in za vso regijo, in ki zagotavlja tudi okoli 2000 zaposlitev. Na prvem mestu in prva naloga župana mesta Maribor pa je seveda odpraviti zaplete z odlagališčem smeti. Pri mestni deponiji nam je najbližji model v občini Celje s termično obdelavo smeti.«

Slovenska ljudska stranka, katere vidni član je Kangler, ima za zdaj več županov, ki vodijo nekatere večje kraje (Krško, Metlika, Črnomelj, Slovenska Bistrica, Škofja Loka, Dravograd, Žalec, Rogaška Slatina), in v mestni občini Celje. Po napovedani županski kandidaturi v Ljubljani (Peter Volasko), bo Maribor druga mestna občina, kjer bo SLS poskušala zmagati. Franc Kangler je optimističen. Po njegovem mnenju bo SLS na letošnjih lokalnih oziroma županskih volitvah zagotovo obdržala, morda celo povečala število županov, predvsem zaradi dobrih kandidatov, ki uživajo zaupanje v svojem okolju.

TVF

Maribor, 22. junij 2006
- »Po desetih letih dela v Državnem zboru in treh zaporednih volitvah za poslanca je kandidatura za župana v Mariboru zame priložnost in možnost, da štajersko prestolnico gospodarsko okrepimo in pripeljeemo na primerno mesto v Sloveniji, kamor tudi sodi,« je povedal Franc Kangler ob današnji predstavitvi kandidature za župana Maribora, ki jo je pripravil mestni odbor Slovenske ljudske stranke.

Kandidati za župana darovali kri

Na oddelek za transfuziologijo mariborske splošne bolnišnice je včeraj prišlo okoli 50 ljudi, ki so se odzvali pozivu mariborskega Rdečega križa in Franca Kanglerja, poslanca SLS DZ RS in kandidata za mariborskega župana, za darovanje krvi. Od županskih kandidatov se je odzval Milan Petek (LDS), kri pa je daroval tudi Sašo Peče (SNS), ki pa na volitvah za mariborskega župana ne bo kandidiral.

Sašo Peče med krvodajalsko akcijo, v ozadju Franc Kangler (stoji) in Milan Petek - Foto: Igor Napast

Čas počitnic - čas za oceno dosedanjega dela in načrti za prihodnost

Poslanci Državnega zbora Republike Slovenije so po zaključku dela v prvi polovici letošnjega leta odšli na zaslužene parlamentarne počitnice. V tem času so poslanci Slovenske ljudske stranke javnosti predstavili delo državnega zbora RS v prvi polovici letošnjega leta ter tiste projekte, pri katerih je Slovenska ljudska stranka dosegla največ uspehov. V času parlamentarnih počitnic pa je bila sklicana tudi nujna seja odbora za obrambo.

DELO POSLANSKE SKUPINE SLS V PRVI POLOVICI LETA 2006

Josip Bajc: "S svojim načinom dela dokazujemo, da nismo koalicijski valjar."

21. julija sta na novinarski konferenci poslanca SLS Josip Bajc in Kristijan Janc predstavila oceno dela državnega zbora v prvi polovici leta. Poslanska skupina SLS je največ pozornosti namenjala decentralizaciji in regionalnemu razvoju, razvoju kmetijs-

tva in podeželja ter nekaterim socialnim temam. Med uspehi poslanske skupine v minulem polletju je poslanec Bajc med drugim izpostavil spremembo ustave za ustanovitev pokrajin, ustanovitev novih občin ter Zakon o javnem redu in miru, s katerim se je prav na pobudo SLS

uveljavila prepoved vstopa v lokale in na prireditve, kjer se točijo alkoholne pijače, za mlajše od 16 let. Slovenska ljudska stranka je s tem ponovno dokazala, da ima na področju varstva mladoletnikov jasna stališča in da želi, da se razmere na tem področju premaknejo v pozitivno smer.

Oba poslancata sta ocenila, da delo v koaliciji in partnerstvu poteka ob velikem usklajevanju, ki je bilo potrebno predvsem pri nekaterih zakonskih predlogih, sicer dobro poteka. Kot primer je poslanec Bajc izpostavil azbestni zakon in Zakon

o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti. Prav pri slednjemu je SLS dosegla velik uspeh z ureditvijo, ki je bila sicer sprejeta s podporo opozicijskih strank in koalicijske DeSUS in ki je prinesla kompromisno rešitev za delitev sredstev iz naslova študentskega dela. "S svojim načinom dela dokazujemo, da nismo koalicijski valjar," je poudaril Bajc. S sprejetjem amandmaja Slovenske ljudske stranke smo zagotovili dodatna sredstva za novi študentski sklad in obenem ohranili konkurenčno študentsko delo in študentsko organiziranost. Zavedamo se, da v sedanjem času za marsikaterega študenta to delo predstavlja pomemben vir zaslužka, ki mu omogoča štu-

dij. Naš cilj pa je vsekakor zagotoviti dovolj štipendij za vse mlade, da se bodo lahko posvetili zgolj študiju; takrat pa tudi študentsko delo ne bo več potrebno.

Poslanec Kristijan Janc je sicer delo v "naporni koaliciji" ocenil kot pozitivno. V delu državnega zbora pa pogrša več dialoga z opozicijo. "Ta ima včasih tudi predloge, ki bi jih morala koalicija upoštevati," meni Janc in obžaluje, da je včasih v DZ toliko napenjanja mišic, kdo in kaj predlaga. "Smo še mlada demokracija in bomo verjetno potrebovali še kak mandat izkušenj," je prepričan.

Nujna seja Odbora za obrambo

Na zahtevo poslanskega kluba LDS in poslanske skupine SD se je Odbor Državnega zbora za obrambo v petek, 11. avgusta, sestel na nujni seji. Obravnaval je poročilo o delovanju pripadnikov Slovenske vojske v NATO training mission - Iraq.

Josip Bajc je na seji med drugim povedal:

„Gospod predsednik, vi ste in prej sem tudi uvodoma povedal, že sklicali sejo odbora za obrambo, na kateri bi obravnavali to poročilo, katerega podlaga je sklep državnega zbora iz meseca januarja ali februarja, ko smo obravnavali popolnoma enako tematiko in popolnoma enake razloge, mislim, da tudi s strani istih predlagateljev, ki so predlagali sklic današnje seje.

Osebnostno ocenjujem in mislim, da se boste strinjali z menoj, da je probleme potrebno reševati tam, kjer nastajajo; da je potrebno ogenj gasiti v žarišču, v njegovem izvoru. Če smo in mislim, da smo tudi prebrali to poročilo, vidimo, da delo predstavnikov slovenske vojske predstavlja pomemben prispevek k cilju misije, saj je ta na mnogih področjih kadrovske podhranjenja. Sedaj bi pa komentiral, bom rekel, ironičnost kolege Pavliha, ki

se sprašuje, kaj smo pa prispevali s štirimi vojaki. Veste, kamen na kamen palača, zrno na zrno pogača. Mi smo v okviru naše velikosti, naše pomembnosti, naše številčnosti prispevali štiri vojake v to misijo. Če bi nas bilo 200 milijonov, bi jih verjetno bilo toliko več.

Zaradi tega ocenjujem, da je lahko izid te današnje nujne seje odbora za obrambo ta, da smo se seznanili s poročilom in da pričakujemo od vlade in ministrstva za obrambo, da nas bosta sprotno obveščala ne samo tako, kot je bil sprejet sklep - na vsake tri mesece, ampak sprotno obveščala, če bi prišlo do kakršnikoli drugačnih razmer v Iraku. V tem primeru pa lahko skličemo ne samo nujno, ampak tudi izredno sejo, in se odločimo, da se zaradi tega in tega naša vloga v Iraku spremeni.”

In kako naprej?

Pred nami je pestra politična jesen. Pa ne le zaradi lokalnih volitev,

ampak predvsem zaradi pomembnih zakonov in projektov, ki jih bomo v Državnem zboru RS obravnavali jeseni. Naj ob tem omenimo le davčno zakonodajo, pri kateri bomo v Slovenski ljudski stranki še naprej zagotavljali takšne rešitve, ki bodo pravične in bodo omogočile tudi razvoj našega gospodarstva.

Poleg tega bomo v državnem zbo-

ru kmalu obravnavali resolucijo o nacionalnih razvojnih projektih za obdobje 2007 do 2023. V Slovenski ljudski stranki se zavedamo pomena dolgoročnega načrtovanja in bomo ob sprejemanju te resolucije zagovarjali vse tiste projekte, ki so potrebni in pomenijo priložnost za še bolj uspešno prihodnost Slovenije.

J.T.

Infrastrukturne ureditve ob izgradnji HE Blanca

Hidroelektrarna Blanca je druga hidroelektrarna v spodnjem verigi. Veliko izkušeni si je Občina Sevnica, in tudi sam osebno, pridobila že z izgradnjo hidroelektrarne Boštanj. Kljub staremu lokacijskemu načrtu iz leta 1990 in številnim problemom, ki so se zaradi tega pojavljali, smo jo uspešno predali svojemu namenu v mesecu maju.

Ob sprejemanju državnega lokacijskega načrta za HE Blanca pa smo dobili priložnost, da tvorno sodelujemo in skušamo doseči, da se čim več ureditev ureja v okviru in sočasno z izgradnjo hidroelektrarne. Kot župan Občine Sevnica sem si tako kot ostali občani in občanke želeli, da se vse ureditve zajamejo v Uredbi o državnem lokacijskem načrtu, vendar nam to žal ni uspelo. Kot kompromisno rešitev smo sprejeli, da Vlada ločeno odloča o Uredbi in o dodatnih sklepih za financiranje dodatno izpogajane infrastrukturne ureditve.

Vlada RS je v juniju 2005 sprejela Uredbo o DLN za HE Blanca, vendar odložila sklepanje o dodatnih ureditvah. Sledila so številna pogajanja in na sestankih s posameznimi resortnimi ministri mi je uspelo, da so bile nekatere ureditve uvrščene v proračun RS, za nekatere ureditve pa so se nadaljevala pogajanja za vire financiranja. Ureditve, ki so ostale zunaj DLN in tudi niso bile uvrščene v proračun RS, so predvsem dodatno urejanje vodotokov, izgradnja malih čistilnih naprav, rekonstrukcija nevarnega cestnega odseka od brvi Radna do odcepa za Lukovec in izgradnja mostu na Logu.

Glede na dejstvo, da so bila usklajevanja in pogajanja dolgotrajna, sem se v duhu partnerskega odnosa odločil, da se Občina Sevnica finančno soudeleži pri nekaterih projektih, in to je bil trenutek, ko so se zadeve premaknile. Strokovne službe ministrstva

za okolje in prostor, ministrstva za promet in ministrstva za finance so se medsebojno uskladile in pripravljene so sklepi o financiranju dodatnih infrastrukturnih ureditev za potrditev na Vladi RS.

Oblikovana je bila tudi posebna komisija za usklajevanje Programa infrastrukturnih ureditev, ki so zajete v Uredbi o DLN. Glede na dejstvo, da program zajema rekonstrukcijo cestnih odsekov tako na levem kot desnem bregu reke Save, ureditev vodotokov, sanacijo mostu na Mirni in še nekatere ostale ureditve, ga je v juliju potrdil tudi Občinski svet Občine Sevnica. Hkrati smo pozvali Vlado RS, da sočasno potrdi tudi že pripravljene sklepe o financiranju dodatne infrastrukture.

Kot župan Občine Sevnica si tako še naprej prizadevam in želim, da Vlada RS po dolgotrajnih usklajevanjih in pogajanjih hkrati sprejme Program infrastrukturnih ureditev ter dodatne sklepe o financiranju, da bi občani in občanke občine Sevnica pridobili ureditve, za katere smo bili zaradi odmaknjenosti v zadnjih desetletjih prikrajšani.

Kristijan Janc

Odprtje krožišč v Boštanju in Smarju v občini Sevnica

Minister za promet mag. Janez Božič, minister za okolje in prostor Janez Podobnik, župan Občine Sevnica Kristijan Janc, direktor Direkcije Republike Slovenije za ceste Vili Žavrlan, direktorica podjetja Infra d.o.o. Ana Gračner, predstavniki izvajalcev in podizvajalcev ter nadzora izgradnje obeh rondojev, so slavnostno predali v uporabo novozgrajeni krožni križišči v Boštanju in Sevnici.

Krožno križišče v Boštanju je zgrajeno v sklopu infrastrukturnih ureditev pri izgradnji hidroelektrarne Boštanj, prve v verigi petih novih hidroelektrarn na spodnji Savi, uradno odprte maja letos. Novozgrajeno križišče omogoča varnejše vključevanje vozil iz smeri Sevnice in Boštanja na glavno cesto Celje - Krško, s čimer je bistveno povečana tudi pretočnost prometa. Zaradi zgrajenih kolesarskih pasov in pločnikov je križišče odslej varnejše tudi za kolesarje in pešce. Vrednost gradbenih delih, ki jih je v celoti financiralo javno podjetje Infra d. o. o., znaša 90 milijonov tolarjev. Gradnja krožnega križišča v Sevnici je izvedena v okviru predvidene rekonstrukcije regionalnih cest Boštanj - Planina in Sevnica - Brestanica. Sodobno štirikrako krožno križišče omogoča boljše pretočnost prometa ter večjo prometno varnost tako za voznike kot za ostale udeležence. Vrednost izvedenih del je 116.6 milijona tolarjev, pri čemer znaša delež Ministrstva za promet, Direkcije RS za ceste, 92.6, sofinancerski delež občine Sevnica pa 24 milijonov tolarjev.

Prometna infrastruktura v sevniški občini se odslej ponaša s tremi krožišči. Krožna križišča so postala projektna rešitev, ki jo vse pogosteje predlagajo tako projektanti kot investitorji. Najbolj učinkovita so tista krožna križišča, ki so nastala z rekonstrukcijo prejšnjih, "klasičnih" križišč. Tam, kjer so krožna križišča nadomestila obstoječa klasična, nivojska križišča, se je število prometnih nesreč v povprečju zmanjšalo za 75 %, občutno blažje pa so tudi posledice prometnih nesreč.

KRISTIJAN JANC,
poslanec v DZ RS in
župan Občina Sevnica

iz svetniških klopi

KREPITEV KULTURNEGA IN GOSPODARSKEGA SODELOVANJA DRŽAV SLOVENIJE IN RUSKE FEDERACIJE

Na povabilo predsednika Državnega sveta RS Janeza Sušnika je bil od 27. do 30. julija na prvem uradnem obisku v Sloveniji predsednik Sveta federacije Federalnega zbora Ruske federacije Sergej Mironov.

Na Gradu Brdo sta se sestala oba predsednika, nato so sledili pogovori med obema delegacijama. Predstavniki obeh strani so poudarili pomembnost kulturnega in gospodarskega sodelovanja, ki se iz leta po blagovni menjavi vedno bolj krepi in širi na različna področja. Oba predsednika sta se v okviru Združenja senatov sestala že večkrat, obisk Mironova pa je samo še dodatna vzpodbuda za sodelovanje med obema zgornjima domoma.

Slovaški minister Jan Kubiš in predsednik DS Janez Sušnik

Prav vsakoletna spominska svečanost pri Ruski kapelici na Vršiču, ki se je je Mironov udeležil 30. julija kot vodja ruske delegacije ob njeni 90. obletnici delegacije, je tudi odraz slovenskega razumevanje zgodovinskih vrednot in žrtev prijateljskega ruskega naroda.

IZGLASOVAN VETO NA NOVELO ZAKONA O VISOKEM ŠOLSTVU

Državni svet Republike Slovenije je na svoji 14. izredni seji izglasoval odločilni veto z 18 glasovi za in 6 proti na novelo Zakona o visokem šolstvu.

Državni svet je ocenil, da novela visokošolskega zakona odvzema že pridobljene pravice diplomantov brez obrazložitve in tako krši načelo pravne države. Sprejeti zakon posega v že podeljena pravna razmerja in tako posega v načelo pravne varnosti in v načelo zaupanja v pravo, saj udeleženci

Svetniška skupina SLS

visokošolskega študija nimajo nikakršnega zagotovila, da ne bo prišlo do ponovnega posega v pravno državo. Enačenje ravni izobrazbe starih in novih diplomskih stopenj po noveli je v nasprotju z nostrifikacijskimi odločitvami o izobrazbi, pridobljeni v tujini. Zakon tudi ni usklajen s Svetom RS za visoko šolstvo. Državni svetniki noveli še očitajo, da podaljšuje študij, posledično pa onemogoča leta 2004 zastavljeno reformo visokega šolstva.

SEJA DRŽAVNEGA SVETA NA POBUDO DRŽAVNEGA SVETNIKA MARJANA MAUČECA TOKRAT NA GORIČKEM**1. Državni svet za pravico posameznika do sojenja v razumnem roku**

Državni svet RS se je 14. julija sestel na svoji 45. seji, ki je bila tokrat na povabilo direktorja Krajinskega parka Goričko Janka Halba na gradu Grad.

Svetniki so obravnavali predlog za začetek postopka za spremembo Ustave RS z osnutkom ustavnega zakona, ki ga je v obravnavo predložila Vlada RS. Predlog predlaga spremembo 129. člena Ustave, ki določa trajno sodniško funkcijo, in sicer zaposlovanje sodnikov za obdobje petih let. Državni svetniki so predlog podprli, saj je v Sloveniji zaradi počasnosti delovanja sodstva v določenih zadevah kršena ustavna pravica posameznikov do sojenja v razumnem roku.

2. Svetniki ponovno opozorili na pomanjkljivosti v Zakonu o vinu

Državni svet je na 11. izredni seji 23. decembra lani vložil zahtevo, da državni zbor ponovno odloča o Zakonu o vinu, ki pri ponovnem glasovanju ni dobil potrebne podpore. Tokrat je državni svet obravnaval nov predloga Zakona o vinu, ki ga je v zakonodajni postopek vložila vlada in ga podprl, pri tem pa opozoril na nekatere pomanjkljivosti.

Nov predlog zakona se bistveno ne razlikuje od prejšnjega vladnega predloga, vendar delno sledi razlogom, zaradi katerih je državni svet vložil veto. Kljub vsemu državni svet opozarja, da predlagatelj nekaterih strokovnih pomanjkljivosti ni odpravil. Tako predlog zakona še vedno dovoljuje dosladkanje ne le mošta ali drozge za dvig potrebnega alkohola, ki je dovoljeno v neugodnih vremenskih prilikah, ampak tudi dosladkanje vina, kar je iz zdravstvenega vidika nedopustno. Nedopustna je tudi ureditev, da se grozdje, sušeno razgrnjeno na slami ali koncentriranje soka na odrezanih šparonih, uvršča v isto skupino, kot na primer suhi jagodni izbor ali ledeno vino, ki mora to tehnološko zrelost doseči odvisno od prezrelosti na trti in ne naknadno z nekimi postopki izven trte. Državnemu svetu se zdi nedopustno tudi stekleničenje kakovostnih vin izven območja vinorodnega okoliša. Kakovostni razred vina se mora ustekleničiti v okolišu, kjer je grozdje pridelano, predelano in kjer je vino tudi donegovano. Stekleničenje vina in s tem priprava za potrošnjo v območju vinorodnega okoliša je nujna zaradi ohranitve avtentičnosti ali porekla vina.

3. Državni svet za večjo varnost pred delovanjem erozije in hudournikov

Državni svet je sprejel zaključke z javne razprave na temo Problematika varstva pred erozijo in hudourniki, ki je bila organizirana z namenom, da se predstavijo najbolj pereča vprašanja v zvezi z načrtovanjem in zagotavljanjem varnosti pred erozijo in hudourniki. Državni svet ugotavlja, da se o varstvu pred naravnimi nesrečami, še posebej o varstvu pred delovanjem različnih vrst erozij in hudournikov, izven strokovnih krogov praktično ne govori, razen ko pride do naravne nesreče. Če želimo zmanjšati število naravnih nesreč ali vsaj ublažiti njihove posledice, bi morali načrtovati varstvo pred delovanjem erozije in hudournikov v času, ko je narava prizanesljiva in pozornost ni usmerjena zgolj v odpravljanje njihovih posledic.

Pogovor z državnim svetnikom in članom SLS Marjanom Maučecom

“SLOVENIJA MORA ZAČETI ODGOVORNO ŠČITITI SVOJE NACIONALNE INTERESE.”

Marjan Maučec je eden najbolj aktivnih članov Slovenske ljudske stranke. Je državni svetnik in hkrati vodja odbora za lokalne interese v DS, je tudi predsednik regionalnega odbora SLS Prekmurje, kljub vsem tem obveznosti pa se tudi redno udeležuje sej organov SLS, tako da ne glede na oddaljenost domačega Prekmurja precej dni v tednu preživi tudi v Ljubljani. Je ognjevit, vztrajen, pa tudi uspešen – v zadnjem obdobju pa se je še posebej izpostavil pri krivični obdavitvi vinarjev in oljkarjev ter ob enostranskih posegih Hrvaške na slovenskem bregu Mure pri Hotizi.

Gospod Maučec, ste med pobudniki in najodločnejšimi zagovorniki sprejetja Resolucije o meji s Hrvaško. Zakaj tej resoluciji dajete tak pomen?

Predvsem zato, ker je za Slovenijo izjemnega pomena, da najvišji državni organ, to je Državni zbor Republike Slovenije, sprejme dokument z vsebino, ki je sicer v glavnem že znana iz različnih drugih dokumentov, predvsem iz Bele knjige zunanjega ministrstva RS, ki pa nimajo niti približno take teže, kot dokument državnega zbora. Tak dokument bo imel pomembno vlogo pri kakršnikoli obliki dogovarjanja za rešitev odprtih vprašanj s Hrvaško, bo pa seveda tudi zavezujoč za vse slovenske predstavnike in ustanove, ki na različnih ravneh zastopajo našo državo.

Zakaj po vašem mnenju druge tri vladne stranke; SDS, NSi in Desus doslej niso podprle resolucije, čeprav je njena vsebina že dolgo znana in med drugim izhaja tudi iz koalicijske pobude?

Ne vem, me pa to čudi. Morda koga skrbi prav dejstvo, da bi bil tak akt državnega zbora zavezujoč za vse predstavnike slovenske države, kar bi bistveno otežilo kakršnokoli ribarjenje v kalnem. Res nas čudi, da so od koalicijskih poslancev doslej samo poslanci SLS podprli resolucijo, ki med drugim govori tudi o celovitosti Piranskega zaliva, ohranitvi slovenske-

ga dostopa na odprto morje in pravični meji med Slovenijo in Hrvaško od Hotize do morja. Veseli pa smo podpore poslancev SNS in poslanke madžarske skupnosti ga. Pozsonec.

Kot Prekmurec ste se še posebej zavzeli, da je v resoluciji dobilo ustrezen status Prekmurje, še posebno Hotiza. Kaj je po vašem mnenju glavni razlog za sedanje zaplete pri Hotizi?

To niso zapleti, ampak sistematično poseganje Hrvaške po slovenskem ozemlju, ki smo mu priča na različnih delih slovensko-hrvaške meje in na morju. Žal ni problem predvsem Hrvaška, ki posega po nečem, kar ni njeno, ampak Slovenija, ki svojega ozemlja in svojih ljudi ne brani, oz. ne brani ustrezno. Včasih je človeka kar sram in naši nekateri veliki predniki, ki so nam zagotovili in ohranili to, kar imamo danes, se zagotovo obračajo v grobu.

Kaj storiti?

Začeti odgovorno ščititi svoje nacionalne interese, braniti svojo zemljo, svoje ljudi, svojo domovino. Upam, da bo SLS uspela prepričati koalicijske partnerje in tudi čim večji del opozicije, da tako ne gre naprej. Želim izpostaviti prizadevanja ministra za okolje in prostor Janeza Podobnika in njegovih sodelavcev, ki so mnogim v vladi lahko zgled. Žal so zaenkrat preveč osamljeni.

Ste eden najaktivnejših in vplivnejših državnih svetnikov, zagovornik interesov občin, zagovornik decentralizacije, pogosto se izpostavljate na področjih kmetijstva. Kako vidite sedanje razmere na teh področjih?

Dolgotrajna prizadevanja SLS in uspešno delovanje sedanjega vodstva Službe za lokalno samoupravo pod vodstvom ministra dr. Žagarja prinaša sadove, kar zadeva status in financiranje občin. Odkrito pa moram priznati, da je bilo na področju decentralizacije, razen priprav za ustanovitev regij, narejeno premalo. To obžalujem, še posebej zato, ker je decentralizacija visoko na prioritetni listi SLS.

Kaj pa kmetijstvo? Bili ste celo med navedenimi, da zlorabljate Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov.

To, kar se dogaja na kmetijskem ministrstvu in z njim povezanimi službami, ne more biti nikomur v čast, še najmanj pa največji vladni stranki SDS, ki je postavila sedanjo ministrico Lukačičevo.

Čistke, ki se dogajajo v smislu odstranjevanja tudi izkušenih in usposobljenih kadrov, če so kakorkoli povezani z SLS, so za slovensko kmetijstvo in podeželje zelo škodljive. Kar pa se tiče obtožb na moj račun v zvezi s Skladom kmetijskih zemljišč in gozdov, je že Računsko sodišče jasno pokazalo, da gre za zlonamerna in neutemeljena obtoževanja. Sam sem proti Milanu

Kustru, ki je novemu vodstvu sklada služil za začetek lova na čarovnice, vložil tudi tožbo.

Sicer pa menim, da bi zaradi pomena ohranitve obdelanega in poseljenega slovenskega podeželja za prihodnost Slovenije morali povezati vse, ki imajo znanje in izkušnje in so pripravljeni delati v dobro kmetov, kmetijstva, živilske industrije in s tem podeželja. Sedanja pot bo težko uspešna. Številni trendi v svetu niso spodbudni, zato bo pomembnejše, da bomo sicer vse bolj omejene možnosti čim bolj izkoristili. Tega se ne da narediti z izključevanjem, pač pa le s povezovanjem znanja in izkušenj.

Na lokalnih volitvah boste nastopili kot kandidat za župana v Beltincih. Zakaj ste se odločili za kandidaturu?

Za kandidaturu sem se odločil zato, ker po mojem mnenju občina zaostaja pri izgradnji infrastrukture, izgublja na vseh drugih področjih (gospodarskem, družbenem, športnem,...). Prepričan sem, da je potreben bolj inovativen pristop, da se beltinški občini vrne ponos, ki ga je v tem prostoru že imela. Pravi odgovor pa je pravzaprav povezan s prejšnjimi. Naša občina je ena tistih, ki ima možnosti za hitrejši razvoj, toda le, če bomo povezali vse znanje, izkušnje in voljo, ki jo imamo. In prav to želim narediti. Od tu tudi moj slogan: »VRNIMO PONOS BELTINŠKI OBČINI!«.

Hvala za pogovor!

Tjaša Podergajs

77. seja, 8. junij 2006

Uredba o označevanju stanovanj in poslovnih prostorov

Uredba določa označevanje stanovanj in poslovnih prostorov, hkrati pa ureja tudi označevanje drugih, gradbeno ločenih prostorov, ki so v isti stavbi, in ki pripadajo stanovanju in poslovnemu prostoru. Smiselno se uporablja tudi za bivalne enote v skladu s Stanovanjskim zakonom. Uredba se ne uporablja za stavbe z enim delom (npr. enostanovanjske stavbe). Na oznaki se vpiše številko stavbe iz katastra stavb in številko stanovanja ali poslovnega prostora. Stanovanja in poslovni prostori se oštevilčijo z zaporedno številko v okviru stavbe in fizično označijo pred vpisom stavbe ali dela stavbe v kataster stavb. Številke stanovanj ali poslovnih prostorov se lahko spremenijo, če je to potrebno zaradi boljše preglednosti in urejenosti označitve ali v primeru spremembe lastništva dela stavbe. Upravnik, lastnik ali najemnik stavbe, stanovanja ali poslovnega prostora lahko pridobi nalepke za označitev na Geodetski upravi RS brezplačno.

78. seja, 14. junij 2006

Vlada pripravila predlog zakona o dopolnitvah Zakona o nadzoru državne meje

Na meji z Republiko Hrvaško poteka čez mejno črto veliko cest, poti ter drugih povezav, ki omogočajo prehod državne meje. V skladu z zakonom je dovoljen prehod državne meje le na nekaterih določenih mejnih prehodih, v zato določenem času in okviru (razen ob višji sili, ko je prehod čez državno mejo dovoljen tudi izven mejnih prehodov). Na mejnih prehodih (mednarodni, meddržavni, mejni prehodi za obmejni promet) je dovoljen prehod čez državno mejo. Skladno z meddržavnimi sporazumi pa je dovoljen prehod čez mejno črto tudi na natančno določenih točkah pod pogoji, ki jih določa sporazum (tako lahko obmejni prebivalec na podlagi Sporazuma med Republiko Slovenijo in Republiko Hrvaško o obmejnem prometu in sodelovanju prestopi državno mejo izven mejnega prehoda, če ima v obmejni prepustnici opredeljen kraj prehoda). Na vseh preostalih prometnih povezavah, ki potekajo čez mejno črto torej ni dovoljen prehod državne meje, zato jih je treba fizično zapreti.

Vlada sprejela predlog zakona o izvajanju temeljnih razvojnih programov Slovenske vojske v letih od 2008 do 2015

Zakon ureja večletno porabo dela proračunskih sredstev za obrambne investicije v obdobju 2008 - 2015. Skupno gre za okoli 170 mrd tolarjev oziroma 710 mio evrov. Z novim zakonom pa bi realizirali najpomembnejše vojaške zmogljivosti, določene v dolgoročnem programu v skladu s strukturo ciljev, ki smo jih uskladili z Natom in predstavljajo našo obveznost. Upoštewane so tudi prioritete, dogovorjene na političnem kolegiju 15. 2. 2006, razen plovila, ki je vključeno že v letošnji načrt uresničevanja temeljnih razvojnih progra-

mov. Najpomembnejši projekti za obdobje 2008 do 2015 so bojna vozila 8x8, komunikacijska in elektronska oprema, zrakoplovi - vključno s transportnim letalom, raketni sistemi za protiklepní boj in zračno obrambo, inženirija in drugi oborožitveni sistemi. Zakon omogoča tudi ustrezno prilagajanje po letih in predpostavlja, da se bo en del investicij (okoli 20%) zagotavljal po splošnih proračunskih predpisih (v okviru letnih proračunov).

Zakon predstavlja rešitev, ki jo uporabljajo tudi primerljive države za vojaške večletne projekte. Zakon ne posega v višino vsakokratnega proračuna, ker računamo, da bo vlada spoštovala v Natu prevzeto obveznost, da bomo zagotavljali z letom 2008 obrambne izdatke v višini 2 % BDP.

79. seja, 22. junij 2006

Kmetijstvo

Vlada je sprejela Nacionalni strateški načrt razvoja podeželja 2007-2013

Nacionalni strateški načrt razvoja podeželja (NSN) opredeljuje prednostne naloge na področju politike razvoja podeželja. V Nacionalnem strateškem načrtu je opredeljeno prizadevanje za krepitev večnamenske vloge kmetijstva v Sloveniji. Posebej so izpostavljene potrebe po prestrukturiranju kmetijstva in živilsko-predelovalne industrije, prispeva pa tudi h krepitvi konkurenčnosti celotne agroživilske verige. NSN gradi na načelih trajnostnega gospodarjenja z obnovljivimi naravnimi viri in daje posebno pozornost vzdrževanju kulturne krajine, varovanju okolja in ohranjanju poseljenosti podeželja ter njegove identitete. NSN odraža tudi večnamensko vlogo gozdom, ki slovenski krajini dajejo poseben pečat in so pomemben tvorec okolja ter vir biotske raznovrstnosti. Prednostne naloge NSN bodo prispevale tudi k ekonomski in socialni krepitvi podeželja ter uveljavljale nove pristope k povečanju zaposlenosti na podeželju in to ne zgolj s primarno kmetijsko dejavnostjo.

80. seja, 29. junij 2006

Akcijski načrt uvedbe elektronskega cestninskega sistema

Končna vizija in cilj cestninskega sistema v Republiki Sloveniji je vsekakor uvedba elektronskega cestninjenja v prostem prometnem toku-torej popolnoma zaprtega sistema, v katerem se cestnina plačuje brez ustavljanja in kjer uporabnik plačuje po načelu prevožene poti - vzpostavitev interoperabilnega elektronskega cestninskega sistema pa zahtevajo tudi predpisi EU.

Akcijski načrt, ki ga je v sodelovanju z Darsom pripravilo Ministrstvo za promet, predstavlja pomembno podlago za nadaljnji sistematični razvoj cestninskega sistema v Sloveniji. Jasno in podrobno opredeljuje smernice in aktivnosti nadaljnega razvoja - od potrebnega sprejetja ustreznih pravnih podlag v obliki Zakona o cestnini do zaprtja cestninskega sistema:

- z elektronskim cestninjenjem v prostem prometnem toku za vsa vozila z DSRC mikrovalovno tehnologijo v prvi fazi do konca 2008, in
- satelitsko GNSS/CN tehnologijo za komercialna vozila na celotnem državnem cestnem omrežju v drugi fazi po letu 2011 (po pilotskem testiranju, ki se bo začelo že v letošnjem letu, in v skladu z razvojem satelitske tehnologije v prihodnosti).

Slovenija na področju uvajanja elektronskega cestninskega sistema nikakor ne zaostaja. Ravno nasprotno. Treba se je namreč zavedati, da sta bila doslej v EU vzpostavljena le dva elektronska sistema v prostem prometnem toku - v Avstriji mikrovalovni in v Nemčiji satelitski sistem cestninjenja in še to samo za tovorna vozila. Nekaj evropskih držav ima sicer razvit elektronski cestninski sistem, ki pa ni sistem cestninjenja v prostem prometnem toku, torej brez kakršnih koli ovir in ustavljanja. Takšen je tudi slovenski ABC elektronski sistem pobiranja cestnine, vzpostavljen že od leta 1995.

S potrditvijo akcijskega načrta se Slovenija pridružuje tistim državam, ki že imajo jasno vizijo razvoja elektronskega sistema cestninjenja v prihodnosti.

Ta akcijski načrt pa je več kot samo vizija. Je nabor konkretnih aktivnosti, nosilcev in rokov, ki nas zavezujejo h konkretnim ciljem.

82. seja, 13. julij 2006

Spremembe in dopolnitve zakona o notariatu

S predlaganimi rešitvami se bodo nekoliko spremenile pristojnosti in s tem tudi razmerja med glavnimi akterji v postopkih in opravilih, ki so povezana z notarji. Za stranke pomenijo povečanje pravne varnosti, saj se zaostruje odgovornost notarjev, tako disciplinska kot tudi odškodninska, ker bo najnižjo zavarovalno vsoto, iz katere je mogoče poplačati stranko v primeru ugotovljene notarjeve odgovornosti, določil minister za pravosodje.

Za sodišča pomenijo predlagane spremembe razbremenitev, saj bodo notarje lahko pooblastila za opravo nekaterih dejanj v zapuščinskih postopkih, skrajšali pa bi se lahko tudi nekateri pravdni postopki, če bi sodišča zadeve odstopala notarjem v postopke alternativnega reševanja sporov.

83. seja, 20. julij 2006

Ocena stanja populacije rjavega medveda v letu 2006: kljub povečanemu odstrelu populacija presega zmoglosti okolja

Ministrstvo za okolje in prostor je na podlagi podatkov pristojnih služb pripravilo polletno analizo upravljanja s populacijo rjavega medveda in ugotavlja, da kljub povečanemu odstrelu populacija medvedov presega zmoglosti okolja. Iz razpoložljivih podatkov ugotovljamo, da je povečevanje številčnosti populacije rjavega medveda povzročilo, da si zveri same širijo svoj življenjski prostor. Posledica je bolj pogosta prisotnost rjavega medveda v bližini človeka ne le na podeželju, ampak tudi v bližini mest.

Razlogi za sedanje razmere v populaciji rjavega medveda in njihovo čedalje pogostejše pojavljanje v urbanih območjih so posledica različnih dejavnikov kot je zaraščanje podeželja in necelovito izvajanje ukrepov Strategije upravljanja z rjavim medvedom v Sloveniji v preteklosti, predvsem pa dosedanje neupoštevanje ocene stanja (številčnosti in prirastka) in predlogov odvzema, kot jih je predlagal Zavod za gozdove Slovenije v preteklih letih. Letos je ministrstvo prvič v celoti upoštevalo predloge Zavoda za gozdove Slovenije.

Ministrstvo za okolje in prostor bo izvedlo dodatne ukrepe za zagotovitev varnosti ljudi in obvladovanje populacije rjavega medveda, in sicer:

- s pilotnim projektom ponovna uvedba mrhovišča, predvsem v osrednjem območju rjavega medveda,
- zagotoviti mirne cone za rjavega medveda s spremenjenim prometnim režimom na gozdnih cestah,
- pospešiti sanacijo divjih odlagališč,
- ukinitve krmišč z močno krmo za divje prašiče na območju rjavega medveda, ki privabljajo medveda v bližino naselij,
- preveritev ustreznosti višine odstrela za leto 2006.

84. seja, 27. julij 2006

Spremembe Zakona o trgovini

9. junija je bil med delodajalci in delojemalci, podpisniki Kolektivne pogodbe dejavnosti trgovine Slovenije, dosežen dogovor, ki se nanaša na ureditev delovnega časa, odmorov, počitkov in dodatkov, ki izhajajo iz razporeditve delovnega časa, ki je za delavca manj ugoden.

Predlagani zakon povzema vsebino dogovora in ga prenaša v predlagano spremembo 17. člena Zakona o trgovini, ki naj bi se po novem glasil: »Trgovec določi obratovalni čas prodajalne v skladu s svojo poslovno odločitvijo in ob upoštevanju potreb potrošnikov. Trgovec mora pri določitvi obratovalnega časa upoštevati število zaposlenih delavcev v prodajalni in njihove pravice, obveznosti in odgovornosti iz delovnega razmerja, določenih z zakonom, ki ureja delovna razmerja, in kolektivno pogodbo trgovinske dejavnosti Slo-

venije, zlasti določb, ki se nanašajo na ureditev delovnega časa, odmorov, počitkov in dodatkov, ki izhajajo iz razporeditve za delavca manj ugodnega delovnega časa«.

Vlada o umiku države iz gospodarskih družb, v katerih ima deleže RS

Skupina je po sklepu Vlade RS pregledala naložbe Kapitalske družbe pokojninskega in invalidskega zavarovanja, d. d., in Slovenske odškodninske družbe, d. d., in jih razdelila v tri skupine. Za vsako naložbo je skupina pripravila predlog umika iz aktivnega upravljanja podjetij.

V Skupino 1 sodijo naložbe KAD in SOD v družbah, ki ne kotirajo na borzi. Glavni kriterij pri obravnavi in prodaji naložb v tej skupini je maksimiranje prodajne vrednosti naložb. Za vse naložbe morajo predstavniki KAD in SOD ves čas ocenjevati njihovo donosnost in ob tem aktivno iskati čim več potencialnih kupcev. Ciljni časovni okvir umika KAD in SOD iz teh družb je do 30 mesecev. V Skupino 2 sodijo tržne naložbe. Po predlogu privatizacijske skupine naj KAD in SOD ob upoštevanju omejitev slovenskega trga kapitala s tržnimi naložbami upravljata kot dobra gospodarja s ciljem maksimiranja vrednosti premoženja. Ciljni časovni okvir preoblikovanja KAD in SOD v portfeljska vlagatelja v tej skupini naložb je 24 mesecev. KAD in SOD naj po preteku obdobja, določenega kot ciljni časovni okvir, upravljata to skupino naložb v skladu z načeli, ki veljajo za portfeljski način upravljanja.

V Skupino 3 sodijo naložbe, za katere časovno omejevanje prodaje ni ustrezno. Za naložbe KAD in SOD, uvrščene v to skupino, zaradi velikosti le-teh in zakonskih omejitev (lastniška omejitev, določena z zakonom) ter pomembnosti deleža državnega lastništva, privatizacijska komisija ne priporoča intenzivne prodaje znotraj vnaprej določenega časovnega okvira. Njihova prodaja mora biti v korelaciji z obveznostmi KAD in SOD, odprodajo drugih podobnih naložb države in ugodnimi pogoji za prodajo (prevzemne ponudbe). Upravljalci KAD in SOD morajo aktivno spremljati tržne razmere s ciljem maksimiranja prodajne vrednosti teh naložb. V Skupino 3 so uvrščene tudi naložbe, ki so jih obravnavale druge vladne privatizacijske skupine.

Predlog zakona o javno-zasebnem partnerstvu

Cilj predlaganega zakona o javno-zasebnem partnerstvu je omogočiti in pospeševati zasebna vlaganja v izgradnjo, vzdrževanje oziroma upravljanje objektov in naprav javno-zasebnega partnerstva ter druge projekte, ki so v javnem interesu. Namen zakona je tudi zagotoviti racionalno izvajanje gospodarskih javnih služb ali drugih dejavnosti, ki se zagotavljajo na način in pod pogoji, ki veljajo za gospodarske javne službe oziroma drugih dejavnosti, katerih izvajanje je v javnem interesu. Poleg tega je cilj zakona tudi omogočiti učinkovito, smotrno uporabo, upravljanje ali izkoriščanje naravnih dobrin, grajenega javnega dobra ali drugih stvari v javni lasti ter drugo vlaganje zasebnih ali zasebnih in javnih sredstev v zgraditev objektov in naprav, ki so delno ali v celoti v javnem interesu oziroma v dejavnosti, katerih izvajanje je v javnem interesu.

Novela zakona o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno

K zmanjševanju obsega zaposlovanja na črno bo prispevala določba spremenjenega 3. odstavka 5. člena, po kateri se domneva, da pri brezposelni osebi, ki je zalotena pri zaposlitvi na črno, obstaja delovno razmerje za nedoločen čas. Takšna določba bo preventivno delovala na delodajalce, saj se bo delovno razmerje vzpostavilo po samem zakonu, ne da bi sodišče ugotavljalo obstoj elementov delovnega razmerja. Ker se v praksi pojavlja precej primerov, ko na napotnico študentskega servisa delajo druge osebe ali pa delajo celo osebe brez napotnice študentskega servisa, je v spremembah zakona predvideno, da se kot zaposlitev na črno štejejo tudi taki primeri, kar bo prav tako vplivalo na zmanjševanje zaposlovanja na črno. Spremembe zakona pa hkrati z zaostrovanjem rešitve na tem področju omogočajo, da se nekatera dela opravljajo legalno. Glede na to so v predlogu zakona določene dodatne izjeme. Prva je kratkotrajno delo, druga pa tako imenovano malo delo.

Pri kratkotrajnem delu gre za opravljanje dela v tako imenovanih »družinskih podjetjih«, ki imajo največ 10 zaposlenih, in ga brezplačno opravljajo najbližji sorodniki ali zakonec lastnika oziroma solastnika podjetja, pri čemer velja dodatna omejitev, da se to delo opravlja največ 40 ur mesečno. Pri malem delu pa gre za izjemo, na podlagi katere bo po zgledu Nemčije omogočeno zakonito delo v trajanju največ 20 ur tedensko ali 40 ur mesečno, če plačilo za to delo ne presega 50 % minimalne plače, pri čemer so nadaljnji pogoji, da oseba ni v delovnem razmerju s polnim delovnim časom, da ne opravlja samostojne dejavnosti in ne prejema pokojnine. Takšno delo ni delovno razmerje, ampak se zanj sklenuje posebna pogodba z elementi, ki jih določa zakon. Zanj se plačajo prispevki delodajalca in zavarovanca. Za obe vrsti dela velja, da se morata opravljati skladno z določbami Zakona o delovnih razmerjih glede dela otrok, delovnega časa, nočnega dela, odmorov in počitkov, varstva žensk in predpisov o varnosti ter zdravju pri delu.

Novela zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja

Cilj predlaganih rešitev je, da se po novem omogoči bolj uravnotežena sestava svetov javnih vrtcev in šol in s tem njihov enakovreden vpliv na odločitve. Zato se število predstavnikov delavcev ustrezno zmanjšuje (prej 5, sedaj 3). Svet javnega vrtca oziroma šole sestavljajo: trije predstavniki ustanovitelja, trije predstavniki delavcev in trije predstavniki staršev. Sestavo sveta višje strokovne šole ureja poseben zakon. Tako kot do sedaj tudi po novem velja, da je v primeru, ko je ustanovitelj šole država, v svetu eden izmed članov predstavnikov ustanovitelja predstavnik lokalne skupnosti, na območju katere ima šola sedež, ali več lokalnih skupnosti, če se le-te tako sporazumejo.

Vloga učiteljev z zakonom ni zmanjšana, saj je področje pedagoškega odločanja in vedenja v njihovih rokah, so najštevilčnejša skupina s prevladujočim strokovnim področjem v zavodu. Učitelji so zastopani v strokovnih aktivih, oddelčnih učiteljskih zborih, učiteljskem zboru in drugih organih, kjer se sprejemajo najpomembnejše strokovne odločitve.

Pomembna sprememba v postopku imenovanja ravnatelja v primerjavi z dosedanja ureditvijo je, da si mora svet pred imenovanjem kandidata za ravnatelja namesto dosedanega soglasja ministra pridobiti le njegovo mnenje, ki pa ni zavezujoče za končno odločitev sveta. S tem svet prevzema večjo odgovornost za razvoj in kvaliteto zavoda in pridobiva večjo avtonomijo, kar vodi k decentralizaciji odločanja. Za večji vpliv staršev na izbiro je uveden inštitut mnenja sveta staršev, ki lahko tako izražajo pomembna stališča v zvezi z organizacijo šole. Tudi v bodoče v postopku imenovanja ravnatelja ostaja določilo, po katerem si mora svet vrtca oziroma šole pridobiti mnenje lokalne skupnosti. Lokalna skupnost mora svojo podporo kandidatu ali več kandidatom ustrezno obrazložiti po proučitvi programov kandidatov. Po dosedanji ureditvi in praksi namreč lokalne skupnosti svojega mnenja niso obrazložile, kar svetu vrtca oziroma šole ni omogočalo, da si ustvarijo dodatno predstavo o kandidatih.

85. seja, 24. avgust 2006

Novela zakona o izvršbi in zavarovanju

Glavni namen predlaganih sprememb zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvršbi je pospešiti izvršilne postopke. Okoli 60% sodnih zaostankov danes namreč predstavljajo ravno zaostanki na področju izvršbe.

S spremembami zakona se predlaga, da se bodo predlogi za izvršbo lahko vlagali na obrazcih tako po pošti kot po elektronski poti, prilagati pa jim ne bo več treba nobenih listin in dokazov. Pri izvršbi na podlagi verodostojne listine, ki predstavlja 80% celotnega pripada izvršilnih zadev, bo sklepe o izvršbi izdeloval informacijski sistem samodejno na enem centralnem sodišču v Sloveniji, ki bo krajevno pristojno tako za vlaganje predlogov za izvršbo na podlagi verodostojne listine za izdajanje sklepov o izvršbi kot tudi za vlaganje ugovorov zoper sklepe o izvršbi.

Zaradi doseganja večje učinkovitosti izvršbe se s predlaganimi spremembami

Foto: Leon Vidic - © Urad vlade za informiranje

zakona spreminja tudi področje izvršiteljev. Ukinja se teritorialna pristojnost izvršiteljev, zaradi česar se pričakuje večja učinkovitost dela izvršiteljev. S predlogom zakona se znižuje zahtevana stopnja izobrazbe iz 7. na 5. stopnjo, s čimer se želi pridobiti večji krog kandidatov za izvršitelje, kar bi pripomoglo k učinkovitejši izvršbi. Upniki bodo v predlogu za izvršbo dolžni navesti izvršitelja, ki si ga bodo izbrali med vsemi izvršitelji v Sloveniji.

Operativni program oskrbe s pitno vodo za obdobje 2006-2013

Na področju oskrbe s pitno vodo se soočamo z razpršenim onesnaževanjem podzemnih voda z nitrati in pesticidi iz različnih virov, ki so glavni vir pitne vode, in posledično z visoko ranljivostjo vodnih virov, podnebni spremembami in posledično spremembami vodnih režimov, z rabo neustrezne vode kot pitne vode, neustreznimi bilancami vodnih količin vodnih virov (dolgoročno nižanje nivoja podzemnih voda na nekaterih področjih), dotrajanostjo vodovodnih sistemov, velikimi vodnimi izgubami na vodovodnih sistemih in nedefiniranimi rezervnimi vodnimi viri.

Izboljšanje trenutnega stanja je predvideno z naslednjimi ključnimi ukrepi:

- uskladitev upravljanja vodovodnih sistemov v skladu z evropsko direktivo o oskrbi s pitno vodo,
- usposobljeni in registrirani upravitelj vodovodnih sistemov, ki oskrbujejo več kakor 50 prebivalcev,
- posodobitev obstoječih vodovodnih sistemov s ciljem zmanjševanja vodovodnih izgub ter učinkovitejšega in uspešnejšega upravljanja z njimi,
- izgradnja magistralnih vodovodnih sistemov na območjih, kjer se centralizirana rešitev izkaže za ekonomsko ustrezno,
- drugi ukrepi na vodovodnih sistemih, s katerimi se izboljšujejo standardi oskrbe s pitno vodo (ločevanje vodovodnih sistemov od oskrbe z vodo za gašenje v manjših vodovodnih sistemih, rezervni vodni viri za napajanje vodovodnih sistemov idr.),
- dolgoročna zagotovitev pitne vode ob podnebnih spremembah,
- dolgoročno zagotavljanje izboljšane kakovosti pitne vode v kemijskem in mikrobiološkem smislu.

86. seja, 31. avgust 2006

O povračilu stroškov prevoza na delo in z dela javnim uslužbencem in funkcionarjem v državnih organih

V zadnjih letih v državni upravi beležimo občuten trend rasti stroškov prevoza na delo in z dela. Pojavljajo se tudi primeri zlorab, ko uslužbenec prejema povračilo za prevoz iz kraja, od koder se dejansko ne vozi v službo.

Zaposleni bo s podpisom izjave, ki jo predloži delodajalcu zaradi uveljavljanja pravice do povračila stroškov prevoza seznanjen z možnostjo izredne odpovedi pogodbe o zaposlitvi, če se izkaže, da so podatki, ki odločilno vplivajo na višino povračila stroškov prevoza neresnični in da gre za zlorabo. Vsi zaposleni razen tistih, pri katerih se z novo uredbo nič ne spreminja (to so tisti, ki uveljavljajo povračilo cene mesečne vozovnice v mestnem prometu), bodo to izjavo izpolnili na novo.

Minister Janez Podobnik:

“Ministrstvo za okolje in prostor se zaveda, da ima Republika Slovenija visok potencial za razvoj in uporabo obnovljivih virov energije, ki poleg bistveno manjšega obremenjevanja okolja pomenijo tudi veliko priložnost za razvoj slovenskega podeželja.”

Na Ministrstvu za okolje in prostor intenzivno potekajo aktivnosti za bistveno povišanje stopnje uporabe obnovljivih virov energije. Biomasa, biodizel, bioetanol, energija iz malih hidroelektrarn, sončna in vetrna energija ter tehnologija vodika so novi energetske izzivi, ki vsebujejo močno razvojno komponento za slovensko podeželje.

Rast nacionalnega gospodarstva vedno sovпада s povišano porabo energije. Fosilna goriva tako zaradi svoje omejene količine v nahajališčih kot tudi zaradi visoke stopnje onesnaževanja okolja pri energetskem načrtovanju počasi, a vztrajno zapuščajo prizorišče.

Ministrstvo za okolje in prostor se tega trenda zaveda, zato poskuša z vrsto raziskovalnih aktivnosti kot tudi s konkretnim sofinanciranjem investicij v objekte in naprave za izkoriščanje obnovljivih virov energije stalno izpopolnjevati nivo védenja o obnovljivih virih energije ter obseg tovrstnih objektov in naprav.

Energija postaja tako v Evropski uniji kot v Sloveniji v zadnjem času ena od ključnih tem. Poleg velikega vpliva rabe energije na globalno ogrevanje ozračja prihaja sedaj vedno bolj v ospredje zanesljivost oziroma varnost energetske oskrbe. EU je v svetovnem merilu med najbolj aktivnimi, ki se zavzemajo za trajnostni energetski razvoj, in je vodilna na področju upravljanja rabe energije in pri spodbujanju obnovljivih virov energije in

razvoju energetskih tehnologij. Zato se v zadnjem času v EU energija v vedno večji meri povezuje tudi z dvigom konkurenčnosti gospodarstva in zaposlovanjem. Tako sta učinkovita raba in obnovljivi viri energije v Lizbonski strategiji, ki je namenjena skupnim ukrepom Skupnosti za rast in zaposlovanje, izpostavljeni kot področji, ki imata velik gospodarski, okoljski in zaposlitveni potencial. Ob tem pa niso zanemarljivi tudi pozitivni vplivi trajnostnega energetskega razvoja na regionalni razvoj in razvoj energetske opreme in storitev.

Slovenija je v velikem obsegu odvisna od uvoza energije. Dolgoročno so obnovljivi viri energije (OVE) najpomembnejši primarni energetski vir v Sloveniji. Podobno kot v EU pomenijo OVE poleg učinkovitejše rabe energije praktično edini instrument za zadrževanje oziroma zmanjšanje energetske odvisnosti. Povečevanje deleža OVE (malih in velikih hidroelektrarn, lesne biomase, biodizla, bioetanol, tehnologije vodika, geotermalne energije, uporabe energije sonca, vetra in

drugih obnovljivih virov energije) pomeni strateško usmeritev za Slovenijo. V vseh razvojnih dokumentih Vlade oziroma države imajo obnovljivi viri energije ustrezno mesto. V najnovejših dokumentih so zajeti pod izrazom »trajnostna energija«, ki poleg obnovljivih virov vključuje tudi učinkovito rabo energije.

V zvezi z varstvom okolja predstavlja še največji izziv zmanjševanje emisij toplogrednih plinov, ki je s pričetkom veljavnosti Kjotskega protokola s 18. februarjem lani postalo naša zaveza tudi z vidika mednarodnega prava. K tem emisijam skoraj 80 % prispeva energetika. Zato je za doseganje kjotskega cilja, to je zmanjšanja emisij toplogrednih plinov za 8 % do leta 2010, ključnega pomena čim večja uporaba fosilnih goriv z nizko vsebnostjo ogljika, učinkovito ravnanje z energijo v celotni energijski verigi in čim večja uporaba obnovljivih virov energije, ki morajo pri investicijskih odločitvah imeti prednost pred večjo uporabo fosilnih goriv.

Ti strateški cilji so nas vodili pri pravi Nacionalnega energetskega programa, ki ga je slovenski parlament sprejel v aprilu leta 2004.

Naj povzamemo strateške cilje Nacionalnega energetskega programa na področju trajnostnega energetskega razvoja.

• Prvi cilj je znatno povečanje učinkovitosti rabe končne energije

Do leta 2010 načrtujemo glede na leto 2004 povečanje energetske učinkovitosti v industriji in storitvenem sektorju za 10 %, v stavbah za 10 % in posebej v javnem sektorju zaradi demonstracijskih učinkov za 15 %. Poleg tega želimo v letu 2010 glede na leto 2000 podvojiti delež električne energije iz sistemov soproizvodnje toplote in električne energije (kogeneracije).

• Drugi pomemben cilj je dvig deleža obnovljivih virov energije

Do leta 2010 nameravamo v Sloveniji, ki je glede deleža obnovljivih virov v EU na petem mestu, povečati delež obnovljivih virov energije v primarni energetski bilanci na 12 % z 8,8 % letu 2001. Ta cilj vključuje povečanje deleža obnovljivih virov pri oskrbi s toploto z 22 % v letu 2002 na 25 % v letu 2010, dvig deleža proizvodnje zelene elektrike z 32,0 % v letu 2002 na 33,6 % v letu 2010 in zagotovitev deleža biogoriv za transport v letu 2010 v višini 5,75 %.

Po deležu obnovljivih virov v primarni energetski bilanci in proizvodnji električne energije spada Slovenija med najrazvitejše evropske države. Temu dejstvu največ prispevajo hidroelektrarne in uporaba lesa in lesnih ostankov (biomase).

1. Spodbujanje proizvodnje toplote iz obnovljivih virov

Obnovljivi viri energije imajo v energetske bilanci Slovenije razmeroma velik delež, približno 10 %, ki pa ga lahko in moramo še bistveno povečati. Pri proizvodnji električne energije je stanje bistveno boljše, saj obnovljivi viri predstavljajo skoraj 30 %. Velik del tega odpade na velike hidroelektrarne, ostalo, približno 3 % vse električne energije, pa na male hidroelektrarne.

Poleg sanacije in povečanja kapacitet obstoječih hidroelektrarn ter izgradnje savske verige se glavni potencial kaže na področju sodobne izrabe lesne biomase in izgradnji elektrarn na veter. Velike možnosti razvoja in bistvenega povečanja deleža se ponujajo predvsem pri lesni biomasi in vetrni energiji, dolgoročno pa je vsekakor najprimernejša energija sonca, ki pa je pri današnjih tehnologijah za pretvorbo sončne energije v električno energijo še zelo draga in dosega razmeroma majhen izkoristek.

Spodbujanje izrabe obnovljivih virov v Sloveniji sega dobrih 10 let nazaj, takrat smo s sistemom nepovratnih subvencij ob investiciji spodbudili močan razvoj malih hidroelektrarn. Sistem nepovratnih subvencij ob investiciji se je obdržal do danes, ko so nepovratne subvencije predvidene predvsem za spodbujanje projektov za proizvodnjo toplote iz obnovljivih virov energije in za spodbujanje novih tehnologij za proizvodnjo električne energije.

Tudi odkupna cena električne energije iz elektrarn na obnovljive vire je stara več kot deset let; medtem se je mehanizem malo spremenil. Na začetku je bila cena odkupa določena le za električno energijo iz malih hidroelektrarn, sedaj pa je določena tudi za druge tipe elektrarne na obnovljive vire energije.

Danes obnovljive vire energije v Sloveniji spodbujamo na tri načine:

- proizvodnjo toplote spodbujamo z nepovratnimi subvencijami oziroma ugodnimi krediti ob investiciji,
- proizvodnjo električne energije spodbujamo z mehanizmom fiksnih odkupnih cen električne energije, ki jih določa vlada,
- uporabo tekočih goriv za transport pa preko oprostitve trošarine na biogoriva.

Poleg tega MOP stalno izvaja različne projekte in programe promocije obnovljivih virov energije, subvencionira študije izvedljivosti in lokalne energetske koncepte.

Za dvig deleža OVE pri oskrbi s toploto na 25% do 2010 bo treba povečati obseg obnovljivih virov v primarni energetske bilanci glede na leto 2000 za 4,0 PJ, od česar odpade na lesno biomaso 3,1 PJ, na bioplin in geotermalno energijo po 0,4 PJ in na druge obnovljive vire 0,1 PJ. Za povečanje rabe obnovljivih virov bo treba v obdobju od 2004 do 2010 letno instalirati okoli 1500 kotlov v gospodinjstvih, 50 večjih kotlov in 3 do 5 daljinskih sistemov na lesno biomaso, vgraditi 10.000 m² sončnih kolektorjev in 500 toplotnih črpalk ter podpreti več projektov za izkoriščanje bioplina in geotermalne energije.

Za doseg potrebnega in načrtovanega dviga deleža biomase in drugih OVE izvaja država množico različnih aktivnosti: izobraževanje, informiranje, ozaveščanje javnosti, energetske svetovanje, spodbujanje energetskih pregledov ter lokalnih energetskih konceptov, pripravo standardov in tehničnih predpisov. Zmanjševanju tveganj pri investicijah omogoča država s subvencijami, ki so namenjene pripravi kvalitetnih investicijskih študij, odločanje za investicije pa spodbuja s sofinanciranjem investicij, bodisi z nepovratnimi sredstvi, kapitalskimi vložki in/ali krediti s subvencionirano obrestno mero.

Za doseganje 25% deleža obnovljivih virov pri oskrbi s toploto do leta 2010 je treba izdati tudi predpis o obvezni analizi možnosti uporabe biomase v sistemih daljinskega ogrevanja.

Dodatni ukrep, ki bo pomembno prispeval k uvajanju biomase, je vzpostavitev trga z lesno biomaso. Odsotnost trga z biomaso je namreč ena izmed pglavitnih ovir za hitrejše uveljavljanje biomase. Organiziran trg bo po eni strani uporabnikom biomase zagotavljal gorivo po konkurenčnih cenah, po drugi strani pa bo proizvajalcem biomase zagotavljal možnost ponudbe oziroma prodaje njihovega proizvoda. Za zagotovitev stalnosti trga je treba tudi sprejeti standarde za lesne sekance in pelete, ki bi določali različne proizvode in njihovo kakovost.

Trenutno je v pripravi EU akcijski načrt, ki določa ukrepe za povečanje razvoja energije iz lesne biomase ter biomase odpadkov in poljščin, ki bo oblikoval tržno zasnovane spodbude za njeno uporabo in odstranil ovire za razvoj trga. Na tak način lahko Evropa zmanjša svojo odvisnost od fosilnih goriv in emisije toplogrednih plinov ter spodbuja gospodarsko dejavnost v podeželskih območjih. Akcijski načrt je prvi usklajeni korak in določa ukrepe za spodbujanje rabe biomase pri ogrevanju, pridobivanju električne energije in na področju prevoza.

Spodbujevalni programi za izrabo OVE

Republika Slovenija izvaja aktivno politiko na področju URE in OVE že od leta 1991. Do leta 2001 so bili spodbujevalni programi za URE in OVE v pristojnosti Ministrstva za gospodarstvo, v letu 2001 preideta obe področji v pristojnost Ministrstva za okolje in prostor.

Javni razpis za finančne spodbude investicijskim ukrepom za energetske izrabo lesne biomase v gospodinjstvih

Nepovratna sredstva se dodeljujejo za vgradnjo kurilnih naprav za centralno ogrevanje na lesno biomaso, in sicer:

- na polena (višina nepovratnih sredstev je znašala do 40% cene kurilne naprave in hranilnika toplote, vendar največ 300.000 SIT),
- na pelete (do 40% cene kurilne naprave s podajalnikom, vendar največ 400.000 SIT),
- na sekance (do 40% kurilne naprave s podajalnikom, vendar največ 500.000 SIT).

Javni razpis za sofinanciranje investicijskih projektov za energetske izrabo lesne biomase za pravne osebe in samostojne podjetnike

Predmet javnega razpisa je sofinanciranje vgradnje kurilnih naprav na lesno biomaso. Višina nepovratnih sredstev za investicije, ki izpolnjujejo osnovni pogoj, znaša 20% upravičenih stroškov investicije.

Višina nepovratnih sredstev pa se lahko še poveča (npr. če bo investicija nadomestila dosedanja uporabo fosilnih goriv z lesno biomaso, če bo oskrbovala s toploto daljinski sistem ogrevanja, če je prejemnik sredstev malo oz. srednje podjetje). Razpisa v letu 2006 zaradi pomanjkanja sredstev ni bilo.

Projekt GEF »Odstranjanje ovir za povečano izrabo biomase kot energetskega vira

Analize so pokazale, da je za večjo uporabo lesne biomase v Sloveniji potrebno odpraviti predvsem institucionalne in finančne ovire ter izboljšati informiranje in ozaveščanje. Slovenija je v ta namen pridobila nepovratna sredstva Sklada za svetovno okolje

(GEF) za projekt "Odstranjanje ovir za povečano izrabo biomase kot energetskega vira" v skupnem znesku 4,3 milijone dolarjev, za spodbujanje rabe lesne biomase in s tem zmanjšanje emisij toplogrednih plinov. Celoten projekt v vrednosti 11,8 milijonov dolarjev (nepovratna sredstva GEF ter sredstva naše države, občin, investitorjev) se izvaja od leta 2003 in je bil zaključen letošnjega junija. Težišče projekta je izgradnja sistemov za daljinsko ogrevanje z lesno biomaso (DOLB), ki so ga številne občine že opredelile kot ugodno alternativo sistemu ogrevanja na fosilna goriva. Cilj projekta je olajšati financiranje oziroma izgradnjo najmanj 3 do 5 projektov daljinskega ogrevanja na lesno biomaso ter pripraviti ustrezno projektno dokumentacijo za izvedbo naslednjih dvajset projektov.

Model finančne podpore je dokaj nov. Za finančno pomoč izbranim projektom daljinskega ogrevanja na lesno biomaso je na voljo 2,5 mio USD sredstev Sklada za energetske izrabo lesne biomase (ustanovljen s sredstvi GEF pri Ekološkem skladu RS) v obliki kapitalskih vložkov države v gospodarsko družbo, ki bo projekt izvedla. Dodatna sredstva je zagotovila Republika Slovenija, in sicer 2,5 mio USD v tolaški protivrednosti v obliki nepovratnih sredstev iz proračuna (postavka AURE) ter 2,5 mio USD v tolaški protivrednosti ugodnih kreditnih sredstev Ekološkega sklada RS. Ti trije finančni viri krijejo približno 75% investicijskih stroškov, 25% investicije pa zagotavljajo bodisi občine bodisi strateški partnerji. Kapitalski vložki RS bodo po približno petih letih prodani, tako da bo ta denar preko Sklada za lesno biomaso ponovno investiran v sisteme DOLB.

Javni razpis za finančne spodbude investicijskim ukrepom za izrabo obnovljivih virov energije v gospodinjstvih

Nepovratna sredstva se dodeljujejo za vgradnjo:

- solarnih sistemov za ogrevanje vode (višina nepovratnih sredstev je znašala do 40% cene solarnega sistema, vendar ne več kot 30.000 SIT/m² sprejemnikov sončne energije in največ 500.000 SIT

za celoten sistem),

- toplotnih črpalk za pripravo sanitarne vode (do 40% cene toplotne črpalke, vendar največ 45.000 SIT),
- toplotnih črpalk za centralno ogrevanje prostorov in pripravo sanitarne vode (do 40% cene toplotne črpalke, vendar največ 500.000 SIT),
- fotovoltaičnih sistemov za proizvodnjo elektrike (do 40% cene fotovoltaičnega sistema, vendar ne več kot 600 SIT/W fotovoltaičnega modula in največ 500.000 SIT za celoten sistem).

Javni razpis za finančne spodbude investicijskim ukrepom za izrabo obnovljivih virov energije za pravne osebe in samostojne podjetnike

Predmet javnega razpisa za spodbujanje investicijskih projektov za izrabo obnovljivih virov energije je dodeljevanje sredstev spodbud za izrabo geotermalne energije, vgradnjo toplotnih črpalk in sprejemnikov sončne energije za pripravo tople vode ter postavitve avtonomnih elektrarn na sonce ali veter. Razpisov v letu 2005 in 2006 zaradi pomanjkanja sredstev ni bilo.

2. Spodbujanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih virov

EU spodbuja proizvodnjo energije iz obnovljivih virov energije, kar je okvirno določeno v direktivi 2001/77/ES Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 27. septembra 2001 o spodbujanju proizvodnje električne energije iz obnovljivih virov energije na notranjem trgu z električno energijo. Direktiva postavlja cilje na področju proizvodnje električne energije iz obnovljivih virov energije za posamezna članice EU, cilj za Slovenijo je 33,6 % električne energije iz obnovljivih virov do leta 2010. Direktiva o toploti iz obnovljivih virov energije je v pripravi.

Energetski zakon določa način spodbujanja proizvodnje električne energije iz obnovljivih virov energije in sicer obvezen odkup električne energije s strani sistemskih operater-

jev omrežij za električno energijo po cenah, ki jih določi vlada.

Energetski zakon uvaja terminus »kvalificiranega proizvajalca električne energije«, to je proizvajalec, ki v posameznih proizvodnih objektih proizvaja električno energijo z nadpovprečno dejansko doseženim izkoristkom pri soproizvodnji toplote in električne energije, ali če izkorišča obnovljive vire energije na način, ki je skladen z varstvom okolja. Pogoji za pridobitev statusa kvalificiranega proizvajalca so določeni v Uredbi o pogojih za pridobitev statusa kvalificiranega proizvajalca električne energije (Ur. l. RS 29/01 in 99/01), pogoji in način odkupa električne energije pa v Uredbi o pravilih za določitev cen in za odkup električne energije od kvalificiranih proizvajalcev električne energije (Ur. l. RS 25/02).

Velja omeniti, da je vlada 6.7.2006 s sklepom spremenila odkupne cene električne energije od kvalificiranih proizvajalcev. Cene odkupa električne energije, proizvedene iz biomase, so se povišale za 35 %, tako da je ta cena sedaj primerljiva s cenami v Avstriji in Italiji. Nova cena odkupa za električno energijo iz lesne biomase znaša 22,55 SIT/kWh za elektrarne do moči 1 MW in 21,85 SIT/kWh za elektrarne nad 1 MW. Ta ukrep bo predvidoma zmanjšal izvoz lesne biomase za energetske namene.

Odkupne cene za hidroelektrarne se s tem sklepom vlade niso spremenile ter znašajo 14,75 SIT/kWh do 1 MW inštalirane moči in 14,23 SIT/kWh med 1 MW in 10 MW. (Ur. l. RS, št. 75/06).

3. Povečanje uporabe biogoriv v prometu

V zvezi s spodbujanjem uporabe biogoriv za pogon motornih vozil velja omeniti dva instrumenta. S 1. majem 2004 je bila za biogoriva uvedena 100 %-tna oprostitve trošarine, kar je znatno spodbudilo interes za proizvodnjo biogoriv. V septembru letos je minister za okolje izdal pra-

vilnik o vsebnosti biogoriv v gorivih za pogon motornih vozil. Ta pravilnik v skladu z direktivo EU o pospeševanju rabe biogoriv in drugih obnovljivih goriv v sektorju prevoza določa vrsto teh biogoriv, opredeljuje najmanjše vsebnosti biogoriv v gorivih za pogon motornih vozil, določa obveznosti distri-

buterjev v zvezi z biogorivi in drugo. Tako mora znašati letna povprečna vsebnost biogoriv v vseh gorivih v letu 2006 najmanj 1,2 %, v letu 2008 najmanj 3 % in v letu 2010 najmanj 5 %. Te vrednosti morajo dosegati vsi distributerji goriv.

4. Program Trajnostna energija

V pripravi je program »Trajnostna energija«, ki predstavlja eno od štirih prioritarnih področij Operativnega programa razvoja okoljske in transportne infrastrukture, ki je sestavni del Državnega razvojnega programa za obdobje 2007 - 2013. Program "Trajnostna energija" predstavlja implementacijo Nacionalnega energetskega programa na področju učinkovite rabe energije in okolju prijazne proizvodnje. Področju učinkovite rabe energije in obnovljivih virov energije pri tem pripisujemo izreden pomen, saj bo mogoče s programi za spodbujanje učinkovite rabe in obnovljivih virov energije do kjotskega obdobja 2008-2012 realizirati 40 % do 50 % potrebnega celotnega zmanjšanja emisij toplogrednih plinov.

Program se nanaša na povečanje energetske učinkovitosti v industriji, storitvenem in javnem sektorju, prometu in gospodinjstvih ter na znatno povečanje obsega okolju prijazne proizvodnje energije iz obnovljivih virov energije in iz sistemov soproizvodnje toplote in električne energije (kogeneracije).

S programom Trajnostna energija se bodo v celoti dosegli sledeči cilji: povečanje zanesljivosti oskrbe z energijo, varovanje okolja s poudarkom na zmanjšanju emisij toplogrednih plinov, znižanje stroškov za energijo in s tem

povečanje konkurenčnosti gospodarstva (predvsem energetske intenzivnih panog), znižanje obremenitev javnih financ in večja kupna moč prebivalstva, tehnološki razvoj na področju gradbenih in drugih materialov, stavbnega pohištva, inštalacij (ogrevanje, prezračevanje, klimatizacija), poligeneracije, informacijskih tehnologij, itd., dvig konkurenčnosti na segmentu, kjer imamo znanje in tradicijo, odpiranje novih delovnih mest, pospeševanje regionalnega razvoja, izboljšanje bivalnega udobja in delovnih pogojev državljanov in državljanov, znižanje stroškov za zdravstvo itd.

Glavna področja programa so:

- energetska sanacija in trajnostna gradnja stavb: energetske učinkovite sanacije obstoječih stavb, gradnja nizkoenergijskih in pasivnih stavb, uporaba sodobnih tehnologij za ogrevanje, prezračevanje in klimatizacijo stavb ter okolju prijaznih decentraliziranih sistemov za energetske oskrbe s poudarkom na obnovljivih virih energije in kogeneraciji;
- učinkovita raba električne energije: izvedba ukrepov v industriji, gospodinjstvih, javnem in storitvenem sektorju;
- inovativni sistemi za lokalno energetske oskrbe: večji individualni sistemi ter daljinski in skupinski sistemi za

proizvodnjo toplote in električne energije s poudarkom na obnovljivih virih energije in kogeneraciji;

- demonstracijski in vzorčni projekti ter programi energetskega svetovanja, informiranja in usposabljanja porabnikov energije, potencialnih investitorjev, ponudnikov energetske storitve ter drugih ciljnih skupin.

Predvidena višina finančnih spodbud za investicije znaša od 15 % do 40% (v povprečju okoli 20 %) celotne vrednosti investicij, tako, da bodo glavnino sredstev prispevali investitorji (gospodarske družbe, občani idr.). Program bo imel torej izrazit multiplikativni učinek, saj bo 1

EUR finančne spodbude iz državnega oziroma evropskega proračuna spodbudil investicije v višini okoli 5 EUR.

Program »Trajnostna energija«, ki bo imel ugodne energetske in okoljske učinke, lahko opredelimo predvsem kot gospodarski program, ki bo zagotovil dvig konkurenčnosti našega gospodarstva, spodbudil regionalni razvoj in zagotovil nova delovna mesta.

Za financiranje programa »Trajnostna energija« je za obdobje 2007-2013 po zadnjih podatkih iz evropskih skladov (Kohezijski sklad) predvideno 140 mio EUR, iz proračuna RS pa 90 mio EUR.

5. Resolucija o nacionalnih razvojnih projektih

Poleg naših prizadevanj v okviru priprave Državnega razvojnega programa velja omeniti tudi Resolucijo o nacionalnih razvojnih projektih za obdobje 2007-2023, ki predstavlja nabor ključnih velikih razvojno-investicijskih projektov, katerih izvedba bo tako na državni kot regionalni ravni koncentrirala razvojne spodbude in sredstva ter z njimi dosegla razvojne preboje

države kot celote.

Med te projekte je vlada uvrstila tudi projekt »Trajnostna energija in ekonomija vodika«, ki vključuje: uveljavljanje obnovljivih virov energije, aktivnosti, usmerjene v učinkovito rabo energije, infrastrukturo za vodikovo ekonomijo in vozila nove generacije in spodbujanje razvoja in prenosa tehnologij.

Mag. Urša Jesih

Aktualno

Kaj vse prinaša nova sistemska ureditev financiranja občin

Predlog novega Zakona o financiranju občin, ki ga je Služba Vlade Republike Slovenije za lokalno samoupravo in regionalno politiko posredovala v medresorsko usklajevanje, temelji na zagotovitvi sorazmernosti virov financiranja in pristojnosti občin, povečuje finančno avtonomijo in manjša odvisnost financiranja lokalnih javnih zadev od dodatnih sredstev državnega proračuna. Določa tudi ustrezna merila za zagotavljanje dodatnih sredstev iz državnega proračuna občinam, ki z lastnimi sredstvi ne morejo zagotoviti financiranja svojih nalog ter dodatnih sredstev za financiranje nalog, ki jih opravljajo občine in pomenijo zagotavljanje širšega javnega interesa in razvojnih ciljev države.

V predlagani zakon je načelo lokalne samouprave vgrajeno z zagotovitvijo lastnih virov financiranja nalog, ki jih občine izvajajo na podlagi svojih predpisov. S splošnimi določbami predloga zakona sta kot temeljni načeli financiranja občin določeni načelo finančne avtonomije in načelo koneksitete, ki določata, da naj se občina financira iz lastnih virov in da morajo biti finančni viri v razmerju z nalogami. Načelo enakosti pred zakonom se izraža v pravici prebivalcev Slovenije do enakopravnega financiranja nalog, ki so jih občine na podlagi zakona dolžne zagotavljati svojim prebivalcem. Enakopravnost se zagotavlja s porazdelitvijo sredstev odstopljenih državnih davkov ob upoštevanju primerne obsega potrebnih sredstev posamezne občine za financiranje nalog, ki so občinam naložene z zakoni in so jih dolžne izvajati.

Predlog zakona v drugem poglavju ureja vire financiranja občin, ki so:

- z zakonom določeni davki, ki v celoti pripadajo občini, na območju katere so pobrani glede na lego predmeta obdavčitve ali stalnega prebivališča zavezanca;
- delež državnih davkov in drugih prihodkov državnega proračuna, ki v proračunskem letu pripada občinam v višini skupne primerne porabe, povečane za predvideno inflacijo;
- prispevki, samoprispevki, takse, globe, koncesijske dajatve in drugo, če tako določa zakon ali na podlagi zakona izdan državni ali občinski predpis in
- zadolžitve.

Predlog zakona določa kot vir financiranja nalog občin zadolževanje. Vendar zadolževanja podrobno ne ureja ter to prepušča zakonu, s katerim so urejene javne finance. Zadolževanje občine je omejeno z osmimi odstotki sredstev proračuna občine, ki so lahko namenjena za odplačilo glavnice in obresti iz zadolžitve. S to omejitvijo se varuje tekoče financiranje vseh obveznih nalog

občin iz občinskega proračuna.

Tretje poglavje predloga zakona ureja merila in postopek za zagotavljanje dodatnih sredstev države za financiranje nalog občin. Dodatna sredstva države se občinam zagotavljajo za financiranje obveznih nalog v obliki finančne izravnave, za sofinanciranje posameznih nalog, določenih s posebnim zakonom ali drugim državnim predpisom, za sofinanciranje investicij in za sofinanciranje skupnega opravljanja nalog občinske uprave. Občinam, na katerih območju so naselja, kjer živita italijanska in madžarska narodna skupnost ali romska etnična skupnost, pa še sofinanciranje uresničevanja njihovih pravic.

V skladu s predlogom zakona je do finančne izravnave iz državnega proračuna upravičena občina, ki s sredstvi iz deleža državnih davkov, ki ji pripadajo v višini glavarine (skupna primerna poraba vseh občin, povečana za predvideno inflacijo in deljena s skupnim številom prebivalcev v državi), pomnožene s številom prebivalcev občine in korigirane z indeksom raznolikosti občine, ne more zagotoviti financiranja z zakonom naloženih obveznih nalog, za katere so njeni stroški ob upoštevanju povprečnine (povprečni stroški na prebivalca v državi) ugotovljeni s primerno porabo občine.

Predlog določa področja obveznih nalog, ki jih morajo občine tekoče financirati. Podrobneje bodo na podlagi programske klasifikacije odhodkov občinskih proračunov določene postavke stroškov ter metodologija za izračun povprečnih stroškov na prebivalca v državi s podzakonskim aktom vlade. Povprečnina je izhodišče za izračun primerne porabe posamezne občine, za katerega se upoštevajo še podatki o površini, dolžini občinskih cest (lokalnih cest in javnih poti), številu prebivalcev, mlajših od 15 let, in številu prebivalcev, starejših od 65 let, kot je bilo določeno doslej, vendar z drugačno težo.

Vrsta podatkov je izbrana zato, ker najbolje odraža delovno področje občine. Površina in dolžina občinskih cest odraža naloge s področja gospodarskih javnih služb in infrastrukture, število mladih in starih pa naloge s področja socialnih javnih služb iz pristojnosti občine.

Skupno vplivajo količniki, izračunani iz podatkov posamezne občine, na 39 odstotkov njene primerne porabe. Od tega v šestih odstotkih vpliva površina, v 13 odstotkih dolžina občinskih cest, v 16 odstotkih število prebivalcev, mlajših od 15 let, in v štirih odstotkih število prebivalcev, starejših od 65 let.

Zaradi upoštevanja posebnosti območja posamezne občine (korigirana formula za izračun primerne porabe posamezne občine), bodo nastala odstopanja med primerno porabo oziroma predvidenimi stroški in prihodki občine iz glavarine. Ta odstopanja bodo v občinah, v katerih bo presežek prihodkov iz glavarine nad primerno porabo znašal več kot 15 odstotkov izravnana tako, da se bodo občini ti prihodki zmanjšali za polovico presežka nad 115 odstotkov primerne porabe. Občinam, pri katerih bo ugotovljeno, da njeni prihodki iz glavarine ne zadostujejo za financiranje primerne porabe, pa bo zagotovljena finančna izravnava iz državnega proračuna.

Glede na to, da je za zajemanje podatkov o stroških za tekoče financiranje obveznih nalog občin, potreben določen čas, je predlagano prehodno obdobje, v katerem bo postopoma uveljavljena določba o ugotovitvi in uskladitvi povprečnine. Predlagano je prehodno obdobje v skupnem trajanju pet let. Od tega dve leti (2007 in 2008), v katerih bi bila za leto 2007 povprečnina 459,02 evra na prebivalca v državi (110.000,00 SIT), za leto 2008 se tako določena povprečnina poveča za 4,75 odstotka in znaša 480,83 evra na prebivalca (115.225,00 SIT). V naslednjih treh letih pa bodo podlaga za ugotovitev

povprečnine že podatki, ugotovljeni v skladu s pravilnikom, in metodologija za izračun povprečnih stroškov na prebivalca v državi.

Sofinanciranje posameznih nalog temelji na ugotovitvi, da so posamezne naloge občin širšega družbenega pomena (odprava posledic naravnih in drugih nesreč, požarno varstvo, zagotavljanje kulturnih dejavnosti, financiranje potreb romske skupnosti na območju občine itd...), zato se za njihovo izvajanje lahko na podlagi zakona ali predpisa, izdanega na podlagi zakona, občinam zagotavljajo dodatna sredstva.

Za sofinanciranje investicij občin predlog zakona ohranja pravico občin do dodatnih sredstev državnega proračuna v višini treh odstotkov skupne primerne porabe občin. Namen teh sredstev je sofinanciranje investicij, načrtovanih z načrti razvojnih programov občin. Delež posamezne občine v skupnih sredstvih se izračuna na podlagi kriterijev, določenih s pravilnikom ministra, pristojnega za lokalno samoupravo. Z istim pravilnikom minister podrobneje določi namene porabe in pogoje za pridobitev dotacije. Sredstva se občini nakazujejo na podlagi pogodbe, sklenjene med neposrednim uporabnikom državnega proračuna, ki je pristojen za lokalno samoupravo in ki v svojem finančnem načrtu na posebni postavki zagotavlja ta sredstva, in občino. Sestavni del pogodbe je načrt porabe, ki je podlaga za nakazovanje sredstev. Sredstva so namenska sredstva in jih ni dovoljeno porabljati za druge namene kot za financiranje investicij. Zakon določa nenamensko porabo kot prekršek, ki se kaznuje z globo od 1.500 do 4.000 evrov.

V skladu s predlogom se sofinanciranje investicij iz državnega proračuna izvaja tudi v skladu s programi resornih ministrstev, ki so del načrta razvojnih programov državnega proračuna. S tovrstnim sofinanciranjem se zagotavljajo enaki pogoji za zadovoljevanje skupnih potreb prebival-

cev v skladu z razvojnimi cilji države. Višina sofinanciranja je odvisna od stopnje razvitosti občine, ki se ugotovi na podlagi kazalcev razvitosti, ogroženosti in razvojnih možnosti občine. Stopnja razvitosti določa vlada za štiriletno obdobje. Sofinanciranje lahko znaša do 100 odstotkov upravičenih stroškov investicije brez DDV.

Zaradi spodbujanja občin k organizaciji skupnega opravljanja upravnih in strokovnih nalog uprave zakon ohranja upravičenje občin do povračila v višini 50 odstotkov v preteklem letu realiziranih odhodkov občinskih proračunov za financiranje organov skupnih občinskih uprav ali skupnega opravljanja nalog v eni od občinskih uprav (veljavni 26. b člen Zakona o financiranju občin).

Predlog zakona ureja posebnosti financiranja novoustanovljenih občin in občin, na območju katerih so bile nove občine ustanovljene. Urejeno je začasno financiranje do sprejema proračunov, ureditve premoženjsko-pravnih vprašanj in odprtja novih transakcijskih računov.

Predlog novega zakona tako zagotavlja sorazmernost virov financiranja in nalog iz pristojnosti občin, večjo finančno avtonomijo in manjša odvisnost financiranja lokalnih javnih zadev od dodatnih sredstev državnega proračuna, določa ustrezna merila za zagotavljanje dodatnih sredstev iz državnega proračuna občinam, ki z lastnimi sredstvi ne morejo zagotoviti financiranja svojih nalog ter dodatnih sredstev za financiranje nalog, ki jih občine opravljajo in pomenijo zagotavljanje širšega javnega interesa in razvojnih ciljev države.

Prepričan sem, da predlog novega zakona predstavlja novo priložnost za zagotavljanje večje finančne avtonomije in v prehodnem obdobju tudi tako prepotrebno finančno sanacijo občinskih financ. Takšna situacija je nastala v preteklem obdobju zaradi prenašanja novih nalog občinam brez zagotovitve potrebnih finančnih virov. Tudi v tem je novost predloga, saj vključuje obvezo države, da se o potrebnih sredstvih in zagotavljanju novih nalog vsako leto dogovori z reprezentativnimi združenji občin. Naj bo ta prispevek tudi povabilo vsem občinam k dejavni javni razpravi o novem predlogu zakona s skupnim ciljem, da stopi v veljavo in se prične uporabljati z novim letom 2007.

Franci Rokavec,
državni sekretar na Službi Vlade Republike Slovenije
za lokalno samoupravo in regionalno politiko

In vendar se premika

Črpanje sredstev strukturnih skladov v številkah

Po podatkih resornih ministrstev je na dan 30.6.2006 stanje na **strukturnih skladih** naslednje:

- **razpisanih** 83,5 mrd SIT ali 106% razpoložljivih sredstev, opredeljenih z EPD (leta 2004: 45,5 mrd SIT ali 57,7%; leta 2005: 69,4 mrd SIT ali 88%);
- **dodeljenih** s sklepi programskega sveta oz. s programi 75,4 mrd SIT ali 96% razpoložljivih sredstev, opredeljenih z EPD (leta 2004: 28,7 mrd SIT ali 36,4%; leta 2005: 61,2 mrd SIT ali 78%);
- **podpisanih pogodb** za 63,3 mrd SIT ali 80% razpoložljivih sredstev, opredeljenih z EPD (leta 2004: 8,3 mrd SIT ali 10,5%; leta 2005: 45,8 mrd SIT ali 58,1%);
- v kumulativi iz proračuna **izplačanih** (SLO in EU del) 30,5 mrd SIT ali 39,0% razpoložljivih sredstev, opredeljenih z EPD (leta 2004: 5,4 mrd SIT ali 6,8%; leta 2005: 23,5 mrd SIT ali 29,7%);
- **zahtevkov za povračilo**, posredovanih na plačilni organ (EU del), za 18,4 mrd SIT ali 31% razpoložljivih sredstev, opredeljenih z EPD (leta 2004: 0; leta 2005: 11,8 mrd SIT ali 19,9%).

Tabela 1: Črpanje sredstev strukturnih skladov - primerjava 2004-2006 po prednostnih nalogah:

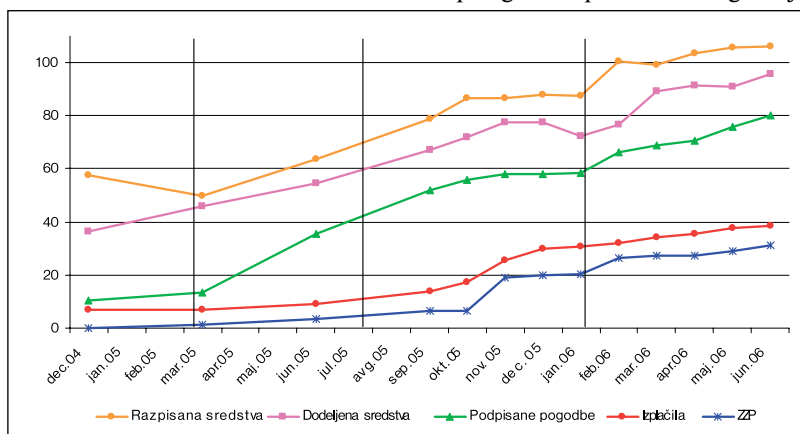
	EPD			1. PN ESRR			2. PN ESS			3. PN EKOJS in FIUR		
	2004	2005	30.6.2006	2004	2005	30.6.2006	2004	2005	30.6.2006	2004	2005	30.6.2006
Razpoložljiva sredstva 2004-2006	78,9 mrd SIT 100%			40,3 mrd SIT 100%			23,4 mrd SIT 100%			11,9 mrd SIT 100%		
Razpisana sredstva	57,7%	88,0%	105,9%	67,0%	96,4%	121,0%	28,1%	81,6%	92,0%	20,4%	96,6%	111,6%
Dodeljena sredstva	36,4%	77,6%	95,6%	51,2%	91,3%	108,8%	21,7%	72,7%	84,1%	19,2%	49,3%	75,8%
Podpisane pogodbe	10,5%	58,0%	80,3%	12,7%	64,4%	88,0%	12,6%	70,7%	88,0%	1,5%	27,8%	61,6%
Plačila iz proračuna	6,8%	29,7%	38,6%	6,7%	35,4%	46,4%	8,8%	27,6%	35,0%	1,4%	20,1%	25,0%
Posredovani ZPP (EU del)	0%	19,9%	31,1%	0%	29,7%	43,5%	0%	14,0%	21,5%	0%	2,6%	13,3%

Opombe k tabeli o črpanju sredstev strukturnih skladov:

- Na tehnični pomoči je na dan 30.6.2006 projektno vezanih sredstev, potrjenih s strani OU, za 2,9 mrd SIT (88,8%).
- V februarju so bila razpisana dodatna sredstva, dodeljena z januarskimi sklepi Vlade RS, in sicer na Ukrepu 1.2 v višini 2,8 mrd SIT in na Ukrepu 1.3 v višini 4 mrd SIT; v marcu na Ukrepu 1.1 v višini 2 mrd SIT; v aprilu

na Ukrepu 3.1 v višini 729 mio SIT in na Ukrepu 3.3 v višini 555 mio SIT; v aprilu so bila razpisana tudi dodatna sredstva na Ukrepih 2. prednostne naloge.

Črpanje sredstev strukturnih skladov - dinamika na nivoju celotnega EPD (v %)

Opombe:

- Pri razpisanih in dodeljenih sredstvih se pojavljajo določena nihanja, ki izhajajo iz necelovite realizacije razpisov, kar je pogosto tudi posledica določil zakonodaje na področju javnega naročanja in tudi nedoslednega izvajanja te zakonodaje.
- Aktivnosti pri izvajanju EPD so se intenzivirale predvsem po sprejetju paketov vladnih sklepov v začetku marca in konec julija 2005 ter ja-

Evropska Komisija je v letu 2004 in 2005 odobrila 6 okoljskih projektov in 3 prometne. V letu 2006 pričakujemo še odobritev enega okoljskega in enega prometnega projekta. S tem so dodeljena vsa sredstva Kohezijskega sklada, ki jih je imela Slovenija na razpolago in s poslanimi vlogami je

bila ta razpoložljiva kvota celo presežena.

V tabeli 2 so prikazani podatki po sektorjih glede upravičene vrednosti projektov na podlagi odobrenih Odločb Komisije oz. Finančnih memorandumov, deleža sofinanciranja iz Kohezijskega sklada ter izvršenih povračil plačilnega organa na dan 30.6.2006.

nuarja 2006. To pravzaprav kaže tudi na določeno stopnjo kampanjskega pristopa pri dosedanjem izvajanju strukturne politike.

Trenutno stanje na področju črpanja iz Kohezijskega sklada

Na področju Kohezijskega sklada je bila Slovenija v obdobju 2004-2006 uspešna s stališča priprave najavljenih projektov, saj je bilo v Bruselju posredovanih več projektov, kot je bila razpoložljiva kvota za to obdobje.

PRIMERJAVA ČRPAJNA SREDSTEV IZ STRUKTURNIH SKLADOV: Slovenija in ostale nove države članice

Evropska komisija je na začetku maja na spletnih straneh Proračunskega odbora EU objavila redno kvartalno poročilo o izvajanju strukturnih skladov EU s podatki do 31.3.2006. Zajetno poročilo, sestavljeno iz šestih delov, prikazuje podatke po državah članicah, in sicer o:

Tabela 2: podatki po sektorjih glede upravičene vrednosti projektov na podlagi odobrenih Odločb Komisije oz. Finančnih memorandumov, deleža sofinanciranja iz Kohezijskega sklada ter izvršenih povračil plačilnega organa na dan 30.6.2006.

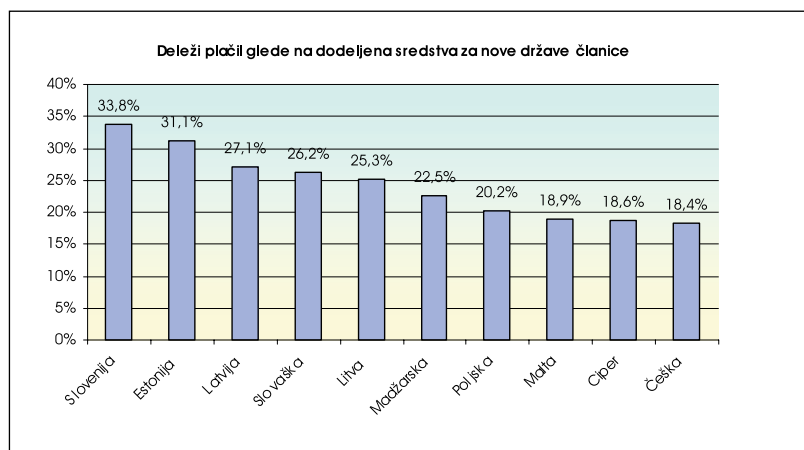
Sektor	Upravičena vrednost projektov na podlagi Odločb Komisije oz. Finančnih memorandumov	Sofinanciranje projektov iz Kohezijskega sklada	Povračila izvršena s strani plačilnega organa	
			v mio SIT	v %
Okolje – MOP				
- projekti ISPA	19.555	10.077	4.720	47%
- projekti Kohezija	31.654	19.901	-	-
Skupaj – okolje	51.209	29.978	4.720	16%
Promet – MzP				
- projekti ISPA	18.119	9.324	4.291	46%
- projekti Kohezija	25.516	17.263	6.470	37%
Skupaj promet	43.635	26.587	10.761	40%
Skupaj promet in okolje	94.844	56.565	15.481	27%

- dodeljenih sredstvih za programsko obdobje 2004-2006;
- plačilnih za celotno programsko obdobje;
- razveljavljenih dodelitvah;
- stopnji izplačil kot deležu plačil glede na dodeljena sredstva in
- neporabljenih dodelitvah.

Iz spodnje slike je razvidno, da je Slovenija s 33,8% izplačil glede na dodeljena sredstva najuspešnejša med novimi državami članicami. Sledi ji Estonija z 31,1% izplačil, medtem ko zadnje mesto zaseda Češka z zgolj 18,4% izplačil.

vodil ter usmeritev, natančnejšemu definiranju upravičenih stroškov. Poleg tega so bili dodatni naporji usmerjeni tudi v boljše promocijo in informiranje javnosti o strukturnih skladih.

Vlada RS je v začetku leta 2006 sprejela tudi finančne ukrepe za optimizacijo črpanja sredstev s prerazporeditvami in dodelitvijo dodatnih pravic porabe, saj je v strateškem interesu Slovenije, da čim večji del razpoložljivih sredstev sedanjega programskega obdobja porabi že do konca leta 2006 in se z letom 2007 skoraj v celoti us-

Dosedanje aktivnosti za izboljšanje absorpcijske sposobnosti Slovenije so potekale na več področjih. Izveden je bil prenos funkcij posredniških teles za ESRR in ESS na Organ upravljanja, s čimer je bila odpravljena ena raven koordinacije, kar naj bi bistveno prispevalo k odzivnosti in učinkovitosti celotnega sistema. Med Organom upravljanja, plačilnim organom, Uradom za nadzor proračuna in resornimi ministrstvi je bilo močno okrepljeno sodelovanje na vseh bistvenih ravneh. Ob tem je bilo poskrbljeno za dodatno zaposlovanje na področju kontrol po 4. členu Uredbe Komisije št.438/2001 iz sredstev tehnične pomoči, obenem pa so se izvajala številna izobraževanja vseh kadrov tako doma kot v tujini. Vse to se je kazalo v vedno boljši pripravi instrumentov, pripravi transparentnih in jasnejših na-

meri v aktivnosti, ki jih bo opredelila v operativnih programih za obdobje 2007 – 2013. Vsa dodatno dodeljena sredstva so bila že razpisana.

Načrti za prihodnost

Ne glede na relativno dobro izvajanje strukturnih skladov v Sloveniji se zavedamo, da nas v prihodnje čakajo še številni izzivi in priložnosti za izboljšanje sistema implementacije strukturnih skladov in s tem povečanja absorpcijske sposobnosti. To bi bilo mogoče doseči predvsem s poenostavitvami postopkov znotraj celovitega sistema; zaposlovanjem zadostnega števila strokovno usposobljenega kadra, tj. predvsem kadra s finančno – računovodskimi in upravno pravnimi znanji (pri tem vidimo težavo v zaposlovanju za določen čas,

kar je tudi glavni razlog za veliko fluktuacijo zaposlenih na tem področju); poenostavitvami domače zakonodaje; še bolj aktivnim upravljanjem z evropskimi sredstvi ipd.

Na izboljšanje črpanja naj bi pomembno vplivala tudi ustanovitev pokrajin ter zagotavljanje njihove avtonomije in odpravljanje notranjih razvojnih razlik, ki bo v primeru odločanja od spodaj navzgor bolj učinkovito. Regije imajo že sedaj dobro absorpcijsko sposobnost, želje za prihodnost pa so, da bi imele tudi v tistem delu, kjer bodo za sredstva kandidirale same, postavljene jasne prioritete in programe.

Marina Rojko

Druga konferenca regij Evrope v Salzburgu

Rokavec: "Povezovanje je nujno za doseganje boljših rezultatov."

Državni sekretar Službe Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko Franci Rokavec se je v Salzburgu v Avstriji, na povabilo nekdanjega deželnega glavarja avstrijske zvezne dežele Solnograške in predsednika Inštituta regij Evrope Franza Schausbergerja, udeležil 2. konference regij Evrope. Konferenca je potekala pod geslom Turizem in regije Evrope - nove smeri razvoja. Predstavljeni so bili različni vidiki razvoja turizma v regijah Evrope, poudarjena pa je bila tudi nujnost krepitve povezovanja med regijami in krepitve javno-zasebnega partnerstva pri spodbujanju naložb v razvoj turizma.

Kot je povedal državni sekretar Franci Rokavec, je konferenca z ogledom mesta Salzburg jasno poudarila, da je turizem gibalno razvoja v regijah Evrope. "Izjemno pomembno je krepiti povezovanje med regijami, predvsem pri razvoju turizma na srednjeevropski ravni in v povezavi z jugovzhodno Evropo," je pojasnil in dodal, da je povezovanje nujno za doseganje boljših rezultatov.

Državni sekretar je na konferenci predstavil gospodarski pomen in razvojne načrte slovenskega turizma za obdobje 2007-2011. V tem času želi Slovenija bistveno povečati prispevek turizma k bruto domačemu proizvodu. V nadaljevanju je poudaril še ostale pomene, ki so povezani z gospodarskim pomenom regionalnega turizma, s turizmom jadranske evroregije, s pomenom partnerstva v turizmu, z možnostjo turizma v vzhodni Evropi, z zakonodajnim okvirom, s

politiko investicij v turistične nepremičnine in financiranja turističnih projektov.

Udeležencem konference je pojasnil, da pri oblikovanju vizije slovenskega turizma izhajamo iz razumevanja prihodnosti in dejstva, da se mora vizija Slovenije, predvsem zaradi njene majhnosti in neodkriteosti, razlikovati od vizij velikih uveljavljenih destinacij. Z oblikovanjem tržno zanimivih, inovativnih ter kakovostnih integralnih turističnih proizvodov, naj bi Slovenija postala tudi zaželena destinacija za daljše počitnice.

Temeljna strategija je usmerjena v krepitve povezovanja in sodelovanja pri skupnem načrtovanju, oblikovanju in trženju slovenskega turizma po načelih javno zasebnega partnerstva ter v krepitve odličnosti na vseh področjih in ravneh slovenskega turizma. Uresničena naj bi bila tudi z nadgradnjo modela organiziranosti slovenskega turizma, z internacionalizacijo slovenske turistične ponudbe in ponudnikov, z oblikovanjem turističnih destinacij in ključnih usmeritev turistične ponudbe ter z razvojem novih oblik managementa turistične dejavnosti, je med drugim še povedal državni sekretar Franci Rokavec.

Marina Rojko

Živahni javni razpravi o novem zakonu o financiranju občin

Minister, pristojen za področje lokalne samouprave in regionalne politike dr. Ivan Žagar, se je odzval povabilu Združenja in Skupnosti občin Slovenije in predstavil predlog Zakona o financiranju občin. Predstavnikom lokalnih skupnosti je tako predstavil model financiranja ter posledice, ki jih prinaša zakon.

Minister dr. Ivan Žagar je predstavnikom občin pojasnil, da z zakonom skušamo doseči povečanje finančne avtonomije lokalnih skupnosti. Zakon bo zagotavljal sorazmernost virov financiranja in pristojnosti občin, večjo finančno avtonomijo, manjšal pa bo odvisnost financiranja lokalnih javnih zadev od dodatnih sredstev državnega proračuna, določal bo tudi ustrezna merila za zagotavljanje do-

datnih sredstev iz državnega proračuna občinam, ki z lastnimi sredstvi ne morejo zagotoviti financiranja svojih nalog.

Minister je po predstavljenem predlaganem modelu financiranja zagotovil, da bo večina občin po uveljavitvi zakona prejela dodatna sredstva, nekatere občine pa bodo v začetni fazi nekaj izgubile. Sicer pa bi do sprememb za občine prišlo v vsakem pri-

meru, saj se bo zagotovo spremenila slovenska davčna zakonodaja.

Nekateri župani oziroma predstavniki občin so izrazili pripombe in pomisleke, izrazili pa so tudi mnenje, da je smer sprejemanja zakona prava. Na Službi Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko bomo pripombe in predloge preučili in jih skušali tudi upoštevati.

MR

Zakon o občinskem redarstvu

Vlada je na seji 27. julija sprejela predlog zakona o občinskem redarstvu, ki ga je predlagal minister za lokalno samoupravo in regionalno politiko dr. Ivan Žagar. Predlog zakona o občinskem redarstvu ureja uresničevanje pristojnosti občine za ustanovitev in organizacijo ter določitev delovnega področja in nalog občinskega redarstva.

Določa tudi pogoje za opravljanje nalog pooblaščenih uradnih oseb občinskega redarstva, pooblastila, uniformo, označbe in opremo občinskih redarjev ter vsebino in način vodenja evidenc.

Zakon o lokalni samoupravi uvršča med naloge, ki jih občina zlasti opravlja za zadovoljevanje potreb svojih prebivalcev, urejanje prometa v občini ter izvajanje nalog občinskega redarstva, opravljanje nadzorstva nad krajevnimi prireditvami ter organiziranje komunalno-redarstvene službe ter skrb za javni red in mir v občini.

V skladu s predlogom zakona je

občina dolžna zagotoviti kadrovske, materialne in druge pogoje za delo občinskega redarstva. Občinsko redarstvo je del občinske uprave, njena samostojna notranja organizacijska enota ali pa mora imeti občina v notranji organizaciji določeno osebo, ki pokriva to področje. Za opravljanje te naloge lahko občine ustanovijo skupno občinsko upravo. Predlog zakona o občinskem redarstvu tako prvič celovito ureja uresničevanje pristojnosti občine za ustanovitev in organizacijo ter določitev delovnega področja in nalog občinskega redarstva.

Delovno področje in naloge občinskega redarstva določa zakon ali na podlagi zakona izdan občinski predpis. Občinsko redarstvo skrbi za javno varnost in javni red na območju občine in je pristojno nadzorovati varen in neoviran cestni promet v naseljih, varovati ceste in okolje v naseljih in na občinskih cestah zunaj naselij, skrbeti za varnost na občinskih javnih poteh, rekreacijskih in drugih javnih površinah, varovati javno premoženje, naravno in kulturno de-

diščino ter vzdrževati javni red in mir.

V okviru svojega delovnega področja je občinsko redarstvo prekrškovni organ občine. Z določbami, ki določajo naloge vodje občinskega redarstva ter določbami, ki določajo razmerja med občinsko upravo in redarstvom, je zagotovljeno, da bodo občinska redarstva predvsem strokovni organi. Cilj te ureditve je zagotovitev spoštovanja človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter načela sorazmernosti v postopkih občinskega redarstva.

Predlog zakona natančneje določa način določanja in izvajanja pooblastil občinskega redarja, ki pri opravljanju svojega dela prihaja neposredno v stik z državljanji. Pooblastila občinskega redarja niso enaka policijskim pooblastilom. Njegova pooblastila so prilagojena nalogam na področju prometa in nalogam varovanja javnega reda in miru v lokalni skupnosti in obravnavi prekrškov zoper javni red in mir.

Pooblastila občinskega redarja pri opravljanju nalog so opozorilo, ustna odredba, ugotavljanje istovetnosti, varnostni pregled osebe, zaseg predmetov, zadržanje storilca prekrška in kaznivega dejanja, uporaba fizične sile, sredstev za vklepanje in

vezanje in plinskega razpršilca, piše v predlogu zakona. Posameznik, ki meni, da so mu bile z dejanjem ali opustitvijo dejanja občinskega redarja kršene njegove pravice ali svoboščine, se lahko v 30 dneh pritoži županu.

Opravljanje nalog občinskega redarstva nalagata občinam Zakon o varstvu javnega reda in miru. Občinska redarstva kot organizacijske enote občinskih uprav so organizirana v 23 občinah, v 11 pa so sistemizirana delovna mesta občinskih redarjev.

Po podatkih Združenja občinskih redarjev je bilo v januarju 2004 v slovenskih občinah 143 občinskih redarjev, največje število v mestnih občinah, od tega v Ljubljani 40. Izobrazbena struktura občinskih redarjev je bila naslednja: 9 jih je imelo največ srednjo poklicno izobrazbo, 82 srednjo splošno oziroma strokovno izobrazbo in 7 najmanj višjo strokovno izobrazbo.

Predlagani zakon naj bi prispeval k krepitvi javnega reda in večji varnosti v lokalnem okolju. MR

Živahno na vseh področjih prometnega sektorja

Na Ministrstvu za promet smo si v tem mandatnem obdobju zastavili več strateških ciljev, s katerimi si po svojih najboljših močeh že drugo leto prizadevamo za večjo oziroma boljšo mobilnost prebivalstva in oskrbo gospodarstva, hkrati pa za celovito zlitje nacionalnih prometnih tokov z evropskimi transportnimi povezavami. Pri tem imamo ves čas pred očmi tudi skrb za večjo varnost in zanesljivost prometnih tokov ter – sonaravnost.

Krovni dokument, ki vsebuje te cilje, je Resolucija o prometni politiki Republike Slovenije z naslovom »Intermodalnost: čas za sinergijo«; vlada ga je sprejela (že) julija lani, poslanci Državnega zbora pa potrdili 3. maja letos. Sledile bodo resolucije o nacionalnih programih razvoja prometne infrastrukture na področju državnih cest, železnic, pomorstva in letalstva ter varnosti cestnega prometa, ki bodo krovno resolucijo konkretizirale s projekti in roki realizacije. O »črkah« teh resolucij ne bi izgubljal besed, ker jih je težko strniti na obseg tele strani; bi pa rad poudaril »duh«, ki veje iz njih.

Posodobitev omrežja državnih cest...

Kot sem v našem glasilu kratko že poročal, je na omrežju državnih cest (ki obsega 5.900 km glavnih in regionalnih cest) kar 43 odstotkov cest z neustreznim stanjem vozišča; 15 odstotkov objektov je v slabem ali kritičnem stanju, evidentiranih je 267 mest s plazovi, pojavlja se 58 črnih točk in 27 črnih križišč. Zaradi premajhnih vlaganj v preteklih obdobjih kakovost in obseg ponudbe infrastrukturnih storitev že dolgo ne odgovarja več današnjim potrebam. Še huje: kaže se kot omejitveni dejavnik skladnega regionalnega razvoja.

Zato so glavni cilji Resolucije o nacionalnem programu razvoja in vzdrževanja državnih cest boljša dostopnost do posameznih regij, boljša medregijska povezava ter ustrezna navezava posameznih delov Slovenije na glavne evropske cestne koridorje. Učinki intenzivne obnove in povečanja kapacitet državne cestne mreže se bodo pokazali v zmanjšanju potovalnih časov in znižanju stroškov transporta ter večji varnosti in omilitvi negativnih vplivov na okolje.

Evidentirane potrebe na področju razvoja državnih cest za obdobje 2007-2013 znašajo dobre 4 milijarde evrov. Pričakujemo, da bo v tem obdobju državno omrežje v celoti obnovljeno, posodobljeno in dograjeno, raven kakovosti pa ustrezna.

...in železniške infrastrukture

Resolucija o nacionalnem programu razvoja javne železniške infrastrukture

je za razliko od predhodnega Nacionalnega programa projektno zasnovana, terminsko dorečena in opredeljuje finančne vire za realizacijo. V svojem finančnem okviru bodo prioritete, ki se začnejo realizirati v letu 2006, ocenjene na skoraj 11 milijard evrov in realizirane do leta 2020.

Letos bodo na vrsti naslednje prioritete:

Priprava dokumentacije za novo-gradnjo Divača-Koper

Za ta projekt, ki je opredeljen tudi v dokumentih EU, pripravljamo potrebno dokumentacijo in poskušamo pridobiti potrebna sredstva, da se bomo lahko pravočasno potegovali za nepovratna sredstva Evropske unije v obdobju 2007-2013. Predvidena realizacija: do leta 2015.

Modernizacija obstoječe proge Divača-Koper

Projekt zajema posodobitev signalno-varnostnih naprav in izvedbo del na postajah Divača in Koper, ki bodo s tem pripravljene za lažjo priključitev II. tira na obstoječo progo. Dokončanje projekta je predvideno do leta 2008. S tem bomo zadostili naraščajočim potrebam po prevozu, predvsem iz in v koprsko tovarno pristanišče.

Elektrifikacija in rekonstrukcija proge Pragersko-Hodoš

Ta projekt obsega modernizacijo signalno-varnostnih naprav, elektrifikacijo in gradbeno posodobitev proge. Po sedanjih cenitvah je vreden 36 milijard tolarjev, izvedli pa bi ga do leta 2013. Tudi ta projekt je uvrščen na seznam projektov, ki se bodo sofinancirali s sredstvi Evropske unije.

Izkoristiti ugodno lego

Z Resolucijo o nacionalnem programu razvoja pomorstva Republike Slovenije želimo soustvarjati pogoje za razvoj pomorstva in s tem učinkovitejšo uporabo prednosti, ki jih nudi izhod na Jadransko morje, sodobno tovarno pristanišče in v pomorske dejavnosti usmerjena podjetja ter pomorsko šolstvo. Osnutek programa vzpostavlja ravnotežje med ohranjanjem in izboljšanjem kakovosti življenja, boljšega varovanja okolja, sobivanja pristanišča, industrije in turizma

na občutljivem območju severnega Jadranskega morja ter zagotovitev boljših možnosti za razvoj Slovenije v moderno pomorsko državo.

Resolucija o nacionalnem programu razvoja civilnega letalstva bo zagotovila podlage za trajnostni razvoj civilnega letalstva in zagotavljanje varnosti zračnega prometa. Resolucija bo dala osnovne usmeritve za razvoj letališč, navigacijskih služb zračnega prometa, zračnega prevoza, nadzorsvenih dejavnosti ter varstva okolja.

»Vizija 0«

Še nekaj besed o Resoluciji o nacionalni varnosti cestnega prometa.

Z Ministrstva za notranje zadeve je bila lani na naše ministrstvo prenesena pristojnost za področje varnosti v cestnem prometu. Tako bomo morali v letošnjem letu pripraviti dva glavna dokumenta za to področje: Nacionalni program varnosti cestnega prometa

za obdobje 2007 – 2011 ter Spremembe in dopolnitve Zakona o varnosti cestnega prometa. Prvega je vlada že sprejela, drugega pripravljamo. S tema aktoma si bomo v obdobju do leta 2011 prizadevali prepoloviti število prometnih nesreč in število mrtvih voznikov, pešcev in kolesarjev v primerjavi z letom 2000; prizadevali si bomo za umiritev hitrosti vožnje v povprečju za 2 odstotka vsako leto glede na leto 2005 in za umiritev hitrosti vožnje vseh udeležencev v naseljih na maksimalno dovoljeno. Skratka: sledili bomo »viziji 0«.

Posebej pomembno področje, katerega ureditev bo segla še v leto 2007, je tudi priprava finančnih in organizacijskih smernic za nov sistem javnega potniškega prometa in priprava novega Zakona o javnem potniškem

Rezultati obiska ministra Janeza Božiča v Komendi

Semaforizirano križišče "pri Kralju"

➤➤➤ 13. junija 2006 je minister za promet Janez Božič s sodelavci in direktorjem DRSC Vilijem Žavadlanom ter predstavniki DARS obiskal Občino Komenda in ob seznanitvi z najbolj perečimi prometnimi problemi Komendčanom obljubil njihovo rešitev v najkrajšem možnem času.

Z veseljem lahko poročamo, da je po dobrih dveh mesecih večina obljub že uresničena, med njimi tudi zelo pomembna pridobi-

tev ureditev semaforjev v križišču "pri Kralju", urejen pa je bil tudi semaforiziran prehod za pešce pri Osnovni šoli Komenda Moste, ter izrisan prehod za pešce v Žejah. V teh dneh pa bo sprejeta tudi uredba o določitvi trase državne ceste Mengeš - Žeje, ki bo pogoj za nadaljnje, trajnejše urejanje prometa na tem območju.

*dr. Marta Ciraj
Predsednica OO SLS Komenda*

prometu, s katerim bomo pri ljudeh spodbudili povečano uporabo javnih prevoznih sredstev.

Gradnja avtocest se bo nadaljevala nemoteno

Za uresničitev programskih ciljev pa seveda ne bo dovolj le pravna podlaga. Za to bodo potrebna tudi znatna finančna sredstva.

Proračun za leti 2006 in 2007 smo na ministrstvu oblikovali skladno s ciljem pospešenega vlaganja v državno cestno omrežje in železniški promet, kar sem že omenil, ter za projekte znotraj programov EU. Takšno načrtovanje omogoča uresničevanje ukrepov Programa reform za izvajanje Lizbonske strategije v Sloveniji, kot so spodbujanje železniškega prometa, ter razvoj in boljše vzdrževanje državnega cestnega omrežja. Hkrati se z drugimi viri (kreditni, obveznice) omogoča dograditev avtocestnega omrežja kot enega izmed prednostnih ukrepov.

Stanje proračuna Ministrstva za promet po letih je sledeče:

- sprejeti proračun za leto 2006 znaša 98,3 milijarde tolarjev
- predlog sprememb proračuna za leto 2007 (v trenutku, ko to pišem, so v fazi priprave) znaša 115,1 milijarde tolarjev.

Za izvajanje Nacionalnega programa izgradnje avtocest se v proračunu za leto 2006 zagotavlja 5,9 milijarde tolarjev, v letu 2007 pa po predlogu sprememb proračuna 4,1 milijarde tolarjev. Kljub krčenju namenskih sredstev za avtoceste se bo gradnja nadaljevala nemoteno, saj se bo program financiral z izven-proračunskimi sredstvi. Z zagotovitvijo poročstva Republike Slovenije v višini 1,03 milijarde evrov, ki ga je Državni zbor že izglasoval, bo pokrito financiranje glavnega dela programa.

Več za državne ceste in železnice

Z znižanjem proračunskih sredstev za avtoceste smo bolj podprli področja železnic in državnih cest, ki so bila – kot že rečeno - v preteklih letih zastopljena, za nameček pa jih je težje financirati z drugimi viri.

Tako smo za ukrepe na državnih cestah v letošnjem letu namenili skoraj 41 odstotkov vsega proračuna ministrstva (ali 42,8 milijarde tolarjev), po predlogu sprememb proračuna ministrstva za leto 2007 pa 46 odstotkov (ali 53,3 milijarde tolarjev). Samo za investicijske projekte na državnih cestah v letu 2006 smo načrtovali 7,3 milijarde tolarjev oziroma 44 odstotkov več sredstev kot v rebalansu 2005 (23,9 milijarde tolarjev) in po predlogu sprememb v letu 2007 za 5,7 milijarde tolarjev

oziroma 20 odstotkov več glede na preteklo leto (34,5 milijarde tolarjev). V letu 2006 smo z notranjimi prerazporeditvami zagotovili 4 milijarde tolarjev za sanacijo cest zaradi zime in neurij ter za ukrepe na cesti Počehova-Lendava.

Za področje železniškega prometa, predvsem za gospodarske javne službe, je predvideno skoraj 43 milijard tolarjev oziroma 44 odstotkov sredstev letošnjega proračuna ter 45 milijard tolarjev oziroma 40 odstotkov predloga sprememb proračuna v letu 2007.

Za aktivnosti gospodarske javne službe v avtobusnem prometu namenja ministrstvo 2,8 odstotka proračuna za letošnje leto, v letu 2007 pa 2,4 odstotka proračuna.

Računamo na sklade EU

Seveda pa ostaja eden od glavnih ciljev našega ministrstva črpanje sredstev iz skladov Evropske unije. V mislih imam strukturni in kohezijski sklad, finančno iniciativo TEN-T, program PHARE in pobudo Skupnosti INTERREG.

Moram pa poudariti, da bo treba pripraviti vse ustrezne dokumente in vzpostaviti pogoje za uspešno črpanje evropskih sredstev za področje prometa v finančnem obdobju 2007–2013.

*Mag. Janez Božič,
minister za promet*

Zakon o verski svobodi tik pred sprejetjem

Vlada ga je sprejela 16. februarja 2006, državni zbor je na majski seji opravil prvo, na julijski pa drugo in tretje branje vladnega predloga Zakona o verski svobodi. V četrtek, 13. julija, bi morali poslanci zadnjič glasovati o podpori zakonu, vendar do glasovanja ni prišlo. Nasprotniki zakona so v prepričanju, da bi bil zakon v primeru glasovanja potrjen (v prvi obravnavi je bil potrjen z 42:34, v drugi pa so bila stališča predlagatelja potrjena s 46:38), odšli iz dvorane, povzročili nesklepčnost ter s tem preprečili glasovanje in sprejem zakona. To bi se verjetno ponovilo v petek, 14. julija, zadnji dan zasedanja Državnega zbora, če bi glasovanje ne bilo preloženo na jesen.

Zakon je nujno sprejeti čimprej, saj bo nadomestil sedaj veljavni zakon iz leta 1976, ki ni usklajen z ustavo. Uskladiti bi ga bilo treba do konca leta 1993, vendar se to ni zgodilo, tako da smo ena redkih tranzicijskih držav, ki tega področja še ni uredila z novim zakonom. Odpravlja neustavnost in

pomanjkljivosti veljavnega zakona, ureja postopek in pogoje za registracijo ter nekatere pravice cerkva in verskih skupnosti.

Pri številčnem pogoju za registracijo predlog ohranja pogoj 100 oseb, ki ga je predvideval že vladni predlog iz leta 1998. Tak pogoj ima naša sosednja Madžarska, Hrvaška ima pogoj 500, Češka 300, nekatere države manj, nekatere tudi dosti več (Slovaška 20 000). Sedaj prijavljenim verskim skupnostim tudi po sprejemu zakona ne bo treba izkazati tega pogoja, ampak bodo ohranile lastnost pravne osebe in se vpisale v register. Zagotovljena je duhovna oskrba v vojski, policiji, zaporih, bolnišnicah in socialnovarstvenih zavodih institucionalnega varstva. Sofinanciranje prispevkov za socialno varnost duhovnikov, ki je potekalo v času vseh vlad po osamosvojitvi in nekaj desetletij pred njo, je predvideno na ravni, ki je nekoliko višja od sedanje in nekoliko nižja od tiste iz leta 1992.

Zakon smo pripravljali tri leta, potrdili sta ga komisiji za reševanje odprtih vprašanj verskih skupnosti dveh zaporednih vlad. Med pripravo osnutka in pozneje med usklajevanjem je Urad za verske skupnosti pripravil več posvetov predstavnikov verskih skupnosti o tej temi. Podpira ga velika večina verskih skupnosti v Sloveniji. Za verske skupnosti, ki so mu izrazile podporo, se je na popisu leta 2002 opredelilo 99,6% tistih, ki so se opredelili za katerokoli veroizpoved - za tiste, ki so mu nasprotovale, pa manj kot desetinka odstotka.

Sprejetje predlaganega zakona je nujno in predstavlja pomemben korak pri urejanju verske svobode. Z njegovim sprejemom se bodo odprle možnosti za nadaljnje udeležanje verske svobode in za iskanje rešitev na področjih, ki jih zakon ne ureja.

*Dr. Drago Čepar,
direktor Urada Vlade RS za verske skupnosti*

Odbor za šolstvo, mlade in študentsko politiko

Vzgojno-izobraževalni sistem na poti sprememb

Koalicijska pogodba vsebuje zavezo o spremembah v šolskem sistemu, s katerimi si je vladna koalicija zadala nalogo spreminjati sistem tako, da bo rasel v kakovosti, da bo usmerjen v posameznika, izgradnjo njegovih osebnih in zaposlitvenih zmožnosti.

Rešitve morajo biti pomembno vpete v evropske smernice in cilje, saj bo v prihodnjem desetletju pomembna mobilnost zaposlenih v evropski uniji, pri čemer bo razvit sistem prepoznavanja medsebojne izobrazbe oziroma poklicne usposobljenosti.

Odbor za šolstvo, mlade in študentsko politiko pri SLS obravnava tako predloge zakonov kot zakonske spremembe ali načrtovane politike s svojega področja. Pripravlja mnenje za koalicijsko usklajevanje pripravljenih dokumentov.

V letošnjem letu je odbor oblikoval mnenje k spremembi Zakona o osnovni šoli, ki kot najbolj izrazito novost po-

nuja šoli in staršem izbiro, kako izvajati delitve učencev v zadnji triadi.

Prav tako smo obravnavali nov Zakon o poklicnem izobraževanju, sprejet poleti. Naša ocena je, da ponuja sodobne, evropsko usmerjene rešitve na tem področju

- izobraževalni programi so zgrajeni modularno, možna bo izbira modulov, del pouka se izvaja pri delodajalcih, program se vrednoti s kreditnimi točkami.

Odbor je oblikoval tudi mnenje k predlogu sprememb gimnazijskega programa, ki je po javni obravnavi v nadaljnji razvojni fazi.

Zadnji paket sprememb smo obravnavali v avgustu. V koalicijsko usklajevanje smo prejeli predloge Sprememb zakona o financiranju vzgoje in izobraževanja, spremembo Zakona o gimnazijah in Zakona o poklicnih kvalifikacijah. Razprava je bila kar burna, a odločitve smo sprejeli s konsenzom.

*Metka Zevnik
Vodja odbora za šolstvo SLS*

Okrogla miza na Šentilju

SLS: za odločnejše reševanje kmetijstva v obmejnih občinah

Leta 2004 je bila v Uradnem listu št.116 objavljena Uredba o spremembah in dopolnitvah Uredbe o plačilih za ukrepe Programa razvoja podeželja 2004-2006 za leto 2004, v kateri so v poglavju 9.3.1. objavljena Območja z omejenimi možnostmi za kmetijsko dejavnost in območja z okoljskimi omejitvami. Razvrščajo se v hribovska in gorska območja (HGO), druga območja z omejenimi možnostmi (DO) in območja s posebnimi omejitvami.

Nova opredelitev pomeni za območje Slovenskih goric zmanjšanje izravnalnih plačil za kmetovanje na območjih z omejenimi dejavniki za kmetijsko pridelavo. V zvezi s tem so bili na okrogli mizi sprejeti naslednji sklepi:

Sklep 1: Izravnalna plačila za območja z omejenimi možnostmi za kmetijsko dejavnost morajo biti izplačana v enakem znesku za vsa enako opredeljena (HGO) območja v Sloveniji.

Za območja, ki po spremenjeni in dopoljeni uredbi niso upravičena do izravnalnih plačil, ker niso več razvrščena v OMD, se mora zagotoviti denarno nadomestilo v enaki višini, kot bi jih prejeli, če bi ostali opredeljeni v OMD.

Sredstva morajo biti poračunana za leta 2004, 2005 in 2006. Za Programsko obdobje 2007- 20013 se mora napraviti nova pravična opredelitev območij z omejenimi možnostmi za kmetijsko dejavnost, ki bo upoštevala vse posebnosti Slovenskih goric.

Obmejno območje je za vsako državo strateškega pomena. Za ta območja je potrebno bolj skrbeti, več vlagati v razvoj infrastrukture, delovna mesta na podeželju in razvijati turistično dejavnost z dodatno ponudbo ter tako tudi posredno skr-

beti za razvoj podeželja.

Kmetijstvo ni le v funkciji pridelave hrane, je tudi skrbnik naravnih dobrin, daje podobo kulturni krajini, skrbi za pestrost rastlinskih in živalskih vrst, ohranja tradicijo in slovenski kulturni prostor z jezikom, načinom življenja in smislom za lepoto, z delovnostjo in skromnostjo.

Sklep 2: Definirati je potrebno obmejno območje, ki ga moramo zaščititi. Ustaviti moramo prodajo kmetijske zemlje in kmetij tujcem. Odstraniti je potrebno vse ovire za to, da bomo območje odprli turistom s kolesarskimi in peš potmi ter tako povezali naše in sosednje vinorodno območje.

Obmejne občine, ki so tudi pretežno podeželske, zagotavljajo določen delež sredstev iz lastnega vira za razvoj, predvsem pa za ohranjanje kmetij in kmetijske dejavnosti na podeželju. Vlaganje v cestno, telekomunikacijsko, vodovodno in kanalizacijsko mrežo posredno vpliva na razvoj kmetijstva. Neposredni učinek pri ohranjanju kmetij ima direktna podpora dejavnosti, vendar so občine iz leta v leto administrativno bolj omejene z možnostjo vlaganja v kmetijstvo.

Sklep 3: Obmejnim občinam je potrebno sistemsko zagotoviti

lastno odločanje o prioritetenem vlaganju v kmetijstvo (Nov zakon o financiranju občin).

V Enotnem programskem dokumentu (EPD) so namenjena sredstva tudi za razvoj kmetij. V vsakoletnem razpisu za pridobitev sredstev se soočamo z razpisnimi pogoji, ki omejujejo predvsem srednje in male kmetije. Po uspešno pripravljene poslovne načrte (zagotovljena ekonomska učinkovitost naložbe in uspešno zaključena finančna konstrukcija z dokazili) in zahtevni vlogi investitor naleti na naslednjo oviro, to je ocenjevanje in razvrščanje vloge glede na dosežene točke. Investiranje v kmetijstvo na obmejnem območju ni vključeno v prioriteten naložbe.

Sklep 4: Pri razvrščanju vlog, s katerimi kmetije-investitorji kandidirajo za sredstva iz Enotnega programskega dokumenta, je nujno med prioritete, ki so ocenjene z maksimalnim številom točk, uvrstiti tudi investicije v razvoj kmetijstva in podeželja v obmejnem območju z Avstrijo.

Med posebej občutljiva območja, kamor sodijo vodovarstvena območja, območje Nature 2000, bi morali uvrstiti tudi obmejno območje Slovenskih goric. Prisoten je problem zaraščanja kmetijskih zemljišč na strmih, z mehanizacijo težko obvladljivih in nevarnih površinah. Opuščanje kmetovanja na malih, finančno šibkih kmetijah pomeni

zmanjševanje števila krav. Neurejen trg za drobnico zmanjšuje stalež ovc, vse to pa vodi v zaraščanje kmetijskih površin.

Ohranjanje in krepitev kmetij na teh območjih z omejenimi možnostmi za kmetovanje je odvisna tudi od dovolj velikih površin v ravninskem svetu, s katerimi upravlja Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov. Kmetije, ki se ekonomsko krepijo, povečujejo stalež živali, za izpolnjevanje vseh predpisanih standardov pa nujno potrebujejo dovolj površin.

Sklep 5: Pri ohranjanju in razvoju podeželja mora imeti Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov bolj pomembno vlogo. Aktiven in ažuren mora biti odkup kmetijskih zemljišč in prenos v najem tistim, ki s pomočjo teh zemljišč razvijajo kmetijsko pridelavo in ohranjajo posebej občutljiva oz. OMD območja. Poseben pristop in hitro ukrepanje mora biti v obmejnih občinah oz. območjih.

Sklep 6: SLS tenkočutno spremlja prodajo slovenskih kmetij in predlaga vladi RS, da sprejme ukrepe, ki naj zavarujejo slovensko narodnostno ozemlje posebej v obmejnih, najmanj 25 kilometrskih pasovih.

Anton Perko, predsednik OO SLS Šentilj

Delovno srečanje RO SLS Slovenskih goric na kmetiji Črnko v Jarenini

Ohranimo Slovenske gorice

20. julija je bilo v večernih urah na kmetiji Črnko v Jarenini delovno srečanje pod sloganom ohranimo Slovenske gorice, ki ga je v soorganizaciji regijskega odbora SLS sklicala Slovenska ljudska stranka.

Sodelujoči na srečanju.

Foto: P.P.Klasinc

problematiko, ki je prisotna v Slovenskih goricah, izpostavili župani občin Pesnica Venčeslav Senekovič, občine Cerkevjak Jožef Kraner, župan občine Šentilj Edvard Čagran, predstavniki in predstavnice iz vrst občinskih odborov stranke iz Šentilja in Sv. Ane. Delovnega srečanja so se udeležili tudi predstavniki MO SLS iz Maribora in Mladih Maribora.

Janez Podobnik je poudaril, da je kot predsednik stranke in prav tako kot minister zelo zadovoljen z vztrajnostjo in močjo županov v Slovenskih goricah, ki s svojimi projekti, ki se dotikajo tako vodooskrbe, kanalizacije kot ureditve cest in druge infrastrukture, dajejo dodano vrednost Slovenskim goricam.

Na delovnem srečanju je predsednik občinskega odbora iz Šentilja Perko izpostavil problematiko razvrstitve kmetij na območju občin Kungota, Pesnica in Šentilj v kategorije omejenih dejavnikov. Poudaril je, da je trend razvoja kmetijstva celotnih Slovenskih goric v zadnjih letih negativen. Slovenske kmetije se v celotnih Slovenskih goricah prodajajo tujcem. Na to temo so prisotni izoblikovali skupno stališče, da stranka na nacionalnem nivoju pripravi morda v sklopu tabora stranke ali ob drugi priložnosti problemsko konferenco na to temo, kjer bi se s konkretnimi programi in predlogi soočili s problematiko, ki zaznamuje

celotno Štajersko ob meji z Avstrijo kot tudi Dolenjsko.

Župan občine Cerkevjak Jožef Kraner je pozval predsednika stranke, da se na državnem nivoju po lokalnih volitvah v letošnjem letu ponovno iz-

Venčeslav Senekovič, Janez Podobnik, Edvard Čagran, stoje Srečko Črnko. Foto: P.P.Klasinc

postavi problematika županskih plač, ki so v primerjavi s drugimi plačami v javnem sektorju nerealne.

Janez Podobnik se je ob zaključku srečanja prisotnim županom zahvalil za njihovo dosedanje delo in prav tako podal popotnico in dobre vzpodbude, da svoje delo nadaljujejo in da ponovno kandidirajo za župane na jesenskih lokalnih volitvah in s tem nadaljujejo načrtano pot. Pot, ki je v ponos tako razvoju posamezne občine kot stranke na lokalnem, regionalnem in na državnem nivoju.

Janja Viher

Baragov pohod in uspešno delo OO SLS Trebnje, Šentrupert, Mokronog-Trebelno

Občinski odbor SLS Trebnje je na letošnjih lokalnih volitvah, po pogajanjih s NSi in SDS ter opravljeni raziskavi javnega mnenja, sklenil podpreti skupno kandidatko za županjo Marjetko Uhan, poslanko v državnem zboru.

Na lokalnih volitvah v novoustanovljeni občini Šentrupert je kandi-

dat SLS-a za župana Maks Kurent, predsednik Občinskega odbora SLS Šentrupert. V novoustanovljeni občini Mokronog-Trebelno pa še potekajo razgovori, zato kandidat za župana trenutno še ni določen.

Anton Zaletel,
predsednik OO SLS Trebnje

Občinski odbori SLS Trebnje, Šentrupert in Mokronog-Trebelno so v nedeljo, 27. avgusta, uspešno organizirali pohod po Baragovi poti. Udeleženci so si ob pohodni poti ogledali kulturno zgodovinske spomenike, cerkve, v Dobniču je tamkajšnji župnik pohodnikom podrobno predstavil zgodovino župnije. V Mali vasi, v rojstni hiši Friderika Barage, so si pohodniki ogledali spominski sobi, posvečeni misijonarju, poslanka in skupna kandidatka SLS, NSi in SDS za županjo občine Trebnje Marjetka Uhan, pa je orisala življenjsko pot in delovanje misijonarja Friderika Barage v domovini in Severni Ameriki. Domačini ob pohodni poti so pohodnike lepo sprejeli in jim ponudili prigrizek in pristno dolenjsko kapljico, za kar se jim ob tej priložnosti zahvaljujemo. Ob zaključku smo se vsi zadovoljni razšli in si obljubili, da se naslednje leto ponovno udeležimo pohoda.

Anton Zaletel, predsednik OO SLS Trebnje

Imamo prvaka v plesanju polke

➤➤➤ Predsednik občinskega odbora SLS Dolenjske Toplice Jože Zupančič res ni od muh. Na radgonskem sejmu se je skupaj s svojo soplesalko Barbaro Vovk pomeril s pari iz vse Slovenije na tekmovanju v plesanju polke, ki so ga organizirali Zveza podeželske mladine Slovenije, Pomurski sejem in Kmečki glas. Štelo je vse: ritem, pogled in mimika obraza, drža telesa, obrati in vodenje plesalke ter urejenost para. Dvoma ni bilo, strokovna komisija je enoglasno glasovala, da sta najboljša prav "naš" Jože in njegova Barbara. Jože, čestitke tudi v imenu Slovenske ljudske stranke – prepričani smo, da to ni tvoja zadnja letošnja zmaga! Članice SLS pa se že priporočajo, da jih zavrtaš na Taboru SLS na Ptuj.

RR

Človek in narava skupaj z roko v roki!

V okviru 15. Tabora Slovenske ljudske stranke je bila v Podsredi v četrtek, 24. avgusta v prostorih Kozjanskega parka organizirana okrogla miza z naslovom **Natura 2000 – razvojna priložnost slovenskega podeželja**. Direktor Javnega zavoda Kozjanski park Ivo Trošt je po uvodni predstavitvi parka opozoril predvsem na vse večje zaraščanje kmetijskih površin in problematiko zasipavanja mokrišč ter na demografski problem zmanjševanja rojstev.

Kozjanski park kot pokrajina mnogih cvetočih travnikov, starih sadovnjakov, strmih gozdnih pobočij in bistrih potokov, domačij in poti do njih dejansko pomeni sočasno prepletanje ohranjene narave

novrstnosti, pri čemer mora imeti posameznik ključno vlogo za nadaljnji razvoj.

Samo upadanje biotske raznovrstnosti in druge okoljske dileme je mogoče obvladati, če se jih reši pri

nizacijam črpanje namenskih državnih in evropskih sredstev. Evropska konvencija o ohranjanju biotske vrednosti zavezuje države in predvideva številne aktivnosti in določa merila za koriščenje namenskih sredstev.

Dr. Darij Krajčič, direktor Zavoda RS za varstvo narave, je izpostavil problem zdajšnjega ekstenzivnega obdelovanja na zemljiščih, ki so bila v preteklosti intenzivno obdelovana. Podobno problematiko je izpostavila tudi Alma Vičar z Ministrstva za

človeka z naravo, so se strinjali vsi gostje okrogle mize kot obiskovalci. Glede na udeležbo je problematika zelo pereča, saj vsak posameznik želi in vztraja, da bo še naprej z roko v roki pripravljen živeti z naravo.

Slovenska ljudska stranka se zaveda, da so ohranjena narava, krajina in kulturna dediščina temelji identitete prostora in ljudi, ki na tem prostoru živijo. So vrednote že same po sebi. Gre za tako pomembne sestavine prostora, v katerem

z delom preprostega slovenskega kmeta.

Predsednik SLS in minister za okolje in prostor Janez Podobnik se zaveda, da je Natura 2000 v veliki večini postavljena tudi tam, kjer so še ostali problemi, predvsem gospodarske in industrijske narave. Natura 2000 je resnično priložnost in partnerstvo za sožitje z naravo, a je ob tem poudaril, da je ta instrument težaven in kompleksen. Projekt Natura 2000 je izziv za celotno stroko, politiko, predvsem pa za lastnike. Tako predsednik Slovenske ljudske stranke kot celotna ekipa se zavedajo, da je izrednega pomena, da Natura 2000 zagotovi napredek ter ohranjanje biotske raz-

vzrokih. V Slovenski ljudski stranki se torej zavedamo, da je ohranjanje omrežja Natura 2000 eden od ključnih gradnikov ohranjanja biotske raznovrstnosti v politiki Evropske unije. Politike in dejavnosti, ki podpirajo ohranjanje biotske raznovrstnosti, prinašajo tudi možnost za zaposlovanje in povečanje prihodkov samoupravnih lokalnih skupnosti. S takšnim razvojem pa lahko pridobijo dodano vrednost tudi kmetijstvo, gozdarstvo in razvijanje okoljskih tehnologij. Predvsem pa morajo lokalne skupnosti in država odpraviti administrativne ovire in s pripravo ustreznih projektov omogočiti kmetom, podjetnikom in turističnim orga-

okolje in prostor, ki je bila mnenja, da morajo biti vsi parki po Sloveniji povezava in hkrati priložnost za ljudi, saj je narava soodvisna z dejavnostjo človeka.

Ob koncu okrogle mize so izpostavili, da je izrazit problem lastniška struktura, ki jo je potrebno spremeniti, in aktivno prebivalstvo, ki ga je potrebno obdržati ne samo z delovnim mestom v industriji, temveč z delovnim mestom v kmetijstvu. Še večjo pozornost bo potrebno nameniti eko-kmetijstvu in pa intenzivnemu sodelovanju občin, predvsem z razvojem turizma. Z ugotovitvijo, da je Natura 2000 resnično priložnost za uspešen kmetijski razvoj in življenje

živimo in naše nacionalne in regionalne identitete, da so pravzaprav neprecenljive. SLS se tudi zaveda, da je potrebno predvideti dejavnosti, ki podpirajo Naturo 2000 in omogočajo življenje ljudem na teh območjih in bodo tako privlačne, da se bodo tudi mladi odločali ostati tam in skrbeti za svojo zemljo, kot so to počeli njihovi predniki.

Po uradnem zaključku smo na gradu Podsreda enotno ugotovili, da Slovenski ljudski stranki ni vseeno, kako bomo gospodarili naprej in kaj bomo zapustili našim rodovom.

Minister za okolje in prostor Janez Podobnik: "Natura 2000 je priložnost, ki jo mora Republika Slovenija v celoti izkoristiti."

Ministrstvo za okolje in prostor pri pripravi Operativnega programa in akcijskega načrta ohranjanja biotske raznovrstnosti s programom upravljanja območij Natura 2000 sodeluje s Kmetijsko gozdarsko zbornico Slovenije ter Kmetijsko-gozdarskimi zavodi.

Obveza države pri vzdrževanju omrežja Natura 2000 je sprejem programa upravljanja območij Natura 2000 (v okviru Operativnega programa in akcijskega načrta ohranjanja biotske raznovrstnosti s programom upravljanja območij Natura 2000), predvidoma do oktobra 2006. Ministrstvo za okolje in prostor se je že sestalo s Kmetijsko gozdarsko zbornico Slovenije ter Kmetijsko-gozdarskimi zavodi.

- Program upravljanja območij Natura 2000 bo vseboval varstvene cilje in ukrepe za vsako od 286 območij Natura 2000. Za kmetijstvo je to večinoma obseg površin, ki naj bodo do leta 2010 oz. 2013 v kmetijski rabi pod določenimi pogoji. Naš pravni sistem zagotavljanja ugodnega stanja območij Natura 2000 namreč ne temelji na režimih (prepovedih), temveč spodbudah, zato to ni upravljalni načrt v smislu določanja zahtev do posameznega lastnika zemljišč. Znotraj območij Natura 2000 bo v prihodnjih letih nato treba najti načine, kako obdelati te površine (večina se jih sedaj zarašča) in tukaj brez aktivne pomoči KGZS ne bo šlo, zlasti pri večjih območjih.
- 2. os II. Stebra (PRP) je v skladu z Uredbo ES o razvoju podeželja (1698/2005) namenjena za izboljšanje okolja, kmetijsko-okoljski ukrepi so v EU najbolj običajen pristop k financiranju ukrepov za doseganje ciljev območij Natura 2000 in tudi v Sloveniji zadnja tri leta že uveljavljen instrument. Tudi odkupi zemljišč so delujoč instrument, ki se uporablja zlasti v parkih (odkupe izvajajo uprave parkov) in na zemljiščih, kjer raba ni zaželena.
- Pogodbeno varstvo je najbolj razširjen instrument tam, kjer je potrebna določena raba. Oblika pogodbenega varstva tako po slovenski kot po EU zakonodaji so SKOP ukrepi. Poleg SKOP ukrepov se izvaja tudi pogodbeno varstvo iz sredstev varstva narave, vendar so bila razpoložljiva sredstva do sedaj majhna in s tem tudi obseg tega varstva. V primeru večjih podpor

kmetovalcem ali drugim, ki proizvajajo za trg, lahko gre za državne podpore, ki jih je treba prijavljati Evropski komisiji.

Horizontalna obveznost vseh držav članic po ohranjanju območij Natura 2000 ni enako zahtevna za vse države članice EU 25-terice, tudi v smislu finančnih obveznosti in zahtev iz skupnega evropskega proračuna. Evropska komisija, posledično pa tudi druge evropske institucije, vztrajno in dosledno nalaga skrb za Naturo 2000 številnim sektorjem, ki s svojimi dejavnostmi odločilno vplivajo na stanje ohranjenosti območij Natura 2000. Vsi predlogi Evropske komisije za zagotovitev financiranja Nature 2000 so pripravljani tako, da je večina financiranja možna iz drugih skladov (zlasti Evropskega sklada za razvoj podeželja, Evropskega sklada za ribištvo, strukturnih in kohezijskih skladov, okvirnega raziskovalnega programa). Preostale nujno potrebne aktivnosti (zlasti monitoring vrst in habitatnih tipov, upravljanje z območji in njihov nadzor ter komunikacija in izobraževanje) so predmet financiranja iz novega načrtovanega finančnega instrumenta za okolje LIFE+. Slovenija mora še naprej razvijati zahtevo, da je delež Nature 2000 eno od pomembnih meril za določitev sredstev, ki jih posamezna država članica lahko črpa znotraj teh skladov. Še zlasti je to bistveno za sklad za razvoj podeželja,

ki že sedaj nosi zelo velik delež sredstev za ukrepe na Naturo 2000 in bo po pričakovanjih nosil največji delež tudi v obdobju Nove finančne perspektive.

Slovenija ima možnost visoko biotsko raznovrstnost uporabiti tudi kot temelj za ustrezen trajnostni razvoj. Tak trajnostni razvoj je nadgradnja horizontalni obveznosti Nature 2000 in bi lahko bil tudi evropski model trajnostnega razvoja. Izziv ohranjanja biotske raznovrstnosti je v obdobju nove finančne perspektive deloma skupen socioekonomskim izzivom,

kajti deli Slovenije so že dolga desetletja soočeni z negativnimi demografskimi gibanji in praznjenjem podeželja. To se dogaja pogosto na ali ob območjih z izstopajočo biotsko raznovrstnostjo, ki pa je izstopajoča ravno zaradi tradicionalno obdelane kulturne krajine. Ključni okoljski cilj je ohraniti poseljenost in to kulturno krajino. Ta območja pa so praviloma manj primerna za intenzivni gospodarski razvoj. Zato bi morali biti tudi ključni neokoljski cilji gospodarjenja na teh območjih socialno-demografski. Politike in dejavnosti, ki podpirajo ohranjanje biotske raznovrstnosti prinašajo možnosti za zaposlovanje in povečanje prihodkov samoupravnih lokalnih skupnosti. Največji ugotovljeni in v Sloveniji slabo izkoriščen gospodarski učinek ohranjene narave, v okviru privabljanja obiskovalcev na podeželje, je ekoturizem. S takšnim razvojem pa lahko pridobijo dodano vrednost tudi kmetijstvo, gozdarstvo in razvijanje okoljskih tehnologij.

Začetna investicija v tak razvoj je nepogrešljiva, načeloma pa je tudi predmet dodatnega sofinanciranja iz evropskega proračuna.

Prednosti trajnostnega razvoja ter integralnega povečanja zagonje, za katerega so potrebna zagonjska investicijska sredstva, so:

- doseganje zadanih ciljev EU na področju varovanja okolja in ohranjanja narave,
- razvoj in uveljavljanje novih tehnologij kmetijske in gozdarske proizvodnje, ki so okolju in naravi bolj prijazne,
- izraba obnovljivih virov energije,
- na daljši rok ekonomsko in okoljsko trajnostno kmetijstvo in gozdarstvo,
- zagotavljanje delovnih mest na podeželju,
- ohranjena kulturna krajina kot element višje kakovosti bivanja (zdravo okolje, sprostitvev, atraktivno poslovno okolje),
- ohranjanje naravnih virov kot elementov za doseganje višje kakovosti bivanja (zdravo okolje, sprostitvev, atraktivno poslovno okolje) tudi naslednjih generacij.

Bela krajina v okolici Semiča

sikateri problem, predvsem pa je predsednik Podobnik poudaril, da se je potrebno bolj usmeriti v izkoriščanje geotermalne energije in usmeriti v ekokmetovanje.

Župan občine Metlika Slavko Dragovan se je usmeril v prob-

lematiko davčne politike, za katero bo potrebno imeti večji posluš, saj se bo moralo na območje Bele krajine vlagati tudi iz drugih potencialnih področij. Po njegovem se bodo morala bolj prodajati zemljišča, ki bodo v ta prostor privabljala nove potenciale, hkrati pa je poudaril konflikt med cenami komunalnih storitev, tako vode kot smeti, saj so izrazite razlike v ceni.

SLS: Preboj čez Gorjance se mora pričeti čimprej!

V okviru 15. Tabora Slovenske ljudske stranke je bila v petek, 25. avgusta, v Semiču okrogla miza z naslovom Strategija razvoja Bele krajine 2007 - 2013. Na okrogli mizi so poleg predsednika Slovenske ljudske stranke in ministra za okolje in prostor Janeza Podobnika, ministra za promet mag. Janeza Božiča, poslanca SLS in župana občine Sevnica Kristijana Janca, župana občine Semič Janka Bukovca, župana občine Metlika Slavka Dragovana, mag. Bernarda Podlipnik, z Ministrstva za okolje in prostor ter predsednika družbe za avtoceste v RS Rajka Siročiča, predstavili aktualno problematiko razvoja Bele krajine tudi zaposleni v podjetju ACER iz Novega mesta ter Marija Prašin Kolbezen z občine Črnomelj.

Bela krajina je t.i. »periferna« regija, ki je tudi geografsko oz. prometno oddaljena od najbolj razvite regije in glavnega mesta Ljubljana. Dejavnikov za nerazvitost je ogromno, zato so različne poglede nanje predstavili številni gostje okrogle mize.

Podjetje ACER in predstavnica občine Črnomelj ugotavljajo, da so demografske značilnosti kritične, saj se vedno bolj povečuje negativni prirastek, posledice nizke rodnosti pa se bodo še bolj poznale čez nekaj let. Zaradi slabe komunalne opremljenosti, prometne nedostopnosti in razpr-

šene poselitve se prostor razvrednoti. Poudarili so nujnost razvoja vseh treh občinskih središč, tako Semiča, Črnomlja kot Metlike, kar bi zagotovilo še večji dnevni turistični obisk. Bela krajina po njihovem mnenju ni nič bolj drugačna kot ostali deli Slovenije, kjer je prav tako izrazita razpršena naselitev. Velik problem je zaposlitev prebivalstva, ki je v podoprečju, vodooskrba in obremenjenost cest.

Predsednik Slovenske ljudske stranke in minister za okolje in prostor Janez Podobnik je ugotovil, da se odpirajo mnoga vprašanja, za kate-

ra pa so potrebne hitre in učinkovite rešitve, tudi na tem področju Bele krajine. »Slovenska država ne bi bila deležna tolikšnega razvoja, če ne bi bila članica Evropske unije«, je menil Podobnik in se zavezal, da je tretja razvojna os dolg Slovenije do Bele krajine in hkrati priložnost, da se jo čimprej umesti v sam prostor. Politični konsenz in sodelovanje med vsemi tremi občinami je po njegovem zrelo politično mišljenje, ki bo vsekakor obrodilo sadove. Če bo Bela krajina dobila kvalitetno pitno vodo in prometno povezavo, bo tudi rešen mar-

Predsednik Družbe za avtoceste RS Rajko Siročič pa je dodal, da mora Bela krajina sama ugotoviti, katera je najpomembnejša razvojna smer na njenem področju, predvsem pa morajo občine delovati skupaj in konsenzualno. Zaveda se, da je nujno potrebna izgradnja hitre ceste med Novim mestom in Belo krajino s prebojem čez Gorjance z vključitvijo vseh kriterijev, ki jih bo potrebno upoštevati.

Poslanec SLS v DZ ter župan občine Sevnica Kristijan Janc je poudaril, da so regionalne mreže zastopane

in uničene, kar najbolj občutijo državljani oz. prebivalci tistega območja. Prav tako je podobno s pitno vodo, ko je ni, to najbolj občutijo vsi, ki jo potrebujejo, zato se je strinjal, da so vsi cilji, ki jih imajo Belokranjci tudi cilji Slovenske ljudske stranke.

Bernarda Podlipnik z Ministrstva za okolje in prostor je še pripomnila, da je 2. faza vodovoda že na proceduri v Bruslju, belokranjski vodovod je torej prišel skozi zahtevani postopek, kar pa brez sodelovanja vseh treh občin ne bi bilo možno. Vlada RS je pred nekaj dnevi tudi sprejela operativni program za pitno vodo. In ravno to bo po njenem mnenju pripomoglo k preboju gradnje infrastrukture na tem območju!

Tretja razvojna os je še edina ključna medsebojno neurejena prometna povezava regij Koroške, Savinjske, Posavja, Zasavja, Dolenjske in Bele krajine na avtocestno omrežje in navezavi na sosednji republiko Avstrijo in Hrvaško. Predvsem na območju Bele krajine smo priča poglobljanju ekonomskih in socialnih težav, ki so prisotne od začetka tranzicije v začetku 90-ih let. Bela krajina je bila pred desetimi leti bistveno bolj razvita kot danes, zato se v Slovenski ljudski stranki zavedamo, da je potrebno izdelati kakovostno strategijo razvoja Bele krajine za obdobje od leta 2007 - 2013.

Strategija bo tako morala zajemati mnogo ciljev in ukrepov, ki bodo sočasno pomenili tudi rešitve v prihodnosti. Država je projekt tretje razvojne osi uvrstila v vse strateške in razvojne dokumente, ki bodo podlaga za pripravo postopkov izvedbe projekta.

Zaključkov in vprašanj ob dobri udeležbi okroglega omizja je bilo veliko. Vsi so se strinjali, da je največji problem in aktualna slovenska usoda negativni demografski trend. Belokranjci se bodo morali bolj usmeriti v razvoj dnevnega turizma in v izboljšanje gospodarskega razvoja, predvsem s povezovanjem malih in srednje velikih podjetij. Bela krajina ima velik potencial za razvoj turizma, zato se morajo njeni prebivalci še bolj aktivno vključevati v samo življenje tega območja, vse to pa bo pripomoglo k izboljšanju odnosov med državnim aparatom in lokalnimi skupnostmi. Janko Bukovec, župan občine Semič, ki je omizje tudi vodil, je poudaril vlogo izgradnje vodovoda in cest ter njihovo obnovo, pri vprašanju Nature 2000 za to področje pa je opozoril, da mora to res biti razvojni projekt, ki bo prinesel nove razvojne priložnosti.

RR

Regionalizacija – razvojna priložnost ali drobljenje razvojnih potencialov

Namen projekta ustanavljanja pokrajin ne bo lokalni centralizem!

Na Ptujtu je bila v torek, 22. avgusta, v okviru obtaborskih dejavnosti okrogla miza z naslovom "Regionalizacija – razvojna priložnost ali drobljenje razvojnih potencialov". Na okrogli mizi so sodelovali poleg predsednika MO Slovenske ljudske stranke in direktorja Splošne bolnišnice Ptuj Roberta Čeha še minister dr. Ivan Žagar, ki vodi službo Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko, poslanec in vodja parlamentarnega odbora za lokalno samoupravo Pavel Rupar, predsednik uprave poslovnega sistema Perutnina Ptuj d.d. dr. Roman Glaser ter Alojz Sok, poslanec DZ RS iz Ormoža.

Slovenska ljudska stranka vseskozi opozarja, da je projekt decentralizacije Slovenije projekt, ki je nacionalnega pomena, s čimer so se strinjali tudi vsi gostje okrogle mize ter obiskovalci. S takšnim projektom se predvsem želi zmanjšati velike razlike v razvojni stopnji posameznih slovenskih regij, k čemur bo pripomoglo tudi ustanavljanje pokrajin.

Robert Čeh je potrdil že vsem znano dejstvo, da je regionalizacija Slovenije aktualna od same vzpostavitve države, nekaj spodletelih poskusov pa priča o dolgoročni pomembnosti tega vprašanja. Pokrajine je potrebno ustanoviti predvsem zaradi kvalitetnega izvajanja lokalne samouprave, saj je potrebno hkrati razvijati tudi lokalne podporne subjekte. Glede na to, da izhaja iz Ptujtu, ga je predvsem zanimalo, kakšne možnosti ima Ptuj oz. Spodnje – dravska regija za ustanovitev pokrajine s Ptujem kot večjim in razvitejšim mestnim središčem. »Ptuj kot pomembno regijsko središče mora predvsem pričeti z intenzivnim spodbujanjem turizma in razvojem alternativnih virov energije, kar je bistvo t.i. zelene tehnologije!« je še dodal Robert Čeh in večkrat poudaril pomembnost ustanovitve pokrajin.

Dr. Ivan Žagar je bil mnenja, da je naklonjenost ustanavljanju pokrajin pozitivna tudi s širšega vidika. Koalicija se zaveda problema regionalizacije, zato bodo skušali ta problem rešiti z naslednjim finančnim razrezom. »Potreben je moment ustanovitve pokrajin, pri čemer pa je bil prvi korak sprememba ustave«, je menil Žagar. Namen pokrajin ne bo prevzemati

pristojnosti občinam, ampak jim predvsem olajšati delo z ustanovitvijo. V okviru tega projekta se pripravljajo nova sistemska zakonodaja, sprejemalo pa se bo več zakonov skupaj v paketu, saj je potrebna celovitost in usklajenost celotnega področja. Žagar je še dodal, da je segment regionalnega razvoja nujno potrebno rešiti, v principu pa mora biti proces finančno nevtralen. Pomembno vlogo pri ustanavljanju pokrajin bodo imele občine, med občinami in pokrajinami pa bo odločilen odprt demokratični konsenz.

Pavel Rupar je poudaril probleme pri sprejemanju omenjenega zakona, saj bo potrebno izrazito politično usklajevanje. »Zaradi dobrih pogajanj je uspela sprememba ustave na področju regij« je bil mnenja Rupar. Občine se bodo morale z regijami bolj povezovati, kar bo prineslo dobre rezultate.

Alojz Sok, poslanec v DZ RS, je bil mnenja, da je koalicijsko potrebno delovati tudi na lokalnem nivoju. »Sprememba ustave RS v tem trenutku ne pomeni veliko,« je opozoril, ob tem pa je bil mnenja, da bo velika težava nastopila ob financiranju pokrajin, saj bodo to najbolj občutile v svojih proračunih občine, kar pa si ne želijo. V trenutku, ko se bo sprejemal zakon o ustanovitvi pokrajin, se bo pokazalo pravo mnenje občin oz. lokalnih skupnosti, ki bodo predvsem želele, da se zagotavljanje javnofinančnih sredstev ne bo zmanjšalo.

Dr. Roman Glaser je kot predstavnik multinacionalne gospodarske družbe izpostavil predvsem povezovanje vseh interesnih sfer. »Regije morajo biti vmesnik med obema vrstama ob-

lasti, namenjene pa morajo biti uresničevanju želja ljudi!« je dodal Glaser. V ožjih skupnostih gospodarski subjekti najbolj uresničujejo razvojne, interesne cilje, združevati pa morajo geološke, geografske in gospodarske interese, kar je primarnega značaja. Poleg državnega in lokalnega aparata morajo tudi gospodarski subjekti imeti vlogo glavnega igralca pri ustanavljanju pokrajin.

Številna vprašanja glede financiranja pokrajin, glede sprejemanja zakonodaje in pa vprašanja glede nadaljnjih pristojnosti občin so še potrdila upravičeno zanimanje ljudi, tako gostov kot obiskovalcev, ki si želijo, da bodo tako občine kot pokrajine delovale v sožitju in političnem konsenzu. Aktivno vključevanje prebivalstva ob takšnih problematikah, kot je regionalizacija, je torej še kako potrebno!

Slovenska ljudska stranka podpira nastanek pokrajin v Sloveniji, ki morajo biti ustanovljene na podlagi soodločanja občin oziroma državljanov in državljanov RS, torej po volji ljudi. Pomembno je, da vztrajamo, da bo nastanek pokrajin hkrati pomenil tudi olajšanje dela za občine in pa države, nikakor pa se ne smejo zmanjšati pristojnosti občin. Pokrajina občine ne more nadomestiti, lahko pa jo dopolni. Regionalizacija je ključnega pomena za razvoj in uresničitev decentralizacije, česar se zavedamo tudi v Slovenski ljudski stranki.

TP

Okrogla miza v okviru 15. tabora SLS

Kohezijski projekti – evropska sredstva na dlani

Straža pri Novem mestu, 25.8.2006 - V prostorih Krajevne skupnosti Straža je bila v okviru 15. tabora SLS okrogla miza z naslovom Kohezijski projekti - evropska sredstva na dlani. Gostje so skušali odgovoriti na ključno vprašanje: kako zagotoviti učinkovito in uspešno porabo sredstev, ki so nam na razpolago iz sredstev kohezijske politike EU. Minister za okolje in prostor Janez Podobnik je ob tem povedal, da je na našem območju veliko razvojnih projektov, namenjenih urejanju kakovosti življenja, ki lahko računajo tudi na evropska sredstva. Med njimi so zagotovo tretja razvojna os, kanalizacija v Beli krajini, različni projekti v prestolnici.

Bernarda Podlipnik z ministrstva za okolje in prostor pa je dodala še projekt o varovanju Krke in morebitno izgradnjo vodovodnega sistema v Žužemberku.

Podobnik je še poudaril, da tovrstna sredstva ob dobri izkoriščenosti lahko pomenijo veliko razvojno priložnost za državo in tudi za enakomeren regionalni razvoj, še posebej sedaj, ko je ustanovitev regij že blizu realizaciji.

Minister za lokalno samoupravo in regionalni razvoj dr. Ivan Žagar je k temu dodal še, da je pri pridobivanju sredstev pomembna aktivnost občin. Te se morajo pri izdelavi projektov znati povezati in delovati usklajeno. Spodnja meja dodeljenih sredstev iz kohezijskih skladov je namreč za investicijske projekte sto milijonov, za ostale pa petdeset milijonov tolarjev. Kohezijska sredstva so namenjena skladnejšemu razvoju. In to območje, ki so po kriterijih pod 75% pov-

prečne razvitosti EU.

Upravljanje z evropskimi sredstvi poteka v dveh delih (strukturni in kohezijski skladi), sprejeti pa so trije operativni programi za črpanje:

1. Kohezijski sklad (1/2 denarja gre za okolje, 1/2 pa za promet-cestne-železnice, potrebna je 15% lastna udeležba);
2. Razvoj človeških virov (nosilci so različna ministrstva);
3. Sklad za regionalni razvoj (tri prioritete: podjetništvo-gospodarstvo, kulturni potenciali-šport-turizem, razvoj regij).

Gostje okrogle mize so govorili o možnostih pridobivanja sredstev iz kohezijskih skladov. Poudarili so predvsem pomembnost povezovanja občin pri ustvarjanju skupnih projektov. Sredstva niso nedosegljiva, občina pa mora vedeti, kaj želi imeti.

EU za naložbo prispeva le 85 odstotkov sredstev, 15 odstotkov pa občina s pomočjo države zagotovi sama.

Vrednost naložbe mora torej krepko presežati sto milijonov tolarjev, kar pomeni, da imajo prednost večji medobčinski projekti, kot je na primer Cerod (center za odpadke), ki je na območju Dolenjske edine, ki je do sledj prejel sredstva EU in sicer v letih 2000-2004 10 milijonov evrov, v drugi fazi (2007-2008) pa bo namenjeno 22 milijonov evrov.

Za občine je torej pomembno, da projekte čim prej pripravijo, če se le da, do operativne faze (pridobljena vsa dovoljenja za začetek gradnje), da lahko začnejo čim prej graditi in na ta način tudi črpati sredstva. Kot je povedala Podlipnikova, je tu priložnost tudi za manjše občine, pomembno pa

je, da vedo, kaj želijo imeti. Tudi majhnost je ob povezovanju lahko prednost. Dodala je še, da pri tovrstnih projektih eno leto ne pomeni veliko in ne gre takoj obupati. Precej vode namreč preteče, da v EU projekt sprejmejo, potem pa imajo občine dve leti časa, da ta projekt tudi izpeljejo.

V zaključnih besedah je predsednik SLS Podobnik zadovoljen ugotovil, da je SLS prinesla politično živost v novonastalo občino Stražo, kandidatu za župana Alojzu Knafllu je zaželel čim manj nizkih udarcev, ob tem pa poudaril pomen iniciative in pobud ter povedal, da naj se ne ustrašijo zapletenih postopkov.

TP

Kohezijski pilotni projekt Krka – rešitev okoljske problematike za Dolenjsko regijo

Minister za okolje in prostor Janez Podobnik in župan občine Škocjan Anton Zupet sta 7. julija slovesno podpisala Nmero o podpori sofinanciranja med ministrstvom in občino Škocjan pri projektu "Tehnična pomoč pri pripravi načrta upravljanja voda v porečju Krke"

Občina Škocjan je Ministrstvo za okolje in prostor 7. marca letos z dopisom seznanila s Študijo o izvedljivosti oskrbe s pitno in tehnološko vodo ter odvajanje in čiščenje odpadne vode v občini Škocjan.

Ministrstvo ocenjuje, da projekt predstavlja optimalno in kakovostno rešitev komunalnega urejanja na slovenskem podeželju. Zaveda se, da so značilnosti poselitve v slovenskem prostoru, še posebej na podeželju, v primerjavi s karakteristiko poselitve v širši regiji specifične, predvsem v smislu razpršene gradnje in visokega deleža naselij z relativno nizkim številom populacijskih enot. Hkrati ministrstvo

ocenjuje, da projekt uspešno upošteva navedene značilnosti ter hkrati zasleduje načelo ekonomičnosti ter kvalitete tehnične in tehnološke rešitve.

Ministrstvo za okolje in prostor bo Projektu oskrbe s pitno in tehnološko vodo ter odvajanju in čiščenju odpadne vode v občini Škocjan zaradi navedenih dejstev posvetilo posebno pozornost za doseganje čim hitrejšega in optimalnega obsega potrebnih nepovratnih sredstev.

Projekt občine Škocjan bo služil za pripravo vlog za sofinanciranje iz državnih sredstev in sredstev EU skladov v finančni perspektivi 2007–2013. **RR**

Nov kohezijski projekt za Obsotelje in Kozjansko Obeta se nam nov park - Krajinski park Boč

V četrtek, 24. avgusta, se je minister za okolje in prostor Janez Podobnik mudil na delovnem obisku v Rogaški Slatini. Najprej se je na sedežu občine pogovarjal z županom mag. Brankom Kidričem in sodelavci o dveh projektih, ki sta v izvajanju v občini Rogaška Slatina, in pri katerih sodeluje tudi ministrstvo. Naredili so analizo aktivnosti na projektu: Turistično rekreacijski center Vonarsko jezero. V zaključni fazi je tudi realizacija prve faze projekta Krajinski park Boč. Zato bodo pretehtali možne načine upravljanja glede na dosedanje podobne izkušnje. Kasneje se je minister srečal še z župani osemih občin subregije Obsotelja in Kozjanskega. Govorili so o regulaciji reke Sotle ter poplavni varnosti, o izgradnji vodovodnih sistemov na šir-

šem območju in o izgradnji kanalizacij ter manjših čistilnih naprav. Gre za zasnovo kohezijskega projekta, ki bo v te kraje pripeljal evropska sredstva za investicije v okoljsko infrastrukturo. V Rogaški Slatini so ministra Podobnika pričakali stanovalci stanovanjske soseske Ratanska vas, ki so mu izročili peticijo v zvezi z ukinitvijo dotrajane skupne kotlovnice v njihovi soseski in pobudo za sklic izredne seje občinskega sveta Rogaška Slatina. Ministra Podobnika so stanovalci zaprosili, da preda njihovo pobudo županu Rogaške Slatine Branku Kidriču. Ob sklepu pogovorov je minister Podobnik županu izročil mapo s pobudo, ki so mu jo predali krajani.

djg

Enodnevni izlet v Posočje

00 SLS Markovci je v soboto, 22. julija, organizirala enodnevni izlet v Idrijo, Tolmin, Most na Soči, Cerklje in nazadnje muzej v Kobaridu.

Z avtobusom smo se odpeljali zjutraj ob 5. uri izpred občine. Ustavili smo se pri Petru Razpetu v Tolminu, kjer sta nas z ženo pogostila s kavo in zeliščnimi čaji. Petra smo vzeli s sabo kot vodiča in organizatorja, ker pozna te kraje. Iz Tolmina smo se odpeljali v Idrijo. Šli smo tudi v rudnik, kjer so kopali živo srebro od leta 1500. Po pripovedki je živo srebro odkril škafar leta 1490, ko je v studencu namakal leseno posodo. Na kraju najdbe so leta 1500 postavili cerkev Sv. Trojice. Istega leta pričnejo na J strani idrijske kotline kopati še do danes ohranjeni Antonijev rudnik.

Idrija je bila ob španskem Almadenu drugi največji rudnik živega srebra na svetu.

V 500 letih so z žganjem cinobaritne rude pridobili 147 000 ton živega srebra, kar je 13% svetovne proizvodnje te kovine. Za prodajo so napolnili kar 3.132.000 jeklenk, ki so potovale po vsem svetu. Rudarji so izkopal preko 700 kilometrov rovov. Najgloblji deli rudnika segajo 400 m globoko, živo srebro se v idrijskem rudniku pojavlja v dveh oblikah kot samorodno in kot cinobarit. Cinobaritna ruda je rdeče barve in šele po dolgotrajnem žganju pri temperaturi 800 stopinj iz

nje priteče dragocena kovina. Živo srebro je edina tekoča kovina na zemeljski obli. Ohlajeno na 300 stopinj postane trdo kot jeklo in ga je mogoče kovati. Uporabljalo se je v medicini, zobozdravstvu, kemijski in vojni industriji ter kmetijstvu. Zaradi ekološke osveščenosti, manjše uporabe in padca cen živega srebra ter izčrpanosti rudišča se po 5-ih stoletjih neprekinjenega delovanja rudnik postopno zapira. V rudniku ostaja še 10.000 ton živega srebra. Obiskovalci rudnika si morajo nadeti zeleno črne površnike in si, opremljeni s čelado, pod vodstvom vodičev ogledajo podzemni svet rudarjev.

Potem so tu še klavže na Idrijci. Po klavžah so spravljali les za žganje rude. Idrijske Klavže so bile 1968 leta z odlokom o spomeniško varstvenem redu občine Idrija razglašene za tehnični spo-

menik prve kategorije. Idrijske klavže spadajo med najpomembnejše objekte rudnika in so enkratni kulturno zgodovinski in tehnični spomenik evropskega pomena. Potem smo se odpeljali na sotočje Idrijce in Soče (most na Soči), kjer smo imeli kosi- lo. Naprej nas je pot vodila v Cerkno, kjer smo si ogledali muzej cerkniških lafarjev. Nazadnje smo se odpeljali proti Kobaridu, kjer smo si ogledali muzej iz 1. svetovne vojne. Na soški fronti so Italijani izvedli 11 ofenziv, kjer je bilo 300000 ubitih in 800000 ranjenih vojakov. Iz Kobarida smo se odpeljali čez Novo Gorico nazaj domov. Čeprav je bila dolga vožnja, smo dosti videli in slišali, tako da si želimo še kak tak izlet.

Alojz Lovrenko

SLS: Z davčnimi reformami se ne sme poslabšati položaja prebivalstva!

Maribor, 28.8.2006 – Sinoči je bila v okviru 15. Tabora SLS v Mariboru organizirana okrogla miza z naslovom »SLS za pravično davčno reformo«. Pričakovanja ob prihajajoči davčni reformi in stališča SLS, ki sta jih kot člana delovne skupine Vlade RS za davčno reformo zagovarjala, sta predstavila mag. Uroš Rožič in Marija Ribič, na možne negativne posledice davčne reforme na kmetijstvo pa je opozoril državni svetnik Marjan Maučec. Udeležence je nagovoril tudi poslanec SLS in kandidat za župana mestne občine Maribor Franc Kangler, ki meni, da je davčna reforma vsekakor potrebna.

Mag. Uroš Rožič meni, da davčna reforma, ki prihaja septembra na vlado, prinaša sicer spremembe, a ne takšnih, da bi predstavljale revolucijo. Vsaka davčna reforma pa prinese spremembo v družbi, zato mora biti povezana s soglasjem v tej družbi. Ideja sedanje reforme je razbremeniti delo in obdavčiti porabo, hkrati pa moramo zagotoviti, da bomo kot gospodarstvo konkurenčni tudi mednarodno.

Marija Ribič je poudarila, da si je potrebno prizadevati za to, da bodo davčni postopki enostavni ter omogočiti možnost popravka davčne napovedi. Za sektor malih podjetij in zasebnikov

je potrebno skrajšati čas inšpekcijskih pregledov, ker so po njeni oceni in dosedanjih izkušnjah veliko bolj natančni kot pri velikih podjetjih.

Marjan Maučec je spomnil na pobudo SLS za obvezno razlago 57. člena Zakona o dohodnini, po kateri je prišlo do spremembe zakona, ki je vsaj trenutno rešil problematiko vinarjev in oljkarjev, na ustavnem sodišču pa še čaka pobuda zaradi krivice, ki se je zgodila staršem kmetov pri plačevanju programov v vrtcih.

Oba poznavalca davčnih ureditev sta izpostavila tudi bistvena področja, ki jih poudarja SLS. Preko davčne politike se

bo SLS zavzemala za takšno razvojno usmeritev, ki bo Sloveniji omogočila nov razvojni cikel, saj se zavedamo, da je dosedanji sistem izrazito nestimulativen za podjetništvo. V SLS razumemo davčno politiko kot enega bistvenih elementov vzpodbujanja razvoja naše države, ki mora dajati poleg gospodarskih tudi pozitivne demografske učinke.

Zato SLS podpira ohranitev znižane davčne stopnje za nujne življenjske potrebščine, opozarjamo, da je pomen družine v okviru pravične davčne reforme premalo poudarjen, bolj je potrebno obdavčiti zdravju in okolju škodljive izdelke ter luksuz.

SLS meni, da je potrebno obdržati znižano stopnjo davka na dodano vrednost za življenjsko potrebne dobrine oz. za zlasti: hrano, dobavo vode, zdravil ter medicinsko opremo, vse ostale kategorije, ki so danes deležne znižane stopnje DDV, pa naj bodo obdavčene po splošni stopnji davka na dodano vrednost. SLS je mnenja, da je na ta način mogoče ohraniti socialno vzdržnost reform ter doseči primerno družbeno solidarnost ter širok konsenz v državi.

SLS meni, da je delo v Sloveniji preobremenjeno z davki, zato v celoti podpiramo odpravo davka na izplačane plače. Pri dohodnini je nujno opredeliti primerno višino letnega neobdavčenega dela dohodka vsakega zavezanca (eksistenčni minimum), kamor je potrebno všteti stroške za preživetje, obleko, obutev, stanovanje, in podobne življenjske potrebščine.

Uvedbi davka na nepremičnine SLS načeloma ne nasprotuje, vendar ob tem opozarja, da bi bilo nedopustno, če bi zaradi pretirane obdavčitve nepremičnin prišlo do postopne prodaje stanovanj in s tem koncentracije lastništva nepremičnin. Poleg tega je za SLS nedopustno obdavčevanje nepremičnin, ki služijo pridobivanju dohodkov, ki so torej v neki gospodarski funkciji (npr. kmetijska gospodarstva, veliki proizvodni in skladišni prostori,...). Pri stanovanjskih nepremičninah je potrebno vgraditi sistem davčnega kredita po osebi, ki v neki nepremičnini biva, pri čemer se zavezanec odbije določen del davka za vsako osebo, ki biva v neki nepremičnini.

SLS se zaveda, da mora sprememba davčne politike pospešiti razvoj manj razvitih in demografsko ogroženih območij. Z znižanjem obremenitev prispevkov, izogibanjem dvojnemu obdavčevanju in zmanjševanju davka na kapitalske obdavčitve bomo privabili tuji kapital v državo in s tem rešili mnoge probleme. Slovenska ljudska stranka vztraja, da se z davčnimi reformami ne sme poslabšati položaja prebivalstva, temveč so potrebne pravične in evropsko usmerjene rešitve.

Rok Ravnikar

Janja Viher, Franc Kangler, Tanja Vindiš Furman, dr. Ludvik Toplak, dr. Peter Pavel Klasinc, mag. Uroš Rožič

Strokovnjaka za davke SLS: Marija Ribič in mag. Uroš Rožič

Predsednik podmladka in predsednica MO Maribor: Aleksandar Jurca in Tanja Vindiš Furman

POPOTRESNA OBNOVA POSOČJA INTENZIVNO POTEKA

Izvajanje popotresne obnove po potresu 1998 v zaključni fazi

Posočje sta v zadnjih osmih letih prizadela kar dva rušilna potresa; leta 1998 in leta 2004. Naravna katastrofa je uničila številne domove, gospodarska poslopja, šole in druge javne ustanove. Nekaj sekund je spremenilo usode mnogih. Čeprav vajeni trdega dela, škode v takšnem obsegu sami niso zmogli odpraviti. Demografski razvoj je bil v teh krajih že pred obema potresoma močno ogrožen. Še toliko bolj si prebivalci teh krajev zaslužijo hitro in učinkovito obnovo svojih domov.

Izvajanje del popotresne obnove po potresu 1998 je v zaključevanju. V letu 2006 je predvideno dokončanje 25 objektov visokih gradenj in 14 objektov nizkih gradenj tako, da ostane po programu za končno izvedbo v letu 2007 še 11 objektov visokih gradenj.

V Logu pod Mangartom je v letu 2006 predvidena gradnja 11 nadomestnih stanovanjskih objektov ter začetek izvajanja del komunalne infrastrukture, ki bo predvidoma zaključena v letu 2007.

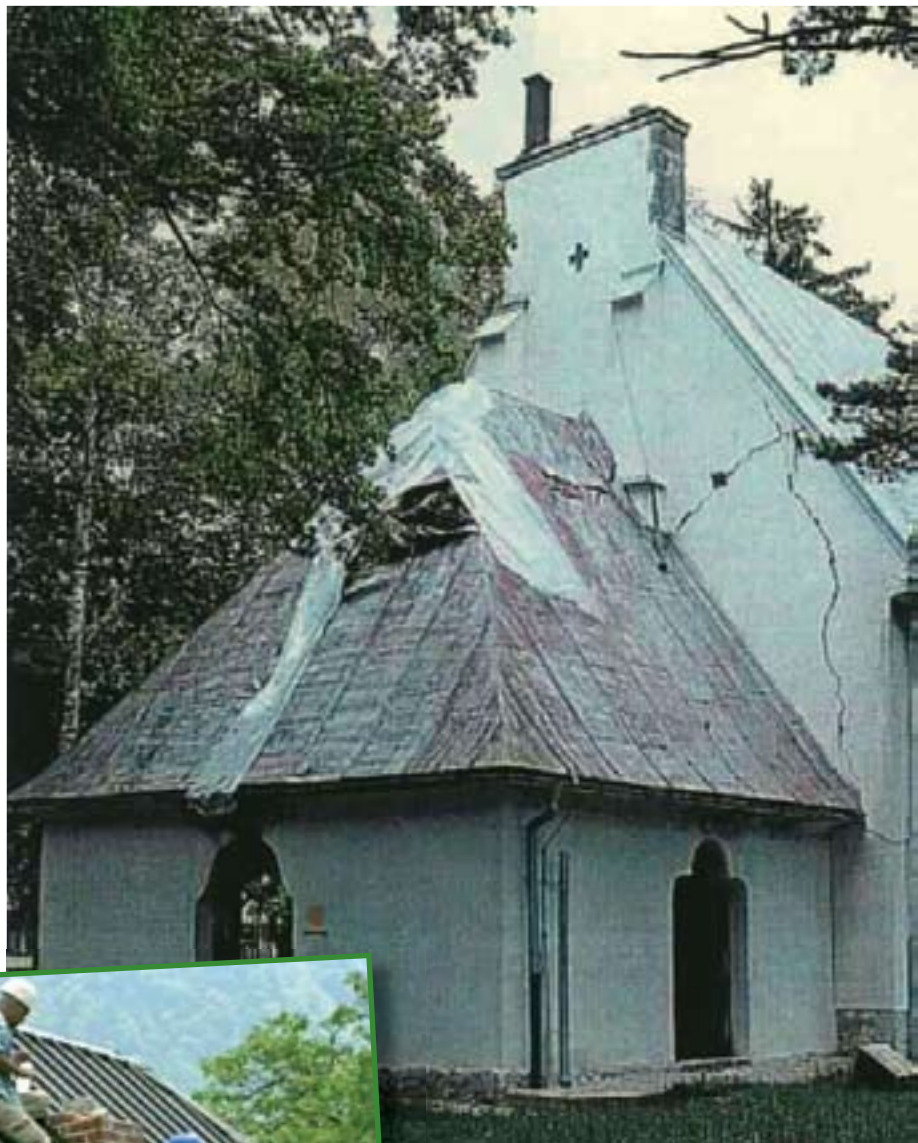
Po potresu, ki je 12. julija 2004 ponovno prizadel Posočje, je bilo v program obnove v okviru državne pomoči (program je Vlada RS sprejela oktobra 2004) vključenih okvirno 600 poškodovanih objektov. Gre za stanovanjske, poslovne, kmetijsko gospodarske objekte, sakralne in kulturne spomenike ter objekte lokalne infrastrukture v občinah Bovec, Kobarid, Tolmin, Cerklje in Idrija. Ukrepi programa odprave posledic so celoviti in obsegajo tako sanacije, rekonstruk-

cije in nadomestne gradnje objektov, ki jih je poškodoval potres.

Vlada RS je sprejela Program obnove za leto 2005 (3. marec 2005) in program obnove za leto 2006 (6. april 2006). Vsa dela potekajo v skladu s sprejetim programom. Vlada RS je do sedaj za odpravo posledic potresa namenila dobrih 1,7 milijarde tolarjev v letu 2005, v letu 2006 pa je namenjenih 650 milijonov tolarjev.

Zaključena so intervencijska dela za sanacijo poškodovanih dimnikov in streh na 470 objektih. Zaključenih je 19 rušitev objektov, nevarnih za okolico. Dokončanih in vseljenih je 12 nadomestnih gradenj. Dokončanih in vseljenih je tudi 11 donacijskih hiš, ena pa je še v gradnji.

Državna tehnična pisarna (DTP) je do konca junija letos izvedla preglede na 405 objektih, za katere je izdelala projektne naloge kot osnovo za projek-

ga podjetja za izdelavo projektne dokumentacije in izvajalskega podjetja za izvedbo rekonstrukcije oziroma nadomestne gradnje.

Za projektiranje rekonstrukcij in nadomestnih gradenj je bilo podpisanih 144 pogodb, izdelanih je 65 projektne dokumentacij.

Popotresna obnova je v letu 2006 razdeljena na 3 sklope del:

- A. Zaključevanje popotresne obnove po potresu 12.4.1998,
- B. Sanacija Loga pod Mangartom po plazu Stovže 17.11.2004:
  - a. Stanovanjski objekti
  - b. Komunalna oprema in
  - C. Popotresna obnova po potresu 12.7.2004

Trenutno je v pripravi za gradnjo 10 nadomestnih gradenj in 15 rekonstrukcij, v izvajanju pa je 12 rušitev, 5 rekonstrukcij in 6 nadomestnih gradenj.

Eden pomembnejših projektov letošnjega leta je začetek novogradnje dveh stanovanjskih blokov v Bovcu (Brdo 19 in Brdo 21) in rekonstrukcij dveh stanovanjskih blokov v Bovcu (Brdo 65 in Brdo 71), za katera poteka postopek za pridobitev gradbenega dovoljenja. *djg*

Problematika plinskih terminalov ni samo problem obale, ampak gre za izziv na nacionalni ravni

Koper, 30 avgust 2006 - V okviru 15. tabora SLS je bila sinoči v Kopru organizirana okrogla miza z naslovom SLS ZA OHRANITEV IN VAROVANJE DRAGOCENEGA MORJA, na kateri sta osrednja gosta, predsednik SLS in minister za okolje in prostor Janez Podobnik in minister za promet mag. Janez Božič, predstavila aktivnosti na svojih področjih. Po pričakovanju je bilo največ govora o načrtovanju izgradnje italijanskih plinskih terminalov, razvoju Luke Koper in gradnji tretjega pomola ter izgradnji cestne infrastrukture v slovenski Istri; tako je bilo govora predvsem o okoljski in o prostorski prihodnosti slovenske obale.

Minister Podobnik je povedal, da problematika plinskih terminalov ni samo problem obale, ampak gre za izziv na nacionalni ravni. Slovenija je tako že sprožila postopek ugotavljanja čezmejnih vplivov v primeru izgradnje plinskih terminalov, saj gre za pomembne okoljske, varnostne in prometno-varnostne vidike. „Smo na preži. Zavedamo se, da bo boj še potreben,“ je povedal minister Janez Podobnik.

Mag. Marko Starman, državni sekretar na MOP, pa je ta postopek podrobneje predstavil in povedal, da je MOP, koordinirano z vsemi ministrstvi, zbralo vse različne argumente, ki upravičujejo naš interes, da partnersko sodelujemo pri projektu t.i. plinskih terminalov. Žal italijanska stran uradno še ni odgovorila. Optimizem sicer vliva dejstvo, da je Italija prevetrila svoje energetske načrte in namerava off-shore plinske terminale umeščati v južni del svojega morja.

Minister Božič je opozoril, da je umeščanje cestnih infrastrukturnih objektov v tako dragocen prostor, kot

je slovenska Istra, izredno zapleteno za vse zainteresirane oz. vpletene. Podobnik pa je poudaril, da »če ugotovimo, da je bil postopek v okviru zakonodaje korektno voden in potrjen s strani nadzornih organov, je potrebno tudi zaupanje javnosti, da so projekti pravilno načrtovani.« Minister Božič je poudaril, da je Luka Koper izrednega pomena, saj nanjo kot primarno luko za svoje potrebe računajo predvsem države Srednje Evrope. Promet v modernih postindustrijskih družbah vključuje različne oblike logističnih, transportnih in servisnih dejavnosti, vključevati pa mora tudi sonaravni razvoj in širjenje.

Luka Koper se dotika tako prometnega kot okoljskega ministrstva. „Leta 2009 bi lahko začeli graditi tretji pomol; potem ko bo pod streho nastajajoči državni lokacijski načrt,“ je ocenil Podobnik. Leta 2009 pa bi z zgrajeno obalno hitro cesto avtomobili že lahko obšli tudi Izolo, je napovedal prometni minister Božič: „Čas je, da se gradnja hitre ceste začne.“

Številni udeleženci, ki so sodelovali

v razpravi, so opozorili, da imajo vsi ti veliki projekti, ki so sicer z državnega vidika strateški in razvojno pomembni, v neposrednem okolju mnogo negativnih posledic. Namen okrogle mize je bil sicer tudi pokazati, da so se predstavniki SLS, tudi tisti na najvišjih položajih v vladi, pripravljene pogovarjati in odprto pristopiti h ko-

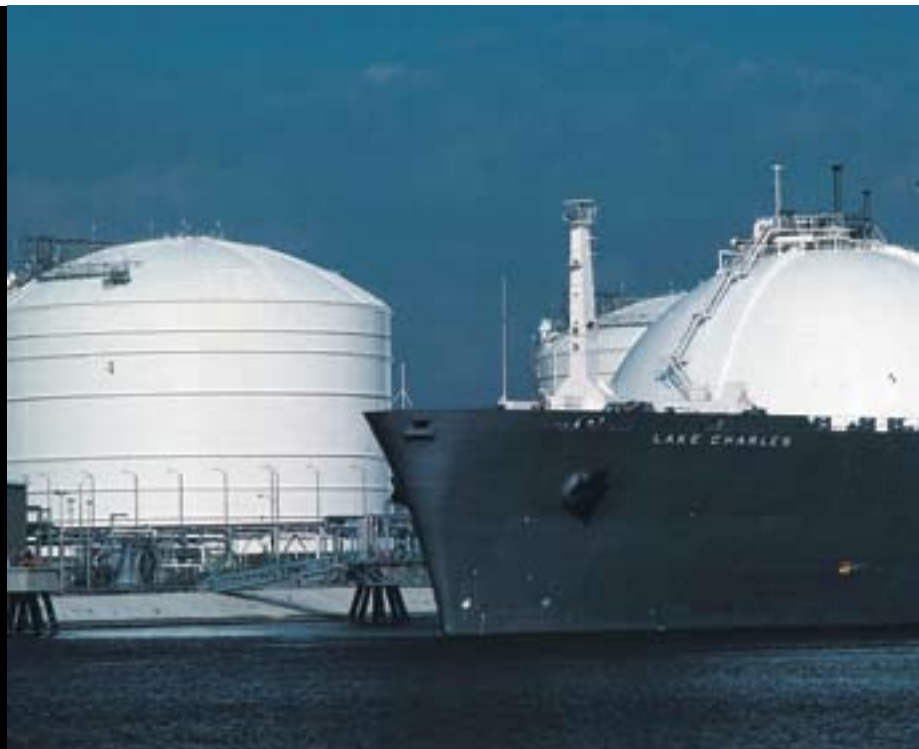
munikaciji. Gostje so tako odgovarjali na številna vprašanja poslušalcev, še enkrat pa se je izkazalo, da ljudi najbolj skrbijo posamezni infrastrukturni posegi v njihovo bivalno okolje in vpliv na njihovo zdravje.

Rok Ravnikar

SLS odločno proti graditvi plinskih terminalov v Tržaškem zalivu

Minister Janez Podobnik: "Naše izhodišče zato ostaja od prvega trenutka isto. Uveljavitev nacionalnih okoljskih interesov po ustrezni pravni poti in vsestranski angažma ministrstva za preprečitev kakršnekoli okoljske in druge škode Republike Slovenije zaradi načrtovanih investicij sosednje članice EU. Vsak korak od prvega soočenja s to problematiko je bil namenjen temu."

Okoljsko pravo je predmet mednarodnega prava in vedno intenzivneje prava EU. Države vstopajo v medsebojna razmerja na okoljskem področju na različne načine. V vsakem primeru pa še vedno veljajo temeljni principi mednarodnega sodelovanja.

Okoljski interesi Republike Slovenije se zato varujejo tudi preko mednarodno-pravnih instrumentov in so vedno pogostejše predmet meddržavnega sporazumevanja.

Resomo ministrstvo za okolje in prostor RS ima pri tem pomembno vsebinsko in ponekod tudi formalno procesno vlogo; vsebinsko zato, ker je nosilec zakonodaje, nosilec okoljskih standardov, pokrovitelj vladnih organizacij, ki se ukvarjajo s spremljanjem okoljskih vprašanj in problemov (monitoring). Ministrstvo za okolje in prostor intenzivno nastopa v mednarodnih odnosih in se angažira v okviru mednarodnih forumov različnih organizacij. Vsekakor je pa na našem prvem mestu sodelovanje v okviru EU. V okviru EU se angažiramo tako na strokovni ravni preko naših ekspertov kot na politični ravni v okviru skupnih pobud in iniciativ.

Osnovno izhodišče Ministrstva za okolje in prostor od prve vključitve v komunikacijo s sosednjo državo Italijo je bil naslednji:

- uveljavitev partnerskega pristopa k vprašanju, ki so okoljskega pomena za RS,
- argumentirana uporaba vseh pravnih možnosti, ki nam jih daje pravo EU in mednarodnopravo ter seveda skupni interes po dobro sosedskih odnosih.

V ta namen smo v uradni korespondenci z Ministrstvom za okolje in prostor Republike Italije zahtevali polno in partnersko vključitev v postopke čezmejnne presoje in sicer v najzgodnejši možni fazi oz. v skladu z evropskim in mednarodnim pravom. Zato smo:

- že na podlagi prvih informacij zahtevali polno vključitev v skladu z vsemi prav-

nimi naslovi,

- zahtevali dopolnitve dokumentacije in ustrezna pojasnila, strogo po določenih evropskega prava in mednarodnih konvencij,
- angažirali tudi mrežo ekspertov, zadolženih za okolje, v okviru slovenskih predstavništev v Bruslju in na ekspertni ravni pojasnila glede pravnega položaja Republike Slovenije v primeru spora s sosednjo državo;

Dolžnost mejne države, da obvešča in vključi v postopek tudi zainteresirano sosedo, nastopi v trenutku, če čezmejni vplivi obstajajo. Iz resda skope korespondence z Italijo namreč izhaja, da službe na okoljskem ministrstvu Republike Italije menijo, da čezmejnega vpliva ni oz. da ga niso dolžne vrednotiti. Čezmejni vpliv je zato procesna predpostavka. Država je dolžna obveščati in vključevati sosedo, če gre za posege, ki jih pravo EU ureja in če čezmejni vplivi obstajajo.

Ministrstvo za okolje in prostor je tudi zagotovilo pogoje za delo posebne ekspertne skupine, ki je bila ustanovljena, da na podlagi metodologije, ki izhaja iz uradno posredovane dokumentacije, strokovno pokaže in dokaže obstoj čezmejnega vpliva. Ministrstvo za okolje in prostor je zato nadaljevalo z aktivnostmi, da dokaže čezmejni vpliv. Ker Italija ni povabila Republike Slovenije v postopek presoje čezmejnega vpliva ob pričetku postopka in čezmejni vplivi niso opredeljeni v posredovani dokumentaciji, je ministrstvo za okolje in prostor te vplive strokovno utemeljilo samo.

S tem smo zaščitili naš položaj v postopku v odnosu do Republike Italije in morebiti Evropske komisije ter na kredibilen in mednarodno strokovno sprejet način izkazali naš položaj v postopku.

Na podlagi gradiva, ki je bilo oblikovano na strokovnih izhodiščih, na pobudo vladne medresorske komisije, se lahko sedaj vlada z argumenti odloči o nadaljnjih korakih. Ministrstvo za zunanje zadeve je te ugotovitve že sprejelo, saj je s

posebno noto izrazilo pričakovanje, da Republika Italija prestopi k sklenitvi protokola o skupni čezmejni strateški presoji vplivov na okolje plinskih terminalov v severnem Jadranu.

Obtoževanje sosedov, da so kršili mednarodno pravo, je obtožba, ki mora biti podkrepljena z argumenti. Neargumentirano, preuranjeno zatrjevanje kršitev, čeprav na podlagi strokovno priznanih predstavnikov nevladnih organizacij in institucij na obeh straneh meje, v nobenem primeru ne more koristiti interesom po sodelovanju in rešitvi konfliktnih situacij.

Ministrstvo za okolje in prostor zato dosledno sledi procesni logiki, ki jo predvideva mednarodno pravo in običaji meddržavnega sodelovanja. Ob tem pa seveda je okoljsko ministrstvo vedno podpiralo in pozdravljalo civilne pobude in iniciative, ki bogatijo javno razpravo in neodvisno od vlade in politike krepijo zavest ljudi o pomenu varstva okolja in njegovi nujni brezmejnosti.

Očitek, da smo pri tem naivni, ker izhajamo iz suverena in enakopravnega položaja Republike Slovenije, so zato absurdni. Menimo namreč obratno: da smo z delovanjem z novo italijansko vlado na pravi poti k reševanju problematike na evropski način ob ohranjanju dobro sosedskih odnosov. Italija je res naredila napako, ko nas je želela obiti pri postopku umeščanja v prostor in nas ni obvestila, preden je obvestila svojo javnost. Vendar je to napako popravila in sedaj smo v obdobju, ko je treba potrpežljivo počakati, da se nova vlada opredeli do politike stare, ki je terminale močno podpirala. V kratkem pričakujemo odgovor italijanskega ministra za okolje in prostor.

Naše izhodišče zato ostaja od prvega trenutka isto. Uveljavitev nacionalnih okoljskih interesov po ustrezni pravni poti in vsestranski angažma ministrstva za preprečitev kakršnekoli okoljske in druge škode Republike Slovenije zaradi načrtovanih investicij sosednje članice EU. Vsak

korak od prvega soočenja s to problematiko je bil namenjen temu.

UTEMELJITEV ČEZMEJNEGA VPLIVA:

- s prometno varnostnega vidika zaradi zahtev varne plovbe do terminala v Tržaškem zalivu, kar ima bistven vpliv na dogovorjen in z mednarodno pogodbo potrjen režim pomorskega prometa v tem delu slovenskega morja, (tankerju z utekočinjenim plinom je zaradi pristanka na terminalu potreben maneverski prostor, ki obsega praktično celoten dogovorjen koridor v Tržaškem zalivu)
- s splošno varnostnega vidika zaradi tveganja za slovensko obalo zaradi možnosti nepredvidenega ali nenadzorovanega gorenja parnega oblaka ukapljenega zemeljskega plina in toplotnega sevanja, ki pri tem nastane, (zaradi gorenja zemeljskega plina je območje neposredne nevarnosti vžiga do 1600 m, kar bi ogrozilo celo mesto Piran)
- z okoljskega vidika zaradi škodljivih vplivov na vodno okolje Tržaškega zaliva zaradi razširjenja strupenih čistilnih sredstev, uporabljenih pri vzdrževanju terminala proti obrasti z morskimi organizmi in širjenja ohlajene vode, ki nastaja pri uporabi morske vode za uplinjanje zemeljskega plina, in širjenja živega srebra ob resuspenziji sedimentov ob gradnji in obratovanju plinskih terminalov v Tržaškem zalivu in njegovem obalnem območju (naše teritorialno morje je zelo občutljivo in zaradi plitkosti ogroženo, hkrati pa je znano po veliki biotski raznovrstnosti. Zaradi bližine terminala je čezmejni vpliv onesnaževanja nedvomno velik)
- z vidika škodljivih vplivov na biodiverzitetu morskega okolja celotnega severnega Jadrana zaradi prenosa škodljivih in patogenih organizmov na to območje s plovili ob bistveno povečanem pomorskem prometu in zaradi spuščanja balastnih vod pri manevriranju ob praznjenju plovil z zemeljskim plinom.

Pristojnosti in naloge občin po predlogu novega Zakona o prostorskem načrtovanju

Ministrstvo za okolje in prostor je pripravilo osnutek novega Zakona o prostorskem načrtovanju. Nove ureditve, kot jih določa predlog Zakona o prostorskem načrtovanju, bodo seveda vplivale tudi na delo občin, ki bo z novim zakonom racionalizirano tako v vsebinskem, časovnem, kadrovsko – organizacijskem in finančnem pogledu.

Pristojnosti občin na področju urejanja prostora so določene v veljavnem Zakonu o urejanju prostora (ZUreP-1). Ta v 12. členu določa, da se z urejanjem prostora v občinski pristojnosti *določa raba prostora in prostorske ureditve lokalnega pomena ter pogoji prostorskega načrtovanja in umeščanja objektov v prostor*, ki jih predpisujejo različni varstveni režimi. Urejanje prostora v občinski pristojnosti obsega:

1. usmerjanje prostorskega razvoja občine z določanjem ciljev in usmeritev za urejanje prostora v občini ob upoštevanju državnih usmeritev za urejanje prostora na lokalni ravni;
2. predpisovanje podrobnejših meril in pogojev za urejanje prostora na območju občine;
3. načrtovanje prostorskih ureditev na območju občine;
4. izvajanje prostorskih ukrepov za uresničevanje občinskih prostorskih aktov;
5. vodenje in izvajanje ukrepov aktivne zemljiške politike in opremljanja zemljišč;
6. vodenje zbirk prostorskih podatkov iz njene pristojnosti;
7. spremljanje stanja na področju ure-

janja prostora in skrb za zakonitost in red v prostoru;

8. pripravo in sprejem poročil o stanju na področju urejanja prostora.

Novi Zakon o prostorskem načrtovanju (ZPN), ki je v fazi predloga, bo veljavni ZUreP-1 nadomestil v posameznih poglavjih in sicer v poglavju, ki se nanaša na:

- prostorsko načrtovanje,
  - opremljanje stavbnih zemljišč in
  - prostorski informacijski sistem,
- v ostalih vsebinah pa bo ZUreP-1 še naprej ostal v veljavi.

ZPN spreminja vsebine (in nazive) prostorskih aktov na vseh nivojih, s tem, da vsebine združuje in jih racionalizira tako, da jih razbremeni odvečnih elementov, spreminja postopke njihove priprave in sprejemanja, ki jih poenostavlja in združuje s postopki celovite presoje vplivov na okolje, spreminja razmerja med državnimi nosilci urejanja prostora in občinami ter način usklajevanja prostorskih aktov občin s smernicami teh nosilcev, vzpostavlja učinkovit prostorski informacijski sistem, s katerim bo omogočen

enoten, hiter in brezplačen dostop do prostorskih informacij, ki so potrebne za kvalitetno in učinkovito pripravo prostorskih aktov ter urejanje prostora na državnem in občinskem nivoju nasploh ter dopolnjuje ureditve, ki se nanašajo na opremljanje stavbnih zemljišč in komunalni prispevek, ki s tem postajajo jasne in nedvoumne in zagotavljajo enotno izvajanje v praksi na celotnem območju države.

Občine bodo tudi po novem ZPN odgovorne za prostorsko načrtovanje na območju občine, torej za pripravo in sprejemanje prostorskih aktov občin, za opremljanje stavbnih zemljišč, torej za zagotavljanje gradnje komunalne infrastrukture, ki je potrebna, da se lahko prostorske ureditve oziroma objekti, ki so načrtovani z občinskimi prostorski akti, izvedejo in služijo svojemu namenu ter za zbiranje in vodenje posameznih prostorskih podatkov in njihovo vključevanje v prostorski informacijski sistem, ki ga zagotavlja ministrstvo za prostor.

Pri tem pa je pomembno, da bodo s strani države pri izvajanju svojih nalog deležne večje pomoči, ki se odraža

predvsem pri pridobivanju potrebnih prostorskih podatkov, ki so v pristojnosti države in se zbirajo na ministrstvu za prostor ter pri koordinaciji in usklajevanju zahtev državnih nosilcev urejanja prostora v zvezi s prostorskim načrtovanjem.

Ob tem je pomembno opozoriti tudi na delno *razbremenitev občin v zvezi z izdajanjem lokacijskih informacij*, ki predstavljajo velike obremenitve za občinske upravne organe. ZPN sicer instituta lokacijske informacije ne ukinja (ukinitve tega instituta se predvideva s spremembo oziroma z novim zakonom o graditvi objektov, saj je ta institut v pomembnem delu vezan na predpise o graditvi objektov), jo pa v delu, ki se *nanaša na promet z nepremičninami nadomešča s potrdilom o namenski rabi zemljišča*, kar bo zaradi manjšega obsega vsebine tega potrdila v primerjavi z lokacijsko informacijo pomenilo *zmanjšan obseg dela za občine* ter hitrejšo izdajanje teh potrdil, pa tudi znižanje stroškov njihove izdaje.

Dodeljevanje sredstev regionalnega sklada v letu 2006

Javni sklad Republike Slovenije za regionalni razvoj in razvoj podeželja (v nadaljevanju: Regionalni sklad) je po Poslovnem in finančnem načrtu za leto 2006 objavil osem javnih razpisov, ki omogočajo dostop do ugodnih posojil za investicijske projekte. Od osmih javnih razpisov so odprti še trije, na katere je še mogoče vložiti prijavo za pridobitev ugodnih sredstev.

Tabela: Seznam objavljenih javnih razpisov Regionalnega sklada po Poslovnem in finančnem načrtu 2006

Javni razpisi po Poslovnem in finančnem načrtu za leto 2006	Številka Uradnega lista in datum objave	Višina razpisanih sredstev (v SIT)	Roki za oddajo vlog	Status razpisa	Povezava do še aktualnih razpisov
Javni razpis za dodeljevanje posojilnih sredstev, za projekte spodbujanja razvoja turističnih destinacij - financiranje turistične infrastrukture	št. 45/06 in 59-60/06 z dne 28.4.2006 in 9.6.2006	2.911,296.409,00	15.6.2006	zaprt	
Javni razpis za dodeljevanje sredstev, namenjenih za financiranje investicijskih projektov podjetniškega značaja	št. 48-49/06 in 71/06 z dne 12.5.2006 in 7.7.2006	1.100,00.000,00	15.6.2006	zaprt	
Javni razpis za dodeljevanje sredstev, namenjenih za financiranje investicijskih projektov za prestrukturiranje živilskopredelovalne industrije	št. 59-60/06 z dne 9.6.2006	900,000.000,00	9.7.2006	zaprt	
Javni razpis za dodeljevanje sredstev kot pomoč za nadomestilo škode, ki so jo povzročile naravne nesreče ali izjemni pojavi za leto 2006	št. 67-68/06 z dne 30.6.2006	30,000.000,00	31.7.2006	zaprt	
Javni razpis za dodelitev sredstev za ustvarjanje gospodarske osnove za avtohtoni narodni skupnosti za leto 2006	št. 73-74/06 z dne 14.7.2006	350,000.000,00	16.08.2006 30.09.2006	še odprt 2. rok	http://www.rdf-sklad.si/dl/razpis_11ans.pdf
Javni razpis za dodeljevanje sredstev, namenjenih za financiranje projektov lokalne in regionalne infrastrukture	št. 73-74/06 z dne 14.7.2006	400,000.000,00	16.8.2006	zaprt	
Javni razpis za dodeljevanje posojilnih sredstev za projekte spodbujanja razvoja turističnih destinacij - financiranje turistične infrastrukture	št. 83/06 z dne 4.8.2006	780,000.000,00	4.9.2006	odprt	http://www.rdf-sklad.si/dl/razpis_11bt2.pdf
Javni razpis za dodeljevanje sredstev, namenjenih za financiranje investicijskih projektov podjetniškega značaja	št. 86/06 z dne 11.8.2006	1.349,700.000,00	11.09.06 11.10.06	odprt	http://www.rdf-sklad.si/dl/razpis_11b2.pdf

Največje zanimanje se je pokazalo na javnem razpisu za financiranje investicijskih projektov podjetniškega značaja, ki ga je Regionalni sklad objavil v maju. Na javni razpis je prispelo kar 21 projektov z investicijsko vrednostjo nad 6 milijard. Razpisana sredstva so bila zelo hitro razdeljena - le 11 projektov, ki so prejeli najvišje število točk, je prejelo sredstva v skupni višini 1,1 milijarde tolarjev. Preostalih 10 prispelih projektov pa je bilo zavrženih.

Zaradi zelo velikega zanimanja je Regionalni sklad sredi avgusta objavil dodatni razpis za podjetniške projekte z razpisano 1,3 milijarde tolarjev dodatnih sredstev.

Predmet javnega razpisa je dodeljevanje ugodnih posojil začetnim investicijskim projektom podjetniškega značaja in sicer prednostno na celotnem območju Pomurske, Podravske, Zasavske, Spodnjeposavske ter Savinjske, Koroške, Notranjsko-kraške in Jugovzhodne Slovenije ter na razvojno

omejevanih območjih v Goriški, Gorenjski, Obalno-kraški in Osrednjeslovenski regiji.

Obrestna mera je EURIBOR (trimesečni) + 0,35 % oziroma EURIBOR (trimesečni) + 0,8 %, doba vračanja do 18 let.

Kandidirajo lahko že delujoče gospodarske družbe, samostojni podjetniki posamezniki in obrtniki ter zadrage in združne zveze, vendar le za nove projekte. Spodbuda ni namenjena reševanju tekoče proizvodnje.

Upravičeni stroški so naslednji: nakup zemljišč, komunalno in infrastrukturno opremljanje zemljišč, gradnja in nakup objektov ter nakup novih strojev in nove opreme.

Prvi rok za oddajo vlog je 11.9.2006, če bodo sredstva še na razpolago, bo naslednji rok 11.10.2006.

Trenutno pa sta poleg podjetniškega odprta še dva javna razpisa.

Vlagatelji lahko kandidirajo na javnem razpisu za dodelitev sredstev za ustvarjanje gospodarske osnove za avtohtoni narodni skupnosti za leto 2006. Razpisanih je 300 milijonov tolarjev ugodnih posojil z obrestno mero EURIBOR (trimesečni) + 0,25 % in 50 milijonov tolarjev nepovratnih sredstev.

Sredstva so namenjena za projekte, ki se bodo izvajali na narodnostno mešanih območjih v občinah: Lendava, Dobrovnik, Moravske Toplice, Hodoš, Šalovci, Piran, Koper in Izola in se dodeljujejo kot kombinacija posojilnih in nepovratnih sredstev. Zadnji rok za vložitev prijav je 30.9.2006.

Do 4.9.2006 je odprt še Javni razpis za dodeljevanje posojilnih sredstev za projekte spodbujanja razvoja turističnih destinacij - financiranje turistične infrastrukture, kjer je na razpolago 780 milijonov tolarjev ugodnih posojil. Obrestna mera je EURIBOR (trimesečni) + 0,5 %.

Predmet razpisa je dodeljevanje ugodnih posojil Regionalnega sklada za projekte spodbujanja razvoja turističnih destinacij. Na javni razpis pa se lahko prijavi investitorji, ki so prejeli nepovratna sredstva na podlagi javnega razpisa za pridobitev sredstev Evropskega sklada za regionalni razvoj - ESRR III (Ur.l.RS, št. 15-17/2006 z dne 17.2.2006 ter 23/2006 z dne 3.3.2006), ki ga je objavilo Ministrstvo za gospodarstvo.

Dodatne informacije lahko dobite na tel: 01/8361-953 in tudi na spletni strani Regionalnega sklada: <http://www.rdf-sklad.si>.

Pogovor z Matjažem Trontljem

»Stranki, ki ima v svoji sredini tudi mlade, se ni bati za njen obstoj in razvoj v prihodnosti!«

Matjaž Trontelj je predsednik občinskega odbora SLS Grosuplje in tudi že tretji mandat v tamkajšnjem občinskem svetu. V občinski svet je bil prvič izvoljen že s 24-imi leti, zato smo ga zaprosili, da o svojih izkušnjah spregovori za bralce Odmeva.

Matjaž, kakšni so bili tvoji začetki v politiki?

Najprej vse bralce našega strankarskega glasila lepo pozdravljam. Veseli me, da lahko spregovorim in predstavil svojo zgodbo občinskega svetnika in začetke mojega političnega delovanja, ki sega v leto 1990 oz. 1991. Po vrnitvi iz vojske sem se vključil v delo odbora slovenskih krščanskih demokratov, ki se je v tistem času ustanovil in začel z delom na slovenskem političnem prizorišču. Nesporno moram priznati, da sem tudi že v času služenja vojaščine razmišljal o vključitvi v politiko, saj sem vedno gojil željo po delovanju na javnem področju z globoko željo po delu za druge in za boljši jutri. Tako naj bi že otroštvu poznal na pamet imena številnih politikov. Začel sem tam, kjer se pač tudi začne to je iz čiste ničle. Nisem imel težav pri izbiri stranke, saj mi je bil program krščan-

zaželimo. In rezultati dela so še danes vidni, mnogi, ki so se uveljavili v času našega skupnega delovanja so danes na zelo pomembnih in odgovornih mestih, v podjetništvu, pravu, publicistiki, in drugje.

Na Glavnem odboru SLS si predstavil spomladi si na kratko povedal dvojo zgodbo o poti v občinski svet. Prosim, zaupaj jo še bralcem Odmeva,...

Čas je tako šel naprej in približale so se prve lokalne volitve. Občinski odbor SKD se je na te prve volitve dobro pripravil in tudi pripravil listo, ki je bila vredna zaupanja. Z velikim spoštovanjem do takratnega vodstva SKD moram zapisati, da so imeli toliko poguma predvsem pa zaupanja v mlade, da so se odločili in na listo predlagali tudi mlade. V tem primeru sem bil ta srečnejš prav sam in kot predsednik MKD sem to povabilo z

Če ima mlad človek vizijo potem naj to vizijo tudi ureničuje, saj mu svetniško mesto to omogoča, ima škarje in platno. Nikar naj ne pričakuje, da bo svet spreminjal, zagotovo pa bo lahko s svojimi razpravami na sejah občinskega sveta s svojim razmišljanjem in predlogi prispeval k boljšemu življenju v kraju oziroma občini. In še nekaj se mi zdi pomembno, to je vztrajanje v tistem, ko človek ve, da ima prav, večkrat je tako, da je potrebno ideje ponavljati, da na koncu dosežejo podporo.

ske demokracije blizu in sem se z njim tudi poistovetil. Kmalu smo začeli ustanavljati mlade krščanske demokrate (MKD) in naši prvi sestanki so se odvijali po domovih naših članov, kar je seveda imelo tudi prednosti predvsem v pogostitvi s sladkimi dobrotami, ki so jih pripravljale naše mame. Seveda je razlog tudi v tem, da pač za novonastale družbeno politične organizacije ni bilo občinskih prostorov. Sčasoma se je tudi to začelo urejati. Glede na zaupanje skupine mladih sem bil izvoljen za prvega predsednika MKD občini Grosuplje. Večji del članstva je bil iz V. Račne, kjer smo tudi imeli največ prireditvev. Še danes sem zelo hvaležen vsem, ki so takrat pokazali mnogo poguma in volje za prostovoljno delo v smislu javnega delovanja. Sčasoma je ugled MKD rasel, prirejali smo prireditve, srečanja in se začeli povezovati še z drugimi občinskimi odbori po Sloveniji ter ostalimi podmladki pomladnih strank in sodelovali z državnim vodstvom Mladih krščanskih demokratov. Na njihovo povabilo sem v naslednjih letih tudi začel delovati na nivoju osrednjih organov MKD. Lahko mirno zapišem, da smo bili ekipa in tim, ki si ga lahko samo

veseljem sprejel. To je bilo tudi priznanje, za že nekaj letno uspešno delo. Zgodile so se volitve in moja prvi politični uspeh, izvolitev kot občinski svetnik občine Grosuplje. Seveda je to bilo zame veliko presenečenje, bil pa sem ponosen na to izvolitev, ki mi ni bila podarjena pač pa je bila rezultat trdnega dela in odrekanja drugim popoldanskim aktivnostim. Po informacijah, ki sem jih imel tedaj naj bi bil tudi med najmlajšimi občinskimi svetniki v Sloveniji. Zavedal sem se, da bom imel kot »mladinec« težko delo, prodreti s svojimi idejami v krogu odraslih oziroma starejših. Vendar strahu ni bilo, prav nasprotno idej je bilo veliko pozitivne energije še več in kar hitro sem spoznal funkcioniranje občinskega sistema. Seveda si nisem delal utvar, da bom svet spreminjal, sem pa zavestno delal majhne korake, ki so počasi pomenili tudi pomembne rešitve za takratni čas. Tako sem imel predvsem v ospredju zastopanje mladih in omogočanje njihovega financiranja za delovanje oziroma programe. Predvsem v tem, da novonastale civilne organizacije tudi cerkvene niso bile deležne financiranja. Tako pa se je tudi po moji zaslugi in zaslugi občin-

ske celotne koalicije pomladnih strank in župana g. Rometa tudi na tem področju začelo premikati in tudi skavti, razni cerkveni pevski zbori, mladinske skupine in društva so lahko pridobila občinska sredstva in finančne pogoje za delovanje. To se mi je zdelo tudi zelo pomembno za takratni čas. Lahko bi storili še več in so ostale tudi še ideje, a žal neuresničene.

Ta mandat pa si do sedaj že dvakrat uspešno ponovil. Kako si se »razvijal« kot svetnik – veteran?

Štiri letni mandat je hitro minil in že so bile nove lokalne volitve, stranka mi je ponovno zaupala in me uvrstila na listo in bil izvoljen v drugi mandat. V občinskem svetu so bili nekateri že znani obrazi iz prejšnjega mandata nekaj pa je bil novih, zopet sem bil med mlajšimi vendar starejši za bogate izkušnje prejšnjega mandata. Čutil sem, da me tudi drugi gledajo bolj spoštljivo in tudi predloge, ki sem jih podajal so sprejemali z razumevanjem in tudi večjo podporo. V tem mandatu sem nadaljeval začrtano pot, da bom poskušal čim več narediti na področju družbenih dejavnosti tako za mlade družine in njihove probleme od prostora v vrtcih, možnostih ugodnega kreditiranja, gradnje šol in drugo. V tem mandatu je prišla tudi tako željena združitev SLS in SKD in izvolitev za prvega predsednika. Leto 2000 je bilo na sploh zame leto velikih dogodkov, združitev strank, izvolitev za predsednika in seveda še največji osebni dogodek, da sem se poročil in z ustvaril dom in družino s tremi otroki, ter, da sva z ženo Mariana dogradila hišo v kateri nas je sedaj pet, poleg žene še 5 letni sin Kristjan, 3 letna hčerka Natalija in 16 mesecev stara hčerka Valerija. Pri svojem delovanju gre največja zahvala ženi, ki mi ves čas stoji ob strani in me pri svojem delu podpira in tudi svetuje. V tem času sem tudi končal študij na fakulteti za organizacijo dela v Kranju. Nato sem v letu 2002 sodeloval še v tretje na lokalnih volitvah in bil še tretjič izvoljen za občinskega svetnika. Pregovor pravi »tretje gre rado« in priznati moram, da v tem mandatu

skupaj s kolegom svetnikom Antom Permetom delujeva usklajeno in volivci bodo ocenili, če tudi uspešno.

Kako gledaš na delovanje mladih v lokalni politiki?

Za mlado populacijo v lokalnem okolju je javno delovanje sila pomembno. Mladi se srečujejo z vrsto odprtih vprašanj, ki se tičejo njihovega življenja v kraju. Ne gre zgolj za primerne prostore za zabavo (kar je tudi zelo pomembno) pač pa tudi ali pa predvsem za svojo prihodnost v lokalni skupnosti. Sprašujemo se ali, bodo zaposlitve po študiju, ali bom lahko ustvaril družino in za njo imel možnost dostojnega bivanja, možnost do ugodnega posojila za stanovanja, ali bodo otroci imeli mesto v vrtcu, ali bo šola imela primerno opremo za primerno izobraževanje, ali bo pot v šolo varna, in še je teh stvari. In odgovore na ta vprašanja daje tudi občinski proračun kot najpomembnejši akt, ki ga sprejme občinski svet. Pomembno je ali občina vlaga sredstva v gradnjo trgovskih centrov oz. megamarkete ali pa vlaga sredstva v zagotovitev boljših pogojev za kakovostno življenje mladih, ki so upanje za slovensko prihodnost (vrtci, stanovanja, podpora družinam z večjim številom otrok). Torej mladi zagotovo v politiko, vendar ne v okviru nekih list (celo neodvisnih) pač pa v okviru struktur stabilnih političnih strank, ki morajo biti po svoji »genezi« sposobne na sistematičen način in z pravo mero mlade tudi vključevati in jim omogočiti večstranski razvoj. Zato pozdravljam pravilnik o kandidiranju za občinske svete, ki je sedaj to tudi izpostavil kot neko prednost. Mislim, da je to tudi priznanje Novi generaciji v katero polagam upe v še uspešneje delovanje stranke.

Kako se lahko mladi vključijo v volilno kampanjo občinskih odborov?

Vključijo jih lahko na različne načine, najboljše pa je tako, da se za volitve mladi in starejši pripravljajo skupaj z roko v roki in samo to je garancija za uspeh. Mladi bodo tako spoznali stranko v celoti predvsem v smislu ciljev, ki jih stranka na volitvah

ima, spoznali bodo tudi ozadja in ne da je njim to skrito. Mladi pa bodo z veseljem tudi priskočili na pomoč pri postavitvi stojnic, izobešanja plakatov in drugo. Pomembno je, da so sestavni del volilne kampanje ne pa zgolj ali samo operativni izvajalci nekih odločitev drugih, ki jih povrh še ne razumejo. Dober zgled pa je tudi postavev perspektivnega mladega politika na mesto, ki je tudi realno v igri za mesto občinskega svetnika. S tem bodo mladi tudi v praksi spoznali, da pelje politično udejstvovanje po nekih korakih, ki včasih zahtevajo premagovanje določenih ovir in da vsak korak pelje naprej. Torej korak po koraku in uspehe deliti z vsemi, ki so k temu prispevali od vrha stranke do terena na lokalni ravni.

Je pomembno, na katero mesto na listi se uvrsti mlade kandidate?

Uvrstitev mladega posameznika na listo in na mesto, ki pomeni tudi izvolitev

bili izvoljeni) in te ljudi tudi vključi v delo osrednjih organov.

Kaj lahko naredi mlad občinski svetnik?

Ob morebitni izvolitvi mladega posameznika v občinski svet, le ta lahko naredi mnogo ali celo več kot si predstavlja ob sami izvolitvi. Pomembno je, da se zaveda, da so svetniki bili izvoljeni od ljudi in ne glede na starost ali mandate že pred tem, da so vsi svetniki enakovredni, zato je potrebno drug drugega spoštovati in upoštevati svoje prepričanje in ideje. Če ima mlad človek vizijo potem naj to vizijo tudi uresničuje, saj mu svetniško mesto to omogoča, ima škarje in platno. Nikar naj ne pričakuje, da bo svet spreminjal, zagotovo pa bo lahko s svojimi razpravami na sejah občinskega sveta s svojim razmišljanjem in predlogi prispeval k boljšemu življenju v kraju oziroma občini. In še nekaj se mi zdi pomembno, to je vztrajanje v tistem, ko človek ve, da ima prav,

Pomembno je, da so mladi sestavni del volilne kampanje ne pa zgolj ali samo operativni izvajalci nekih odločitev drugih, ki jih povrh še ne razumejo. Dober zgled pa je tudi postavitev perspektivnega mladega politika na mesto, ki je tudi realno v igri za mesto občinskega svetnika. S tem bodo mladi tudi v praksi spoznali, da pelje politično udejstvovanje po nekih korakih, ki včasih zahtevajo premagovanje določenih ovir in da vsak korak pelje naprej.

ima več vidikov. Eden je ta, da stranka da signal volivcem, da se zaveda da je v družbi mlada populacija in da na njih misli, jim poskuša omogočiti vse tisto kar mlade zadeva. Drug vidik je ta, stranka svojim volivcem pošlje jasno sporočilo, da je stranka, ki ima v svoji sredini tudi mlade, kar pa simbolno pomeni, da stranki gradi na prihodnosti in da je v svojem okolju stabilna ter se ni bati za njen obstoj in razvoj v prihodnosti. Pomembno, pa je tudi to, da stranka na način svetniškega dela vzpostavlja bazo sposobnih in primernih ljudi, ki imajo tudi podporo v svojem okolju (zato so

večkrat je tako, da je potrebno ideje ponavljati, da na koncu dosežejo podporo. Upam, da sem skozi ta pogovor tudi mladim vliil še večjega pozitivnega naboja pri svojem političnem delu in da lahko tudi na moji osebni izkušnji 12 let spodbudo za delo. Sam sem v 12 letih prehodil zanimivo pot tudi s padci a predvsem tudi z vzponi in rezultati, morda sem potreboval več let, da so me tudi drugi ljudje začeli bolj spoznavati in spoštovati a vse to ni bilo zaman in sem globoko hvaležen vsem za 12 letno sodelovanje in podporo.

Rok Ravnikar

ZGODOVINSKI PREGLED DELOVANJA SLOVENSKE LJUDSKE STRANKE

9. del

Piše: Aleš Primc

I. slovenski katoliški shod je veliko pozornost posvetil tudi slovenskemu narodnemu vprašanju. Izhodišče za narodno držo shoda so predstavljala načela Programa Zedinjene Slovenije iz leta 1848: da bi bili Slovenci povezani v eni državno upravni celoti, imeli svoj parlament, slovenske uradnike ter da bi bila slovenščina priznana kot enakovreden jezik v Avstro-ogrski monarhiji.

Narodno gibanje leta 1848 je ta program, katerega razvoj se je začel že mnogo prej, jasno in nedvoumno izrazilo. Organiziralo je tudi podpisovanje podpore temu programu, ki je zajelo širok krog Slovencev širom našega narodnega ozemlja. Program takrat ni bil uresničen iz različnih vzrokov, ki pa niso bili na strani Slovencev – mi smo takrat naredili, kar je bilo v naši moči. Predvsem je prežgodaj nastopilo obdobje Bachovega absolutizma, v katerem so bila narodna gibanja za več kot deset let potlačena. Kljub temu, da potem, ko je bila jasno izražena, ni več zamrla, pa je ideja zedinjene Slovenije nov zagon dobila čez dobrih dvajset let v taborskem gibanju. To je idejo zedinjene Slovenije vzpostavilo kot temeljno povezovalno točko nastaja-

I. slovenski katoliški shod (četrtič)

jočega slovenskega »demokatičnega« političnega prostora. Taborsko gibanje je prvo zares množično politično gibanje na Slovenskem po kmečkih uporih in je bilo budilec demokatičnega duha med Slovenci. Dobrih dvajset let po taborskem gibanju pa je I. slovenski katoliški shod Programu zedinjene Slovenije predvidel konkretno izvedbo z vsestranskim gospodarskim, socialnim, kulturnim ter političnim razvojem.

Tako kot so bili za slovensko samostojnost pomembni in odločilni narodno gibanje v letu 1848, taborsko gibanje in I. slovenski katoliški shod, so pomembni in odločilni tudi naslednji koraki, ki so pripeljali do samostojne države Slovenije in zmage v vojni, v kateri je bila potrjena. Zato čudijo izjave dr. Franceta Bučarja v slavnostnem govoru v državnem zboru ob petnajstletnici samostojne Slovenije. Iz njegovega govora je razumeti, da naj bi si prejšnje generacije sicer želele vzpostaviti Slovenije, vendar pa so bile premalo sposobne, premalo pogumne ali pa kar oboje, da bi to zmogle izpeljati. »V letu pomladi narodov 1848 je v zavesti, v slovenski narodni istovetnosti, prišlo do odločilnega preloma. Ni pa še dozorelo spoznanje o naravi okolja, v katerem naj bi se uveljavila, predvsem pa je manjkala sposobnost svojo individualnost uveljaviti nasproti temu okolju. Tak premik je navadno možen samo ob velikih prelomnih trenutkih v narodnem okolju. Taka priložnost se je ponovno ponudila ob razpadu Avstroogrske monarhije 1919 leta, ki pa je slovensko politično vodstvo ni zaznalo v vsej njeni zgodovinski razsežnosti, še manj razumelo. Celo z majniško deklaracijo iz leta 1917 je izrazilo voljo še naprej živeti v okviru Avstroogrske.«¹ Ta stališča dr. Bučarja in kontekst njegovega govora, kakor tudi še nekatere druge izjave, ki jih je izrekel v zadnjem času (npr. ob vložitvi obtožnice zoper Cirila Ribičiča), gotovo ne prispevajo k pravilnemu razumevanju naše zgodovine. Dejstvo je, da so k uresničitvi sanj o samostojni in neodvisni Sloveniji prispevale vse prejšnje generacije, vsaka po svojih najboljših močeh. Dejstvo pa je tudi, da je zgodovinski trenutek dozorel pred petnajstimi leti. Generacija, ki je dokončno izvedla slovensko samostojnost zasluži vse priznanje, spoštovanje in časti. Vendar pa, če ne bi vse generacije Slovencev, ne le od leta 1848, ampak tudi še prej, naredile svoje zgodovinske naloge, leta 1991 ne

bi imeli kaj osamosvajati. Edini velik madež v tej naši dolgi osamosvojitveni zgodovini je obdobje komunistične revolucije in povojnega komunističnega terorja, v katerih so bili pobiti tisoči Slovencev, katerih izguba se še danes zelo pozna. Ob vseh zaslugah in dolžnemu spoštovanju do dr. Bučarja je te stvari treba povedati.

Slovensko narodno vprašanje so na shodu najbolj živo predstavili tisti, ki so najbolj trpeli narodno zatiranje. Prekmurcev ni bilo na shodu, vendar pa je o njihovem obupnem položaju poročal štajerski duhovnik Fran Saleški Šegula: »Pa še na druge zapuščene Slovence hoče govornik opozarjati, in ti so Medmurci, - ki že umirajo. Kako prežalostna je njih usoda, kaže to: ko je govornik služboval v Radgoni, prihajali so ljudje ponoči k njemu vpisovat se v družbo sv. Mohorja in istotako ponoči nosili so knjige v vrečah na svoj dom, da ljudje - nasprotniki - ne izvedo, da kupujejo in dobivajo slovenske knjige. Še so duhovniki, ki v mili slovensščini uče ljudstvo sv. resnic, a kako dolgo še?«²

Neznosne razmere na Koroškem je predstavil Gregor Einspieler. 120.000 Slovencev na Koroškem si je v več kot dveh desetletjih od uveljavitve decembrske ustave, ki je dajala formalno podlago za uvedbo slovenščine v šole in sploh v javno življenje, uspelo izboriti le dve slovenski šoli - od tega eno le na papirju. Bil je velik ponemčevalen pritisk, manjkalo je slovenskih učiteljev, ki so jim povrh postavljali še mnoge ovire pri njihovem delu. Ključno vlogo pri ohranjanju jezika so tako imeli duhovniki. »Če hoče katehet učiti deco krščanskih resnic, učiti jo mora še-le slovenski čitati!«³ Podobno žalostno je o razmerah poročal predstavnik Istrskih Slovencev, nič dosti bolje pa ni bilo tudi na Goriškem in Štajerskem. Zato je shod v resoluciji o *ljudski šoli* zahteval, »da najvišja šolska uprava postavi ljudsko šolo in učiteljske pripravnice na edino pravo pedagogično-didaktično podlago maternega jezika, kakor to zahtevajo državno-osnovni in šolski zakoni, da je torej učni jezik na šolah Slovencev namenjenih slovenski. Zato katoliški shod tudi zahteva, da se umaknejo temu nasprotni učni načrti za male šole, kakeršni se nahajajo posebej po slovenskem Koroškem ter smatra vsako drugačno vredbo ljudskih šol kot nepo-

stavno. *Katoliški shod nadalje zahteva, naj visoka šolska oblastva vseh deželah, kjer živijo Slovenci, to je po Štajerskem, Koroškem, Kranjskem in Primorskem, iz pedagogično-didaktičnih vzrokov skrbje tudi za slovenske manjšine tako, da se povsod, kjer se nahaja postavno število slovenskih otrok, osnujejo katoliške javne šole s slovenskim učnim jezikom. Če pa število slovenskih otrok ne dosega postavnega števila za ustanovitev slovenske šole, in jih je najmanj deset, naj se otroci v skupni šoli ločijo po maternem jeziku v skupine ali oddelke. Samo po sebi se umeva, da ima dotični učitelj več biti obeh učnih jezikov. Sploh pa naj se šolski otroci v vsakem številu, če je le mogoče v krščanskem nauku podučujejo v svojem maternem jeziku.«⁴*

Shod je v resoluciji *glede srednjih šol* izrazil željo, da »se osnuje s časom svobodna katoliška gimnazija, združena z odgojilnim zavodom, s slovenskim učnim jezikom«. To željo je posvojil dr. Anton Bonaventura Jeglič. Kot eno prvih nalog, ko je leta 1898 postal ljubljanski knezo škof si je zadal izgradnjo prve slovenske - katoliške - gimnazije. Ker mu je liberalci niso dovolili postaviti v Ljubljani na Taboru, jo je leta 1901 začel graditi v Šentvidu pri Ljubljani. Po štirih letih naporne gradnje, zbiranja materiala in finančnih sredstev se je v Gimnazijo sv. Stanislava leta 1905 vpisala prva generacija dijakov. Tako kot je bila želja I. slovenskega katoliškega shoda, je bil ob gimnaziji zgrajen tudi internat, v katerem so lahko po znosnih cenah živeli dijaki iz vseh strani slovenskega narodnega prostora. Ta gimnazija je odigrala odločilno kulturno in vzgojno vlogo na Slovenskem v prvi polovici 20. st. in gotovo jo bo tudi v bodoče.

Narodno vprašanje je bilo na shodu ves čas prisotno (je bilo na nek način v zraku), najbolj izrazilo pa na odseku za narodno organizacijo. Šlo je za izrazito praktičen in pragmatičen pristop, ki ga je predstavil in v veliki meri tudi zasnoval veliki taktik dr. Ivan Šusteršič. »Smoter, katerega hočemo se svojo organizacijo doseči, je ta, da kot svobodni državljani v postavnih mejah upliva mo v zmislu naših načel na javnopravni razvoj našega naroda in, vsaj posredno, tudi na oni naše širše avstrijske domovine, s katero smo Slovenci neločljivo spojeni in koje javnopravni razvoj je odločilnega pomena za oni našega naroda.« *Osnovna teza* dr. Šusteršiča je

² Poročilo pripravjalnega odbora o I. slov. katoliškem shodu, Ljubljana 1893, str. 51

³ Poročilo pripravjalnega odbora o I. slov. katoliškem shodu, str. 48

⁴ Poročilo pripravjalnega odbora o I. slov. katoliškem shodu, str. 65

¹ Magnetogram slavnostne seje Državnega zbora RS dne 24.junij 2006, 7. TRAK: (SP)

- narodno vprašanje in narodna organizacija

Gregor Einspieler (1853 - 1927), deželni poslanec, vodja koroškega pripravljalnega odbora in podpredsednik I. slovenskega katoliškega shoda, sicer pa član znamenite koroške narodno zavedne rodbine.

bila, da Slovenci za dosego enakopravnosti v monarhiji potrebujemo enotno organiziranost na katoliški podlagi, s kar se da razvejano mrežo organizacij, ki delujejo na svojem področju. Zakaj dr. Šusteršič predlaga organiziranost na katoliških načelih? *»To so ista nevenljiva načela, ki globokeje in trdneje nego vsako drugo tiče v slovenskih srcih, načela, katera sta v srca naših prednikov zasejala blagovestnika ss. Ciril in Metod, načela, za katera so tolikokrat naši pradedi z veseljem krvaveli; načela kojih si Slovenec nikdar ne bode dal iztrgati iz svojega srca: večna, nepremagljiva načela naše svete katoliške vere.*« Šlo je torej za vprašanje identitete. To je bil resnični razlog in ne, kot menijo nekateri, da je šlo za naslonitev na katolištvo predvsem zaradi praktičnih in pragmatičnih razlogov - češ, da ima Cerkev »lokalno strukturo«, da so bili duhovniki večinoma priljubljeni med ljudmi, da je imela Cerkev nasploh velik vpliv na javno življenje ipd. To je bilo seveda večinoma res, vendar ne ključno. V tedanjem času je bila namreč, podobno kot danes, velika kriza identitete, v kateri so mnogi pametni ljudje sprevideli kot edino pravo rešitev, tako kot danes, vrnitev h koreninam, to pa je bilo tedaj in je tudi danes nedvomno - krščanstvo.

Katoliška vera daje po mnenju shoda najboljši temelj ne le za osebno in družbeno življenje, temveč tudi za naš boj za narodne pravice in narodni obstanek. *»Ne v spremenljivih človeških postavah, marveč v nevenljivih Božjih postavah, koje oznanjuje in čuva sv. katoliška cerkev, imamo tedaj najmočnejšo in jedino neomahljivo zaslombo za svoj narodni ob-*

stanek.« To stališče je pomenljivo, saj so tako I. slovenski katoliški shod, kot nosilci osamosvojitve slabih sto let po shodu, narodno pravico pravno utemeljili zunaj pozitivne (sprejete) zakonodaje. Shod na načelih katoliške vere, nosilci osamosvojitve (in zanimivo - tudi pobudniki Programa zedinjene Slovenije) pa v naravnem pravu.

Slovenci smo v avstrijskem delu avstro-ogrske monarhije živeli v šestih deželah oz. kronovinah, kar je precej oteževalo naše politično sodelovanje. Obstajalo je nekaj političnih organizacij (društev), vendar pa je bilo njihovo število tedaj še majhno, njihovo delovanje pa predvsem usmerjeno v deželne okvire. Dr. Šusteršič je zato menil, da je potrebno začeti z množičnim ustanavljanjem društev, ki naj motivirajo za politično delo čimveč ljudi. Posebno pozornost pa morajo ta društva posvečati pripravam na volitve. Volitve je definiral kot osnovno gibalno delovanje društev, ki pa morajo biti živa ves čas (tudi, ko ni volitev), saj bodo edino na ta način lahko dobro pripravljena na volitve. To se danes sliši kot nekaj samoumevnega, za tiste čase pa je bilo to nekaj radikalno novega. Političnih strank do tedaj namreč še ni bilo. Slovenci so ponavadi, z nekaj izjemami, ko je prišlo do spora, pred volitvami organizirali volilne odbore, ki so izvedli priprave na volitve. Mandat teh volilnih odborov je bil vezan na izvedbo volitev, zaključil pa se je neposredno po volitvah tako, da so bili izvoljeni poslanci zavezani javnosti, neposredno volilcem in lastni vesti, ne pa tudi določeni organizaciji, kot je danes običajno. No, dr. Šusteršič je predlagal, da bi nova katoliška vseslovenska organizacija temeljila na novem načelu. Politična organizacija mora biti delujoča ves čas, poleg tega pa mora biti organizirana po lokalnih enotah, saj je na ta način lahko najbližje ljudem. To je še posebej važno ob volitvah. *»Delovanje društva pa je uspešno tedaj, ako upliva na javno mnenje in posebno na manifestacije tega javnega mnenja pri volitvah v javne zastope. V tem slučaju pa bodi vodstvo volilnega gibanja popolnoma v rokah društvenih odborov. Le na ta način je moči doseči skupno krepko in pravo politično postopanje, ki je čestokrat za izid volitve odločilno. Volilci pa se morajo navaditi pred vsako volitvijo gledati na politično društvo in od njega pričakovati »mot d'ordre« (jasno sporočilo, op. A.P.). Sploh bodi vedno tesna duševna zveza med somišljeniki in odborom društva.*

V vsakem količkaj važnem slučaju naj dopisujejo somišljeniki društvenemu odboru, bodisi, da ga pouče o važnih dogodkih ali razmerah, ali pa, da si izprosijo sveta ali navodila za svoje postopanje. Posebne koristi pa je, če ima društvo v posameznih občinah svojega okraja stalne poročevalce (poverjenike), ki stalno vzdržujejo duševno vez med somišljeniki dotične občine in odborom političnega društva. Na ta način se vstvari krepka jednotna organizacija somišljenikov dotičnega okraja in društva je delovanje bistveno olajšano, kajti v odločilnem trenutku treba je le migniti in cela armada je na nogah.« Že samo iz teh vrstic se vidi odlični politični smisel dr. Šusteršiča, celotno njegovo poročilo na odseku za narodno organizacijo pa se bere kot zgoščen, tudi danes aktualen politični priručnik, ki ga je priporočati vsakemu, ki bi rad delal v politiki.

Dr. Šusteršič se je dobro zavedal političnega pomena delovanja na lokalni ravni, imel pa je tudi celovit pogled na slovensko politično stvarnost. Prepričan je bil, da lahko slovenske narodne interese predstavlja in se zanje bori le organizacija na narodni ravni. Zato je v imenu pripravljalnega odbora predlagal, da se poleg čim večjega števila »lokalnih« društev ustanovi tudi vseslovenska organizacija Slovenski katoliški odbor z nalogami *»posvetovati se o vseh skupnih versko-narodnih zadevah slovenskega naroda, izrekat in objavljati o vseh važnih versko-narodnih vprašanjih svoje mnenje in svoje ukrepe in vplivati na ta način v vseh važnih skupnih zadevah na to, da se doseže skupno in jednotno postopanje celega slovenskega naroda, skratka »Slovenski katoliški odbor« bo imel nalogo pripravljati in voditi velike skupne versko-narodne akcije slovenskega ljudstva.*«⁵

Slovenski katoliški odbor je bil ustanovljen 27. decembra 1892, ko se je stalna komisija drugega katoliškega shoda (ustanovljena na shodu), soglasno konstituirala tudi kot Slovenski katoliški odbor. Predsednik je postal Karol Klun, podpredsednika pa Fran Robič iz Štajerske in kraševca dr. Anton Mahnič. Na tem sestanku so tudi ugotovili, da bo za delovanje odbora lažje, če se ustanovi *»nek manjši »izvrševalni odsek« petih članov*«, v katerega pa niso imenovali ne predsednika odbora ne nobenega izmed dveh pod-

⁵ prav tam

Poročilo o I. slov. katoliškem shodu je neprecenljiv vir informacij o dogajanju. V poročilu so v veliki meri zbrani tedanji članki iz Slovenca, dodane pa so tudi mnoge dodatne, zelo koristne informacije. Samo dejstvo, da so organizatorji načrtovali izdajo poročila že v času priprav, kaže na veliko zavedanje o pomenu shoda.

Pozvelilo Jakobu Mislii, Prleku, doma iz Hraščine pri Radencih. Kasnejšemu prvemu slovenskemu kardinalu gre velika zasluga, da je shod sploh bil organiziran in da je tako dobro uspel.

predsednikov. Za predsednika tega izvršilnega odbora je bil izvoljen dr. Franc Papež, sicer odvetniški mentor dr. Šusteršiča, člani pa so bili: Josip Šiška, škofov tajnik (dolgoleten tesen sodelavec dr. Šusteršiča), zdravnik dr. Vinko Gregorič, sodni svetnik Ludovik Ravnikar in pa dr. Ivan Šusteršič.

Slovenski katoliški odbor, kljub zelo ambicioznim načrtom, ni odigral vloge, ki mu je bila na shodu namenjena. Predvsem zato ne, ker so se stvari po shodu odvijale tako hitro, kot tudi sami voditelji shoda niso pričakovali. Shod je namreč povzročil pravi bum dejavnosti na najrazličnejših področjih tako, da so se vseslovenske organizacije sčasoma izgrajevale povsem organsko od spodaj navzgor in na svojih področjih izvajale tudi slovenske nacionalne interese. Tako je bilo na npr. na združnem, gospodarskem, socialnem področju. Naloge, za katere je shod predvideval, da jih bo opravljal Slovenski katoliški odbor, so tako opravile druge organizacije. Dejstvo pa je, da dr. Šusteršič ideje krovne (politične) vseslovenske organizacije, kot si jo je predstavljal leta 1892, ni opustil. Organizacija, ki je po pomenu najbližje njegovi zamisli, je nastala z ustanovitvijo Vseslovenske ljudske stranke leta 1909. Potem, ko je okvirno idejo zanjo predstavil na I. slovenskem katoliškem shodu, je dr. Šusteršič po sedemnajstih letih postal tudi njen prvi načelnik. Ni kaj, včasih je potrebno za dosego (političnega) cilja dolgo časa delati in iti po zelo ovinkasti poti.

SLS: Sušo na primorskem razglasiti za hudo naravno nesrečo

Nova Gorica, 10. avgust 2006 – Poslanec državnega zbora Josip Bajc, predsednik Programskega sveta Slovenske kmečke zveze pri SLS Branko Tomažič, ki je sicer direktor Kmetijske zadruge Vipava, ter predstavnika primorskih kmetov Franc Vodopivec iz Dornberka in Jurko Kuštrin iz Logaršč na Tolminskem so javnost seznanili s posledicami suše in z razmerami v primorskem kmetijstvu. Natančne številke o škodi, ki jo je letošnja suša povzročila primorskemu kmetijstvu, za zdaj še niso znane, saj so komisije po občinah šele začele zbirati podatke. Že prve ocene o zmanjšanem pridelku na travnikih, njivah, v sadovnjakih in vinogradih pa kažejo, da je škoda precejšnja, sedanji dež pa jo je le malo omilil. Zato so predstavniki SLS na novinarski konferenci poudarili, da bi bilo treba letošnjo sušo na Primorskem razglasiti za hudo naravno nesrečo, primorskim kmetom pa zagotoviti pomoč, da bodo zaradi velikega izpada dohodka lahko preživeli.

Branko Tomažič in Josip Bajc sta opozorila, da letos doživlja najhujšo preizkušnjo predvsem živinorejca na Primorskem. Natančneje je razmere predstavil Jurko Kuštrin: suša v zgoranjem Posočju je za polovico zmanjšala letošnji skupni pridelok krme, torej travinja in silažne koruze. Če bo sploh mogoče kupiti krmo z drugih območij, bo le-ta izjemno draga, zato je opozoril, da se živinorejci na tem območju ne bodo mogli izogniti zmanjševanju osnovnih čred. "Pričakujemo, da bo država vendarle kaj naredila, da zmanjševanje čred ne bi bil edini ukrep za odpravljanje posledic suše," je poudaril Kuštrin.

Poslanec Josip Bajc ocenjuje, da bo škoda zaradi suše nedvomno preseгла zakonsko določen cenzus za odobritev pomoči zaradi naravne nesreče, zato je zagotovil, da bo dal pobudo za srečanje primorskih poslancev, ki bi preverili možnost za uvedbo ustreznih ukrepov. "Pri tem pričakujemo dejavno vlogo ministrstva za kmetijstvo." Spomnil je, da je ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Marija Lukačič pred

kratkim zgolj z besedico omenila škodo zaradi suše na Primorskem. Do ministrstva za kmetijstvo je bil še bolj kritičen Branko Tomažič: »V zadnjem času se je obiskalo vse, razen primorskih kmetov.« Ti so si obiska želeli, da bi predstavnikom države predstavili pobude za ukrepe, s katerimi bi vsaj omilili posledice suše, ki je zgolj v primorskih vinogradih in sadovnjakih zmanjšala pridelok od 20 do 80 odstotkov, pridelok silažne koruze od 60 do 80 odstotkov in tudi

približno 70 odstotkov krompirja in vrtnic ter 30 odstotkov žita.

Ukrepe za omilitev posledic suše so pripravile kmetijske zadruge na Primorskem v sodelovanju s Kmetijsko gozdarsko zbornico, podpira pa jih tudi Slovenska kmečka zveza pri SLS. Tomažič je zatrdil, da je prvi ukrep in hkrati pogoj za uresničitev vseh razglasitev suše na Primorskem za hudo naravno nesrečo. Med pomembnejše sodijo še zagotovitev namakanja v sušnem obdobju, kjer je to mogoče, ter gradnja novih namakalnih sistemov, poleg tega bi morala država zagotoviti prednostno izplačevanje subvencij, poskrbeti za zmanjšanje sicer določenega previsokega katastrskega dohodka in subvencionirati pašo na zaraščajočih se območjih. O preveliki obremenitvi kmetov s katastrskim dohodkom je spregovoril tudi vinogradnik Franc Vodopivec. Na Primorskem je kar za 25-krat večja na primerljivi površini kot v sosednji Italiji. Opozoril je tudi na pripravljajoče se spremembe dohodninske zakonodaje za vinarje, ki so zelo neugodne.

VSESLOVENSKI SHOD KMETOV PRI SLOMSKU NA PONIKVI

V nedeljo, 15. oktobra ob 12. uri bo na Ponikvi pri Šentjurju tretji vseslovenski shod kmetov s slovesno sveto mašo v čast blaženemu Antonu

Martinu Slomšku, ki je bil leta 2004 na pobudo treh članov SLS: Jožeta Romšaka, Andreja Goloba in Marte Ciraj, razglašen za zavetnika kmetov, slovenskega kmetijstva in kmetijskega slovsstva. Predsednik Slovenske ljudske stranke, Janez Podobnik je ob soglasju Mariborske škofije na 13. taboru v Sevnici dne 5. septembra 2004 javno izrazil podporo predlogu, stranka pa je tudi aktivno sodelovala pri pripravi prvega srečanja, na katerem je imel slavnostni govor tudi predsednik SLS.

Letošnjo slovesnost bo vodil novo umeščeni celjski škof, dr. Anton Stres, ki je kot tedanji mariborski pomožni škof, vodil tudi slovesnost ob razglasitvi. Pri slovesni maši, in na slavnostni akademiji, ki bo potekala ob 15. uri na Slomu, bo pel Mešani cerkveni pevski zbor Rožmarin iz Kotelja na Koroškem pod vodstvom organistke Irene Glasenčnik. Po maši bo slavnostna akademija na Slomu - Slomškovi domačiji. Organizatorica prireditve je Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije skupaj z organizacijskim odborom.

Vabljeni na romanje k našemu velikemu Slovencu, zavetniku slovenskih kmetov!

Za organizacijski odbor:
dr. Marta Ciraj

Slovenska kmečka zveza opozorila na nesprejemljive obdavčitve ukrepov skupne kmetijske politike in državnih pomoči

Ljubljana, 31.8.2006 - SKZ pri SLS spremlja dogajanja, ki so povezana s kmetijstvom in podeželjem. Na današnji novinarski konferenci sta predsednik Igor Hrovatič in podpredsednica Metka Pirš v luči radgonskega sejma, ki predstavlja največji dogodek na področju kmetijstva, razvoja podeželja in živilsko predelovalne industrije v Sloveniji, predstavila stališča in rešitve, ki jih predlaga SKZ, pokomentirala pa sta tudi trenutno aktualne zadeve v slovenskem kmetijstvu: davčna zakonodaja, nacionalni strateški načrt razvoja kmetijstva in podeželja, določitvi katastrskega dohodka, članstvo v KGZS in odstop mag. Franc Buta.

Kaj kmetijstvu prinaša davčna reforma?

V poletnem obdobju, ki je predstavljalo nekakšno zatišje, so strokovne službe ministrstev pripravljale pakete reformske zakonodaje. Včeraj smo imeli priložnost slišati, kakšna zakonodaja se nam obeta na področju davkov. V SKZ pri SLS zahtevamo, da se sprejema davčna zakonodaja v paketu (dohodnina, zakon o nepremičninah, DDV, kakor tudi popravek in prilagoditev zakona o katastrskem dohodku). Zahtevamo, da se v zakonu o dohodnini črtajo vsi tisti členi, ki govorijo o obdavčitvi plačil skupne kmetijske politike (neposredna plačila in plačila razvoja podeželja) in državnih pomoči (plačila za odpravo posledic zaradi naravnih nesreč). V zakonu je potrebno ustrezno rešiti problem vinogradnikov, oljkarjev in pridelovalcev zelenjave. SKZ pri SLS ne bo podprla predloga zakona o dohodnini, če ne bo ustrezno rešil teh problemov. Prepričani smo, da z obdavčitvijo plačil skupne kmetijske politike država neupravičeno jemlje od slovenskih kmetov del sredstev, ki jim pripadajo po EU zakonodaji in posameznih predpisih. Na ta način je slovensko kmetijstvo v konkurenci z kmetijstvom EU še bolj nekonkurenčno. Obdavčitev plačil skupne kmetijske politike pomeni tudi intenzivnejše propadanje slovenskih kmetij in kot take vabljuje za poceni nakup tujcev oz. ostalih državljanov EU. Naloga države pa je tudi, da zaščiti odliv domače slovenske zemlje v tuje roke. Zato tudi pričakujemo, da bomo sodelovali pri usklajevanjih na to temo.

Nacionalni strateški načrt 2007-2013

Nekonkurenčnost slovenskega kmetijstva, propadanje kmetij in prenos slovenske zemlje v tuje roke povečuje tudi (ne)ustrezna politika razvoja podeželja, predvsem na

področju priznavanja območij kot območij s težjimi pridelovalnimi razmerami. Nacionalni strateški načrt 2007-2013, ki je že bil v javni obravnavi tem območjem ne daje zadosti poudarka. Še več; ugotavljamo, da je ukrepom OMD in SKOP v primerjavi z obdobjem 2004-2006 zagotovljeno manj sredstev na letni ravni. Tako vidimo, da je bilo za ukrepe OMD in SKOP v obdobju 2004-2006 (za tri leta) zagotovljeno 450.2 mio EUR, za obdobje 2007-2013 (sedem let) pa je zagotovljeno za ukrepe OMD in SKOP 467,2 mio EUR. To pomeni, da se bodo po letu 2007 sredstva za te ukrepe zmanjševala. SKZ pri SLS se zavzema za eko socialni razvoj kmetijstva, to pa pomeni, da je potrebno podpirati tudi kmetovanje v hribovskih in ostalih območjih, ki so manj primerna za kmetijsko pridelavo. Navsezadnje je to poudaril tudi bivši komisar za kmetijstvo pri evropski komisiji dr. Franz Fischler. Zato ne podpiramo takšnih rešitev. Zato tudi ne drži trditev ministrice Lukačičeve iz njenega govora ob otvoritvi sejma v Gornji Radgoni, da se je Slovenija v preteklosti na področju kmetijstva (tudi v predpristopnem obdobju, ko so bila sredstva določena na podlagi znanih kriterijev, ki jih je postavila EU) slabo pogajala in ni zasledovala interesov slovenskih kmetov. Ravno na področju 2. stebra se za prihodnje finančno obdobje dela korak nazaj. Na področju investicij (1. steber) je bilo preko enotnega programskega dokumenta 2004-2006 (EPD) za obdobje treh let zagotovljeno 49.5 mio EUR (v ta znesek niso všteta sredstva ekonomske diverzifikacije), v Nacionalnem strateškem načrtu 2007-2013 pa so letno zagotovljena sredstva v višini 49 mio EUR, kar predstavlja skoraj 4-kratno povečanje. Predvsem zaradi znanih dogajanj in zapletov pri realizaciji porabe sredstev v SKZ pri SLS predlagamo, da se del sredstev iz 1. stebra name-

ni za ukrepe 2. stebra tako, da se ne zmanjšuje plačilo za ukrepe OMD in SKOP in da se v območja s težjimi pridelovalnimi razmerami vključijo tudi tista območja, ki so izpadla iz Programa razvoja podeželja 2004-2006 in jim država priznava status OMD kot državno pomoč po načelu de minimis. Ravno tako zahtevamo, da se višina državne pomoči za ta namen izenači z višino, določeno v PRP 2004-2006, in to za celotno obdobje 2004-2006.

Pravičen katastrski dohodek za vso Slovenijo

Vlada RS je konec junija 2006 na predlog ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in v soglasju z ministrstvom za finance sprejela Uredbo o valorizaciji katastrskega dohodka in določitvi količnikov za valorizacijo katastrskega dohodka za leto 2006 (Ur. List RS št. 66/06). Omenjena uredba valorizira KD izključno samo plantažnim sadovnjakom s količnikom 0,6495 in to samo v določenih katastrskih okrajih (Gorica, Koper, Sežana, Vipava in Volosko). Problem določitve KD plantažnim sadovnjakom se je

pojavi v letu 2005 s povečanjem za 100%. Z zadnjim odlokom pa vlada to 100% zvišanje zmanjšuje na 35% glede na izhodišče in to samo za določeno območje Slovenije. Naravne nesreče so od leta 2003 pa vključno z letošnjo sušo plantažne sadovnjake zelo prizadela, škoda po pozebah, točah in sušah se bo videla tudi v naslednjih letih. Zato se ne strinjamo, da se posledice zaradi naravnih nesreč (ali pa zaradi političnih simpatij) upoštevajo samo na enem območju Slovenije in zahtevamo, da ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano pripravi tak predlog uredbe, ki bo zajel in veljal za celotno območje Slovenije. Naravne nesreče niso zajele samo Primorske, ampak so posledice vidne tako na Goričkem, Štajerskem in Posavju in to naj upošteva tudi nov predlog Uredbe. Vlada naj takoj odpravi to nesorazmerje.

O članstvu v KGZS

V zadnjem času so se začele pojavljati tudi razprave o članstvu v KGZS. Razlog temu je tudi ta, da so člani KGZS prejeli sklepe o izvršbi zaradi neplačila članarine.

V SKZ pri SLS se zavzemamo za spoštovanje zakonodaje, vendar menimo, da je bila »akcija« KGZS in DURS izpeljana v nepravem času, kar bo pred bližnjimi lokalnimi volitvami predvsem slabo vplivalo na samo stranko SLS. Problem, ki ga vidimo pri SKZ, je v tem, da Zakon o KGZS ne ločuje med lastniki kmetijskih zemljišč in tistimi, ki s ukvarjanjem s kmetijstvom na tak ali drugačen način. Zato je zakon do nekaterih lastnikov kmetijskih zemljišč nepravilčen. Saj so samo lastniki kmetijskega zemljišča, s kmetijstvom pa se ne ukvarjajo (npr. kmetijska zemljišča, dana v zakup ipd.) in zbornice zato ne potrebujejo. Iz več kot pet letnega delovanja zbornice pa je razvidno, da se zbornica ne ukvarja z lastništvom kmetijskih zemljišč (razen v posameznih primerih), ampak z uresničevanjem interesov kmetov (socialni

položaj, ekonomski položaj, ukrepi kmetijske politike). V SKZ priznavamo vlogo zbornice kot instituciji, ki se zavzema za interese kmetov, ki opozarja na neustrezno zakonodajo, sodeluje pri usklajevanju le-te in je kot taka nevladna organizacija, ki temelji na javno zasebnem partnerstvu. Zato v SKZ pri SLS predlagamo da se pristopi k spremembi zakona o KGZS na način: 1. da člani v KGZS ne predstavljajo lastniki kmetijskih zemljišč, ampak so to nosilci kmetijskih gospodarstev, ki so registrirana in vpisana v register kmetijskih gospodarstev pri ministrstvu, pristojnem za kmetijstvo, in imajo t.i. KMG-MID številko, 2. da se ohrani obvezno članstvo v KGZS. S to rešitvijo zbornica ostane stanovska organizacija kmetov, ki se bo lahko kvalitetno zavzemala za interese kmetijstva, njeni člani pa se ne bodo

spraševali, zakaj so člani zbornice, kaj imajo od tega in kako se izključiti iz članstva zbornice. Omenjena rešitev je pravična do članov, saj KMG MID pomeni tudi, da je posamezno kmetijsko gospodarstvo vsaj enkrat izkoristilo uslugo zbornice. Seveda pa mora biti zbornica tudi bolj prijazna do svojih članov (visoka plačila za njene usluge pri pridobivanju sredstev skupne kmetijske politike). Reševanje problematike KGZS je tudi predmet koalicijske pogodbe. V skoraj dveh letih se na tem področju ni nič zgodilo, zato želimo tudi s tem predlogom premakniti stvari z mrtve točke.

Z odstopom mag. Buta slovensko kmetijstvo in podeželje izgubljata

Odstop državnega sekretarja mag. Franca BUTA: odstop mag. Buta razumemo kot korak, ki ga je mag.

But naredil zaradi nezmožnosti sodelovanja z **ministrico Lukačičevo iz vrst SDS**. Prepričani smo, da je to slabo za slovensko kmetijstvo oz. izvajanje skupne kmetijske politike v Sloveniji. Mag. But je najboljši poznavalec razmer, je visoko strokovno usposobljen in ne razumemo »hladnokrvnosti« države, da se na tako lahek način odpove takšnemu strokovnjaku. Navsezadnje je mag. But pridobil izkušnje skoraj 10 let. In tudi to ni bilo za državo zastoj. Zato vidimo odstop mag. Buta kot še en maneuver na MKGP, da se izloči strokovne ljudi iz SLS in odstop državnega sekretarja mag. Buta to tudi potrjuje. Mag. But je bil dober pogajalec za kmetijstvo, vsekakor se je izpogajal neprimerno boljše, kot pa se je izpogajala ministrica Lukačičeva.

Rok Ravnikar

Protestno pismo

Ljubljana, 30. 8. 2006

Rajko Gerič, v. d. odgovornega urednika informativnih in izobraževalnih programov
Javni zavod RTV Slovenija
Kolodvorska 2
1550 Ljubljana

ZADEVA: Protest zaradi tendencioznih in neresničnih navedb v oddaji Tarča (29.8.2006 na TV SLOVENIJA 1)

Spoštovani!

Slovenska ljudska stranka protestira zaradi sinočnje oddaje Tarča (TV Slovenija 1 ob 20.00) in ostro zavrača tendenciozen, zlonameren, politično motiviran napad na Slovensko ljudsko stranko, ki je bil več kot očitno namenjen s pripravo oddaje.

Ob taki zlorabo oddaje, s tendenciozno – čeprav nedokazano - povezavo posameznih dejstev in neutemeljeno izpostavitvijo imen županov in posameznikov Slovenske ljudske stranke in to manj kot mesec dni pred začetkom volilne kampanje, lahko ocenimo, da gre zgolj za nizkotno in grobo politično diskreditacijo z namenom oškodovanja javnega ugleda stranke, županov in kandidatov.

Konkretno naj navedemo samo primer popolnoma neutemeljene izpostavitve Benedikta Podergajsa, župana občine Vojnik in člana Slovenske ljudske stranke. Do oddaje ni bil niti osumljen kakršnegakoli nezakonitega ravnanja v zvezi s prodajo zemljišč, zato smo prepričani, da ste njegovo ime neupravičeno oblatili. Prodaja zemljišč na Frankolovem fizičnim osebam nima z občino Vojnik nikakršnih povezav, razen, da je sporno zemljišče locirano na območju občine, katere župan je. V zadevi Črešnjice (k.o. Podgorje) pa je občina ravnala kot dober gospodar in je uskladila ceno na realno vrednost zemljišča, ki je v naravi zelo strmo in za kmetijstvo ali gradnjo neuporabno, zato z navedenim občina ni oškodovala državnega premoženja.

V oddaji se je kot člana stranke navedlo tudi ime Nevio Pucer, vendar tem imenom SLS nima nobene povezave, zato ste tudi s tem ponovno popolnoma neutemeljeno oblatili Slovensko ljudsko stranko.

Nekateri ostali, neupravičeno oblateni s to oddajo, pa se bodo zagotovo oglasili še v naslednjih dneh.

Za vsa vaša vprašanja in pojasnila je bila tako Slovenska ljudska stranka kot posamezniki dosegljivi že v času priprave oddaje, da bi tako lahko avtorji oddaje preverili svoje domneve in se tako izognili oškodovanju dobrega imena.

V skladu s 26. in 27. členom zakona o medijih, prosimo za objavo protesta v nocojšnjem TV Dnevniku, saj žal ni mogoče drugače vsaj malo poskusiti popraviti oškodovanje pravice in interesa Slovenske ljudske stranke ter njenih članov.

Lep pozdrav!

Rok Ravnikar
SLS – Odnosi iz javnosti

Poslano tudi:

Dr. Stane Granda, predsednik Programskega sveta RTV SLO
Anton Guzej, Generalni direktor

Jože Možina, direktor televizije

Metka Lajnšček, Urednica Uredništva notranjepolitičnih in gospodarskih oddaj

Lidija Hren, voditeljica oddaje Tarča

Zakon o dohodnini za področje kmetijstva je še vedno sporen

Zadnji Predlog zakona o dohodnini je prinesel določene spremembe v primerjavi s predhodnimi predlogi, vendar še vedno ocenjujemo, da tak predlog ne prinaša ustreznih in primernih rešitev za področje kmetijstva.

V primerjavi s predhodnimi predlogi zadnji predlog »problematičnim« panogam v kmetijstvu priznava status primarne kmetijske proizvodnje. To zlasti velja za vinogradništvo, oljkarstvo, pridelavo zelenjave in hmeljarstvo. Vendar zakon ni stimula-

tiven za to, da bi se na kmetijskih gospodarstvih iz naslova kmetijske dejavnosti ustvarili dve novi delovni mesti. To velja zlasti za prag 25.000

EUR, ki določa višino davčne osnove od višine doseženih prihodkov, od katere naprej mora kmetija voditi določen način evidence (ali na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih prihodkov). Ta prag je občutno prenizek in bi moral biti vsaj za 100% višji.

Še vedno pa ostaja največji problem zakona obdavčitev ukrepov skupne kmetijske politike in držav-

nih pomoči. Še več; zadnji predlog zakona ukinja tudi olajšave, ki jih trenutno veljavna zakonodaja upošteva. To velja za olajšave za investicije. Obdavčitev ukrepov skupne kmetijske politike bi zato morala biti izključena iz zakona. Trenutno so znani problemi v povezavi z rentami za ukrep zgodnjega upokojevanja, nadomestila, ki jih bodo prejeli pridelovalci sladkorne pese za ohranitev konkurenčnosti njihovih kmetij zato, ker ne bodo pridelovali te kulture, investicije v osnovno kmetijsko dejavnost in dopolnilne dejavnosti v kmetijstvu in drugo.

Kmetijstvo v strukturi prihodkov v Proračun RS ne predstavlja velik delež, je pa zelo pomembno za ohranjanje krajine, varovanja okolja, pridelave zdrave hrane kakor tudi zelo pomemben del slovenske identitete. In to bi moral upoštevati tudi v Zakonu o dohodnini. Seveda pa ni možno dobiti prave slike obremenitev posamezne kmetije, če niso znani vsi zakoni, ki na to vplivajo. Zato je potrebno davčno zakonodajo sprejemati v paketu, vključno z katastrskim dohodkom.

Igor Hrovatič
Predsednik SKZ pri SLS

Vincenc Janša - kandidat za župana občine Kočevje na listi SLS

Vincenc Janša je v svoji predstavitvi izpostavil izhodišča bodočega razvoja občine Kočevje, in sicer:

1. Gospodarna in sistemska izraba prostorskih možnosti so osnovni pogoji za zmanjševanje brezposelnosti v občini Kočevje.
2. Aktivno sodelovanje v projektu RAZVOJNA OS 3A, v katerem sodelujejo občine od Ljubljane do reke Kolpe.
3. Gospodarski razvoj občine je potrebno dodatno spodbuditi z izgradnjo kvalitetne prometne infrastrukture. Tako je potrebno izgraditi hitro cesto in odpraviti ozka grla na cesti Ljubljana - Kočevje. Posebno pozornost je potrebno posvetiti adaptaciji železniške povezave Kočevje - Grosuplje.
4. V okviru občinske politike je potrebno sprejeti ustrezne prostorsko ureditvene akte, ki bodo omogočali

V soboto, 1. julija, se je v Hotelu Valentin predstavil kandidat za župana Občine Kočevje na listi Slovenske ljudske stranke Vincenc Janša. Kandidaturo Vincenca Janše je s svojo prisotnostjo izdatno podprl predsednik SLS in minister za okolje in prostor Janez Podobnik. Predsednik Podobnik je prepričan, da ima Vincenc Janša pozitivne osebnostne lastnosti. Po mnenju Janeza Podobnika in glede na politični razkol v občini Kočevje ima Janša že ob napovedi kandidature številne prednosti pred protikandidati, saj ima sposobnost delovanja v timu in zmožnost sodelovanja z drugače mislečimi. Predsednik Podobnik je poudaril, da je občina Kočevje pred pomembnimi odločitvami, zato SLS nastopa v občini Kočevje s kandidatom za župana, ki je inovativen, prodoren in sposoben sprejemati spremembe kot priložnosti.

razmah industrijskih con v neposredni bližini železniške proge v smeri Kočevje - Stara cerkev.

5. Razvoj turizma in izraba turističnih potencialov občine Kočevje je izziv prihodnosti.
6. Evropski projekt Natura 2000 je potrebno obravnavati v luči naravnih prednosti in gospodarskih priložnosti.
7. Kočevje in širši kočevski prostor zaslužita izvajanje visokošolskih programov. S tem se lahko delno omili odtok najboljših kadrov iz podeželja v urbana središča.
8. V okviru državnih programov iz

področja šolstva in športa je potrebno pospešiti program izgradnje športne dvorane.

9. Kultura je del narodne identitete, zato jo je potrebno ohranjati kot del narodnega izročila, jo spodbujati in krepiti.
10. Občina Kočevje potrebuje aktivno demografsko politiko, ki bo zadržala odliv mladih, prodornih in kreativnih ljudi.
11. Socialna politika mora temeljiti na načelu enakosti. Občina mora zato imeti posluš in sposobnost prisluhniti socialno najšibkejšim prebivalcem in jim v okviru mož-

nosti pomagati v stiski.

12. Občinska uprava mora postati prijazen in kvaliteten servis za občane, podjetnike in gospodarstvenike. Župan s svojo ekipo mora biti sposoben poiskati kvalitetne rešitve za prihajajoče izzive.

Vincenc Janša je že leta 1994 kandidiral za župana občine Kočevje. Na lokalnih volitvah leta 1994 je prejel široko volilno podporo in se uvrstil v drugi krog volitev. Na letošnjih lokalnih volitvah pričakuje uvrstitev v drugi krog županskih volitev in nato, za razliko od volitev leta 1994, zmago v drugem krogu in izvolitev za župana občine Kočevje.

Sme tudi kmet stopiti na igrišče za golf?

Zadnja tarča prejšnji tork zastavlja dilemo, kaj ima žogica za golf delati pri kmetu na travniku - ali ni kmetovo delo pač zgolj kidanje gnoja, okopavanje zemlje in mu tako določiti mesto čim dlje od nove slovenske aristokracije?!

Tarča je bila usmerjena v to, da je Kmetijska šola Grm Novo mesto svoja zemljišča, ki so v sklopu Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov, dala Krki-tovarni zdravil, za izgradnjo igrišča za golf, in s tem v nekaj letih oškodovala državo za več kot 7 milijonov tolarjev. Ob navedbah in kritiki pa so bila zamolčana pomembna dejstva:

- da je Krka-tovarna zdravil v Novem mestu kupila od denacionalizacijskega upravičenca 70ha zemljišč za izgradnjo golf igrišča;
- da je golf igrišče zgrajeno na gozdnih in ne kmetijskih zemljiščih in sicer na 23ha. Druga polovica projekta izgradnje golf igrišča do končne izvedbe (18 polj) zahteva še nadaljnjih 25ha, 20 ha pa ostane še rezerva s strani lastništva Krke. Torej niti 1 kvadratni meter kakr-

šnihkoli drugih zemljišč, ki jih Krka ni kupila, ni bil uporabljen za igrišče za golf, kar je bila kritika oziroma ciljanje torkove Tarče;

- pomembno dejstvo je tudi, da je k projektu Učno-razvojnega centra za krajino in šport golf Otočec, slovenska vlada

izdala vsa soglasja za gradbeno dovoljenje;

- kmetijska šola Grm Novo mesto je izdelala elaborat za Učno razvojni center, ki bo učna infrastruktura za nove poklice, kot so: vzdrževalci in oblikovalci krajine, rekreacijskih površin in vzdrževalcev golf igrišč. Partnerstvo z eno najmočnejših dolenjskih firm je šoli prineslo pomemben prispevek v izgradnji razvojne infrastrukture, namakalnega sistema, visoko-tehnološke opreme ter kadrov. Do sedaj državi ni bilo potrebno dati niti tolarja v razvoj novih tehnologij in poklicev.

Projekt je v tem trenutku v izgradnji. Kot že rečeno, golf in opremo gradi Krka na zemljiščih, ki jih je kupila. Poskusni in razvojni center za travne tepihe, pripra-

vo zemljišč in proizvodnjo travnih tepihov pa je šola pričela na 6ha zemljišč, ki jih uporablja že leta. Travni tepihi nastajajo na šolski njivi, ki jo je potrebno 2x tedensko kositi, kar izvaja operativna krkinega podjetja Golf d.o.o. Poskusno polje je namenjeno predvsem konkretnim učnim procesom dijakov in študentov Kmetijske šole Grm, ki se učijo vzdrževanja teh trat, rezanje travnih tepihov in polaganje le-teh na druge lokacije. Pomemben učni del na Kmetijski šoli Grm je tudi v procesu telesne vzgoje in izobraževanja, kjer dijake in študente učimo primernosti take trate za rekreacijo in šport-osnove udarcev pri golfu kot prve faze učenja. V naslednji stopnji izobraževanja

imajo dijaki in študentje Kmetijske šole Grm pravico in možnost učenja golfa na pravem golf igrišču, ki ga je izgradil krkin Golf d.o.o. Partnerstvo, ki je sklenjeno s pogodbo med partnerji: Sklad kmetijskih zemljišč in Krka-tovarna zdravil kot lastnikoma 140ha zemljišč do ene polovice, in Kmetijsko šolo Grm Novo mesto, ki je kot upravljalec kmetijskih zemljišč in jih izključno v te namene tudi uporablja, in krkino podjetje Golf d.o.o., ki je upravljalec s površinami igrišča za golf oziroma lastništvom krkinih zemljišč.

V Tarči TV Slovenija sta bili namreč zastavljeni vprašanji: v čem je smisel delovanja Kmetijske šole Grm Novo mesto pri ustvarjanju poklica vzdrževalca golf igrišč? V čem ima Kmetijska šola pravico učiti nekaj, kar ni zgolj klasično staro kmetijstvo?

Dragi moji kmetje, zadnje oddajo Tarča razumem kot ponižanje kmečkega poklica. Kmet naj bi nikoli ne imel pravice stopiti po poti poklicev, ki potencialno pomenijo večji zaslužek oziroma pomenijo druženje in trženje s tistimi, ki so bogatejši, igrajo golf in podobno. To ni evropsko! V Evropi je namreč vzdrževalec golf igrišč kmet, v tradicionalnih državah, kot je tudi Anglija, je tudi pogost igralec golfa.

Prozoren namen napada na SLS v času občinskih volitev in strizenje peruti uspešnosti SLS na lokalni ravni je osnovni namen zadnje oddaje Tarča. Namen diskreditirati kmetijski poklic, ki naj ne bi smel vključevati takšnih prestižnih dejavnosti, kot je golf, je sicer posledica preostanka socialističnega razmišljanja.

Dragi moji kmetje, na Kmetijski šoli Grm Novo mesto bomo tudi v bodoče učili dejavnosti, ki bodo dali kmetu veljavo, dohodek, ponos in samozavest. Sleherni naš dijak naj bi v bodoče znal jahati konja in igrati golf, seveda pa tudi ostale kmetijske dejavnosti ter vzdrževati krajino, pa tudi igrišča.

Tone Hrovat

Spoštovani,

Predstavljamo vam 31. številko časopisa SLS-ODMEV. Mesečnik boste prejeli, v kolikor boste izpolnili priloženo naročilnico in jo poslali na naslov: SLS ODMEV, Beethovnova 4, 1000 Ljubljana.

Cena izvoda časopisa je 200,00 tolarjev.

Vsi, ki nam boste poslali izpolnjeno naročilnico, boste na dom prejeli položnico za plačilo polletne naročnine (1000,00 tolarjev).

NAROČILNICA

Spodaj podpisani _____ (ime in priimek)

stanujoč _____ (ulica in hišna številka)

(poštna št.)

(pošta)

naročam časopis SLS - ODMEV z mesecem _____ (mesec in leto naročila)

(lastnoročni podpis)

V _____, dne _____

TARČA (29. 8.2006 NA TV SLOVENIJA)

KAJ LAHKO NAREDI NACIONALNA TV IZ PRAVILNEGA RAVNANJA OBČINE IN ŽUPANA?!

Ali drugače:

KAKO JE MOGOČE SLS IN NJENE ČLANE SRAMOTITI PRED JAVNOSTJO?

1. Novinar JANC:« (citat iz oddaje) Če v strankarsko pripadnost vključimo primere, ki smo jih nocoj obravnavali, pa naj jih je podrobneje obdelalo računsko sodišče ali smo do njih prišli sami z novinarsko raziskavo, prevladujejo člani ene stranke. Tako je direktor kmetijske šole Grm Tone Hrovat v zgodbi o brezplačnem in nezakonitem zakupu za golf igrišče, nekdanji predsednik državnega sveta in član SLS. Župan občine Vojnik, kjer je sklad pod ceno in z oškodovanjem države prodal zemljišče, Benedikt Podergajs, je član SLS-a (tudi slovenščina v zgornjem stavku je neverjetna!). Prav tako direktor Zavoda za gozdove Andrej Kermavnar,.... Član SLS je Nevio Pucer...«

Kako je v prvem primeru občina Vojnik oškodovala državo?

Občina Vojnik se je več let ukvarjala s problemom »Zidanica Črešnjice«, ki je bila in je še v lasti Turističnega društva Frankolovo. Ker društvo samo ni moglo rešiti vseh problemov v zvezi z omenjeno zidnico, saj je bil objekt zgrajen pred več kot sto leti in ni imel določenega funkcionalnega zemljišča, je »svojemu« društvu pomagala občina! Z odločbo Upravne enote Celje je bilo zidanici določeno nujno funkcionalno zemljišče in nato opravljena odmera po odločbi Uprav-

ne enote Celje.

O stanju (stavba je propadala) se je večkrat pisalo v časopisu (Novi Tednik) in tudi krajanji kot tudi lastniki so opozarjali, da je stanje potrebno rešiti.

Občina se je odločila pomagati društvu in za rešitev zadeve. Najprej je bilo potrebno pridobiti nujno funkcionalno zemljišče. S skladom (SKZG), ki je bil zemljiškoknjižni lastnik zemljišča, smo se pričeli dogovarjati in prejeli njihovo ponudbo v višini 2.530.000,00 SIT. Z navedeno cenitvijo se nikakor nismo mogli strinjati (v naravi ima to zemljišče preko 20% naklona in

je zaraščeno z robidovjem in grmičevjem), saj je bila na znana dejstva v naravi očitno previsoka in nerealna. O vseh dogodkih smo seznanjali ustrezni občinski odbor in občinski svet, ki je bil enakega mnenja.

Pridobili smo novo cenitev, ki je upoštevala primerljive cene in lokacijo ter vrsto rabe zemljišča ter jo posredovali na SKZG.

SKZG je naše tehtne argumente upošteval in tako smo podpisali pogodbo za 625.248,00 SIT.

Na tak način sta občina in s tem župan, ki sta se obnašala izključno kot dober gospodar, po mnenju TV SLO oškodovala državo za 2 mio SIT.

2. Druga zgodba, predstavljena na TV SLO, se nanaša na zemljišče pri graščini v Frankolovem. Sklad naj bi zemljišče prodal kot kmetijsko, čeprav je bilo v postopku spreminjanja, kar smo kot občina jasno povedali s predstavljeno lokacijsko informacijo.

Torej, kako je pri tej zadevi ravnala občina Vojnik in njen župan:

- Občina Vojnik je sprejela svoj prvi prostorski plan v decembru 1999 (UL RS št. 99/99).

- Leta 2000 se je OS občine odločil, da začne z novimi spremembami in dopolnitvami plana, sprejetega l. 1999.

- občina pozove občane in druge, da predlagajo spremembe in dopolnitve prostorskega plana.

- na objavljeno obvestilo se je poleg drugih občanov in KS-ti odzvala tudi KS Frankolovo s predlogom, ki ga je sprejel Svet KS Frankolovo dne 15. 6.2000. Poleg drugih območij je Svet KS Frankolovo predlagal v spremembo tudi omenjeno zemljišče v oddaji Tarča, z obrazložitvijo, da bi naj to zemljišče bilo namenjeno za širitev naselja Frankolovo.

- postopek sprejemanja prostor. plana je bil končan v mesecu juliju 2004 in objavljen v UL RS št. 79/2004.

- občina je na zahtevo republiškega sklada (SKZG) izdala lokacijsko informacijo, dne 21.5.2004, v kateri tudi

navaja, da so na navedenih parcelah predvidene planske spremembe.

Tu se občinska zgodba konča. Na občini nismo bili ob izdaji lokacijske informacije za promet z zemljišči niti seznanjeni z interesom po nakupu omenjene parcele, kaj šele, da bi nas naročnik LI seznanil, za kaj jo potrebuje. To tudi ni njegova obveza. Ob tem poudarjam, da se tak promet lahko sklene ali pa tudi ne.

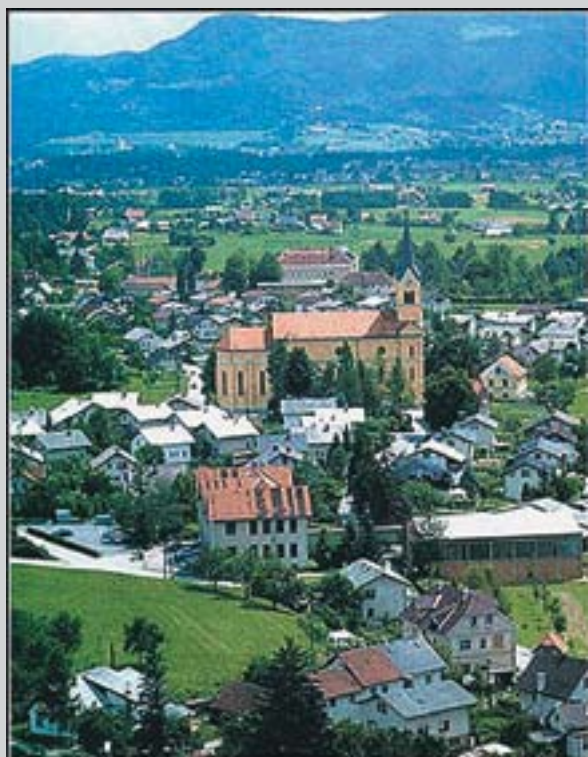
Drugi poudarek: do konca sprejemanja prostor. plana oz. do prejetega sklepa Vlade RS julija 2004 občina ni mogla vedeti za končni rezultat predvidenih sprememb, torej ga tudi ni mogla posredovati zainteresiranim.

Odločno se pridružujem protestu SLS zaradi tendencioznih in neresničnih navedb oz. povezovanj mojega imena in funkcije z nepravilnostmi v zvezi s prodajo skladovih zemljišč oz. s posrednim okoriščanjem na račun teh prodaj.

Oddaja, ki je bila po besedah Tonea Hrovata namerno postavljena v čas pred volitvami, je zagotovo naredila škodo med našimi volilci.

Pa še nekaj: kako dolgo bomo še pripravljene delati vsi tisti, ki vemo, da delamo in hočemo delati pošteno v korist naših ljudi, če nas bodo lahko tako brez osnov in resnih utemeljitev prištevali v družbo kriminalcev?

Beno Podergajs,
župan občine Vojnik

Vojnik

Poletni tabor

Nove generacije v Tolminu

>>> Od četrтка 6. do nedelje 9. julija je v domu Soča Tolminu potekal že 2. tradicionalni tabor Nove generacije SLS. Tudi letos smo koristno združili s prijetnim in tako smo zraven seminarja retorike in prezentacije imeli kar nekaj časa za uživanje v lepotah Posočja, rafting in za druge športne aktivnosti. Prav tako smo obiskali vas Drežnica, v kateri smo si ogledali zasebno muzejsko zbirko iz 1. sv. vojne in cerkev. V soboto zvečer pa smo se odpravili na veselico v Pečine, kjer so nas zabavali Frajkincleri. Osrednja prireditev je bila 6. obletnica Nove generacije, ki jo je s svojo prisotnostjo počastil tudi G. Janez Podobnik. Pred samo proslavo je tudi potekal pogovor z g. Janezom Podobnikom na temo Mladih in njihova vloga v slovenski politiki. Več o samih Dogodkih si lahko preberete v člankih udeležencev zabora.

Andrej Napast

Glavna športna aktivnost na našem taboru je bil seveda nogomet.

Igrali smo »ŠTAJERCİ« proti vsem ostalim, ki so si izbrali ime »LJUBLJANČANI«. Že imena ekip povedo, da je bila tekma velik izziv za vse igralce, kot je bil pred nekaj leti izziv za navijače in igralce tekma Maribor - Olimpija. Tudi sedaj bi lahko bilo tako, vendar je eno moštvo zapustilo 1. ligo. Upam, pa mislim, da nisem edini, da se bodo »derbiji« med tema dvema ekipama še odvijali.

Tudi naši tekmi sta bili po svoje »derbija«, saj je bil »duh zmagovalnosti« v ekipah na višku, vsi smo kar žareli po dokazovanju. Nam Štajercem, ki smo se imenovali tudi »BISERI«, pa je bil tudi cilj premagati takšne nogometne mojstre, kot so Rok Ravnikar in ostale, ki so igrali za Ljubljance. Saj si ne upam povedati rezultata, da ne bo kakšne zamere od ljubljanske ekipe, ampak vseeno: igrali smo dve tekmi, eno v petek zvečer, drugo pa

dan pozneje. Rezultat prve tekme je bil 3:2, rezultat druge pa 4:1. Ja, prav ste prebrali, »Biseri« smo dobili obe tekmi, kar sam ne morem verjeti, da je bil rezultat takšen, ampak: »Kaj moreš!« so rekli igralci iz ljubljanske ekipe: »Drugič bomo pa mi zmagali!«.

No, pustimo jim veselje do naslednje tekme, ker po naslednji tekmi ali tekmah se bodo pač morali sprijazniti, da smo »Biseri« nepremagljivi! Mogoče kdaj izgubimo, ampak to nalašč, da nasprotniki ne izgubijo volje do igranja nogometa...

Na koncu bi se zahvalil dobrim navijačem, ki so bučno navijali za »BISERE«.

P.S.: No, namen tekm je bil seveda izključno druženje, da me kdo ne bo preresno jemal, ampak se mi pač dobro zdi, da smo zmagali, pa brez zamere!

DREJC

ZAHVALA

nova generacija

Za pomoč pri sami izvedbi tabora se zahvaljujemo: g. Bertiju Rutarju, g. Marjanu Lazarju, g. Mirku Korinčiču, Anji in Andreju iz Mladinskega ceha, delavcem v knjižnici Cirila Kosmača v Tolminu, vodnikom iz Maya športnega turizma, Penzionu Rutar, kapitanu na ladji Lucija, Boštjanu, Tomažu, Tjaši, Alji in vsem drugim, ki ste kakorkoli pripomogli pri izvedbi letošnjega tabora.

Rok Ravnikar

Predsednik Nove generacije SLS

nova generacija
PODMLADEK SLOVENSKE LJUDSKE STRANKE

*Ideali so kakor zvezde na nebu: nedosegljive,
a vendar nepogrešljive pri orientaciji.*

TOLMIN
poletni tabor 2006

SLS.
Slovenska ljudska stranka

Ne brez kulturnega utripa

Vsi vemo, da imamo Slovenci bogato kulturno zgodovino, mene pa pri tem najbolj razveseljuje dejstvo, da se tudi vodstvo naše organizacije tega dobro zaveda. Prepričana sem, da je bil prav zaradi tega naš tabor obogaten tudi z ogledom zasebne muzejske zbirke in z obiskom cerkve v Drežnici.

Dopolodne smo se z avtomobili odpeljali iz Tolmina proti griču, na katerem stoji vas, ki se imenuje Drežnica. Pot do vasi je bila zavita in »zvita« kakor kača, tako da so morali biti vozniki precej previdni, nam, sopotnikom, pa se je godilo bolje - ker nam ni bilo treba paziti na ovinke, smo svojo pozornost lahko namenili čudoviti, pravljичno zasanjani primorski pokrajini. Po tej zanimivi poti smo se tistega sončnega dne pripeljali v vas.

Ob prihodu nas je prisrčno sprejel šarmanten zdravnik - človek, ki je z vsem srcem predan svojemu kraju, njegovi kulturi in zgodovini - Marjan Lazar. Najprej nas je odpeljal v hišo gospoda Kurinčiča, kjer smo si ogledali res bogato vojaško zbirko iz 1. svetovne vojne. Lastnik zbirke nas je s svojim slikovitim pripovedova-

njem popeljal v čas Soške fronte, ko so tudi slovenski fantje z orožjem v rokah stali na pobočjih Julijcev in z žalostjo v očeh ter z mislijo na domače zrl v sovražnega nasprotnika. Žal pa ni ostalo samo pri žalostnih pogledih, saj se z bojišča marsikateri vojak ni vrnil...izjemna zbirka žalostnih spominov slovenskega naroda.

Kljub temu pa se na tem izletu nismo ukvarjali samo z žalostnimi stvarmi, čakala nas je še pot po strmih in mogočnih stopnicah do znamenite cerkve, posvečene Jezusovemu srcu, pod katero je bilo v času druge svetovne vojne ogromno skladišče municije in samo po čudežu na tem kraju cerkev stoji še danes.

Kulturno potepanje po Drežnici se je s tem končalo. Sledila je le še zahvala našemu prijaznemu vodiču in iskren stisk roke v slovo. Potem

pa smo se odpeljali po »kačastih serpentinah« nazaj v dolino. Na koncu smo se samo še spoštljivo ozrli nazaj na vasico, da se poklonimo našim prednikom, ki so žrtvovali svoja življenja za domovino in (N)ovo generacijo.

N.Z.

Dijaški dom in okolica

Letošnji poletni tabor smo člani Nove generacije SLS preživeli v Dijaškem domu SOČA v Tolminu. Dom leži poleg gimnazije Tolmin na obrobju mesta. Je zelo prijetno urejen in vsi smo zelo uživali med bivanjem v njem. Tudi okolica dijaškega doma je zelo urejena, ima veliko športnih igrišč, kjer smo ob večerih igrali nogomet, odbojko in košarko, ob prostem času pa smo si ogledovali kraj in njegove znamenitosti ter se družili s zgovornimi domačini. Tudi sicer so Tolminčani zelo prijazni ljudje, saj so nam dali idejo za marsikateri prijetno preživeti trenutek v njihovem domačem kraju.

Polona&Maja

Ogled zasebne zbirke iz 1. sv. vojne

G. Zalar je bil naš vodič v Drežnici

..... ■ Poletni tabor Nove generacije v Tolminu .....

nil, da se malemu kmetu ne obeta perspektivna prihodnost, saj smo v sistemu kmetijske politike EU. Kot minister za okolje ima veliko opravka tudi s kmetijstvom, pri tem pa osveščenim kmetom vedno izraža vso podporo. Je pa res, da je na področju kmetijstva malo političnega kapitala.

Nekaj besed je namenil tudi projektom ministrstva za okolje in prostor. Eden takih je tudi projekt "prvo stanovanje".

Predsednik si želi ponovitve sedanjega mandata in koalicije, da bi ta koalicija obstala vsaj do leta 2012. Stranka potrebuje nove strateške teme ter aktivne nosilce teh tem. Nadaljevati je potrebno prakso sodelovanje treh ministrov SLS. Kot je poudaril, člane SLS povezuje od-

Okrogla miza s predsednikom stranke

Letošnji tabor nove generacije SLS je bil v Tolminu in sicer v dijaškem domu »Soča.« Popestren je bil z različnimi programi. Zame osebno je bila vrhunec programa okrogla miza, ki se je udeležil tudi predsednik SLS Janez Podobnik.

Udeleženci tega tabora smo bili iz različnih krajev Slovenije. Predsedniku smo postavljali vprašanja in izrazili oziroma podali svoja mnenja! Iz pogovora sem izvedel, da je bil predsednik kot mlad študent zelo aktiven. Leta 1989 je sodeloval v Slovenskem krščanskem socialnem gibanju, v politiko je zajadral preko sodelovanja na lokalnih volitvah nekdanje občine Idrije. Po osnovni šoli se

je vpisal v gimnazijo Jurija Vege v Idriji, nato na medicino, pet let je delal kot splošni zdravnik, potem pa ga je postopoma zaneslo v politiko. Desetega maja 1990, ko je bil star 31 let, je v politiko vstopil kot predsednik skupščine v Idriji. Mnenje predsednika je, da imajo vsi, ki imajo ambicijo in znanje, odprta vrata, in se lahko preko podmladka vzgajajo v mlade politike. Veliko možnosti za

mlade vidi na lokalnem nivoju, v ustanavljanju občinskih odborov Nove generacije.

Predsednik Podobnik je nekaj besed namenil tudi decentralizaciji Slovenije, za kar je sedaj odgovoren minister dr. Žagar. Če bodo zaživele pokrajine, bo to prvi korak, a ne smemo dobiti še dvajset novih centralizacij, je bilo mnenje predsednika SLS. Če bi predsednik imel v tem trenutku vse niti v svojih rokah, bi sprostil potencial Slovenije, poenostavil postopke simbioze narave in ljudi, rešil bi vprašanja s sosednjimi državami, odnos s Hrvaško pa se bo, po njegovem mnenju, reševal postopoma in dolga leta.

Kar zadeva kmetijstvo, je me-

nos do narave, do zdravega načina življenja, do družine, do mladih, do strateških interesov Slovenije.

Zelo mi je bilo všeč, da smo udeleženci te okrogle mize oziroma tega tabora predsedniku lahko izrazili svoja mnenja in mu zastavili vprašanja... V čast mi je bilo osebno spoznati predsednika in se z njim pogovarjati. Izkazal se je za cenjenega, dobrega, odgovornega predsednika SLS - takega, kakršnega ta stranka potrebuje za dobro delo in uspešnost v prihodnosti!

Tibor Voroš, ml.

■ VTISI S TABORA NOVE GENERACIJE

“Ker sem bi na taboru Nove generacije prvič, niti nisem vedel, kaj naj pričakujem. Vendar pa sem bil zelo pozitivno presenečen. Tabor je bil zelo dobro organiziran, potekal v prekrasnem okolju, predvsem pa me je presenetil pozitivizem in obilica dobre volje vseh udeležencev tabora. Spoznal sem veliko novih ljudi, sklenil nova prijateljstva in se veliko novega naučil.”

Tomaž Stritar

Rafting!

Z vodniki smo opravili »suho« vajo veslanja in izmikanja kamnitim skalam. Po uspešni vaji smo dvignili raft in ga odnesli v deročo reko. Pred nami je bil dvanajst kilometrov dolg spust, poln nevarnih brzic, sifonov, kamnitih skal ... Dogodivščina je na začetku potekala dokaj mirno, saj smo zapluli v enega od mirnejših predelov Soče.

Tudi najmlajši so hoteli sodelovati

Znanje iz »suhe« vaje smo prenesli na »mokro« vajo. Vse je potekalo brezhibno, delovali smo kot pravi tim. Po nekaj minutah mirne vožnje in po nekaj padcih v Sočo je reka postajala vedno bolj nepredvidljiva. S svojim tokom nam je pospešila srčni utrip, veslali smo naprej, nato nazaj in spet naprej ter se urno izogibali iz vode štrlečim

Suha vaja pred spustom po Soči

skalam. Zaradi nizkega vodostaja je bilo teh kar preveč in trčenja so bila neizogibna.

Po uspešnem polurnem spustu smo se zbrali na eni od skal in s hrabrostjo poskakali v komaj 12 °C »toplo« reko. Nato je nastopil trenutek, da se odpravimo naprej. Začel se je divji spust po brzicah, ki jih kar ni hotelo biti konca. Navdušenja poln voditelj je za trenutek zaveslal v napačno smer

in močan tok ga je potegnil iz rafta ter ga odnesel po reki. S pravilnim veslanjem ter razporeditvijo na raftu se nam je uspelo zapeljati na skalo, kjer smo ga počakali. Spust smo nadaljevali vse do pritoka enega od potokov, kjer smo se osvežili s čisto pitno vodo. Po dobri uri je sledil še zaključni spust, ki smo ga popestrili s plavanjem v mrzli Soči. Zbrali smo se

Zlaganje opreme je bilo precej zapleteno.

na obrežju, dvignili raft in ga odnesli do avtobusa. Bolj ali manj premrazeni smo se preoblekli ter se odpravili proti Tolminu, kjer smo se zahvalili ekipi MAYE, ti pa so nas pogostili s kapljico rujnega. **Boris&Tina**

“Poletni tabor je bil zelo zanimiv, še posebej večerna druženja, ki smo si jih priredili sami. Užival sem tudi pri učnih urah retorike in ob gledanju posnetkov naših nastopov.”

Lenart Tomšič

“Imela sem se lepo. Spoznala sem nove ljudi, s katerimi smo se dobro ujeli in se nasmejali ob raznih prigodah in zgodbah. Seminarji in delavnice so bili dobro organizirani in vodeni. V spominu pa mi bodo ostale tudi »zelo prijazne« kuharice in njihove mojstrovine.”

Anja Šopar

..... ■ Poletni tabor Nove generacije v Tolminu .....

Seminar

»prezentacija«

Iskanje idej je tudi naporno

Uspeh vsakega dogodka, ki nam je bil zaupan, je odvisen od več različnih dejavnikov. Od same zasnove in organiziranosti prireditve, sposobnosti in izkušnji ekipe, ki je zadolžena za organizacijo,... Vendar pa, četudi je sam potek dogodka načrtovan do najmanjšega trenutka in čeprav gre za izredno zanimiv in nedvomno ogleda vredno prireditev, pa nismo poskrbeli za primerno »reklamo« in bo obisk mnogo manjši, kot je bilo pričakovati, potem smo dosegli Pirovo zmago - nismo dosegli nič. In ravno s tem se ukvarja prezentacija. Prezentacija je način, na katerega določeno zadevo približamo širši javnosti, pa naj bo to gasilska veselica ali nov predsedniški kandidat. To pa je moč doseči na veliko načinov, od preproste uporabe plakatov in letakov, pa vse do zapletenih medijskih kampanj, seveda dogodku oziroma zadevi primerno.

Na poletnem taboru Nove generacije smo na žalost imeli zelo okrnjen in močno skrajšan seminar s tega področja. Ampak kljub temu imam občutek, da smo pridobili številne pomembne informacije, ki nam bodo koristile v prihodnosti. Seminar je potekal v zelo sproščenem duhu, za kar so poskrbele uvodne igre, katerih namen je bil, da se vzpostavi čimbolj neformalno in kreativno ozračje. In to je nedvomno

pozitivno prispevalo k poteku seminarja, katerega končni cilj je bil, da bomo znali izdelati kvaliteten plakat, letak in PowerPoint predstavitev. Tako smo spoznali, da je izredno pomembno, da se plakatu in tudi letaku doda kontaktna številka ali morda elektronski naslov oziroma spletna stran, kjer bodo zainteresirani lahko pridobili bolj obširno informacijo. Hkrati pa je treba smotno preценiti, koliko in katere informacije zapisati na plakat, kajti če je informacij preveč, tvegamo,

da ga bodo, zaradi hitrega tempa življenja, mimoidoči enostavno prezrli, hkrati pa pomanjkljivo izdelan plakat kaže na naš neprimeren odnos do dogodka, ki ga predstavljamo. Zelo podobno velja tudi za letak, ki sicer lahko vsebuje bolj obširno informacijo, a morajo poglobljena in najpomembnejša sporočila še vedno izstopati. Tudi pri multimedijških predstavitev (PowerPoint,...) nekako veljata načeli: »manj je več« in »preprosto je najbolje«. Obstaja namreč nevarnost, da navdušeni nad vsemi možnostmi, ki nam jih ponuja multimedijška tehnologija, pretiravamo in končni izdelek pri občinstvu doseže ravno nasproten odziv, kot smo ga želeli. Pomembno je, da se v sekvencah ne uporablja preveč animiranih prehodov, da se izbrane barve pisav in podlage ne zlivajo v nerazločno celoto (torej, da med njima obstaja zadosten kontrast in razlika v svetlosti) in kar je skoraj najpomembnejše, da je primerna izbrana velikost črk.

Seminar prezentacije, ki je bil organiziran na taboru, mi je bil izredno všeč in je imel dobro zasnovo in organizacijo, le bistveno prekratek je bil.

Robert Kurnik

Kreativno delo v skupinah

Zabavna prireditve s Frajkinclerji

V soboto zvečer smo se z dvema minibusoma odpravili na Šentviško planoto, točneje v vas Pečine. Do tja smo prišli vsi malce utrujeni, saj ni nihče od nas varen tako strmih in ovinkastih cest. Ko smo prispeli na prizorišče, so se tam že predstavljale folklorne skupine s svojimi plesi, kar so si nekateri izmed nas z veseljem ogledali. Spet drugi pa so raje šli iskat televizijo, saj se je ravno takrat odvijala tekma za tretje mesto na svetovnem prvenstvu v nogometu. Po končanem kulturnem programu se je začela veselica s skupino Frajkinclerji, ki sta se ji kasneje na odru pridružili tudi dve naši člani in skupaj so zapeli njihovo najbolj znano pesem z naslovom Srčna napaka. Po končani nogometni tekmi smo se na plesišču zbrali vsi, nekateri so plesali, drugi so se ple-

Alja in Blanka sta zastopali Novo generacijo na

■ VTISI S TABORA NOVE GENERACIJE

“Letni tabor Nove generacije SLS je bil popolna kombinacija zabave, adrenalina, kulture, izobraževanja. Prijetno s koristnim, mladi to znamo. In spletla so se mnoga nova prijateljstva...ali se okrepila.”

Alja

“S taborom sem zadovoljen, saj sem spoznal nove ljudi in se z njimi tudi spoprijateljil!”

Tibor Voroš ml.

Vesela družba na veselici

su raje izognili, vendar pa smeha ni manjkalo in smo se vsi zabavali. Naše rajanje se je končalo, ko je bila ura že krepko čez polnoč in sta nas prišla iskat avtobusa, ki sta morala nekaj časa počakati, saj vsi še niso bili pripravljeni na vrnitev. Nekatere je veselica tako utrudila, da so zaspali že v avtobusu napoti proti domu, nekateri pa so komaj čakali, da se zvalijo v svojo posteljo in se spočijejo po zabavnem in zanimivem dnevu. Tisti najbolj vztrajni pa so z zabavo v domu nadaljevali vse tja do jutranjih ur.

Špela Strelec

odru skupaj s Frajkincleri

Tečaj retorike

Ena izmed aktivnosti, ki so potekale na taboru, je bil tudi tečaj retorike, ki me je osebno najbolj zanimal. Tečaj je vodila Anja, ki podobne tečaje vodi v okviru Mladinskega ceha. Trajal je približno tri ure, sestavljen pa je bil iz različnih, na prvi pogled nezahtevnih nalog oziroma bolj rečeno iger vlog. Pa vendar je imela vsaka izmed teh nalog neko globlje sporočilo oziroma je vsebovalo določeno pravilo, ki ga je bilo potrebno upoštevati pri javnem nastopanju. Igre vlog so bile po večini sestavljene tako, da smo v začetni fazi dobili navodila posamezne igre oziroma je določila vlogo, ki jo igramo. Potem je sledila izvedba pred skupino in kamero. Tako smo na primer osvajali veččine prepričljivega nastopa. Soudeležencem smo morali

prodajati popolnoma neuporabne stvari kot so zgoščena, na kateri je posneta tišina, ali pa vžigalice, ki se vžigajo le pod vodo... S tem smo spoznali osnovna načela improvizacije. Igrali smo tudi različne poklice v zanje nenavadnih okoljih (jaz sem na primer igral učiteljico, ki v samostanu poučuje menihe, kako se obrezuje drevje.). Zelo koristno je bilo tudi učenje osnovnih tehnik obrambe pred verbalnimi napadi drugih na nas oziroma kako elegantno in neagresivno »speljati« besedo našemu sogovorniku.

Ob koncu pa smo si ogledali še vse posnetke, ki so nastali med tečajem in se seveda do solz nasmejali. Vsakega od nas je ocenila tudi mentorica ter nam povedala, kaj delamo dobro in na čem bi morali še graditi oziroma na kaj moramo biti pozorni.

Tomaž Stritar

Tudi za zabavo je bilo poskrbljeno!

Vse pove že beseda „podmladek“! Kot se za nadobudne mlade, polne energije spodobi, je bilo veselo že v četrtek zvečer, ko smo se pri dijaškem domu v Tolminu zbrali prvi udeleženci letnega tabora Nove generacije SLS. Družili smo se zunaj pri športnem igrišču, poslušali glasbo iz avtomobila, nazdravili v pričakovanju nepozabnega vikenda in debatirali. Najbolj pogumni smo kar na igrišču celo zaplesali. No, četrtek večer se je hitro končal, vsaj v primerjavi z naslednjima.

V petek smo se po proslavi ob 6. obletnici Nove generacije SLS in pogostitvi spet odločili za žur v dijaškem domu. Tehnični tipi med nami so razpaki-

rali svoje prenosnike, Rok je prispeval zvočnike, vse skupaj smo postavili v eno izmed učilnic in domači disko je bil nared. Po umirjenem začetku se je petkova noč razvila v noro zabavo s plesom skoraj do onemoglosti -

glede na visoke poletne temperature. Če bi tisti najbolj pogumni ostali pokonci še kakšno uro, bi se že svetlilo...

Spal nihče od nas ni kaj veliko, glede na to, da ni bilo časa za poležavanje. S Tjašo sva se sicer v soboto zjutraj spogledovali z idejo, da bi

izpustili zajtrk, ampak nama ni uspelo. Vsaka od naju je dobila za vrat pljuska vode. Zvečer smo bili vsi spet pripravljeni na dolgo noč. Po nekaj plesih na veselici s Frajkinclerji smo se spet znašli v učilnici dijaškega doma ob glasbi z računalnika, pijači in seveda plesu.

S Tomažem in Tjašo smo imeli karaoke s plesnimi dodatki, sicer brez mikrofona in na playback, ampak namen šteje. Vse je dokumentirano, fotografi so pridno slikali. Žurali smo dolgo v noč, primerno zaključnemu večeru.

Alja

Tudi v učilnici se da plesati

“Za poletni tabor v Tolminu sva se odločili, ker naju je po malem začela zanimati politika, da bi spoznali nove ljudi in stkali nova prijateljstva. Na taboru nama je bilo zelo všeč, veliko novih prijaznih in zanimivih ljudi, veliko športnih aktivnosti, naučili sva se tudi nekaj o nastopanju pred širšo javnostjo in kamerami... Spoznali sva tudi predsednika SLS Janeza Podobnika, udeležili pa sva se tudi slavja ob 6. obletnici ustanovitve Nove generacije SLS.”

Maja in Polona

Poletni tabor Nove generacije v Tolminu

Mladoporočena
s pričami in
kapitanom

Vožnja z ladjo Lucija

Za konec našega štiridnevnega tabora smo se odpravili še na Most na Soči. Na pomolu smo čakali, da nas ladjica popelje po lepi Soči, čeprav moram povedat, da na vseh delih ni enako lepa in čista.

Kapitan nas je prijazno sprejel in pozdravil. Posedli smo se za mize, kajti čakalo nas je kosilo, ki je bilo okusno in se je zelo prileglo. S polnimi želodčki smo nato z ladjo naredili še en krog.

Kapitan Dejan nam je pripovedoval razne legende, zgodbe o tem, kaj se je kje zgodilo. Na primer o lepotici, ki se je poročila z zmajem, o dveh moških, ki sta v času vojne razstrelila most in eden je rekel: »Pazi, da ne zbudiš Nemcev«. Najbolj zanimiva pa je bila tista o mostu vzdihljajev. Legenda pravi, da je nek moški, ki je pregledoval železnico, nekega večera šel čez ta most in slišal vzdihovanje. Misлил je, da vzdihuje most. Ni pa vedel kaj se je v resnici dogajalo pod mostom. Zaljubljeni pari, moški in ženske, ki so bili poročeni, vendar ne en z drugim, so se s čolni vozili do zalivčka pod mostom in se tam imeli

lepo. Ker so se močno »stiskali«, se je tam slišalo vzdihovanje. Danes se temu mostu ne reče več most vzdihljajev, ampak ima modernejše ime, ki ni ravno za objavo.

Na tej prijetni ladjici pa smo bili tudi svatje, kajti kapitan je dva od naših poročil - Anjo in Lenarta. Lenartu je dal kravato, Anji (meni) pa tančico narejeno doma. Sprejela sem ga za moža do konca potovanja, on pa mene dokler me hoče za ženo. Tudi poročne koračnice in čestitk svatov sva bila deležna. Vsi smo se dodobra nasmeljali. Ko pa smo prišli nazaj do pomola, kraja našega izkrcanja, me je pa ženin, kot se seveda spodobi, odnesel v naročju med svate, ki so naju z veseljem posuli s kamenčki, zemljo in travo.

*Poslovlili smo se in si rekli: »Nasvide-
nje in se vidimo naslednje leto.«
Anja Šopar*

Čestitke Roku ob njegovem rojstnem dnevu

Aktivne počitnice mladih

Mladi, povezani v najrazličnejše organizacije, smo se letos udeležili številnih aktivnosti in poletnih taborov. Najobsežnejši so bili skavtski tabori, spet pripravljeni na različnih koncih Slovenije. Bili smo v Vinici in v Božakovem ter na pohodnem taboru na severnem Primorskem. Poleg tega pa smo v dogovoru z organizatorji podobnih taborov uspešno izpeljali nočne napade na tabora nad Kobaridom in v Beli Krajini. Nočni napad, imenovan tudi kraja zastave, je skavtska igra, pri kateri straža ponoči straži zastavo, napadalec pa jo poskuša ukrasti. Seveda jo mora zjutraj prinesiti nazaj in straža dela odkupnino, v primeru, da je napadalec ujet, pa mora sam napraviti nekaj v korist taborečih.

Pet mladih se je udeležilo tudi tabora na Slovaškem, kjer je bilo prvo mednarodno srečanje Brezovic iz šestih držav Evrope. Navkljub velikemu presenečenju nad samo organizacijo smo bili na koncu vsi zelo zadovoljni in veseli novih poznanstev med mladimi iz slovanskih držav Češke, Hrvaške, Ukrajine, Rusije, Slovaške in Slovenije. Obiskali pa so nas tudi mladi s Poljske.

Po pridobitvi osnovnih soglasij smo obnovili igrala na otroškem igrišču Predale in tako poskrbeli, da bodo lahko tudi v prihodnjih letih varno služila svojem namenu. V neposredni bližini, v gospodarskem objektu, ki že vrsto let služi za štartno ciljne potre-

be tekaških in kolesarskih tekmovanj, poimenovan tudi Kolesarsko atletski center Predale, smo si uredili »skatepark«, ga dodobra opremili in v njem preživeli večino popoldnevov in večerov med počitnicami.

Do sedaj narejeno nas spodbuja k novim načrtom. Tako načrtujemo izgradnjo krivine - mini ramp-e, kar pa ni majhen finančni zalogaj.

V imenu mladih se zahvaljujem vsem, ki nas podpirate pri našem delu. Prav tako se priporočamo za pomoč tudi v prihodnje. Naš naslov je »Nova Generacija SLS Brezovica«, Tržaška 390, 1351 Brezovica in številka našega TR:03100-1061239561 sklic 2193-001.

Draga Mladih: »Vključi se, ne sključi se!«

Od 14. do 16. julija je bil v Tinjah na Koroškem tradicionalni intelektualni forum mladih iz Slovenije in zamejstva z naslovom »Vključi se! - Ne sključi se!«. Tema letošnje že 16. Drage mladih je bilo vprašanje integracije manjšin tako v posameznih državah kot tudi v okviru Evropske unije, vendar ni naključje, da se je pač začelo in vse končalo pri problemih Koroških Slovencev.

Organizatorji foruma so se zelo potrudili, saj so nam ponudili kar dve okrogli mizi na temo integracije, kjer je najbolj zanimivo tezo podala psihologinja prof. dr. Marijana Nastran Ule, ko je dejala: »Današnji svet je svet kreativnih manjšin.« Prav tega bi se morali Slovenci bolj zavedati in to svojo prednost izkoristiti tudi na dvojezičnih področjih v zamejstvu. Vsem bi lahko dokazali, da smo sposobni integracije, ne pa, da pristajamo na nekakšno tiho asimilacijo. To pa lahko dosežemo samo z najmočnejšim sredstvom za prezentacijo slovenskega naroda - s slovenskim jezikom, ki bi moral biti uveljavljen na vseh področjih javnega delovanja, kajti dokler bo obstajal naš jezik, bo obstajal tudi naš narod.

Poleg okroglih miz smo se udeleženci Drage mladih lahko vključili tudi v razne delavnice, ki jih je bilo ogromno, vendar se je samo debat-

na, ki jo je vodil gospod Marjan Pipp, navezovala na aktualne probleme koroške dvojezične topografije, za ktere je v glavnem kriv neonacistični koroški deželni glavar. Toda njegovih lumparij so se Koroški Slovenci že navadili, razočarala jih je namreč slovenska vlada, ki zavzema zelo mačehovsko stališče do situacije, v kateri so se znašli Slovenci onkraj severne meje. Našim politikom zamerijo, da so sprejeli kompromis o krajevnih napisih, ki več kot za polovico zožuje območje dvojezičnih občin in s tem tudi ozemlja s slovenskimi prebivalci.

Draga mladih se je začela in končala z izletom, ki je bil namenjen krepitevi zavesti, da vsi Slovenci - znotraj in zunaj meja slovenskega etničnega ozemlja - pripadamo enemu samemu slovenskemu narodu. Ob začetku Drage smo se podali na goro sv. Heme pri Globasnici, forum pa smo »kronali« z obiskom Gosposvetskega polja, kjer

v Brezovici

Zaključujem s povabilom, da pridete na Kolesarskoatletski poligon v Predale tudi vi, odkolesarite svojim sposobnostim primeren krog ali več, ali pa se malo zagugate in eno oko vržete na nadebudne skejterje. Na 32. Sosedov dan, 21. in 24. septembra 2006, bo tu pomemben kolesarski praznik: državno prvenstvo za OŠ in SŠ ter finale za pokal Slovenije.

Luka Stanovnik,
predsednik NG SLS Brezovica,
tajnik ODPM Brezovica

Mladi iz Brezovice na mednarodnem poletnem taboru na Slovaškem

Predsednica ODPM s plamenico na štafetnem teku za harmonijo sveta

*Življenje je namenjeno praznovanju.
Moder človek zna najti razlog za to,
da si iz slehernega dne ustvari poseben dan.*

Dominik Pipp, predsednik Koroške dijaške zveze, Nataša in Boštjan

smo se ustavili pri vojvodskem prestolu, in se, kot verjetno že mnogi pred nami, mučili z razbiranjem vklesanih napisov na kamnitih blokih, nato pa smo se odpeljali še do cerkve Gospe svete. Tam nam je Jože Wakounig razkril kar precej zanimivih skrivnosti: pokazal nam je nekaj znamenj, ki pričajo o tem, da bo začetek konca sveta prav na Koroškem; videli smo tudi ogrsko kroglo, ki se je čudežno ujela v pajčevino in zato ni poškodovala prelepe gotske cerkve.

Če sem s tem pričevanjem kakorkoli ogrela vaša srca, ste vabljeni na jesenski zaključek Drage mladine, ki bo v soboto, 2. septembra, na Opčinah pri Trstu.

Nataša Zor

Na sotočju Sore in Save Nova generacija v novi preobleki

V času, ko seje vsa Slovenija pripravljala na 15. obletnico osamosvojitve in so nam ob večerih kresničke nagajivo mežikale, smo mladi medvoški občani sklenili, da je čas, da za našo prihodnost nekaj storimo tudi sami. Prav s tem namenom smo torej sklicali občni zbor Nove generacije, povečamo število članov NG v občini Medvode in izvolimo novo vodstvo. Na povabilo članov se je občnega zbora udeležil tudi predsednik domače SLS, Štefan Čebašek, ki je pokazal veliko razumevanja in velikodušno ponudil podporo podmladku stranke. Zelo smo se raz-

veselili tudi udeležbe predstavnikov vodstva Nove generacije. Pridružil se nam je vedno prijazen in nasmejani predsednik Rok Ravnikar, ki je mladim ponudil različne možnosti za njihova vključevanja na področju politike in poudaril izjemen pomen druženja v mladinskih organizacijah in sodelovanja med njimi. Skupaj z generalnim predsednikom je naši občino obiskal tudi predsednik NG Mestne občine Ljubljana, Tim Neubaer, ki se je pridružil mnenju svojega strankarskega kolega in z iskrenostjo kmalu osvojil srca predvsem dekliske-

ga dela našega podmladka.

Po uvodnih nagovorih, so nas čakale še volitve novega vodstva in tako smo za predsednico izvolili Natašo Zor, podpredsednik je postal Matej Rak, tajnica pa Polona Verlič. Po uradnem delu je sledilo še družabno srečanje. Ob koncu našega druženja, smo si vsi udeleženci občnega zbora želeli, da bi Nova generacija v Medvodah aktivno delovala, da bi se število članov še povečalo in da bi se podmladek SLS zavedal, da je možnost graditi prihodnost le na temeljih, spoznanjih in modrosti naših prednikov.

Nataša Zor

V mladih je moč

V petek 11. avgusta je bil na turistični kmetiji »Pri Martinovih« v Gor. Gradišču pri Šentjerneju ustanovljen občinski odbor Nove generacije SLS.

Zbrane je nagovoril novo izvoljen predsednik občinskega odbora nove generacije Šentjerneje Matjaž Košak. Poudaril je pomen ljudske stranke in njenih vrednot. Predstavil je ostale članke, ter poudaril njihovo pripravljenost za dejavnije delovanje v lokalnem okolju. Med njimi so bili tako doktorji znanosti kot tudi mladi prevzemniki kmetij. Poleg predsednika glavni organ občinskega odbora sestavljajo podpredsednik Rok Radovan, tajnica Darja Judež ter člana Urška Krhin in Toni Trbanc. Veliko spodbudnih besed smo slišali od nekdanjega predsednika državnega sveta in sedaj direktorja kmetijske šole Grm g. Toneta Hrovata ter predsednika Dolenjske SLS g. Alojza Turka.

Delovanje Nove generacije je podrobneje predstavil njen predsednik g. Rok Ravnikar. Kulturni pečat je dal večeru ljudski pesnik Jože Grgovič z globokimi mislimi o slovenski zemlji in slovenskemu človeku. Pridružili so se tudi mladi iz sosednjih občin, ki jih tovrstna aktivnost zanima. Polno podporo sta mladim izrazila tudi župana Šentjerneja in Škocjana g. Franc Hudoklin in Anton Zupet, tudi sicer oba župana iz vrst SLS. Poleg vseh občinskih svetnikov iz vrst SLS je

bil na ustanovitvi prisoten tudi prvi predsednik Slovenske kmečke zveze (SKZ) v Šentjerneju in Novem mestu g. Slavko Košak.

»Zavedamo se, da rastemo iz korenin, zato nam podpora starejših veliko pomeni. Hvaležni smo jim za njihov prispevek in za moralno podporo. Mladi smo prepričani, da imamo kaj pokazati. Rastemo iz zdravih korenin. Energije nam ne manjka. Verjamemo, da lahko ravno nova generacija omogoči ljudski stranki nov preboj.« so povedali mladi.

Po uradnem delu je sledilo zabavno druženje, kjer ni manjkalo novih idej.

Matjaž Košak

Kmečke igre v Šentjerneju

24. avgusta smo v Šentjerneju praznovali občinski praznik. Praznično je bilo skoraj cel mesec. Odvijale so se najrazličnejše prireditve. Tudi v Novi generaciji smo bili aktivni. Sodelovali smo na kmečkih igrah kjer smo se uvrstili na drugo mesto. Prehiteli so nas le državni prvaki iz Trebnjega (DPM Trebnje). Pomembno je bilo, da smo ponovno preživeli nekaj časa skupaj ter, da smo opozorili nase. Poželi smo precej simpatij. Tudi zanimanje za članstvo je bilo opazno.

Poletna šola podmladka Evropske ljudske stranke v Srbiji

»Omladina Srbske demokratske stranke« je od 12. julija do 16. julija v Beogradu in Zlatiboru gostila poletno šolo YEPP-a z naslovom »Campaigning for Europe - kampanja za Evropo«. Na pot z vlakom in v družbi Mlade Slovenije in Slovenske demokratske mladine smo se odpravili Rok Ravnikar, Janja Gregorin in Matjaž Marinčič.

Prvi dan smo bili v Beogradu, kjer so nas gostitelji razvajali z veliko hrane in zabave, večer pa smo preživeli na enem od splavov na reki Savi. Slovenci smo bili složni in smo skupaj prišli in odšli.

Naslednji dan so nas odpeljali z avtobusoma v Zlatibor, ki je nahaja na JZ Srbije. Zlatibor je nekakšen srbski Bohinj, le da je precej manjši in še popolnoma neodkrit s strani tujih turistov.

Imeli smo več predavateljev, od katerih moram še posebno omeniti dva predstavnika ameriške republikanske stranke. Predavala sta nam ameriški model volilne tekme in pa razlike med

Udeleženci poletnega šole iz Slovenije

ZDA in Evropo. Pokazalo se je, da je veliko stvari skupnih v obeh okoljih, nekaj pa zelo različnih. Prav tako sta nas povabila v ZDA, da bi lahko aktivno opazovali potek njihovih volitev kar v njihovem volilnem štabu.

Sicer pa se je celotna šola odvijala v duhu priprav na volitve, ki se bodo odvijale v prihodnjih mesecih po Evropi, zato je imelo nekaj članic YEPP-a priložnost predstaviti njihov način predvolilnega dogajanja in volilnega materiala.

Matjaž Marinčič

Ustanovitev OO Nove generacije v Moravskih Toplicah in v Šoštanju

V soboto, 5. avgusta, je v Prosenjakovcih v občini Moravske toplice potekal ustanovni občni zbor. Mladi so za predsednika soglasno izvolili Tiborja Voroša ml.

V ponedeljek, 14. avgusta, pa so mladi iz občine Šoštanj ustanovili občinski odbor Nove generacije Šoštanj. Mladim je veliko spodbudnih

besed namenil predsednik OO SLS Marjan Jakob, samo delovanje Nove generacije in možnosti vključitve pa jim je pojasnil predsednik NG SLS Rok Ravnikar. Pred koncem uradnega dela so za predsednika izvolili Simona Rozeja. Na koncu je sledila pogostitev, ob kateri se je razvnela debata o aktualnih dogodkih.

Predsedniki podmladkov strank EPP so se srečali na Mallorci

Od 15. do 18. junija je v Palmi de Mallorci potekala predsedniška konferenca z naslovom Europe Alive! ali Živa Evropa! Že iz naslova se lahko razbere, da je bila konferenca namenjena predsednikom podmladkov članic YEPP-a. Konferenco je gostil podmladek Španske ljudske stranke, Nuevas generaciones ali po naše Nove generacije, in je bila namenjena boljšemu spoznavanju predsednikov in njihovi seznanitvi z YEPP-om. Žal pa se naš predsednik Rok Ravnikar zaradi preobilice dela tokrat srečanja ni mogel udeležiti.

Na konferenci smo imeli gostjo, novo izvoljeno predsednico DEMYCKA Ines Prainsack, našo dolgoletno kolegico iz Avstrijske Koroške, članico Koroške JVP, in glavnega tajnika Evropske ljudske stranke in domačina Antonia Lopeza Isturiza. Ines Prainsack je imela govor na temo Evropskega mladinskega foruma in na temo Belorusije, s svojo prisotnostjo pa je vsekakor zelo poživila konferenco, saj

je bila večina govornikov moških. Lopez Isturiz je govoril o aktualnih temah iz evropske politike in povabil, da se čim več mladih aktivno vključijo v delo evropskih institucij.

Sprejeto je bilo veliko število resolucij, od katerih jih bom omenil le nekaj bolj pomembnih: Resolucija o Kubi, Resolucija o izobrazbi in športu ter Resolucija o soočanju z ilegalnimi migracijami v Evropi.

Matjaž Marinčič

Pohod na Triglav

Skupaj z Drejcem, članom PD Boč, smo za 14. in 15. avgust organizirali pohod na Triglav, vendar sta nam sneg in slabo vreme preprečila ta podvig. Ker je bilo zanimanje za pohod veliko, smo sklenili, da bomo pohod ponovno organizirali v septembru, če bo vreme to omogočalo.

Nova generacija SLS protestira zaradi »pozdravov« MZZ

Ljubljana, 30. junij 2006 - Nova generacija, podmladek Slovenske ljudske stranke, protestira zaradi včerajšnjih izjav Ministrstva za zunanje zadeve Republike Slovenije, ki je pozdravilo sprejem nove topografske uredbe za avstrijsko Koroško. NG SLS opozarja, da predlog uredbe o postavitvi dvojezičnih napisov po opozorilih Narodnega sveta koroških Slovencev in Enotne liste pomeni revizijo 7. člena Avstrijske državne pogodbe (ADP), do nje pa so kritični tudi sami avstrijski strokovnjaki za ustavno pravo.

V odnosu do te problematike mora biti za slovensko politiko dobro to, kar je dobro za slovensko manjšino. Glede na odzive predstavnikov slovenske manjšine je jasno, da tak predlog za našo manjšino ni sprejemljiv, zato je nesprejemljiv tudi za Slovenijo. Nobena politična odločitev v Avstriji, ki je v nasprotju z interesi in prizadevanji slovenske manjšine v Avstriji, ne more biti deležna »pozdravov iz Slovenije«.

Gonjo, ki jo koroški deželni glavar vodi proti tamkaj živeči slovenski manjšini, v Novi generaciji SLS ocenjujemo izključno kot primer ostanka resničnega šovinizma in diskriminacije na nacionalni osnovi, do katerega je v Evropski uniji kakršnakoli toleranca nedopustna.

Nova generacija SLS opozarja, da slovenska manjšina v Avstriji niso zgolj slovensko govoreči Avstrijci, temveč del slovenskega naroda. Slednji si je uspel v zgodovinskem trenutku oblikovati samostojno državo Slovenijo, ki ima kot enakopraven partner s sosednjimi državami in nadsocijalnimi institucijami pravico in dolžnost, da brani interese Slovencev, ki živijo izven meja Republike Slovenije.

Marca letos so se predstavniki Nove generacije SLS v okviru študijskega obiska na avstrijskem Koroškem srečali s predstavniki Zveze slovenskih organizacij, Enotne liste, Mlade Enotne liste, Narodnega sveta koroških Slovencev ter obiskali Dvojezično trgovsko akademijo ter Zvezno gimnazijo in Zvezno realno gimnazijo za Slovence. Na ta način so se neposredno seznanili s prizadevanji za uveljavitev manjšinskih pravic Slovencev, vsebina pogovorov pa je bila še posebej namenjena aktualnim potezam tamkajšnje- ga deželnega glavarja Haiderja.

Komentar o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov

Rok Ravnikar: »Omogočiti prednostni zakup in nakup zemlje sklada mladim kmetom!«

Na novinarski konferenci Nove generacije SLS je predsednik Rok Ravnikar komentiral tudi delovanje Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov:

Edino upanje in prihodnost slovenskega kmetijstva je v mladih kmetih, vendar jim je potrebno zagotoviti boljše pogoje za dostojno življenje na kmetiji, saj se samo z ljubeznijo do zemlje ne da živeti. Kot prvo je potrebno povečati obseg kmetijskih površin na kmetijo, zato je treba omogočiti prednostni zakup in nakup zemlje sklada mladim kmetom, ki so pripravljeni obdelovati slovensko zemljo.

Povečevanje na račun zmanjševanja števila kmetij je prepočasno, saj se noben mladi kmet ne bo odločil za kmetovanje, če ne bo imel zagotovljenih kmetijskih sredstev. Veliko lažje in učinkovitejše bi bilo povečanje kmetij z zemljo v lasti Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije. V letu 2004 je od Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije imelo 59 pravnih oseb v zakupu približno 24.000 ha najkvalitetnejših kmetijskih zemljišč v velikih kompleksih, medtem ko ima nekaj čez 15.000 kmetov v zakupu približno 30.000 ha, ki so manj kvalitetna in zelo razdrobljena. Tudi 96% gozdov v lasti sklada imajo v zakupu pravni nasledniki gozdnih gospodarstev.

Ob dejstvu, da se je od leta 2000 do leta 2003 zmanjšalo število gospodarjev, mlajših od 45 let, s 17.709 na 14.341, je jasno, da bodo čez 15 let v veliki večini kmetovali samo starejši kmetje. Povprečna velikost kmetijskih gospodarstev v Sloveniji znaša 6,3 ha na povprečno 10 enotah rabe. Skupaj s podatkom o starostni strukturi gospodarjev na družinskih kmetijah (56% gospodarjev je starejših od 55 let) nam kaže, da je prihodnost slovenskega kmetijstva in slovenske pokrajine zelo vprašljiva.

INOVATORSTVO IN TEHNOLOGIJA za podeželje in kmetijstvo!

Mira Rotman, podpredsednica SŽZ

Njihovo posestvo je oddaljeno le pol ure vožnje od letališča Gatwick, južno od Londona. Ob sončnih popoldnevih smo tako ob pogledu na nebo lahko vsako minuto spremljale vzlet

ali pristanek kakšnega letala. Vseeno nam je tipično podeželsko okolje, polno prečudovitih vrtov pred hišami in s prijaznimi, odprtimi ljudmi pričaralo svojevrstno domačo atmosfero, v kateri smo lahko postavile okvir dvoletnega programa, ki bo med drugim sledil tudi smernicam Lizbonske strategije. Le-ta med drugim predvideva v tem in v naslednjih letih pospeševanje in podporo inovativnim rešitvam posameznikov pri ustvarjanju delovnih mest na podeželju in pospešeno uvajanje novih znanj ter tehnologij v prakso.

Vseh novosti, znanj in tehnologij seveda ni možno in tudi ne vedno najbolj varno prenesti v naravno okolje, vendar se večinoma same od sebe uveljavijo tiste, ki so tržno uspešne.

Kadar je govora o prenosu novih tehnologij v prakso, pa je bolj smiselno izhajati tudi iz dejstva, da je za to najprej nastala potreba. Sprožila

Razkosovalnica: Iz kontejnerja s hladilnikom >>> v prostor za neposredno prodajo na kmetiji

jo je težava, s katero se srečuje določeno okolje. V tem trenutku to okolje predstavljamo ljudje podeželja, tako kmetje kot »nekmjetje«, ki živimo na

podeželju. Dali so nas v skupno vrečo strukturnih sprememb skupaj z vso agroživilsko industrijo vred. Kako uspešni bomo eni ali drugi, pa je odvi-

sno tudi od tega, koliko bo znanost dojemljiva za naše predloge in kako se bomo znašli sami.

Dober primer razvoja (samopomo-

V prostorih agencije za razvoj podeželja

Seja v prostorih kmetije: Erike Bargman, Canfields Farm, Rudgwick stina in Ellen

Članice mednarodnega odbora EUW za prehrano, kmetijstvo in potrošništvo smo se 3. junija srečale na kmetiji predsednice odbora Erike Bargman.

Pred Podeželskim pub-om smo: Anin iz Danske, Mira sem iz Slovenije in Christina iz Grčije

či) angleških podeželanov so lastniki nove razkosovalnice, skupaj jih je kar 44. Med njimi so tako kmetje kot nekmetje. Povezali so se, ker so ugotovili, da je ureditev prostorov za razkosovalnico na manjšem posestvu predraga in le za lastno, posamezno uporabo ne dovolj izkoriščena. Klavnica v bližini pa preprosto ni imela primerne linije, ki bi omogočila razkos mesa za končnega potrošnika tako, kot so si to predstavljali posestniki z neposredno prodajo. S skupno razkosovalnico so prihranili marsikateri funt in ga raje vložili v ureditev hlevov na kmetiji, apartmajev ali okolja.

Preden so se lotili dela, so si podobne obrate šli ogledat v Avstralijo. Šef razkosovalnice -zgoraj na sliki levo- nas je najprej soočil z realnostjo. Povedal nam je, koliko truda in vzdržljivosti je bilo potrebnega, da so se sploh zbrali, ter vztrajali, ko je bilo najtežje in si našli odjemalce. Predvsem povezovanje med kmeti jim dela preglavice.

Ta izkušnja je zvenela zelo domače. Čeprav imamo prav v Sloveniji že kar dolgo časa izkušnje s povezovanjem malih proizvajalcev, ki bi jih lahko brez sramu predstavili drugim kot primere dobrih praks, se vedno znova sami prepričujemo, da nas je težko povezati. Sploh pa tovrstnih težav ne bi pričakovali v visoko gospodarsko in kmetijsko razvitih državah, kot je Velika Britanija.

Veliko Britanija se deli na tri pokrajine, Škotsko na severu, Valižansko na zahodu in Anglijo na jugu, kjer je potekalo srečanje. V petih dneh druženja smo si ogledali še družinsko kmetijo z 900 kravami molznicami, kmetijsko šolo, eko-kmetijo ga.Erike z 90 glavo čredo krav dojilj in se seznanili z neposredno prodajo mesa s kmetij. Na sprejemu smo se pogovarjali tudi s predstavniki Horsham district council (mestnega sveta mesta Horsham) in se srečali v prostorih Agencije za razvoj podeželja.

Agencija za razvoj podeželja za območje West Sussex spodbuja večjo raznovrstnost dejavnosti in inovacij na podeželju. Posebej se posveča spodbujanju ženskega podjetništva in ustvarjanju pozitivnega mnenja ter podobe o podeželju.

Podobne ustanove, organizacijo in razmere, kot so nam jih predstavili v južni Angliji, srečamo v večini držav EU, le predstavnici Danske in Švedske sta menili, da so pri njih razmere bolj ugodne za ljudi vseh poklicev. Predvsem se pri njih pozna večja vključenost žensk v razvojne dejavnosti in njihovo sodelovanje v politiki. Ker smo se srečanja udeležile predstavnice večinoma držav EU, smo postale na te razlike med državami pozorne.

Strinjale smo se, da je za hitrejši prenos znanja, uvajanje inovacij in tehnologije v prakso še posebej pomembno povezovanje in za ta namen tudi večje koriščenje možnosti svetovnega spleta (interneta).

Udeleženci srečanja z ministrom Janezom Božičem, v Žejah

Obisk ministra Janeza Božiča v Komendi

13. junija je minister za promet mag. Janez Božič s sodelavci in direktorjem DRSC Vilijem Žavadlanom ter predstavniki DARS obiskal Občino Komenda. Delegacijo je sprejel župan Tomaž Drolec s podžupanom Mirkom Kopicem, svetnikoma SLS OO Komenda dr. Marto Ciraj in Vidom Koritnikom, predsednikom Odbora za okolje Občine Komenda Janezom Kimovcem in svetnikom za okolje pri Občini Komenda Marijanom Potočnikom. Občinski strani se je pridružil tudi slovenski konzul v Švici v. Jožef Ciraj, ki je bil ta dan na dopustu v Sloveniji, v Žejah pa še član SLS Tomaž Lamovšek. Minister si je v okviru svojega obiska ogledal tudi pereča cestna območja, o katerih je tekla beseda v okviru zelo delovnega obiska. Minister je Komendčanom obljubil rešitev nekaterih, že zelo dolgo trajajočih problemov s področja prometa.

Občinska stran jeministru predstavila težave v prometni situaciji na tem območju. Težko pričakujemo sprejetje uredbe o določitvi

trase državne ceste Mengeš - Žeje, saj bo s tem omogočeno reševanje dolgoletnih problemov zelo nevarnega in počasnega prometa v križišču pri Kralju. Izpostavili so probleme nevarne poti predvsem za šolarje, saj je zaradi gostega prometa in neurejene prometne situacije skoraj nemogoč varen prehod na več mestih. Minister Janez Božič je pozorno prisluhnil sogovornikom in sam predlagal več rešitev. Dogovorjeno je bilo, da se sklene sporazum med Ministrstvom za promet, Občino Komenda, DARS in DRSC, v katerem se natančno opredelijo naloge in obveze posameznih strani v zvezi z izgradnjo ceste Mengeš - Žeje. Sporazum bo podpisan v Komendi v septembru. Sogovor-

niki so sklenili, da vzporedno s pripravo omenjenega sporazuma tečejo druge aktivnosti, ki so pogoj za začetek izdelave "vetrnice", to je krožišča, ki bo razbremenilo križišče pri Kralju, kar bo izboljšalo pretočnost in prometno varnost. Zelo pomembni so bili tudi dogovori o takojšnjih ukrepih za izboljšanje prometne varnosti, in sicer: takojšnja postavitve poskusne začasne semaforne ureditve v križišču pri Kralju za obdobje treh mesecev, ki se bo spremenila v trajno, če se bo v poskusnem obdobju izkazalo, da prispeva k prometni varnosti, postavitve semaforja pri Osnovni šoli Komenda Moste v Mostah, ureditev prehoda za pešce pri kapelici Svete Družine v Žejah in izrisanje polne črte prek Žej, preučitev možnosti izrisa polne črte na brniški cesti pri izhodu s Kranjske ceste, sanacije udarnih jam na nekaterih najbolj obremenjenih delih ceste. Ob koncu si je minister osebno ogledal problematične lokacije.

dr. Marta Ciraj,
predsednica OO SLS Komenda

Anin, Mira, (v ozadju Kristin) Erica, Rica, Chri-

Janez Remškar, dr. med.

Ali zdravniki delamo dobro ali ne?

Že večkrat sem razmišljal, da napišem nekaj besed o temi, ki se je v zdravniških krogih lotevamo nekako sramežljivo. Beseda je o našem profesionalnem zdravniškem odnosu do bolnikov, tako v strokovnem kot človeškem smislu. Res je, da vsi prisegamo in poudarjamo, da vedno delamo strokovno, da smo pri svojem delu prijazni in da bolnike obravnavamo z največjo mero skrbnosti. Po dolgoletnih izkušnjah zdravnika, ki je delal vse, od dela z najzahtevnejšimi bolniki v intenzivni negi, sodeloval pri učnem procesu zdravnikov, vodil bolnišnico in delal na zavarovalnici, se vprašujem, ali je to re-s? Pred odgovorom se moram temeljito zamisliti. Ni enostavno odgovoriti na to vprašanje, še posebej v želji, da bi bil pošten in da me bodo razumeli tako laiki kot strokovnjaki.

Obravnavanje tega vprašanja je problematično tudi zato, ker lahko pri laični javnosti, ki iz take diskusije ne sme biti izvzeta, ustvari negotovost, da o zamerah pri kolegih niti ne govorim. Pred-

vsem pa bi, in to naj poudarim, lahko razpravljali o tem, kako dobri smo, le na osnovi objektivnih podatkov. Kje so torej podatki, ki bi govorili o tem in bi istočasno bolnikom omogočali, da bi se ob deklarirani prosti izbiri zdravnika opredeljevali še po kakovosti zdravnika? Ali zahtevam preveč? Mislim, da ne! Vsekakor bi si morali zgoraj navedeno vprašanje zastavljati neprestano ali vsaj pogosto in imeti nanj verodostojne odgovore ter podatke. Kako lahko torej v tem trenutku odgovarjamo zdravniki? Kaj o tem mislijo bolniki? Možnih je veliko odgovorov, odvisno od izkušenj posameznika.

Pri odgovarjanju na zastavljeno vprašanje moramo torej najprej priti do podatkov. Zato je nujno takoj začeti z v EU uveljavljenim načinom no-

tranje presoje zdravstvene prakse in analizami svojega dela. Analiza opravljenih strokovnih nadzorov v bolnišnicah, ki je bila opravljena na zahtevo Ministrstva za zdravje, je pokazala, da vsebinskih nadzorov praktično ni. In tudi, ko bomo zbrali podatke, bo v nadaljevanju pomembna poštenost na profesionalni strani ter objektivnost na strani javnosti. Zaradi omejenosti našega prostora smo in bomo v težavah. Težko se je in se bo izogibati "čeren" sorodstva, poznanstev. Dodatna težava na poti k objektivizaciji stanja bodo mediji, ki delujejo mnogokrat površno, ad hoc, s prehitvevanjem in objavo delnih informacij, mešanjem poročil s komentarji, s senzacionalističnim pristopom, kar lahko izzveni neprofesionalno, in tako ustvarijo svojo podobo o stanju. Na hitro obrniti vse navedeno v pravi način in smer, je nemogoče. Kje so torej najtrši orehi, ki bi se jih bilo potrebno lotiti z zdravstvene obravnave?

1.) Najprej ugotavljam, da v zdravstvenih zavodih, skoraj brez izjem, manjka sistem upravljanja in ravnanje zdravstvene prakse. Upravljanje in ravnanje zdravstvene prakse je način nenehnega izboljševanja kakovosti zdravstvene prakse in je v osnovi uspe-

šno uvajanje potrebnih sprememb za doseganje visoko kakovostne zdravstvene obravnave. Pomeni odgovornost izvajalcev zdravstvene dejavnosti za zagotavljanje dela v zdravstvu, ki poteka po strokovnih standardih z nenehno presojo in nenehnim izboljševanjem.

Izvajalci zdravstvene dejavnosti morajo dokazati javnosti, da so njihove storitve visoko kakovostne in varne, da so učeče organizacije, ki priznavajo svoje uspehe in neuspehe in se iz njih uče.

2.) Odsotnost vzpodbud za dobro delo in absolutno prevladujoča "uravnilovka" kljub "prizadevanjem" v nasprotni smeri.

3.) Zdravniki težko priznavamo varnostne zaplete pri pacientu - zdravstvene napake, o njih ne želimo govoriti. Med seboj smo izjemno "tolerantni" (so tudi izjeme), predvsem zaradi bojazni, da smo že jutri sami v podobni situaciji in bomo obravnavani na sedaj uveljavljen grob način, ko se problem išče izključno v posamezniku in ne v sistemu!

4.) Jasno je treba povedati, da so v vseh zdravstvenih zavodih in pri koncesionarnih interni strokovni nadzori neustrezni. Zavodi bi jih morali izvajati na osnovi za-

konodaje, imajo celo pravilnike, vendar... Najpomembnejša zdravniška združenja so pri tem premalo aktivna.

5.) Neustrezna (po primerjavi s tujino) usposobljenost posameznih zdravnikov (način študija, prenizko število bolnikov) za delo s strokovno zahtevnejšimi bolniki (česar se prenekateri med nami zavedajo) ter tudi zaradi tega prisotna velika tolerantnost v primerih, ko pride do nepravilnosti.

6.) Nadzori ZZS in ZZZS so nezadostni in preogosto tudi preveč "gentlemanski".

7.) Izjemno neenakomerna obremenitev ter tudi odgovornost med posameznimi strokami in tudi znotraj strok samih.

Ob zavedanju, da se tudi najboljšemu lahko pripeti napaka in da so napake skoraj praviloma sistemske narave po eni strani, ob odkritem neobtožujočem obravnavanju napak ter ob nujni spremembi študija z veliko večjim poudarkom na praktičnem delu, tako v dodiplomskem kot podiplomskem delu študija, kar bi pomenilo večjo izkušnost in sigurnost zdravstvenih delavcev, bi se sprostilo veliko nakopičene negativne energije med zaposlenimi v zdravstvu. Ob spremenjenem odnosu in načinu dela stroke, z razpolaganjem s preglednimi podatki o delu, ki bi bili na voljo tudi javnosti, bi se brez dvoma povečalo zaupanje bolnikov in zdravnikov ter zdravstveni delavci in sodelavci bi morda delali veliko bolj sproščeno. In ne nazadnje, veliko manj ljudi bi se zatekalo po pomoč k mnogokrat nevarni alternativni medicini.

Odločitev, da napišem ta tekst in ga posredujem širši javnosti, je vzpodbudila nedavna reakcija kolegov na pisanje prim. Fortune, dr.med., v Delu. Strinjam se s kolegoma, da je veliko vprašanj, ki jih je odprl prim. Fortuna, povsem strokovne narave in da je to potrebno reševati v strokovnih krogih. Reševati torej. Ne morem pa se strinjati s stališčem, da sodi to le v ožek profesionalni krog, kot da se to ne tiče javnosti. In seveda tudi ne zdrži, da navedbe posameznih primerov ne odslikavajo celote. Obratno so prav v nebo vpijoči, čeprav posamezni primeri nelogičnih ravnanj in napak, vedno posledica zaporednih manjših predvsem sistemskih napak, ki jih zaradi našega načina dela in nadzora nismo odkrili ali upoštevali. Gre torej za vrh ledene gore. Dejstvo je, da se vse te problematike lotevamo prepočasi. Medtem ko v tujini že razpolagajo s konkretnimi podatki o zapletih na 1000

bolnikov v bolnišnicah, pri nas še vedno nimamo ničesar. K pisanju so me dodatno vzpodbudili še dogodki ob sprejemanju zakona o duševnem zdravju ter kaj nekaj informacij o, po mojem mnenju, nepravilnem ravnanju v bolnišnicah s posameznimi bolniki.

Zaradi reševanja problematike prisilne hospitalizacije (ki pri nas zaenkrat ni rešena skladno z direktivo EU) je v osnutku zakona o duševnem zdravju uvedenih nekaj rešitev s pomembnejšo vlogo pravnika. Osebo sprejemam stališče psihiatrov, da ni pravo oziroma pravnik in pravosodje tisto, ki bi lahko ocenjevalo delo stroke in reševalo psihiatrične bolnike, kar je glavni očitke stroke sedanjemu osnutku zakona o duševnem zdravju, je pa pravo lahko tisto, ki med drugim lahko ugotovi, da stroka ne dela po smernicah, ker jih niti nima in tako postavi ogledalo zdravstvu. Če pogledamo s stališča bolnika, se stroka na tem področju premika počasi, da ne rečem prepočasi, in nekdo lahko ali celo mora izvesti pritisk nanjo, da opravi tisto, kar bi morala.

Prav tako mi informacije, da se tudi nekaterim drugim, nepsihiatričnim bolnikom, dogajajo nepravilnosti v smislu obravnave, kar ima za posledico ali odlaganje diagnostičnih postopkov ali dodatno nepotrebno obremenjevanje bolnikov z diagnostičnimi postopki, daje misliti, da se tudi tem bolnikom dela "krivica", da ne rečem, da so obravnavani nestrokovno. Takoj se zastavi vprašanje, ali bolniki za to sploh vedo oziroma kdo je v takih primerih tisti, ki jih ščiti? Tudi v teh primerih v sklopu stroke zaenkrat ni dovolj opozoril in kritičnosti, ob čemer naj ponovno poudarim vlogo internih strokovnih nadzorov, ki nekako ne zažive. Kako torej naprej? Ali bomo res prišli v situacijo, ko bodo morali bolniki najemati zastopnike, ki bodo bdeli nad pravilnostjo in ustreznostjo postopkov z bolnikom? Ali si res želimo tega? Ali ne bi bilo bolje, da stroka sama postavi pravila igre ter jih tudi pregledno in na očeh javnosti nadzira?

Znano je, da si Ministrstvo za zdravje že vsaj pet let (pripravilo je vrsto dokumentov za delo na področju kakovosti ter organiziralo vrsto sestankov) prizadeva, da bi se stvar premaknila. Tudi Zdravniška zbornica Slovenije in Zdravniško društvo Slovenije stalno izražata svojo pripravljenost za sodelovanje, vendar kljub vsemu nekako stopicamo na mestu. Verjetno bi bilo potrebno in koristno z načinom financiranja vzpodbuditi "pripravljenost" izvajalcev k sodelovanju na tem sicer zelo zahtevnem področju. Zadnji čas je, da spravimo v življenje to, čemur v zdravstvu rečemo partnerski odnos bolnik - zdravnik oz. bolnik - zaposleni v zdravstvu, kar je ena od pomembnih zadalžitev v načrtu zdravstvenega varstva do leta 2013.

Ali zdravnik – ali mazač?

V zadnjem času se je zgodilo kar nekaj pomembnih dogodkov, ki so in bodo bistveno vplivali na dejavnost in razvoj slovenskega zdravstva. SLS kot vladna stranka ne more mimo odgovornosti, ki jo prevzema ob aktualnem političnem trenutku v zdravstvu. Posebej je v zadnjem času izpostavljeno zdravilstvo, priprava nove zakonodaje o zdravstveni dejavnosti in zdravstvenem zavarovanju.

Glede pogledov na zdravilstvo se je stvar zaostrišla posebej po burnih reakcijah na izjave dr. Velikonje o zdravstvenem stanju naših vodilnih politikov, še prej pa dokaj mlačne reakcije slovenskega zdravništva na javno popularizacijo nekaterih metod, ki jih uporabljajo za svoje lastno zdravje vodilni slovenski politiki. V Sloveniji ne moremo mimo dejstva, da se skoraj 45 % Slovencev zdravi z eno izmed metod tako imenovane alternativne medicine. Takšno zdravljenje predstavlja ne le paralelni zdravstveni sistem in paralelni črni trg, pač pa pogosto totalno zmedo pri ljudeh, ki se ne morejo odločiti niti za eno niti za drugo.

Razvoj zdravilstva oz. alternativne medicine na Slovenskem spremljam že skoraj tri desetletja. Sam sem že leta 1978 postal akupunkturist in kot zdravnik doživel nemalo kritik na račun svoje dejavnosti, vendar smo v razvoju te stroke uspeli tako, da je danes akupunktura del šolske medicine, ki se uči in predava na medicinskih šolah. Vzroke, da nam skoraj polovica bolnikov beži v "ambulante", locirane v kletih, na podstrežjih, zatemnjenih sobah in podobnih neprimernih prostorih in še bolj neprimernih terapij, vidim v naslednjih dejstvih: v slabi organizaciji zdravstvenega sistema, v agresivnosti sodobnih diagnostičnih metod, v kemikalizaciji terapevtskih programov in depersonifikaciji bolnika. Sodobna šolska medicina je vezana na dokaj agresivne metode, ki so pogosto boleče, pogosto

povzročajo zaplete in so za večino bolnikov neprijetne. Bolniki intuitivno bežijo od ogromne količine tablet, ki jih predpišemo zdravniki v pomanjkanju resnega razgovora z bolniki. Osebnostne stiske in osebni podatki postajajo javno dobro, s katerimi se lahko okoristijo tako sorodniki kakor drugi nepoklicani osebk. Če temu dodamo še dolge čakalne dobe, gneče v ambulantah, pogostno nestrpnost zdravstvenih delavcev, je podoba popolna in bolnik beži v »mirni prostor«, kjer ga sprejme zgolj terapevt in mu s polaganjem rok, v razgovorih in s tolažbo pomaga prebroditi njegove osebne stiske.

Danes v medicini poznamo tako imenovane konvencionalne in nekonvencionalne oblike zdravljenja. Akupunktura je že zdavnaj prešla v konvencionalne oblike, manualna medicina je del programa v rehabilitaciji in najverjetneje bo tudi homeopatija dobila svoje mesto, tako kot jo je dobila povsod po Evropi. Tudi fitoterapija – zeliščarstvo bo dobilo svoje mesto v sodobni farmakologiji. Bolj skeptični smo do raznih energoterapevtov, bioterapevtov in drugih »zdravilcev«, ki brez potrebnega medicinskega znanja izkoriščajo stisko bolnikov. Zato je stališče tistega dela slovenskih zdravnikov, ki poskušamo razumeti zdravilstvo, takšno: vse metode, ki se predlagajo, je potrebno preveriti. Preveriti z znanstvenimi metodami in šele takrat jih priporočiti v uporabo. Posebej pa stojimo na stališču, da je potrebno najprej diagnosticirati bolezen in izkoristiti vse znane metode, s katerimi bi bolezen lahko izkoreninili. Šele takrat, ko se klinično ugotovi, da ne gre za resno bolezen, ki bi lahko povzročila napredovanje bolezni in na koncu tudi smrt, je možno razmišljati o kakršnekoli alternativnem zdravljenju.

Ljudje se navadno oziramo po svojih vzornikih, kar bi naj bili naši politiki, in

propagiranje nekaterih metod preko javnega mnenja ne prenese strokovne kritike. Res je vsak svojega telesa gospodar in se lahko zdravi tako, kot hoče, samo te svoje ideje naj zadrži zase, pa naj bo to kdorkoli.

Vsekakor bomo v slovenskem zdravstvenem sistemu v bližnji bodočnosti doživeli resne spremembe. Slovensko prebivalstvo se stara. Kmalu bomo imeli čez 20 % starejših ljudi nad 65 let, ki porabijo večino sredstev zdravstvenega sistema in potrebujejo posebno pozornost in posebno nego, saj so v ta zdravstveni sistem vlagali celo svoje pridobitno obdobje. Zato zaslužijo starostniki posebno pozornost tako v smislu socialne kot medicinske strani. Zanje je potrebno organizirati celostno oskrbo od domestikalnega varstva, varovanih stanovanj do domov za starostnike. Potrebno jim je nuditi ne le medicinsko, pač pa tudi društveno, družabno in socialno varstvo. Zanje je potrebno organizirati bivalne pogoje, kjer bodo zmogli živeti solidno in zdravo življenje. Tudi nova zdravstvena zakonodaja v zdravstvenem zavarovanju bo prizadela ljudi, saj nas v prihodnosti čakajo dodatna zdravstvena in rizična zavarovanja, pa še kaj.

SLS je prevzela velik del odgovornosti za organizacijo zdravstvenega sistema in zato je prav, da se vključi v prenovno le-tega na vseh nivojih: primarnega, sekundarnega, kakor tudi terciarnega zdravstvenega varstva. Z dobro zastavljeno zdravstveno politiko bodo drugačni tudi naši rezultati na lokalnih volitvah in drugo leto na državno-zborskih volitvah. Ljudje smo na svoje zdravje zelo občutljivi in bomo volili tistega, ki nam bo znal ponuditi prave ideje za zdravo življenje.

prim. prof. dr. Zmago Turk, dr. med., svetnik

Koper med

kemijo in plinom?

SLS Mestni odbor Koper je po nedavni eksploziji v Kemiplasovem kemičnem reaktorju Ministrstvu za okolje in prostor poslal poziv z odločno zahtevo po takojšnji inšpekcijski preučitvi izrednega dogodka.

SLS MO Koper izraža svojo zaskrbljenost in zgroženost zaradi nevarnega dogodka, ki očitno kaže na dejstvo, da je verjetno tovarna Kemiplas že odslužila svojemu namenu, da je dotrajana in da je njeno nadaljnje

delovanje izredno vprašljivo.

Prav slednja eksplozija kot še ena ponovitev cele vrste nevarnih dogodkov v tej sporni kemični tovarni potrjuje, da Kemiplas s svojo dejavnostjo močno ogroža bližnje in daljne prebi-

valce, jih vznemirja in postavlja v njihovo življenje tudi psihološko breme stalno prežee življenjske nevarnosti. Glede na potencialno nevarno in okolju škodljivo dejavnost bi se morala vrata Kemiplasa že zdavnaj zapreti!

SLS MO Koper poziva Strokovni svet, ki se bo sestel 1. septembra letos, za možnost preselitve Kemiplasa, in da vztraja pri svojem delu ter pospešeno izvršuje vse zadane naloge, vse s ciljem čimprej izselitve nevarne dejavnosti Kemiplasa iz Rižanske doline in celotne obale.

SLS MO Koper predlaga, da se sedanje območje Kemiplasa nameeni prometno logistični in trgovski dejavnosti, ki je brez dvoma v povezavi s pristaniščem in z novo 2. tirno železniško progo ter že zgrajenima AC proti Ljubljani in HC proti Trstu, veliko bolj upravičena do razvoja v tem izrednem prometnem vozlišču, kot pa sedanja oporečna bazična kemična industrija!

Sredi septembra je predviden letni obratovalni »monitoring« vplivov na

okolje, ki jih povzročata dejavnost Kemiplasa. Pričakujemo, da bodo meritve izvedene korektno in strokovno, čeprav se zavedamo, da napovedane meritve emisij ne dajo vedno objektivne slike stanja, saj večkrat potencialni onesnaževalci zmanjšajo ali kako drugače prilagodijo izpuste škodljivih emisij!?

Poleg Kemiplasa žal koprski občini in celotni obali ob že obstoječem prometu ladijskih tankerjev z več deset milijoni ton nafte in njenih derivatov letno predvsem v smeri tržaškega pristanišča grozijo tudi načrtovani plinski terminali v Tržaškem zalivu.

SLS Koper je svoje stališče do gradnje plinskih terminalov že izrazila z odločnim: »NE«!

Ministrstvo za okolje in prostor z ministrom Janezom Podobnikom in odgovorno strokovno ekipo je v sredo, 30. avgusta 2006, ob 18.00 uri v Pretorski palači na 2. okrogli mizi o plinskih terminalih javnost seznanilo s potekom dogodkov v času od meseca maja, ko je bila prvič izvedena okrogla miza o plinskih terminalih v Izoli.

Primorski del SLS oživil mediteranske Hrastovlje

Mestni odbor Koper je 16. junija za svoje člane, prijatelje in simpatizerje organiziral družabno srečanje v simpatični mediteranski vasi Hrastovlje.

Na dvorišču kmečkega turizma našega člana Srečka Markučiča smo udeležence sprejeli s kozarčkom refoškovega likerja in domačimi hroštoli (flancati). Po dobrodošlici predsednice MO smo se peš namenili k sveti maši v cerkvicu. Sveto mašo je daroval župnik iz Predloke (napisano je bilo Predloge) Milan Stepan, ki nas je tudi nagovoril v duhu prihajajočega praznika državnosti. Po predstavitvi čudovitih fresk v cerkvi (mrtvaški ples, letni časi, ...) s strani ga. Rožane, nas je

na dvorišče gostišča od daleč privabila glasba, kasneje pa v pristnem domačem jeziku nastop skupine Šavrini in Šavrinke. Nasmeljali smo se ob izvornih domačih dogodivščinah, zaigranih v narečju. Naš gost je bil tudi Darij Pobega, dolgoletni vodja pihalnega orkestra Koper, ki nam je s skupinico mladih zaigral nekaj koračnic.

Po pozdravnem nagovoru predsednice je vse prisotne prisrčno pozdravil predsednik stranke Ja-

Srečanje mestnih in občinskih odborov celjske regije

Na prvem pred volilnem srečanju, za letošnje lokalne volitve 2006 smo se na turistični kmetiji pri Apatu na Pristavi zbrali Odbori SLS Velenja, Šoštanja, Celja, in Šmartnega ob Paki.

Srečanje je bilo namenjeno izmenjavi mnenj in izkušenj med posameznimi mestnimi in občinskimi odbori. Ugotovili smo, da so na našem področju specifične razmere, vendar še vedno se lahko kaj naučimo od sosednjih tudi manjših občin, ki se lahko pohvalijo z veliko volilno udeležbo, kot tudi z ugodnim volilnim rezultatom v Svetu občine (Šmartno ob Paki). Kot smo ugotavljali, ima v Celju župan večji ugled kot SLS, zato smo poskušali razmisliti, kaj narediti, da bi takšen ugled pridobili tudi mestni svetniki. V Šoštanju so v preteklosti bili navajeni praznovati in zmagovati, saj so pomladne stran-

ke imele župana in večino svetnikov. Izid volitev v Velenju in Šoštanju bo sedaj v veliki meri odvisen od županskih kandidatov, vendar bo zato potrebna večja pozornost na promocijskih prireditvah, pri otvoritvah, kadrovskih imenovanjih in srečanjih. Nadejamo se seveda ugodnejšega rezultata, kot ga nam ponuja volilni barometer. Držimo pesti!

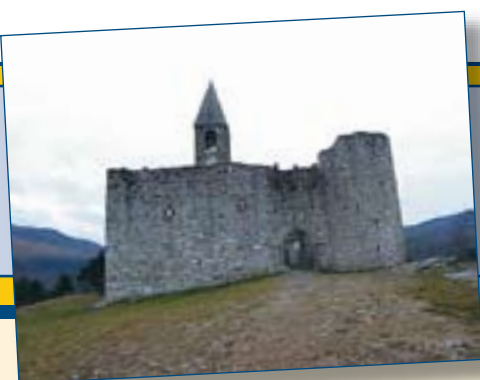
Hvala Celjanom za tako številčno udeležbo.

Marko Jeraj

Četrtni odbor Slovenske ljudske stranke Ljubljana - Moste se je s pomočjo sokrajanov odločil očistiti svojo četr.

Hrastovlje je tipična mediteranska vasica, ki te po svoji izvirnosti prevzame, ko si ogledaš stare kamnite hiše s portoni in portali iz belega kraškega kamna, izjemno ozkimi uličicami, cerkvico Sv. Trojice iz 12.-13. stoletja s četverkotnim taborskim obzidjem iz 16. stoletja. Cerkvica je uvrščena na seznam svetovne kulturne dediščine.

nez Podobnik. Poudaril je aktivnosti stranke v zadnjem obdobju, naše temeljne usmeritve. Govor je zaokrožil s pripravami na jesenske volitve. Podpredsednik MO Koper Žarko Pregelj je v čast dneva državnosti iz spomina prebudil dogodke iz junija 1991. Še posebej se je dotaknil dogodkov, ki jih je sam občutil kot takratni poslanec državnega zbora. Nato je vse prisotne pozdravil zdajšnji

poslanec Janez Bajc, ki je poudaril prizadevanja poslancev SLS za tvorno delovanje v državnem zboru. Vsem prisotnim smo predstavili tudi ostale pomembne goste: Dušana Janeza Gačnika (Nova generacija), Milana Turka - predsednika Regijskega odbora Goriške, Janeza Bradača - predsednika Zveze upokojencev ter predsednike odborov Izole Sandija Frantarja in odbora Pirana - Alda Babiča in podpredsed-

nika Narodne zveze SLS Joška Jorasa. Seznanili smo se tudi z vsemi člani novega mestnega odbora, ki so v kratkem povzeli naš program dela za leto 2006.

MO se je ob tej priliki zahvalil za dolgoletno delo tajniku MO Koper Florijanu Mastnaku in mu poklonil skromno darilce v zahvalo za njegov vložen trud. Ob tej priložnosti in zamenjavi vodstva in članom MO se je g. Podobnik za

dosedanje vodenje odbora zahvalil Mitji Kataviću. Gostujoči, vseh je bilo nekaj čez 60, se kar nismo mogli raziti. Bilo je že pozno v noč, ko smo se pričeli poslavljati, zadovoljni, saj smo se spoznali, navezali stike za boljše delovanje, okrepili notranje vezi članstva in številne prijatelje povabili, da postanejo naši redni člani.

Olga Franca,
predsednica MO Koper

Kandidat SLS v občini Šmarje pri Jelšah je aktualni župan Jože Čakš

Občino zgledno vodi že 12 let – tudi v prihodnje za dobro občanov

Na novinarski konferenci je svojo ponovno kandidaturo za župana v občini Šmarje pri Jelšah uradno najavil tudi kandidat SLS, aktualni župan Jože Čakš, ki ga podpira tudi OO NSI Šmarje pri Jelšah. V svojem volilnem programu je izpostavil predvsem kontinuiteto uresničevanja zastavljenih ciljev in programov za celostni razvoj šmarske občine, ki se pripravljajo in mnogi tudi že uresničujejo v sodelovanju vseh občin Obsotelja in Kozjanskega in RRA Celje ter predstavljajo okvirno vizijo razvoja občine. Vseh naložb, ki se trenutno odvijajo v občini Šmarje pri Jelšah, za katere so vložena sredstva iz proračuna in pri katerih občina sodeluje kot partner, je za milijardo tolarjev.

»Odločitev za ponovno kandidaturo je poleg podpore v stranki SLS in širši javnosti narekovalo tudi spoznanje, da je treba nadaljevati z že zastavljenimi in tudi novimi programi za še bolj gospodarsko, komunalno in družbeno urejeno občino Šmarje pri Jelšah. Tudi 12-letno delovanje med občani mi daje moč in zagon, da skupaj nadaljujemo začete investicije ter si zastavimo nove cilje,« je svojo odločitev za ponovno kandidaturo pojasnil kandidat za župana občine Šmarje pri Jelšah Jože Čakš.

Novinarske konference se je udeležil tudi predsednik SLS Janez Podobnik, ki je podprl kandidaturo Jožeta Čakša z naslednjimi besedami: »Delo in prizadevanja gospoda Jožeta Čakša spremljam od začetka in sem izjemno vesel, da je sprejel izziv ponovne kandidature. Jože Čakš ima vse vrline uspešnega župana, je demokrat po naravi ter izrazito odprt in senzibilen za socialna vprašanja, kar se še posebej kaže v njegovem stalnem stiku z ljudmi, vedno pa kaže tudi interes za ostala aktualna vprašanja v skupnosti. Veliko projektov je že izpeljal, trenutne naložbe v občini so težke dobro milijardo tolarjev, ima pa seveda še nove načrte.«

Ponovno je aktivirana tudi internetna stran www.jozecaks.net.

Volilni program kandidata za župana Joža Čakša

“ZA DOBRO OBČANOV IN CELOSTNI RAZVOJ OBČINE ŠMARJE PRI JELŠAH”

Odločitev za ponovno kandidaturo je poleg podpore v stranki SLS in širši javnosti narekovalo tudi spoznanje, da je treba nadaljevati z že zastavljenimi in tudi novimi programi za še bolj gospodarsko, komunalno in družbeno urejeno občino Šmarje pri Jelšah. Tudi 12-letno delovanje med občani mi daje moč in zagon, da skupaj nadaljujemo začete investicije ter si zastavimo nove cilje.

Veliki in pomembni projekti, ki so bili realizirani v preteklih mandatih, so občini Šmarje pri Jelšah dali novo podobo, občanom pa izboljšali kvaliteto življenja. Nov prostorski načrt, ki je bil sprejet, in nova strategija prostorskega načrta, ki je v pripravi, dajeta nove možnosti razvoja predvsem na področju gradnje in komunalne urejenosti. Večletni razvojni programi, ki so sprejeti v okviru letošnjega proračuna, in novi programi, s katerimi bodo proračuni dopolnjevali, pa pomenijo konkretno realizacijo že začelih naložb in novih projektov.

V mesecu avgustu in septembru bodo začete in dokončane naslednje naložbe: čistilna naprava Šmarje pri Jelšah, izgradnja 36-ih stanovanj v dveh blokih v Cankarjevi ulici v Šmarju pri Jelšah, izgradnja pločnika Grobelno, izgradnja 200 m atletske steze v Šmarju pri Jelšah, nakup zemljišč v obrtni coni Šmarje pri Jelšah, izdelava lokacijskega načrta za stanovanjsko sosesko zahodno od šmarske osnovne šole, obnova šmarskega zdravstvenega doma, sofinanciranje obnove III. OŠ Rogaška Slatina. Dokončana je bila že izgradnja pločnika v Ulici Franca Skaze, obnova fasade na Skazovi

hiši, prekrita streha na novem delu občinske stavbe in asfaltiranih 4 km lokalnih cest.

Vseh naložb, ki se trenutno odvijajo v občini Šmarje pri Jelšah, za katere so vložena sredstva iz proračuna in pri katerih občina sodeluje kot partner, je za milijardo tolarjev.

V razvojnem programu, ki je sprejet, pa so začete priprave (študije, projekti, ipd.) za naslednje naložbe:

- odkupi zemljišč v obrtnih conah in izdelava lokacijskih dokumentacij,
- izgradnja čistilne naprave Mestinje,
- izgradnja kulturno-gasilskega doma na Sladki Gori,
- naložbe v obnovo pokopališč in vežic na območju celotne občine,
- sofinanciranje izgradnje regijskega centra za ravnanje z odpadki,
- izgradnja vodohrana Šentjanž (Orehovec),
- priprava prostorskih dokumentov – prostorsko načrtovanje,
- izgradnja športnega parka Šmarje pri Jelšah,
- obnova dvorane v Kulturnem domu Šmarje pri Jelšah,
- obnove kulturnih spomenikov,
- izgradnja plinovodskega omrežja v Šmarju pri Jelšah,
- prizidek pri občinski stavbi za potrebe občinske uprave in upravne enote,
- izgradnja pločnikov Mestinje–Grličice–Kristan Vrh, iz križišča v Mestinju proti Sladki Gori do konca naselja Mestinje in od gasilskega doma Mestinje do Sv. Benedikta,
- izgradnja pločnika ob ulici v Zadriže v Šmarju pri Jelšah.

V nove razvojne programe pa se uvrstijo:

- prizidek pri OŠ Šmarje pri Jelšah,

- izgradnja telovadnice v Šentvidu,
- obnova streh na gasilskih domovih (Sveti Štefan, Zibika, Šentvid),
- komunalno urejanje stanovanjskih sosesk za individualno gradnjo,
- rekonstrukcije cest: Belo–Stranje – Pristava s kolesarsko stezo, Šentvid – Sp. Ponkvica, Sodna vas – Loka,
- ureditev kolesarske poti skozi občino.

Večje razvojne programe pripravljamo za uvrstitev v regionalne razvojne programe za pridobitev sredstev iz evropskih strukturnih skladov. To so:

- izgradnja obvoznice Šmarje pri Jelšah in drugih objektov na magistralni cesti Šentjur–Rogatec (nadvoz Grobelno, obvoz Šentvid, tretji pas Halerjev hrib, križišče Mestinje),
- urejanje poslovno-obrtnih con v občini Šmarje pri Jelšah,
- obnova dvorca Jelšingrad z izgradnjo igrišča za golf,
- obnova starih trških jeder – revitalizacija trga Lemberg,
- ureditev muzeja baročne umetnosti v Šmarju (župnijsko-gospodarsko poslopje),
- ureditev stare šole Šmarje za izobraževalni center ljubiteljskih kulturnih dejavnosti,
- zamenjava azbestnih vodovodnih cevi na vodovodnem omrežju,
- izvedba protipoplavnih ukrepov v povodju Sotle in Voglajne,
- ureditev podeželskega centra za pridelavo ekološke prehrane,
- ureditev ponudbe ob vinsko-turistični cesti in obnova infrastrukture,
- razvojni programi podeželja.

Vsi naštetih projekti se pripravljajo v sodelovanju vseh občin Obsotelja in Kozjanskega in RRA Celje ter

**C. Reichert, Dvorec Jelše,
Kolorirana litografija, 1863/64**

predstavljajo okvirno vizijo razvoja občine. Za vsemi naštetimi projekti so tudi moje delo, ideje in vzpostavljeno sodelovanje s partnerji.

Z lastnimi sredstvi, sredstvi z državnih razpisov in sredstvi evropskih strukturnih skladov so našete možnosti razvoja občine tudi uresničljive.

Vse naštetino in seveda še veliko manjših, a zato ne nepomembnih projektov, bo dopolnilo urejeno podoba občine. Sam bom z vsemi izkušnjami, znanjem, dobrimi sodelavci v občinski upravi in partnerji skušal na naštetih projektih doseči čim več.

Moje vodilo pri vsem delu pa bo tako, kot doslej: delati za dobro občanov, prisluhni njihovi potrebami, v druženju z njimi spoznati utrip življenja v posameznih sredinah in okoljih. Prijazen odnos do vseh občanov, odprta vrata za vsakogar in stisk roke ob veselih in težkih trenutkih, pa bo tudi v prihodnje moje vodilo pri delu in sodelovanju z občani.

O OBČINSKEM ODBORU SLS ŠMARJE PRI JELŠAH

SLS je vse od nastanka novih občin leta 1994 najmočnejša stranka v občini Šmarje pri Jelšah. V prvem mandatu nam je bilo zaupano vode-

nje občinskega sveta (sam sem bil tudi predsednik) ter dela v številnih odborih in komisijah.

Člani SLS smo v organih občine in na terenu delovali odgovorno in s poslušom za potrebe krajanov. Svoje programe smo vselej zastavili zelo široko na vseh področjih, saj zagovarjamo enakomeren in skladen razvoj celotne občine. Našo resnost, lahko bi rekel tudi ljudskost, so opazili tudi naši občani in nam na vsakih naslednjih volitvah namenili večjo podporo. Tako je naš aktualni župan Jože Čakš, ki je tudi naš tokratni kandidat, na zadnjih lokalnih volitvah leta 2002 prejel dobrih 91 % glasov, od prvotnih štirih članov v 19-članskem občinskem svetu pa jih imamo sedaj sedem (volilni rezultat: dobrih 34 %).

To nam kaže, da smo na pravi poti, ki bo uspešna ne le za SLS, temveč predvsem za naše občanke in občane. Tudi v prihodnje ponujamo roko našim volivkam in volivcem, saj želimo odgovorno nadaljevati v dobrobit naših prelepih krajev in ljudi, ki tod živijo.

Verjamemo, da je naše dosedanje delo porok za to, da smo vredni zaupanja, pa tudi naš kandidat za župana Jože Čakš, ki se je vedno izkazal kot širok in odprt človek pri snovanju razvojne politike naše občine in zelo dovteten za reševanje problemov posameznih občank in občanov. Garancija za naše dobro delo v prihodnje pa so tudi številni ugledni in zaupanja vredni kandidati na naših listah za člane občinskega sveta in svete krajevnih skupnosti.

Z zaupanjem v zmago!

Jesen je čas, ko se začne narava pripravljati na počitek in ponavadi je tako tudi z nami. Ko ravno prične odpadati listje, pa se že nekaj časa pred lokalnimi volitvami vsaka štiri leta z novo delovno energijo pokažejo tisti posamezniki, ki vedo, da je Slovenska ljudska stranka priložnost. Letošnja jesen bo torej le nekoliko drugačna, kot je ponavadi. Za spremembo ne bo zaspana, polna bo žrtvovanja in navora. Štiri leta trdega dela naših županov in občinskih svetnikov so skoraj za nami. Kaj smo naredili, smo bili dovolj uspešni, predvsem pa, ali smo pridobili v ljudeh zaupanje, ki ga še kako potrebujejo. In če so v nas in v Slovenski ljudski stranki ljudje začutili zaupanje, potem je to ključ do uspeha in vendarle do zmage tudi v prihodnje.

Slovenska ljudska stranka je na lokalnem področju s svojim kvalitetnim delom naših županov pridobila sloves, kakršnega v slovenskem političnem prostoru nima nobena stranka. Ogromno županov, občinskih svetnikov ter uspešno delujočih občinskih odborov je jedro naše stranke, ki počasi in izrazito pridobiva položaj, kakršnega si je vedno zaslužila. Všeč mi je, ko opazujem politični »vrvež« na terenu po Sloveniji in na sedežu stranke, ko posamezniki z neizmernim entuziazmom in voljo do zmage kujejo načrte, kako pridobiti v ljudeh čim več zaupanja. Za vse tiste, ki bomo in boste kandidirali za župane in občinske svetnike, pa je pomembno, da naš morebitni volivec ni nekdo, ki pride v pisarno, ampak je nekdo, ki ga moraš spoznati na ulici, tam, kjer je sam dejaven. Največje odločitve v zgodovini so se vendarle oblikovale v prostorih, ki so veliko bolj odprti za pogovor in ideje. Pojdimo torej ven, med ljudi, pogovarjajmo se z njimi in prisluhni njihovi težavam! Ne smemo biti več povprečni, temveč nekaj več in tisto več je posebno in zmagovito.

Ljudje so po naravi takšni, da si poleg dobrih lastnosti izrazito vtisnejo v spomin tiste slabe in teh naj bo malo! Pomembno je, da ljudje vedo, zakaj cenijo Slovensko ljudsko stranko in njeno delo, pomembno je, da naši volivci začutijo, da so v stranki ljudje, ki jih cenijo, ki se z njimi preprosto pogovarjajo in jim

pomagajo reševati probleme. Ljudje smo vsi enaki in vredni spoštovanja, zato ne podcenjujmo drug drugega in stopimo skupaj za vse nas in za boljšo Slovenijo!

V času pred volitvami bodo »predvolilne kuhinje« zelo različne, pa vendar bodimo vsaj v

Slovenski ljudski stranki tudi tokrat predvsem poštene, zmerni in inovativni. Bodimo drugačni od drugih in se ne ozirajmo preveč v preteklost, temveč v prihodnost, pokažimo svoja čustva in svojo dostopnost in ne nazadnje pokažimo, da smo sposobni sprememb. Marsikaj od tega že imamo, pa vendar ne smemo zaspati na lovorikah, pojdimo dlje, nadgradimo vse tisto, kar smo dobrega storili in pokažimo, da imamo v Slovenski ljudski stranki posameznike, ki so sposobni odločati o zadevah tako na lokalnem kot na državnem nivoju.

Vsi tisti, ki ste se odločili za kandidature bodisi za župane ali za občinske svetnike, in vsi tisti, ki se še odločate, ne oklevajte predolgo in se pokažite. Predvsem pa bi nagovorila mlade, da se v vseh odborih začnejo intenzivneje vključevati v lokalno sfero in s tem spoznajo, kako se oblikujejo odločitve in vodijo projekti. Stopite v ospredje, da vas vidijo, ne skrivajte se v ozadju, saj bomo vendarle tudi mi mladi prišli enkrat tja, kjer so danes naši predhodniki in ravno mi bomo odločali o vseh stvareh, o katerih danes odločajo drugi. Bodimo iskreni, prodorni in dostopni. In če vse te vrline združimo še z nekoliko večjo politično drznostjo in zaupanjem, verjemite, da bo tudi na letošnjih lokalnih volitvah zmaga (zopet) naša!

Tako pa bo tudi to obdobje letošnje jeseni lokalnih volitev enkrat končano, za rezultati, uspešnimi ali nekoliko manj, bo prišla zopet zima, za zimo pa bo naša narava zopet zaživela in se bohotila v vsej svoji čarobnosti. Zopet bodo sledile volitve in ta cikel se bo zmeraj ponavljal. Narava se bo spreminjala, ljudje bodo zmagovito ali poraženo prihajali in odhajali, vprašanje le, kakšen vtis bodo pustili.

Ta vtis Slovenske ljudske stranke pa naj bo kljub temu vedno vreden zaupanja!

Tjaša Podergajs

Minister za okolje in prostor Janez Podobnik v Moravčah

Ministrove spodbudne besede

OO SLS Moravče je organiziralo srečanje in pogovor s predsednikom SLS in ministrom za okolje in prostor Janezom Podobnikom o okolju, prostoru in strategiji. Objavljene teme za pogovor so v moravški kulturni dom privabile nekaj deset vedoželjnih občanov, med katerimi je bil tudi Martin Rebolj, župan občine Moravče, ter gosti iz sosednjih občin. V živahnem dialogu so poleg ministra sodelovale še Metka Črnelč, generalna direktorica Direktorata za prostor, mag. Bernarda Podlupnik, vodja Sektorja za javne službe varstva okolja, in Marjeta Rejc Saje, podsekretarka Sektorja za vode. Vprašanja, ki so se zbirala pred javno tribuno, so razdelili v šest sklopov, in sicer davek na nezazidana stavbna zemljišča, Natura 2000, inšpekcijski vidik kamnolomov v občini, visokonapetostni električni vod preko ozemlja moravške občine, dimnikarska služba in možnost turizma ob zadrževalniku Drtjiščica.

Davek na nezazidana stavbna zemljišča, ki so ga občani prvič plačali v preteklem letu, je dvignil nemalo prahu. Občani so se pritoževali nad neustrezno evidenco zemljišč in višino davka. Gospod Kobetič iz podjetja Lokus, ki je pogodbeni izvajalec prostorskih sestavin za srednjeročni prostorski plan občine, je pojasnil, da so podatki povzeti iz leta 1988, torej iz časa, ko smo bili še del večje domžalske občine. Predstavniki ministrstva so pojasnili postopek za spremembo namembnosti zemljišč in pozvali na budno spremljanje postopkov ob pripravi novega prostorskega plana, ker je le tedaj možno spreminjati obstoječe stanje. Do sprejetja novega plana pa stanja ni možno spremeniti. Pogovor je zašel tudi na zelo občutljivo območje je zemljišč, po katerih potekajo občinske ceste, vendar ceste niso vrisane, lastništvo ni preneseno, davke plačujejo občani. Problem je vseslovenski, vreden več milijonov tolarjev, za kar pa občine in država nimajo sredstev, da bi plačale tozadevne geometrične storitve. Poslušali smo tudi pretresljivo zgodbo občanke o življenju ob Industriji apna Kresnice. Hrup, prah in plazenje so dnevni spremljevalci prebivalcev s tega področja. Že od leta 1995 teče postopek med prizadetimi občani, IAK-om in inšpekcijskimi službami. Dogovorov pa ne morejo doseči. Minister Podobnik je zagotovil, da se bo osebno zavzel za primer in soočil vse tri pristojne inšpektorje (okoljski, rudarski in gradbeni), da bodo ukrepali usklajeno in učinkovito. Nenavadno pa je bilo, da se nihče od prisotnih ni pozanimal o delovanju Termita, ki je bil že nekaj mesecev glavni vir polemik. Predstavniki ministrstva so pojasnili, da je vlada v zvezi z name-ravano gradnjo visokonapetostnega električnega voda predlagala pripravo idejnega načrta po trasi C, ki teče skozi Dešen. Moravški občinski svet je sprejel sklep, da tej gradnji nasprotuje, vendar ni navedel utemeljitev za takšno odločitev. ELES vsekakor pričakuje sodelovanje zaradi nemotene dobave električne energije. Glede turistične rabe zadrževalnika Drtjiščica je bilo povedano, da gradbeni posegi v prostor trenutno niso možni, saj je potrebno upoštevati visoki val, kar

pomeni najvišji možni dotok vode. Že sedanja ureditev omogoča sprehalne aktivnosti, piknike v naravi in kolesarjenje. Za večje posege v prostor (gradnja objektov) pa je potrebno poznati interese obeh občin, jih uskladiti z obstoječimi predpisi in jih vnesti v prostorski plan z vsem pripadajočim

postopkom. Zaradi usklajenega delovanja dimnikarske službe v državi je MOP določilo enotno ceno storitve, kar znaša 105,00 SIT/minuto brez DDV. Poleg cene pa natančno določa tudi število dimnikarskih obiskov v letu in čas za čiščenje različnih vrst dimnikov. Po pol leta bodo pristojni določeno

ceno znova preračunali in ugotovili njeno ustreznost. Na koncu javne tribune so bili občani seznanjeni še s perspektivo pri ogrevanju, in sicer s subvencijami pri posodabljanju kurilnih naprav, uporabo obnovljivih virov (biomasa) ter ugodnem kreditiranju za izvedbo kvalitetnih fasad in izbor kritine.

Vseh odgovorov in vseh rešitev problemov, ki pestijo občane, nismo dobili. Bilo pa je srečanje z oblastjo, ki je lahko vsaj na znanje vzela vse, kar nas žuli. Med največje žulje pa gotovo sodijo dolgi, zapleteni, neusklajeni in birokratski postopki, ki marsikoga spravijo v obup, da obstane sredi poti urejanja zadev. Čakamo na prijaznejše in preprostejše postopke, kar pa se ne more zgoditi čez noč. OO SLS Moravče se zahvaljuje celotni ekipi za vse odgovore in za čas, ki so ga namenili našim občanom in nam osebno.

Janez Vidic,
predsednik OO SLS Moravče

Ustanovitev občinskega odbora SLS Šentrupert

Na pobudo iniciativnega odbora za ustanovitev občinskega odbora SLS občine Šentrupert je bil 21. junija v prostorih krajevne skupnosti Šentrupert ustanovni občni zbor. Prisotnih je bilo 10 članov občinskega odbora ter 5 članov regijskega odbora stranke.

Na občnem zboru so bili izvoljeni organi stranke in sicer:

- 5 članski občinski odbor
- 3 članski nadzorni odbor.

Po daljši razpravi in enotni podpori so bili izvoljeni:

- Maks Kurent - za predsednika
- Jože Možina - za podpredsednika
- Vinko Tomažin - za predsednika nadzornega odbora

Izvoljeni predsednik se je zahvalil za iskreno zaupanje in pomoč predsedniku Tonetu Zaletelu pri izvedbi priprav za ustanovitev OO SLS v Šentrupertu.

V razpravi so člani regijskega odbora nakazali način in obliko dela stranke. Kot prioritete aktivnosti so člani sprejeli:

- pripravo na volitve organov nove občine Šentrupert;
- program dela;

- povečanje aktivnosti za sprejem novih članov stranke;
- vključevanje v republiške organe stranke;
- povezave s sosednjimi odbori SLS.

Skupni cilj OO SLS je, da bi prispevali k razvoju nove občine in se zavzemali predvsem za razvoj podjetništva in kmetijstva.

Maks Kurent,
predsednik OO SLS
Šentrupert

OO Pivka v polnem

V četrtek, 8. junija, je v Pivki pod vodstvom predsednika Milana Mozečiča zasedal SLS OO Pivka. Medse so povabili tudi tajnika SLS RO KRAS Tonja Janežiča. Predvideni dnevni red seje je vseboval samo eno točko in sicer pripravo na lokalne volitve 2006. Člani OO Pivka so na prejšnjih sejah že opredelili in sprejeli predviden plan dela in si med seboj tudi že razdelili predvolilne aktivnosti. Prav vsak član se zaveda, pred kakšnim izzivom na letošnjih lokalnih volitvah stoji naša stranka in z njo njen odbor. Na seji so tudi skupno ugotovili, da kljub temu, da je sedanji župan Robert Smrdelj izvoljen na listi SLS, se mora vsakodnevno pri opravljanju svoje funkcije dokazovati skupno z ostalimi svetniki in člani SLS OO Pivka za uveljavljanje

Župan Pivke Robert Smrdelj

Župan občine Pivka ponovno na volitve

Pivka - Na jesenskih volitvah za župana občine Pivka bo med najbolj vidnimi kandidati zagotovo dosedanji župan Robert Smrdelj. Njegovo kandidaturo so 13. julija potrdili na sestanku občinskega upravnega odbora Slovenske ljudske stranke v Pivki. Tako kot na predhodnih volitvah bo Robert Smrdelj nosilec liste te stranke.

V odboru pravijo, da so veseli odločitve Smrdelja za ponovno kandidaturo, ker je do sedaj interese pivške občine zastopal in predstavljal v najlepši luči. V dosedanjih mandatih je izpolnil pred volitvami predstavljeni program in si za v bodoče zastavil ambiciozno vizijo razvoja občine Pivka.

SM

Župan Selnice ob Dravi Vladimir Sabolek za nov mandat

Selnica ob Dravi, 17. julij 2006 - Sinoči je svojo kandidaturo za župana na jesenskih volitvah objavil Vladimir Sabolek, dosedanji župan občine Selnica ob Dravi, ki bo nastopil kot kandidat Slovenske ljudske stranke. Ob tem je predstavil glavne projekte, dokončane v preteklem štiriletnem obdobju, in program za naslednji mandat. Kot prednostne naloge je v svoj program uvrstil začetek gradnje kanalizacijskega omrežja, nadaljevanje gradnje vodovoda in gradnjo pločnika skozi središče Selnice ob Dravi. Predsednik občinskega odbora Selnica ob Dravi Andrej Sande je ob tem predstavil še programske usmeritve SLS na letošnjih lokalnih volitvah. Ob prisotnosti Janeza Podobnika, predsednika SLS in ministra za okolje in prostor, so spregovorili tudi o problematiki oskrbe s pitno vodo in izgradnje kanalizacije v občini.

Župan Sabolek je poudaril, da je za občino nujna čimprejšnja izgradnja kanalizacije na odseku Fala - Maribor, saj Selnica leži na območju pitne vode, ki jo je potrebno zaščititi pred onesnaževanjem. Izpostavil je problematično in razpadajoče staro župnišče v središču Selnice, ki ovira izgradnjo pločnika skozi središče občinskega centra, hkrati pa ovira promet na regionalni cesti, zato načrtuje rušitev in ustrezno nadomestno gradnjo na drugi lokaciji. Z načrtovanim krožiščem v Selnici pri priključitvi Selniške na Mariborsko cesto bodo rešili še drug prometni problem.

Opozoril je tudi na veliko škodo, ki so jo v lanskem in predlanskem letu občinski infrastrukturi povzročile naravne nesreče, zato želi s pripravo ustreznih projektov kandidirati tudi za sredstva iz strukturnih skladov. V izdelavi je tudi projektna dokumentacija za adaptacijo večnamenske dvorane v Selnici ob Dravi.

Predsednik OO SLS Selnica ob Dravi Andrej Sande je Saboleka v teh namerah podprl ter poudaril že dosedanje dobro sodelovanje svetnikov SLS z občinskim vodstvom.

Še posebej pa je izpostavil problematiko omejenega kmetovanja na vodovarstvenem območju Selniške dobave. Ob dejstvu, da se na tem območju nahaja več kot 100 hektarov jabolčnih nasadov, SLS predlaga, da se ob pričakovanem razumevanju države in ministrstva za okolje in prostor najde rešitev za nadomestilo izpada dohodka prizadetim kmetovalcem. **a.s.**

zamahu priprav na volitve 2006

zastavljenega političnega programa na zadnjih volitvah.

Pred koncem seje so člani enotno sprejeli sklep, da na predvečer dneva državnosti za občanke in občane obci-

ne Pivka - v spomin na 25. junij 1991, ko smo Slovenci sprejeli zgodovinsko odločitev, da hočemo živeti v samostojni državi, organizirajo družabno srečanje.

Franc Ladinek bo ponovno kandidiral za župana Lovrenca na Pohorju

Lovrenc na Pohorju, 17. julija 2006 - Franc LADINEK, dosedanji župan občine Lovrenc na Pohorju, je včeraj na novinarski konferenci najavil ponovno župansko kandidaturo na listi SLS, občanom pa se bo predstavil s sloganom: »Skupaj za lepši jutri!« »Predstavljeni program je postavljen zelo ambiciozno, realizirati ga bo mogoče le ob predpostavki, da nam bo uspelo pridobiti tuje finančne vire in se ogniti večjim neurjem in naravnim nesrečam,« je poudaril Ladinek.

Njegov program predpostavlja tudi nespremenjene razmere na gospodarskem področju občine, saj večja brezposelnost pomeni večje izdatke na socialnem področju.

Franc Ladinek je sicer diplomirani ekonomist z 18-letnimi referencami sodelovanja pri zasnovi in izvedbi industrijskih projektov doma in v tujini in 15-letnimi izkušnjami pri vodenju neprofitne organizacije na področju lokalne samouprave.

Njegov predvolilni program treh

mandatov izhaja iz Smernic razvoja Občine Lovrenc na Pohorju za obdobje 1999 do 2010, ki jih je pripravil in sprejel 1. občinski svet leta 1999 in novelirane tudi 2. občinski svet leta 2003. Glavni cilji ostajajo izboljšanje stanja na področju ekologije, zagotovitev prostorskih pogojev za osnovnošolsko izobraževanje, kulturo in šport, ureditev prometnih razmer v trškem naselju in modernizacija cestne infrastrukture.

V preteklih dveh mandatih je bilo realiziranih nekaj večjih projektov: obnova občinske hiše in ureditev knjižnice, obnova zgradbe bivše krajevne skupnosti za potrebe neprofitnih stanovanj,

izgradnja kanalizacije in čistilne naprave za 2000 PE in obnova celotnega vodovodnega omrežja, izgradnja Zbirnega centra za kosovne odpadke, obnovljeno staro poslopje Osnovne šole in prizidek k šoli (ki je v fazi obnove), izgrajen Prireditveni center kot večnamenski objekt za kulturne in športne prireditve, etažno parkirišče v Gornjem trgu, parkirišče pri Zdravstvenem domu in dve avtobusni postajališči, obnovljene so bile občinske ceste: na železniško postajo, na pokopališče v Puščavi, proti Vuhredu, v počitniško naselje, Gaberk, Gaj, Pinter rida (v pripravi) in Vrtna ulica, v uporabo je bila dana industrijsko obrtna cona z izgrajeno vso potrebno gospodarsko infrastrukturo, na področju zaščite in reševanja pa je bilo kupljeno opremljeno kombinirano gasilsko vozilo MAN 4x4.

Med prihodnjimi načrti je izpostavil: izgradnjo doma starostnikov na osnovi koncesije (predvidoma v letu 2007, če potencialni investitor pridobi koncesijo v letu 2006), obnovo stare trške hiše Spodnji trg 1 za potrebe neprofitnih stanovanj in poslovnih prostorov (predvidoma 2007), parkirišče v Spodnjem trgu (predvidoma 2008), izgradnjo nove športne dvorane (1100 m²) predvidoma 2008 do 2009, obnovo občinskih cest: na Rdeči breg, Gornja Ruta, Recenjak (fazna izgradnja ob predpostavki, da bo zagotovljen dosedanji državni finančni vir za lokalne projekte), obnovo javnih poti po sprejetem načrtu obnove.

V okviru regijskih projektov v obdobju 2007 do 2013 načrtujejo pridobiti sofinanciranje za športno dvorano in projekt izgradnje vodovodnega sistema Činžat - Ruta, v letu 2007 pa pričetek priprave prostorske razvojne strategije in prostorskega načrta občine Lovrenc na Pohorju, ki bo vključeval tudi površine za izgradnjo individualnih stanovanjskih objektov za trg in površine za turistične namene v povezavi s ponudbo kapitala na turističnem področju.

Lovrenc na Pohorju

Alojz Knafelj za župana novonastale občine Straža

Območna odbora (OO) Slovenske ljudske stranke (SLS) in Nove Slovenije (N.Si) Straža sta za skupnega kandidata za župana novoustanovljene občine izbrala dosedanjega predsednika krajevne skupnosti Alojza Knafelja. Knafelj je v straško politiko vpet že več kot desetletje in problematiko Straže dobro pozna. Prav to je njegova prednost, Knafelj pa je tudi človek za ljudi in je sposoben izpeljati zastavljene projekte.

Predsednik regionalnega odbora SLS Dolenjska Alojz Turk dodaja, da bo njihov kandidat zagotovo odražal ljudsko voljo. Knafelj je trenutno sicer še zaposlen v Novolesu, vendar pa obljublja, da bo v primeru izvolitve župansko funkcijo opravljal profesionalno. "Prvi mandat je za uspeh občine zelo pomemben, zato bom zagotovo profesionallec," pravi Knafelj. Opozarja, da je sedanja koalicija še odprta za sodelovanje, saj bo

le-to omogočilo Straži, da v nekaj letih postane ena izmed uspešnejših manjših slovenskih občin. Kandidat se bo zavzemal za razvoj gospodarstva, za izboljšanje cestne in vodovodne infrastrukture, razvoj športa in turizma, prvi cilj pa bo dokončanje že začelih projektov, med drugim tudi izgradnja vodovoda na Drganjih selih, kjer se še vedno zapleta.

Srečanje OO SLS Nova Gorica in OO SLS Metlika

Vodstvo stranke SLS je dalo pobudo, naj se v predvolilnem času OO SLS obiskujejo med seboj, saj bi s tem izmenjali izkušnje ter utrdili prijateljske vezi.

OO SLS Nova Gorica se je odločil, da bo obiskal OO SLS Metlika in sicer v času Vinske vigredi.

Na pot smo se odpravili v nedeljo, 21.5.2006. V Metliki nas je sprejel župan Slavko Dragovan, ki je tudi član SLS. Skupaj s sodelovci nam je razkazal metliški muzej, ki je izredno lepo urejen. Ogledali smo si tudi film o Beli krajini. Za nas, ki ta del Slovenije manj poznamo, je bil to lep prikaz tako zgodovinske kot etnološke predstavitve pokrajine. Kasneje smo se udeležili kulturnega programa na glavnem trgu. Priznati moramo, da imajo Belokranjci zelo razvito kulturno življenje. Dobremu vzdušju je pripomogla tudi kulinarčna ponudba ter dobra belokranjska kapljica.

Ogledali smo si tudi galerijo Dr. Kambiča. V njej smo med drugim občudovali slike našega rojaka, slikarja Mužiča.

Ob povratku smo si ogledali znamenito božjo pot Tri fare. Romarsko pot sestavljajo tri gotske cerkve, stisnjene znotraj visokega pokopališkega obzidja. Tudi tu smo bili deležni obširne in strokovne razlage.

Domov smo odhajali zadovoljni. Doživeli smo pristno belokranjsko praznovanje ter spoznali nove prijatelje.

Zahvaljujemo se vsem, ki so nam omogočili doživeti utrip te krasne dežele Bele krajine.

Rajko Harej

Piknik občinskega odbora SLS Dravograd

*Jože Kladnik,
predsednik OO SLS Dravograd*

V nedeljo, 2. julija, se je županja občine Dravograd Marjana Gigala udeležila piknika občinskega odbora SLS Dravograd s kandidati liste SLS za občinske volitve 2006. Druženje je organiziral predsednik OO SLS Dravograd Jože Kladnik na svojem domu v počastitev dneva državnosti in občinskega praznika občine Dravograd.

Srečanje se je pričelo v sproščenem pogovoru, županja se je od srca nasmejala. V nadaljevanju je županja predstavila opravljeno delo v mandatu 2002-2006 in nanizala programska izhodišča za volilno kampanjo 2006.

Za dobro voljo je poskrbel Berti z domiselnim skečem v lovski opravi, tudi skeč je bil na lovsko temo.

Pozorno smo prisluhnili kulturnemu programu, v katerem sta se predstavila harmonikarja na frajtonaricah (Mladi Petelini) - tajnik OO SLS Dravograd Janez Jurič in Berti Pečnik.

Tajnik OO SLS Dravograd Janez Jurič je prebral pesem, ki jo je spesnil za druženje pod lipo.

Skupinska fotografija pod lipo, ki jo je predsednik OO SLS Dravograd Jože Kladnik posadil 25. junija 1991 na dan državnosti Republike Slovenije, pred domačo hišo. V tem času pred 15. leti so vojaki JLA streljali z bližnjih položajev po Dravogradu in naselju Meža, kjer smo se slikali, na te dogodke so ostali le še spomini.

Pred domačo hišo pa lipca stoji, 25.6. prav lepo zacveti, da vse okoli zadisi, v 15. letih demokracije v Sloveniji je prav lepo zrasla in se okrepila.

nagradna križanka

?	GLAVNO MESTO BANGLADEŠA	NEZREL ODPADEL SADEŽ	BEBEC	MAJHEN TAT. TATINSKI OTROK	STANJE ČUTNEGA IN DUŠEVNEGA UGODJA	GOSPODARICA MORJA V NORDIJSKI MITOLOGIJI											
NAJVIŠJI AKADEMSKI NASLOV	15																
REKLAMNI POSNETEK PREDMETA						2											
POTISKANA BOMBAŽNA TKANINA V PLATNENI VEZAVI																	
RIMSKI VOJSKOVODJA, KI JE PREMAGAL ATILO						MANJŠA LADJA ZA ŠPORT IN RAZVEDRILLO											
?	MESTO NA JV. BAČKE, VOJVODINA																
	PRIST. MESTO V S. DALMACIJI																
JAP. OBLIKA BUDIZMA	1				KEM. SIMBOL ZA NATRIJ												
POSODA ZA KUHANJE					STANJE VARNEGA												
?	ŠALA, POTEŠČILNICA	GOSTA, JED IZ PRETLAČENEGA KROMPIRJA	RAZKOŠNO STANOVANJE V HOTELU	AMERIŠKI OTOK V ALEUTIH	SESTAVIL: PETER UDIR	MESTO V SLOVENSKEM PRIMORJU	ELIO VITTORINI	PREMAZNO ZAŠČITNO SREDSTVO	PAPEŽEVA PALAČA V RIMU	ČUT ZA ZAZNAVANJE VONJA	VELIK GORSKI VRH						
MANJŠA MORSKA RIBA S TEMNO PREČNO PROGO POD REPOM	10					PELODNA ZRNA				ORGANSKO VEČANJE							
ULITA TISKARSKA ČRKA						SL. SLIKARKA (KOBILCA)				VINORODNA RASTLINA							
						KONEC MOLITVE				PROSTORNIŠKA MERA ZA ŽITO							
ORAC, KMET								ČAS, DOLOČEN ZA KAJ			8		ŠTRAJK	UMETNA MASA ZA PREKRIVANJE ATLETSKIH STEZ			
								ODPADNIK, IZDAJALEC									
PTICA UJEDA, BRKATI OREL			17	TRETJI MESEC V LETU	6					KAR OBSTOJI KOT ZDRUŽENO							
				ANG. FILMSKI PRODUCENT (J. ARTHUR)						MESTO NA KONCU BOKE KOTORSKE							
?	NAJMOČNEJŠA BARVA PRI KARTAH	ŠPORTNI VADITELJ								STRJEN IZCEDEK NA RANI							
		KLIMAKTERIJ								PETJE V PRESLEDKIH							
GLAVNO MESTO JORDANIJE								NAPETOST	11			HIMALAJSKA KOZA					
								PODVOJEN SOGLASNIK				POČASEN, NESPRETEN ČLOVEK					
AMERIŠKI IGRALEC (JAMES, 1931 - 1955)						DEDNA MASA						4	VENO TAUFER				
						ODPRTA TELESNA POŠKODBA							ZABAVIŠČE Z RAZNOVRSTNIMI NASTOPI				
UNITED NATIONS	3		PREPIRANJE							POPCORN							
			GL. SESTAVINA OLJA POPROVE METE							TRDIŠČE, KI JO JE TREBA DOKAZATI							
ANGLEŠKI PEVEC (JONES)				NESTROKOVNIAK									AM. IGRALEC (JAMES)				
				ANTIČNO MESTO V MAKEDONIJI									USTANOVA, KI OPRAVLJA DENARNE POSLE				
?	PRIPOVEDNO LITERARNO DELO V VERZIH												TOČILNICA, BIFE	16	EGIPČANSKA BOGINJA NEBA	SEČNJA	
	AMATER, DILETANT												ZEV (lingv.)				
SREBRNO BELA KOVINA (La)																12	
CESTNO MOTORNO VOZILO				7		AMINOKISLINA V BELJAKOVINAH											
						ALEKSANDER BASSIN											
GLOBINSKA ČRTA NA ZEMLJEVIDU										NASPROTJE ŠIBKEGA TOKA							
SUROV, GROB ČLOVEK	9																
										STOJALO S POLICAMI							

- nagrada: polet z balonom;
- nagrada: 20 l sodček sodarstva Maučec;
- nagrada: komplet izdelkov SLS (kapa, majica, mapa, svinčnik...);

Rešitev z vašo davčno številko napišite na dopisnico in jih pošljete na naslov: Slovenska ljudska stranka, Beethovnova 4, 1000 Ljubljana do 15. septembra 2006. Izžrebanci bodo objavljeni v 32. številki SLS ODMEVA.

1	2	3	4	2	5	6	7	8	1	9	3	10	11	5	2	6	-			
12	13	12	-	1	2	11	2	10	14	12	9	3	4	11	7	15	7	16	17	7